

2. a. 8
71-28
35

- 4 Contremiscite et nolite peccare: me ditemini in cubilibus uestris cum silentio. **770**
- 5 Sacrificate sacrificia innocente, & sperate in Dño.
- 6 Multitudo ista dicere solet, quæ præstet nobis bonam: cum tu Dñe lumen uultus tui super nos manifestaueris.
- 7 Quia tu re letitiã infudisti cordi meo maiorẽ quam ipsi habeant in diuite prouentu tritici & musti sui.

4 Date operã seculo ne peccetis: si enim per pederitis rem ipsam apud animũ uestrũ in lectis uestris solũ, delictis de me sinistre loquitur. Proculdubio.

5 Si quẽadmodũ exterius sacrificijs, ita innocentiã fuderitis placare Deum, tunc illi fidere possitis.

6 Nã uultu dicit, utinã aliquis pisset nobis diuitias, tu uerò fac luceat nobis, qui te diuitijs præfecimus. Lumen uultus tui Dñe, & fauor tuus erga nos appareat.

7 Non inuideo diuitias illis, quin potius gaudio affectũ animũ meum, & illis frumentum et uinum, quẽadmodum optauerãt, abundãter prouenerit, & diuites facti sint.

8 **T**uò igitur & 8
in pace accumbam
ac dormiam: nã tu
Dñe solus prestas
ut securè habitem.

PSAL. V.

1 **V**di uerba
mea Dñe: in=
tellige cogitationē
meam.

2 **A**ttēde uoci cla=
moris mei ò rex et
deus meus, quoniã
tibi supplicabo.

3 **T**empestiue exau=
di uocem meã Do=
mine, tempestiue
enim adcommoda=
bo me tibi & contemplanor.

Sine metu, fauore
tuo contentus, non mi=
nus feliciter quã diu=
tes illi, & iacebo, &
obdormiscam: quia tu
Dñe, qui solus potes,
singulari quodã modo
ab omni metu liberũ
habitare facies me.

V.

1 **V**erba mea auri=
bus hauri Dñe,
intellige cogita=
tionem animi mei.

2 **C**onsidera q̄ uali=
da uoce ex animo cla=
mem ad te, qui milit, p=
prie & rex es, & De=
us, quare & uento ora=
tum ante omnia te.

3 **D**omine mane ex=
audies uocē meã, sum=
mo mane componam
ad te precationē meã,
& uidebo ascutũ me
quod uolebam.

4 **N**am tu es Deus 4
cui non placet im=
pietas, cui non co=
habitabit malignus.

5 **N**õ constãt corã 5
oculis tuis uiolenti,
odio habes oēs qui
operantur scelus.

6 **P**erdis mendaces 6
sanguinarios, &
fraudentos abo=
minaris Domine.

7 **E**go autē fretus 7
multitudine bonita=
tis tuã, uenio ad æ=
dem tuã, adoro in 8
tēplo sancto tuo re=
ligiosè te metuens.

8 **D**uc me Dñe tua iustitia ppter aduer=
b 2

4 **N**on enim Deus,
cui placeat impietas tur=
es, neque habitabit a=
pud te quisquam ma=
litosus.

5 **N**on continget ma=
litosè stolidis consiste=
re è regione uultus tui,
sed faciem & fauorem
tuum auertes ab eis:
oculo persequeris sceler=
atos.

6 **S**ubuertes mēdaces,
hommē sanguinariũ et
fraudentũ obomina=
bitur Dominus.

7 **Q**uare ego fretus
multa misericordia tua
ingrediar domũ tuam,
orabo conuersus ad tē=
plũ sanctitatis tuã, ma=
iestatis tuã reuerenter
rationem habens.

8 **D**omine dirige me
ad normã iustitię tuã,
nõ habeant unde glo=
b 2

sarios meos, & pa-
ra coram me uiam
tuam.

9 Quoniã in ore
eorum non est re-
ctum, intus corru-
pti sunt, guttur eo-
rũ sepulchrũ patẽs
est, lingua uerò sua
blandium: ur.

10 Dãna eos ò De-
us, cadant consilijs
suis, pro multitudi-
ne scelerũ ipsorũ
elimina eos, quoni-
am prodiderũt te.

11 Contrã uerò læ-
tentur oēs qui spe-
rãt in te, in æternũ

rientur qui insidias pa-
rãt mihi, fac plana sit
ante oculos meos uia
qua iur ad te.

In sermone hostiam
meorũ nihil est, cui tu-
ro fidi possit: aninus il-
lorũ spurcitijs plenus
est: sepulchro patẽri et
cadauerũ pedore refer-
to simile est guttur illo-
rũ, per quod erũpit ue-
nenũ, quod gestant in
pectore, & palã sit ex
uerbis illorũ, quãtũvis
ad fallendũ composita
fuerint, aliud habere il-
los in ore, & aliud in
pectore.

10 Perde illos Deus, ir-
rita sint consilia illorũ
propter multitudinem
scelerum quẽ designãt
subuerte illos: siquidẽ
te quoq; exasperant.

11 Perde sceleratos, ut
gaudeant quotũt sub-
diderũt se tibi: & per-

exultet te illos pro-
tegete: exultent in
te omnes qui colũt
nomen tuum.

12 Quia tu Dñe p-
sequeris iustum, et
gratia tua uelut
scuto tueris eum.

PSAL. VI.

1. Domine ne
quaeso in ira
tua arguas me, &
in furore tuo ne
corripas me.

2. Miserere mei Do-
mine quoniã æger
sum ego: sana me
Domine quoniam
totus despero.

petuò exultant, ab o-
mni, quod lædere eos
posset, te defendente se
curi, & gaudio exple-
antur, quorquos amã-
tes sunt augustissimĩ
nominis tui.

12 Felicem muneribus
tuis facies iustum Do-
mine, et ueluti clypeus
proteges illum: gratio-
sitate & fauore tuo ex-
ornabis illum.

VI.

1. Domine ne pro-
bra tua, quam
aduersum me,
licet meritò, concepi-
sũ, castiga me: neque
prohibi, quam ego mo-
ui tibi, supplicium su-
me de me.

2. Quin potius mise-
reat te mei Dñe, æger
enim sum, & te medi-
co magis opus habeo,
corpus enim meum con-
turbatũ est totum,

Dñe ne
in furore
tuo arg.

- 3 Nam & anima mea uehemēter tenatur: tu uerò Dñe quousq; cessas?
- 4 Redi Domine, ut liberares animam meam: & per tuam bonitatem saluum fac me.
- 5 Inter damnatos enim nō est qui tui meminerit: apud inferos quis putas te celebret?
- 6 Laboro gemēs, perluo lectum meū omni nocte, et stratum meū lachrymis liquefacio.

Et animus meus cōturbatus est multo magis: tu interim Dñe, quā tandē respicies miseriam meam?

Redi quāso Domine ad solitam clementiam, & libera animā meā à malis: & pristinae sanitati restitue me habita ratione nō tam peccatorum meorum, quā benignitatis tuę immensæ.

Quomodo enim poterit mortuus celebrare memoriā noīis tui, & qui demersi sunt ad inferos, quomodo gratiū animū pro acceptis abs te beneficijs ostendere poterunt apud eos q̄ sunt superstitēs?

Defatigatus sum lectu lamētabili, lectū meum laui singulis noctibus, & lachrymis meis cubile meū humectauit.

- 7 Perijt mihi per mœrorē oculorum acies: emarcui iter tot hostes meos.
- 8 At nunc recedētis à me ò scelerati oēs: Dñs enī exaudiuit uocem fletus mei.
- 9 Dñs exaudiuit me supplicē: Dñs orationē meā accepit.
- 10 Erubescēt ac turbabūtur uehementer oēs inimici mei mutabūtur & erubescēt subito.

Caligine obductus est præ nimio mœrore oculus meus, hebetata est acies eius præ metu tantę, q̄ subuertere me cupiunt, hostiū turbæ.

Discedite à me quot q̄t machinamini malum mihi, Dñs enī placatus est lamētabili & clamoso fletu meo.

Audiuit Dñs orationē meā, & precationem meam admisit.

Pudore afficiantur, & uehemēter cōturbentur, quotquot inimico sunt animo in me: conuertant in fugā, & infames fiant subito.

VII.

Domine mi Deus speraui in te, quare serua me ab hac tanta multitudine persequentium me, & in manus illorū

Dñe deus meus in te speraui.

PSAL. VII.

Domine Deus meus in te spe

- ro, salua me de omnibus qui me persequuntur, & libera me.
- 2 Ne rapiant ac discerpant me tanquam leo, nemo enim est qui me adferat.
- 3 Dñe Deus meus si feci hanc rem, si hæc in me culpa deprehenditur.
- 4 Si damnum mihi dantibus, reddidi: si hostem meum temerè spoliaui.
- 5 Iam persequatur me hostis & comprehēdat, ac me uine sinas incidere me.
- Si enim qui dux est horum comprehēderit me, non aliter dilaniabit quam leo ouiculam solet, quam nemo est faucibus illius eripit.
- Domine si feci quodquam simile sceleribus qualia ille designat in me multa, & si malitiosè uel uerbo, uel opere egi unquam cum illo.
- Si conatus sum perdere quemquam, qui pacem et amicitiam meam ex animo expetiuit, quemadmodum ego experiri illius hostis nunc mei, quem & summis est periculis aliquoties eripui, quamuis homo improbissimus nunc odio capitali sine ulla causa persequatur me.
- Si, inquam, admisi in illum quidquam tale, persequatur incessanter me

- uum humi conculet: gloriam uero meam in lutum defigat. **Refron.**
- 6 Exurge & uehere Dñe cum ira et indignatione tua in aduersarios meos, & presta quam promissisti uindictam.
- 7 Ut te concio populorum circumdet: huius tu gratia iterum exaltare.
- 8 O Dñe populum uindex, uindictam me iuxta innocentiam & integritatem meam.
- & comprehēdat, profertur usque in terram, uitam adimat mihi: confusa uero mea, & de me flore rerum mearum statum spes in puluere iaceant, et irrita fiant omnes. Ita fiat.
- Exurge Domine iratus, commoueat te furor hostium meorum ut exciteris, & suppetias feras mihi, quemadmodum & pollicitus es.
- Quod ubi feceris, in gens populorum turba accurret, & amplectetur te, orabitque ut digneris te in altissimo regni tui folio collocare, & rex esse illius.
- Quam provinciam non grauatē suscipiet Dñs, et iuste iudicabit populos illos, iudica & me quareo secundum iustitiam & innocentiam meam.

- 9 *Cesset obsecro* ⁹ *Perdet tandem ipsa*
malignitas impio- ⁹ *malevolentia impio-*
rum, iustum autē ⁹ *uerūm tu confirmabis*
fulcias, ō cui corda ⁹ *iustum, qui scrutator*
et renes perspecti ⁹ *es cordium, & renūm*
sunt Decus iuste. ¹⁰ *Deus iuste.*
- 10 *Securitatē meam* ¹⁰ *Defensor meus est*
Deo acceptam se- ¹⁰ *Dominus, qui uictori*
ro, qui seruat re- ¹⁰ *am tribuit, & seruat*
ctos corde. ¹⁰ *eos, qui candido sunt*
Deus uindex in ¹¹ *pectore.*
- 11 *stus est: Deus omni* ¹¹ *Deus & iustus est iu-*
tēpore cōminat ur. ¹¹ *dex, & eius qui sceleris*
Si non redimus, ¹² *bus suis Deum irri-*
gladium suum ui- ¹² *tat astidue.*
- 12 *brat, arcum inten-* ¹² *Contra talem, qui te*
dit ac instruit. ¹² *spisicere nō uolet, gla-*
Accōmodat sibi ¹³ *dium suū acuet Deus, &*
arma ad interficiendum: sagittas suas ¹³ *arcum tēdet, & oculis*
apertē admouebit, ut nō
aberret a scopo, sed re-
ctā petat illum.
- 13 *Preparata apud se* ¹³ *habet tela mortifera,*
parabit ea, quomodo
soleat qui ardentissime

- incendant inficit.* ¹⁴ *persequitur aliquem,*
- 14 *En iste monstrū* ¹⁴ *Sceleratus autē ille*
parturit, arumnā ¹⁴ *parturiet iniquitatem,*
enim concepit, et ¹⁴ *nocere magno opere cu-*
pariet mēdaciūm. ¹⁴ *piens, concipiet animo*
Lacum inci- ¹⁵ *stultum & molestū la-*
dit et effodit, sed ¹⁵ *borem, & tandem pa-*
incidet in foueam ¹⁵ *riet rem nihil.*
- 15 *quam fecit.* ¹⁵ *Effodit foueam, &*
Recidet enim aru- ¹⁶ *apertam relinquit, spe-*
nna in caput eius, ¹⁶ *rans ut ego incidā im-*
et scelus in uerticē ¹⁶ *prudens in eā: uerū is*
eius descendet, ¹⁶ *ge illi diuersum eueni-*
Gratias ago Do- ¹⁷ *et, corruet enim ipse*
mino pro eius iusti- ¹⁷ *in eam, nunquam ex-*
tia, et canā nomē ¹⁷ *trahendus illinc.*
- 17 *Dñi altissimi.* ¹⁷ *Recidet studium no-*
pendi in caput ipsius,
& in uerticē capitis
ipsius iniuria, quā me
afficere conatus est.
- 17 *Ego uerō liberatus*
ab inimicis ipsius, cele-
brabo Dominum pro
iustitia, quæ gemina
est illi, & cantabo no-
men Dñi altissimi.

¹ Dñe dñs
noster q̄
admirab.

¹ **D**omine Dñs
noster quàm
admirāda est maie
stas tua per uniuersam
terram, quæ lau
dem tuam usq; ad
astra tollit.

² Quam ori infan
tium & lactentium in
seruisti. robur quo
q; , ppter ea quòd
hostes & inimicos
tuos captiuos du
cis & ulcisceris.

³ Cum cōsidero cœ
los facturā digito
rum tuorum, lunā et
stellas q̄ tu fecisti.

⁴ Quāntus, dico, ⁴

¹ **D**omine omnium
nostrum Dñe,
q̄ meritò ma
gnifica sparsa est fama
nominis tui per uniuersam
terram: argumēta
sunt gloriæ & maiesta
tis tuæ maximæ, quæ
apparent in caelis.

² Res mira præterea,
q̄ sola infantium, & lac
adhuc sugentium accla
matione p armis usus
sis contra hostes tuos,
& omnipotentis ma
nifestum ostendens ar
gumentum, re tam imbe
cilli subuerteris inimicu
m, & cum qui ueluti
uindictam se opposue
rat tibi.

³ Quoties uideo cœ
los tuos, opera digito
rum tuorum, lunā, &
reliquas stellas, quas
elegantissimo ordine
in illis collocasti.

⁴ Tum sic apud me co

est homo, q̄ eius
meministi? q̄ eius
rationē habes?

⁵ Minuisti eum pau
lulum à Deo, gloria
& honore circum
dedisti eum.

⁶ Præfecisti eum ope
ribus manuum tua
rum, & omnia pedi
bus eius subiecisti.

⁷ Oues et boues oēs
oēs bestias agri.

⁸ Volucres in aëre,
pisces in pelago, et
quicquid per ma
ris itinera transit.

⁹ O Domine Dominus noster quàm ad
miranda est maiestas tua per uniuersam

gito, deus bone, qd est
miserabilis homuncio
q̄ tu illius rationē ha
beas: aut Adæ nepos,
q̄ tu inuifere illum, &
amicitiam contrahere
cum illo digneris.

⁵ Fecisti illum tantum
nō deum, gloria & ho
nore coronasti illum.

⁶ Dominum fecisti il
lum operum tuorum,
omnia enim subiecisti
pedibus illius.

⁷ Oues & boues uniu
ersos, & reliqua etiā
iuuenta, quibus pabulum
suppeditant campi.

⁸ Aues in aëre uolūtā
tes, pisces qui natāt in
mari, & quicquid usq; ⁸
degit in ullis aquis.

⁹ Domine omnium no
stram Domine, quàm
meritò sparsa est ma

terram.

PSAL. IX.

Confite
bor tibi
dñe in to
to corde
meo.

- 1** **C**anam te Do-
mine ex toto
corde meo, & ce-
lebrabo res tuas
admirabiles.
- 2** Letabor & ex-
ultabo in te, uehen-
do nomen tuum al-
tissime.
- 3** Eò quòd inimi-
cus meus retro ab-
ijt, corruit, ac pe-
rijt uirtute tua.
- 4** Tu enim uindica-
sti me, et iudicium
meum perfecisti: throno deniq; impo-
sisti, ò iudex iuste,

gnifica fama nois tui
per uniuersam terram.

I X.

Laudabo Domi-
num toto pecto-
re meo, scribam
ipse quàm uaria admi-
ratione digna designet.
2 Gaudebo & exulta-
bo serio, q̄ propitium
habeã te. psalmis cele-
brabo nomẽ tuũ, licet
omni sit laude maius.
3 Cõuersi in fugã inimi-
ci mei, uiribus defitue-
bant, & funditus ipsi
perierunt, opera tua.
4 Tu enim, cũ ego uiri-
bus illis impar essem,
p̄ me stetitĩ cõtra ho-
stes meos, et causę meę
patrocinũ suscepisti, se-
disti pro tribunali, &
executus es iustitiam.

- 5** Tu compestis gẽ-
tes, perdis impios,
& nomen corũ de-
les imperpetuum.
- 6** Hostile ferrum
prorsus tollis, ur-
bes excindis, ut no-
mẽ earum cũ ipsis
intercidat.
- 7** Dñs autẽ in eter-
num tenet imperiũ
qui solũ suum ad
æquitatis custodiã
parauit.
- 8** Hic orbem iusti-
tia temperat, &
per æquitatẽ popu-
lis ius reddit.
- 9** Asylum est Do-
-

Incepisti gẽtes, sub-
uertisti impium, memo-
riam nominis eorum
aboluisti nunquã re-
stituendam.

6 O inimice suam ha-
bẽt populationes tuę,
neq; posthac amplius
tibi unq̄ dabit popu-
landi potestas: ciuitatu-
las certè aliq̄ sic sub-
uertisti, ut memoria il-
larũ perierit cũ admira-
tionẽ transcuntium.

7 Tu quidẽ tyrannidẽ
ad hũc modũ, Dño ad
tempus conuiente, ex-
ercuisti: uerũ ille per-
petuò securus & tran-
gillus scdebit, & obser-
uabit oĩa, et iam nunc
parat solũ suum, ut se-
deat pro tribunali.

8 Vt iudicet orbem to-
tum iustissime, & cau-
sas pupillarũ expendat
æquissime.

9 Quare aderit De-

minus pauperi, &
refugium in articu-
lo angustie.

10 Hinc est ut in te
spèrent, quibus no-
tū est nomē tuū, tu
enim nō deseris q̄
te querunt Dñe.

11 Canite Dñm qui
Zion habitat: me-
morate inter popu-
los consilia eius.

12 Quoniā sanguis
oppressorū me-
mor, ingrit in eū,
neque præterit cla-
morem eorum.

13 Misereris Dñe,
& intentus es in

minus p̄tor illi, qui
iniuste opprimitor: pro-
tor aderit opportu-
nus, etiā in medijs tri-
bulationibus.

10 Tunc spem indubi-
ratam cōcipient de te,
ubi experti fuerint p̄g-
sentiam nominis tui,
& re ipsa discēt te nun-
quam defuisse illis qui
sudent placere tibi o
Domine.

11 Psalmos canite in
laudem Domini habi-
tatoris Sion, spargite
in uulgu admiranda
consilia illius.

12 Qui uindicabit san-
guinem eorum, qui in-
iuste oppressi fuerant,
nunquā negliget Do-
minus clamorem pau-
perum.

13 Miserere mei Dñe,
aspice afflictionē meā,
qua affligunt qui odio
persequūtur me; tu etiā

afflictionē quæ mi-
hi ab inimicis meis
irrogatur, & de
potestate mortis
adseris me.

14 Vt exponam o-
mnem laudem tuā
in Zion, & exultē
in salute tua.

15 Cū contrā, gētes
in interitum mer-
gantur quem para-
uerūt, & pes eorū
reti quod tetende-
runt capiatur.

16 Notū facit Do-
minus iudiciū suū,
cū in ipso opere suo comprehenditur
peccator. אגרו סלה

ille es, qui crigis, & re-
trahis me à ianuis &
faucibus mortis.

14 Vt conscribam &
cōmemorem uarios te
laudandi modos, illis,
qui uersantur in por-
tis Sion, & gaudio af-
ficiam eos p̄pter salu-
tē tam miraculosē alla-
tam mihi per te.

15 Deciderunt gentes
in foueam, quam ipse
parauerant, reti illo
quo alij insidiaban-
bantur, illaqueatus est
pes illarum.

16 Notum est Domi-
num æquitatis esse stu-
diosum, & quod sceleribus suis illaqueabi-
tur impius. Res pro-
culdubio digna, quæ
imo reponatur ani-
mo.

17 *Abeūt ad inferos impij, et omnes gētes quæ Dei obliuiscuntur.*

18 *Pauperis autem nulla prorsus fiet obliuio, et adflictorum expectatio nūquā frustrabitur.*

19 *Exurge Domine ut nō inualescat homo, iudicētur gētes coram te.*

20 *Ingerere eis pauorem ut agnoscat sese hoīes esse.* **170**

PSAL. X.

Dñe ut
qd̄ recep-
isti lōgē.

Qui ergo nūc sit, ô Dñe, ut lōgisi-
mè absis, ut lateas ī āgustiā t̄p̄e?

17 *Abibunt impij ad inferos, unā cū uniuersis gentibus, quibus cura non est Deus.*

18 *Nō enim perpetuō obliuioni dabitur pauper, patiens expectatio afflictionē cōperiet tādē nō fuisse inanis.*

19 *Exurge Domine, ne inualescat hominūcō futilis, traahatur causā impiarum gentium coram te.*

20 *Incutere Dñe terrorem illis, & ostēdere gētes illas impias sibi, ut sentiat homines esse se mitris modis miserabiles.*

X.

Quoniamq; Dñe stabis, p̄culse-
morus a nobis, hoc maximē tēpore, quo periclitant̄ tui?

2 *Humilis perit in solētia impiorum, ô si cōprehēdātur in conuersionibus quas cogitant.*

3 *Gloriatur impius cū animi sui cupiditates impleuit, laudatur prādo, quicq; Dñm blasphemat.*

4 *Impius pro fastu animi sui, istud nullius reputat, non enim aduocat Deū in omnibus sceleratis consilijs suis.*

5 *Prophanæ sunt uiā eius oēs omni tēpore, sublata sunt ē conspectu eius iudicia tua, omnes ho-*

2 *Summa cū arrogātia impius persequit̄ piū, capiātur potius impij sceleratis illis consilijs, quibus alios subuertere student.*

3 *Placet enim impius ipse sibi, et facit quicquid illi petulātia animi fugesserit: nec defunt qui aduentū ob spem prædæ illi, tam manifestē blasphemum in Dñm.*

4 *Impius præ animi sui arrogātia futurore securus erit. De ei uerō ne femel quidem illi in mentem ueniet.*

5 *Modis omnibus, omni tēpore nocere conabitur, quæ interim de illo ô altissime statuis, penitus ignorat, sed ne luti furibūdus et cæcus aduersarios suos uni-*

stes suos cōtemnit.
 6 Sic enim apud se constituit, non mu-
 tabo illum tempus
 quod non cum ma-
 licia traducam.
 Execratiōe ple-
 num est os eius,
 fraude ac dolo, sub
 lingua eius labor
 sedet ac dolor.
 8 Versatur foris
 circū cortes ad in-
 sidiandum, ut clām
 trucidet in fontem,
 oculi eius i prae-
 reutes intēti sunt.
 9 Insidiatur è latibulo, tanq̄ leo è cubi-
 li suo: Insidiatur ut spoliēt acstitutum,

uerfos uel solis minis
 perditurum se cōfidit.
 6 Persuasum em̄ ha-
 bet duraturum se lon-
 gissimo tempore, nec
 incommodi quicquam
 accepturum.
 7 Execrabilia sunt om-
 nia, quae loquitur, &
 fraudes meras habet
 sermo illius pestilēs, et
 iniquitate scatens.
 8 Sedebit in angulis
 uillarū iuxta publicas
 uias, unde clancularijs
 eruptionibus irruet in
 infontē, oculis prae-
 reutes pauperes obser-
 uabit, ex latibulis suis
 prospiciens.
 9 Insidias collocabit
 in locis occultis, nō mi-
 nore crudelitate, q̄
 leo insidiatur ouiculae
 ex antro suo: insidiabit

ut spoliēt attrahē-
 do eū nassa sua.
 10 Cōcutit, hūiūtat,
 ac deijcit uiolentia
 sua praetereutes.
 11 Sic enim secum
 putat, ignorat De-
 us: auertit enim fa-
 ciē suā ut prorsus
 non uideat.
 12 Exurge igitur
 Dñe Deus, extēde
 manum tuā, & ne
 obliuiscaris eorum
 qui oppressi sunt.
 13 Cur enim conte-
 mnat impius Deū,
 & in corde suo di-
 cat, q̄ nihil cures?

em̄ in hoc, ut dilaniet
 eum, quo uiribus supe-
 rior erit: dilaniabit aut
 absq̄ ulla cōsiderati-
 one quicunq̄ in illius
 rete incidit.
 10 Vbi illaqueatū uul-
 nerauerim piūm, sub-
 det clām, ne latrociniū
 deprehendatur, ad hūc
 modum uiribus illius
 cecidit ingens misero-
 rum turba.
 11 Persuasit sibi Deū
 negligere haec, & auer-
 tere faciem suā ab his,
 nec habiturum unquā
 rationem horum.
 12 Exurge Dñe Deus,
 leua in altū, ualidius p̄-
 cussurus, manū tuā, ne
 neglige pios omni hūa
 no auxilio destitutos.
 13 Quia patientia ferre
 potes impiū in te tam
 manifestē blasphemū
 ut dicere audeat, non
 esse Deum, qui cura-

- 14 *Videas igitur, tu enim es qui laborē & dolorē consideras, ut in manū tuā tradātur. Tibi derelictus est humilis ac imprudēs: pupillo tu fers auxiliū.*
- 15 *Cōtere fortitudinē impij & maligni, ut simul cū impietate sua pereant.*
- 16 *Dominus imperpetuū rex permanet, at oēs gentes è terra pereunt.*
- 17 *Desideriū afflictorū exaudi Dñe: praebe aurem tuam pectori eorum.*

turus sit hæc
 14 Verum ille cū maximo suo malo fallit: ut disti em̄ quæ fecit oīa, malevolentia & sceleratior ip̄ius tu diligētissimè obseruasti, ostentus & nosse flagitia illius, & potestatem habere sumendi supplicij de illo, & curā te gerere miserorū turbæ, qui pupillis semper esse soles auxiliō.

15 Cōstringe brachiū, et potentiam impij, & malitiosū: ingre in impietates illius, quoad nulla reliqua fuerit ipunita.

16 Dominus est rex & seculi huius, & æternitatis: extirpate sunt gentes de terra illius.

17 Desideria piore audi uisti Dñe, gubernabis corda ipsorū: prebebis aures tuas precib⁹ eorū.

- 18 *Vindica pupillum & humilē, ne mortalis homo posthac uim audeat inferre.*

PSAL. XI.

- 1 *Domino fido: quomō nunc dicetis animæ meæ, abi hinc protinus in montes tuos uolucres citius?*
- 2 *Ecce enim impij arcum intendunt, adcomodant sagittas suas neruo, ut clam petant q̄ sunt integro corde.*
- 3 *Vt funditus perdant, iustus autem*

18 Vt supplicij sumas de pupillo: & aliorū pauperum oppressoribus: ne tentet amplius uiribus suis fidere miserabilis hominū progenatus è terra.

XI.

1 *Domino fido: quomō nunc dicetis animæ meæ, abi hinc protinus in montes tuos uolucres citius?*

1 *Quomō nunc dicetis animæ meæ, abi hinc protinus in montes tuos uolucres citius?*

1 *Quomō nunc dicetis animæ meæ, abi hinc protinus in montes tuos uolucres citius?*

1 *Quomō nunc dicetis animæ meæ, abi hinc protinus in montes tuos uolucres citius?*

In Dño cōfido.

2 *Ecce enim impij arcum intendunt, adcomodant sagittas suas neruo, ut clam petant q̄ sunt integro corde.*

2 *Ecce enim impij arcum intendunt, adcomodant sagittas suas neruo, ut clam petant q̄ sunt integro corde.*

3 *Vt funditus perdant, iustus autem*

3 *Vt funditus perdant, iustus autem*

quò se uertet?
 4 Dñs qui in tēplo
 sancto suo est, Dñs
 cuius in cœlo soliu
 est, oculis suis inspicit
 palpebris suis scru
 tatur filios hoim.
 5 Dñs cõtēplatur
 iustū, impium autē
 & scelerum studio
 sum odit ex animo.
 6 Pluit laqueis su
 per peccatores, i= 6
 gnis, sulphur, pro=
 cella & tēpestas,
 poculum sunt quo
 eos potat.
 7 Iustus enim Do 7
 minus iusticiam a=

putabāt certissima, ne
 que iustum, cuius opus
 stabile erit, lædere un
 quam poterunt.

Domini est in re
 gia sanctitatis suæ dica
 ta, Dñs in cœlo habet
 solium suum; unde ocu
 li illius contemplantur
 omnia, & palpebræ il
 lius obseruant diligen
 tissimè quæcūq; desi
 gnant posteri Adæ.

Dñs obseruat & iu
 stum et impium, sed eū
 qui amans est inæqui
 tatis, odio persequitur
 ex animo.

In modum pluuiæ
 projiciet in impios la
 pides igne & sulphure
 circumlitos, qui unā
 cum horribili tempe
 state portio quædam
 erunt calicis, & suppli
 cij illorum.

Quia iustus est ipse
 Dñs, nō potest nō esse

mat, equitati inten
 tus est uultus eius.

PSAL. XII.

1 **F**er opē ò Do 1
 mine, quoniam
 periit sanctimonia,
 recessit fides à fe
 lijs hominum.

2 **V**ana loquitur
 quisq; cum proxi
 mo suo, sermonem
 blādum omne cor 3
 meditatur.

3 **E**xcindat dñs
 omne os blandilo
 quum, & linguam 4
 grandiloquam.

4 **Q**ui dicunt, confortemus linguas no
 stras, nitamur labijs nostris, deinde quis

iustitiæ amantissimus
 quare cum qui cãdido
 est pectore, uultu suo
 placidissimè aspiciet.

XII.

TE seruatore o
 pus habeo Do
 mine, nullus e
 nim reliquus est sanctus
 esse deserūt iter hoies,
 qui fidi sunt et integri.

Mendacia quisq; lo
 quitur cū socio, & apud
 amicū sum lingua uti
 tur fraudulenta, cui du
 plex animus scelerata
 suggeret uerba.

Perdet Dñs uni
 uersa labia fraudulen
 ta, & linguam quæ nō
 loquitur nisi grandia
 cum Dei ipsius con
 temptu.

Qui dicere audēt, lin
 gua nostra fortiter sal

S aluum
 me fac
 Domi
 ne.

- nobis dñabitur?
- 5 Propter calamitatem oppressorū igitur, & gemitū pauperum exurgā dicet Dñs, salutiq; restituum, & respicere faciet eum.
- 6 Eloquia domini eloquia purissima sunt, uelut argentum incēdio a terra repurgatum, ac septies liquatum.
- 7 Tu igitur domine abstine eos, & custodi nos ab isto genere hominum imperpetuum.
- Iemus, labia habemus in nostra potestate, q̄ noster est dominus? Propter gemitū pauperū, & ciulātū miserorum, nunc exurgam dicit dñs: collocabo pauperē eo loco, ut stutus futurus sit ab illo, qui ledere uirulēta sua lingua conabatur illū. Verba & pmisiōes dñi candidissime sunt, ipso argento igne diligentissime expurgato puriores, a quo arte, et instrumētis ad eā rem aptis, ablatū est quicquid inerat terre impuriōis, idēq; septies repetita purgatione. Quare tu Domine seruabis optima fide ea quæ promissisti, & liberabis nos, quemadmodum pollicitus es, ab eiusmodi hominū genere perpetuo.

- 8 Omnia enī plena sunt impijs, cum uanitas exultatur inter filios hoīm.
- PSAL. XIII.
- 1 Quousq; obliuisceris mei Dñe, an ne impetuum? quousq; abscondes uultum tuum a me?
- 2 Quousq; uolubus consilia in animo meo? quanto tempore exercebit labor cor meum? quousq; exaltabitur hostis super me?
- 3 Contemplare & auxiliare Domine Deus: illustra oculos meos ne morte
- 8 Circumquaq; tum impij obambulabunt securi, cum principatū nacti fuerint, q̄ iter homines sunt p̄ditissimi.
- XIII.
- 1 Vousque tant d'obliuisceris moi, perpetuo ne Domine? quousq; auertis tanquā iratus uultum tuum à me? Quousq; uanis curis animam meā affligā, quæ nihil præter errorem cōtinuū parit? quousq; fines inimicū meum erigere critas aduersum me? Habe quæso rationē calamitatis meæ, & exaudi me Dñe mi De, illumina oculos meos,
- Vsquequo Domine obliuisceris.

obdormiam.

4 Neq; dicat ho-
stis meus, superior
illo factus sum: ne,
si loco mouear, ex-
ultent, qui mihi in-
fensi sunt.

5 Ego enim tua bo-
nitate nitior, gestit
cor meum ad salu-
tis tue aduentū, ut
tibi canam cū eam
mihi largitus eris.

PSAL. XIII.

1 Dicit in-
spiciens in
corde,
Icunt uani in
cordibus su-
is, non est Deus:
corrupta & horrē
da studia sectātur,

ne forte obrepat fo-
minus mortis.

4 Ne forte dicat inimi-
cus meus glorians, fa-
ctus sum illo superior,
& hostes mei exultēt,
si ego periero.

5 Ego certe in tua be-
nignitate posui omnē
spem meā, quare nihil
dubito, quin futurum
sit, ut gaudeat cor meū
ob salutē mihi abs te
allatam, & materiam
habiturus sim cantan-
di laudes Domini: ubi
ultus fuerit iniuriam,
qua affecerunt me ho-
stes mei.

XIII.

1 S Vnt qui eō stoli-
ditatis peruene-
runt, ut nullū pu-
tent esse Deum: quæ
impia persuasio hoc ef-
fecit, ut à nullo scelerū
genere abstineāt homi-
nes corruptissimī: quo-
rum stidia tam spurca

nullus quod bonū
est operatur.

2 Dñs quū aliqñ de
cœlo pspiceret sup
filios hominū, ut ui-
deret an esset qui
aut saperet, aut nu-
miniscurā gereret.

3 Hic omnes dese-
cerāt, omnes pari-
ter corrupti erāt,
nullus quod rectū
est faciebat, ne u-
nus quidem.

4 Num enim sape-
rent omnes qui sce-
leri addicti sunt: q
populum meū tan-
quā cibum deuo-

sunt, ut nauseā cuius
generare possint: neq;
sit quisq; inter eos, qui
curet facere bene.

2 Dominus e cœlo cō-
templatus est posteros
Adæ: ut uideat nū sit
in tāto hominū nume-
ro cordatus quisq; q
Deo studeat eē charus

3 Vniuersi à Deo de-
fecerūt, & abominabi-
les penitus facti sunt,
nec est qui faciat bene,
ne unus quidem.

4 Mirunt profecto eos,
quibus mādāta fuerat
cura plebis: potuisse eō
amentīæ peruenire, ut
licere credant opprime-
re miserōs: & deuora-
re populum meum nō
maiore commiseratio-
ne, quā deuari solet
frustū panis: re ipsa
certē uidētur de Deo
nihil unquam legisse,
& officij sui partē me-

rant? quique Dominum non inuocant? 5
 Isthic ergo trepidabit, qui Deus ad iustorum partem stans, dicit istis: 6
 Vos consilium inopis ludibrio exposuistis: sed Dominus spes eius est. 7
 Quis dabit Israeli salutem de Zion? quum reducet Dominus populum suum, exultabit Iacob, et letabitur Israel.

PSAL. XV.

mores esse. Quare tum uehementissimus de improviso paucor corripit eos: cum uiderint Deum his adesse, qui iustitie studiosi sunt: & execrari uos sacrilegos. Qui non solum neminem ad pietatem inuitatis, sed si quis forte pauper pio consilio spem suam omnem ponat in Domino: illud ueluti stultum ridebitis, sed finis ipse docebit, utri sapiat magis, uos ne, an illi. Vtinam praestet Dominus, ut ex Sion pendeat salus Israeli promissa: cum reduxerit enim, & a captiuitate liberauerit populum suum Dominus, exultabit seruo Iacob, & letabitur Israel.

1 Dominus quis recipietur in tabernaculo tuo? quae uersetur in monte tuo sancto? 2
 Qui innocenter uiuit, quod iustum est operatur, et ueritatem in corde suo meditatur. 3
 Qui non circumuenit linguam suam proximo suo malo, et socio suo non intulit opprobrium. 4
 Qui nullius reputat impios, qui uero Dominum timent in precio habet, qui quod proximo iurauit

Dominus quis recipietur in tabernaculo tuo? quis habitabit tecum, quis in caelo uelut in monte, in quo sacrosancta manifestas tua peculiari quodammodo apparet? 2
 Ambulans sincere absque furore, faciens quod aequum est, & qui dicit quae dicit bona fide ex animo. 3
 Nulli nocere studet lingua sua: nec damno afficit amicum suum, nec ignominiam uicini suum. 4
 Qui ipse contemptor sui: & de seipso nihil minus quam magnificentem sentiens alienae uirtutis est admirator: maximam autem facit eos, qui reuerenter colunt Deum.

non facit irritum.

- 5 Pecunia sua non
foenerauit, & mu-
nus super innocētē
non accepit: qui fa-
cit hæc nō moue-
tur imperpetuum.

PSAL. XVI.

I **C**ustodi me
Deus, quoniā
in te spero.

Confer-
na me do-
mine.

- 2 Cōfiteor Domi-
no, Dominus meus
es tu, bona mea ad
te nihil sunt.
- 3 Totus aliquādo
incumbebam san-
ctis, & præcipuis qui in terra sunt.
- 4 Sed cum increbrescerent incommo-

firmissime statuit in a-
micitia semel cum ali-
quo inita p̄sistere, nec
propositum mutabit.

Qui pecunia sua nō
exercuit usurā, nec mu-
nus in perniciē inson-
tis accepit, q̄ facit hæc
non peribit unquam.

XVI.

Curam tibi o-
mnipotēs deus,
spes enim mea
omnis sita est in te.

Per suauem habes d̄
anima mea, & dixisti
ad dominū, dominus
omnium es tu, quare
si quid in me est boni,
id tibi usui non erit.

Sed sanctis, qui de-
gūt in terra, & fide ro-
bus, modis omnibus
prodesse studebo.

Qui multo labore &
superfitione uictimas

da eorū retrò ce-
debant: non libabo
sanguinaria libami-
na eorum, neq; ad-
sumā nomina eo-
rum in labia mea.

- 5 Dñs autem pars
hæreditatis meæ et
calix meus: tu susti-
nes meam sortem.

- 6 Sors cecidit mihi
in pulchra, & hæ-
reditas mea placet
mihi.

- 7 Gratias ago Do-
mino quod me ad-
monet: nam & no-
ctu corrigit me cō-
scientia mea.

offerre conabuntur, il-
los mihi illarū uictima-
rum sanguine adeo li-
bare nō iubebo, ut ne
mentionē quidē unq̄
āplius eiusmodi libami-
nū fieri apud me uel.

Dominus enim ipse
portio est & ueluti pa-
trimonium populi, qui
partes sequetur meas,
et calicis mei particeps
fiet: quare tu dñe tuta-
beris illos, qui ueluti
forte obtigerunt mihi.

Funes ceciderūt mi-
hi in locis amoenissi-
mis, quibus assignata
mihi est hæreditas tam
spectiosa, quam uel o-
ptare potuissem.

Laudabo ergo Do-
minū, qui in omnibus
a cōsilijs fuit mihi, qui
& noctibus medijs eui
dicebant me renes, &
immisæ mihi a domi-
no diuinę cogitatiōes,

8 *Suspicio coram me Dñm iugiter, ad dexterā enī mihi adest ne mouear* 8 *Opposui ueluti scopum ante oculos meos semper dominum, qui quia adest mihi ad latus dexterum, nemo perdere poterit me.*

9 *Hinc est ut gaudeat cor meum, ut exultet magnitudo mea, ut deniq; caro mea securè q̄scat.* 9 *Ob hanc ergo causam gaudio affectū est cor meū, & serio exultauit, quam tāto honore dignatus es, anima mea: corp⁹ quidē meū in sepulchro iacebit, sed nihil dubitabo, quin excitaturus sis illud.*

10 *Non enim derelinques animā meā ad inferos, nec dabis ut sanctus & amatus tuus uideat corruptionem.* 10 *Scio enim nō relinquitur te animam meam apud inferos, neq; permitturū unquā, ut qui tam insigniter illā tuā benignitatē experius est, ullo modo corruptioni fiat obnoxius.*

11 *Notā facies mihi semitam uitæ: exhilarabis me uultu tuo, letitia in* 11 *Sed uia potius ostendes, qua ad uitam peruenire licebit, & ad omnīs generis gaudiorū copiam summam, ad*

dextera tua est in perpetuum.

PSAL. XVII.

1 *Exaudi Domine innocentiā meam: attende clamori meo, ausculta orationi meæ de labijs minimè dolosis procedenti.*

2 *Iudicium meum à te prodeat: oculi tui contemplantur æquitatem.*

3 *Proba cor meū, explora nocte, incende me, & nihil inuenies, statui enim uerbo quidem transgredi.*

cōtemplationem uide-
licet usq; tui, quæ qui-
buscunq; contingit,
gaudijs explebuntur
nunquam finiendis.

XVII.

A Vdi dñe iustam *Exaudi*
precatioñē, ac domine
cōmoda te ad iustitiam
meam.

audiendū clamorē meū,
aures præbe p̄cationi
meæ, est em̄ ex animo
profecia, et ab omni fu-
co quā alienissīma.

2 *Pronuncia tu in cau-
sa mea, expōdant oculi
tui, quæ recta sunt.*

3 *Prouisisti enim me,
qui exploratum habes
cor meum: scrutatus es
enim illud nocte, quan-
do maxime dediti cog-
itationibus esse hoīes
soleret: examinasti & to-
tum me, nec inuenisti
id qd̄ animo cogitauī,
dicit reparare ab ore meo,*

- 4 Ab operibus ho-
minum, & à per-
uersorū itineribus
ego tempero, pro-
pter uerbum labio-
rum tuorum.
- 5 Serua gressus me-
os, intra orbitas tu-
as ne intrā fuerum
abeāt uestigia mea.
- 6 Equidem clamo
ad te ut succurras
ô Deus, præbe au-
rem tuam mihi &
audi uerba mea.
- 7 Destina bonita-
tē tuā, tu qui dexte-
ra tua seruas ab insurgētibus, fidentes.
- 8 Custodi me sicuti oculi pupilla custo-

- 4 Odio eorū quæ pas-
sim mala fiunt ab ho-
minibus, præceptionū
tuarum memor operā
dedi, ut essem à mori-
bus sceleratorū homi-
num q̄ alienissimus.
- 5 Quare inua quæso
conatus meos, & fir-
ma gressus meos ī uis-
illis, quibus iur ad te,
ut non turbentur ue-
stigia mea.
- 6 Implorauī auxiliū
tuū, certus quōd exau-
diturus esses me omni-
potēs Deus, præbe er-
go aurē tuā mihi, ut au-
ditas preces meas.
- 7 Aufer misericordias
tuas ô seruator fidelium
potius ab illis, qui sese
erigunt aduersus maie-
statem tuam.
- 8 Me autē custodi ea

- ditur: sub umbra
alarum tuarū ab-
sconde me.
- 9 Ab impijs, qui
me adfligūt, ab ho-
stibus meis qui ani-
mam meam circū-
uallant.
- 10 Qui opibus suis
obruūt, & ore suo
superbè intonant.
- 11 Itinera nostra
obsident, & ocu-
los suos ad terram
uertunt.
- 12 Similes sunt leo-
ni prædæ auido, iu-
ueni leoni qui ex
occulto insidiatur.
- diligentia, qua custodi-
ri solet pupilla oculi,
sub umbra alarū tuarū
absconde me.
- 9 Et libera me à metu
impiorum, qui subuer-
tere student me, & ho-
stium, qui supplantare
conantur me.
- 10 Qui tam sint passi-
bene, & obesi, ut arui-
na obstructa uideātur
ora illorum, quare &
cōtemptim & cū fastu
de alijs loquentur.
- 11 Itinera nostra iam
nunc obsederūt, oculis
suis studiose obserua-
bunt, quo terræ loco
expandere, q̄ conmo-
dissimè in nostrā perni-
ciem possint retia sua.
- 12 Quisq̄ illorū simi-
lis est leoni, qui maxi-
mo studio inhiat præ-
dæ, & cautulo leonis, q̄
insidiat ex locis oculis
præteritū outulæ.

- 13 Surge Domine, occupa, & supinū sterne eū, & redi me gladio tuo animā meā ab impio.
- 14 Manu tua Domine à mortalibus, à mortalibus huius seculi, q̄ in hac uita parte sua fruūtur: tu enī de penu tuo imple uentrē eorū, ut cū filijs saturi fiant, deinde reliquias quoq; ipsan- tibus suis mittant.
- 15 Ego autem cum innocentia comparebo coram te, & satiabor cum adparebit gloria tua.
- 13 Exurge domine, an teuerte illum, & pro- sterne illū, animā au- tem meā libera ab im- pio, q̄ gladius est tuus
- 14 Et à uiris, q̄ flagel- lum sunt tuū Domi- ne, à uiris, inquā, qui spem suam dum uiuūt ponūt in diuitijs, quo- rum uentres si imple- ueris delicijs, & abun- dare feceris eos libe- ris, q̄ bus relinquāt mo- riētes diuitias suas, he- ne fecū acū putabūt, æternitatis securi.
- 15 Ego uero iustitię q̄ diuitiarum studio flor, illā comitē habēs, uidebo placidissimū uul- tū tuū, explebor gau- dio cū exutrexero, & apparueris ea mihi for- ma, q̄ appetiētia est.

- PSAL. XVIII. XVIII.
- 1 Diligā te Dñi: Drobur meū.
- 2 Domine tu es præruptum meū, munimētum meū, & refugiū meum: Deus meus, & pe- tra mea quo nitar: scutum meum, cor- nu salutis meę, & asyllum meum.
- 3 Laudibus cū ca- no Dñm, ab inimi- cis meis saluus fio.
- 4 Circundederant me funes mortis, torrentes Belial intumuerant cōtra me.
- 5 Laquei inferorū circumuenerant me,
- 1 Erro ama- bo te domi- ne, cum sis fortitudo mea.
- 2 Dis instar rupis, & turris semp fuit mihi: seruator me⁹, dux me- us, & fortitudo mea, quare spem oēm meā collocabo ī eo, q̄ p̄ cly- peo fuit mihi, cornu sa- lutis, & ipsissima meā p̄tectio semp fuit ipse.
- 3 Omni laude dignissi- mum inuocabo domi- nū, & ab inimicis me- is liber ero.
- 4 In præsentissimis pe- riculis mortis cōstitu- tus erā, ueluti cinctus uinculis mortiferis, tor- rētes enim diaboli ter- rebant me.
- 5 Funes infernales cir- cundederant me, irre- torrentes Belial intumuerant cōtra me.
- Diligā te Domine,

mortis tēdicula me
anteuerterant.

6 At sic in angu-
stia cōstitutus inuo-
cabā Dñm, & ad
Deū meum clama-
bā: exaudiuit ergo
de tēplo suo san-
cto uocē meam, ut
primū clamor me⁹
ad aures ei⁹ pūit.

7 Commouebatur
ac tremebat tellus,
fremebāt montium
fundamēta & con-
cutiebantur: irascebatur enim ille.

8 Ascēdebat fumus de nare eius, & de
ore eius uorans ignis, ita ut de eo carbo-
nes incenderentur.

titū habuerant me re-
tia mortifera.

6 Quotiescumq; affli-
gebar, inuocabā Do-
minū, & ad Deū meū
clama bā, qui & audi-
uit ē regio suo palatio
uocē meā: & clamor
meus in conspectū il-
lius peruenit, imō usq;
ad aures ipsius.

7 Cōmouebat & cō-
tremiscebatur terra, fun-
damenta montiū con-
cutiebant quoties ipse
irascebatur eis.

8 Ascendebat fumus
ab ira ipsius, & ueluti
ignis ab ore illius can-
tā deuaftans, carbo-
nes accendebantur ab
ipso.

9 Flecebat cœlos,
ac descēdebat: sub
pedibus eius erat
caligo.

10 Vehebatur autē
sup Cherubim ac
uolabat, uolabat su-
per alis uentorū.

11 Tenebras circū-
ponebat sibi instar
tabernaculi, in qui-
bus lateret, aquas
deniq; atras, et nu-
bes imbrificas.

12 De fulgore con-
spectus eius nubes
proceedebant, grando & ignis radij.

13 Tum intonabat supernē Dominus,
& excelsus uocē suā dabat: hīc grando

9 Inclinauit cœlos, &
descēdit, & caligo erat
sub pedibus eius.

10 Et uehebatur ipso Che-
rub tāquā uolasset, uo-
lasset in quā pēnis, ipso
uento celerioribus.

11 Fecit tenebras latibu-
lū suū circū se, in mo-
dum tugarij habebat
obscurissimas aquas,
& densissimas nubes.

12 Præ fulgore quo ap-
paret iustis, densissime
illæ nubes abeunt ad
hostes, unā cum gran-
dine, & ueluti ignitis
carbonibus cum gran-
dine permixtis.

13 Excitabat & toni-
tru in cœlo Dominus,
& altissimus dedit uo-
cem suam, grandinem
uidelicet ignitis car-
bonibus permixtis.

et ignis radij.

4 Mittebat ac dissi-
pabat spicula sua,
fulgura multipli-
cabat ac disijciebat
ea.

15 Adpiebatur fon-
tium uena, retegebatur
orbis fundamē-
ta obiurgatione tua
domine, respiratioe ac
stomacho irae tuae.

16 Manu ergo mit-
tebat ex alto, et
arripiebat me, atque
extrahabat de aquis
uehementibus.

17 Eripiebat me de uisum meorum, et
de osoribus meis, qui me superauerant.

bonibus permittam.

14 Et faculabatur fa-
gittas suas, quibus dis-
sipabat eos: fulgura
immittebat, quibus ter-
rebat eos.

15 Et uidebantur p-
fundissima aquarum
receptacula, denuda-
bantur fundamenta
orbis experta iram
tuam domine, et fla-
tum uenti abs te irato
immisisti.

16 Demittebat de sum-
mo caelo, qui me eri-
peret et extraheret ex
illis malorum undis, in
quibus uersabar.

17 Quique liberaret
ab inimico potente, et
ab ijs qui odio me
persequerantur, qua-
uis multo essent robu-
stiores me.

18 Qui me tempo- 18 Calidis suis consilijs
re aduersitatis oc- circūuenire incautum
cupauerant: Domi- conabatur me tempo-
nus autem ferebat re afflictionis meae, sed
auxilium mihi. Dominus tempestiue
adfuit mihi adiutor.

19 Et educebat me 19 Et eduxit me ex an-
in latum, liberabat gustijs in locum spaciosum,
me, quoniam elege- quia amauit me.
rat me. 20 Retribuit mihi do-
minus secundum purita-
tem meam, secundum pu-
ritatem manuum mearum
rependit mihi.

20 Reddebat mihi 21 Quia custodisti uias
Dominus iuxta in- domini, nec es perue-
nocentiam meam, et ni, ut impie de Domi-
iuxta mundiciam ma- no sentiens deficerem
num mearum re- a deo meo.
tribuebat mihi. 22 Quae iustissime mihi
ab ipso prescripta fue-
runt, uersabant assidue

21 Obseruaueram enim uias Domini, neque
defeceram a Deo meo.

22 Ante oculos enim teneo cunctas leges
eius, et mores eius non amando a me.

- 23 Hinc est ut equi ob oculos meos, et m̄a
dem integer sim er data illius nunquā re-
ga ipsum, & me= puls a me tanquam pa-
ipsum custodiam à rere nollem illis,
scelere. 23 Certè simpliciter &
pure uerfabar coram
24 Dominus autem illo, & sollicitè caui,
reddat mihi iuxta ne impietate mea of-
innocētiam meam, fenderem illum.
& mundiciam ma 24 Quare & retribuit
nuum mearū, pro Dominus mihi pro iu-
sua liberalitate. stitiā mea, & pro pu-
ritate manū mearū,
25 Erga sanctum quæ nota erat illi.
sanctus es, & erga 25 Cū candido em̄ can-
hominem integrū didē geres te, & cū p-
integer. bo uirō probissimē.
26 Erga electum 26 Viro gratiosū gra-
electus es, & er= tiosissimū exhibebis
ga peruersum peruersus. te, e contrario uerō cū
improbo te gerēs, quē
27 Tu enim populum admodum illius mere-
humilem salute dona- tur improbitas,
tur enim populum 27 Tu enim populum
humile saluas, &

- supercilium fastuo bis, oculos uerō super-
forū humiliās. bos humiliābis.
28 Tu illuminas lu 28 Tu lucidam fecisti
cernam meā, Do- lucernam meam Do-
mine Deus meus mine, deus meus illu-
tu illustras tene= strauit, quæ obscurata
bras meas. fuerant in me.
29 Te duce, cuneos 29 Quare adiuuāte te
perrūpo, i te Deo rumpam aciem quan-
meo murū trāsilio. tumuis instruatam, &
30 Dei uia immacu= auxilio Dei mei trās-
lata est, Domini e= liam murum.
loquium repurga= 30 Ipse Deus integerr-
tū: ille scutum est mus est in oibus opi-
omnium in se spe= bus suis, sermo Dñi ab
rantium. oī fuco alienissimus,
31 Quis enim est Deus instar clypei ipse est
aut qs omnipotens præter Deū nostrū? oibus qui fidunt illi.
32 Deus est qui me accingit fortitudine, 31 Quis enim Deus præ-
ter Dominum, & quis
fortis præter Deū no-
strum?
32 Ipse est ille Deus, q
cinxit me undiq; ro-

& uiam meam integram seruat.
 33 Qui meos, ceruorum pedibus pares facit, & in editum constituit me.
 34 Qui instruit manus meas ad pugnam, & brachia mea ut arcus aeneos confringam.
 35 Tu protedis mihi salutarem clypeum tuum, dextera tua sustentas me, et familiaritate tua auges me.
 36 Dilatas iter meum sub me, ne labantur tali mei,

bore, & fecit ut incōtaminata esset uita mea.
 33 Ipse fecit ut pedes mei non minus essent ueloces, quàm sint ceruorum, & quoties opus fuit, ueluti in editis locis, ubi tutò mihi cēllecabat, collocauit me.
 34 Docuit manus meas arma tractare, sic ut frāgere potuerim brachijs meis arcum etiā ferreum.
 35 Dediti mihi clypeū, quo seruatus beneficio tuo ium, dextera tua stabiliauit me, & benignitas tua potentē fecit me.
 36 Aperuisti mihi uiam, qua tutò gradī possem, quare nunquā uacillauerūt pedes mei.

37 Persequor hostes meos & assequor, neque redeo donec toti consumantur.
 38 Cōcido eos quominus resurgere possint, cadunt sub pedes meos.
 39 Tu accingis me fortitudine ad praelium, & prosterneis sub me qui in me insurgunt.
 40 Tu praebes mihi iugulum hostium meorum, & inimicos meos dissipas.
 41 Inuocant, sed nemo exaudit, ad Dominum quoque, sed non fert eis opem.

37 Persequar inimicos meos, donec comprehendero illos, nec reuertar nisi deletis illis.
 38 Sic uulnerabo eos, ut subsistere non possint, corruent sub pedes meos.
 39 Tu enim undique cincti me robore, & gerendis bellis idoneū fecisti me, prosternebas enim quotquot insurgere conabantur aduersum me.
 40 Effecisti ut inimici uerterint terga mihi, & odio habentes me subuerterint.
 41 Clamabant, nec quisquam liberabat eos, etiam ad Dominum, sed non exaudiebat eos.

- 42 Et cōtinuo eos
tanquam puluerem
qui uento rapitur,
& cōtemptos red
do sicut lutum in
plateis.
- 43 Tu eripis me de
contentionibus po
puli, constituis me
caput gentium: po
puli, quos non no
ui, seruiunt mihi.
- 44 Ad primū audi
tum auris obtempe
rant mihi, noti uerò deficiunt à me.
- 45 Notis pertasum est, & declinant à
consueta semita sua.
- 46 Viuat Dominus, & benedictus sit
qui est petra mea, altus uehatur Deus

42 Dispergebā eos nō
aliter quā puluerem
uentus solet, & tanq̄
lutū platearum cōmi
nebam eos.

43 Liberabis me à rixis
& iniurijs populi, cōsti
tues me caput gentiū,
populus quem nō co
gnoui seruiet mihi.

44 Solo auditu obsequi
tes sūt mihi, desertores
uerò mēcientur mihi.

45 Desertores semper
in metu erūt, & abdēt
se in latibulis suis.

46 Viuat Dominus,
& omni est laude ma
ior, qui semper instar
rupis fuit mihi, & ex
altabitur Deus au

- qui est salus mea.
- 47 Deus qui mihi ul
tionem sumere do
nat, & subijcit mi
hi populos.
- 48 Eripit me ab ho
ste, superiorē facit
me his q̄ insurgunt
in me, et de quouis
malo liberat me.
- 49 Propterea canā
te inter gentes Do
mine, et nomini tuo
psallam.
- 50 Qui regem tuū
salute multa ditas,
beneficijs profesequeris unctum tuum
Dauid, & semen eius usq; imperpetuū.

tor salutis meæ.

47 Ipse est Deus, qui
potestatem tribuit mi
hi ulciscendi me, & fo
lis uerbis subiecit po
pulos mihi.

48 Ipse est, qui liberat
me ab inimicis meis, &
tu Domine superiorē
me facies omnibus qui
insurgunt aduersum
me, & contra uirū inī
quum turaberis me.

49 Quare gratias agam
tibi pro gētibus quas
subiecisti mihi Dñe, et
nomen tuū cantabo.

50 Qui auges in immen
sum saluifica dona re
gi tuo, & benignitatē
tuam ostendes Christo
tuo Dauid, & semini
eius perpetuū.

XIX.

Cæli e-
narrant
gloriam
dei.

Omnipotentiã
Dei narrant
& exponunt, cum
cæli ipsi tum fir-
mamentum, opus
manuum illius.

2 Dies quisq; idẽ
prædicat, idem in-
sinuant, ut sciatur,
singule noctes.

3 Non est sermo,
aut lingua, ubi non
audiatur horũ o-
mnium uox.

4 In omnem ter-
ram exit oratio eo-
rum, & uerba eo-
rum ad terminos
orbis.

Ipsi cœli cõmemo-
rant gloriã Dei, et
q̃ potente usus sit
manu in cõdendis ope-
ribus suis, palã facit
tam uastus cœlorum
ambitus.

2 Dies unus indicat
subsecuturũ alterũ, &
nox una docebit nos
cognoscere aliã: perpe-
tua enim uicissitudine
mutuõ succedunt.

3 Nullum est idioma,
nec ulli sermones, qui-
bus audita nõ sit uox
illorũ: nullus est enim
usq; populus tam Bar-
barus ad quẽ horũ no-
ticia non peruenit.

4 Vniuersã terrã pua-
gata est doctrina eorũ,
& usq; ad extremos
orbis fines peruenit
prædicatões illorũ: ipsi
Soli aprauit Dñs habi-
taculum in eis, & impe-
rium dedit in eos.

5 Soli posuit in
eis tabernaculum,
è quo uelut spon-
sus è thalamo suo
procedit, & uelut
gigas gestit ad per-
currendum iter.

6 A termino cœ-
lorum egreditur
uno, & ad alterũ
terminum eorũ cõ-
tedit, & nemo est
qui se à calore eius
abscondat.

7 Sic lex Domini
perfecta est, resti-
tuit mentem: testimonium Domini ue-
rax, sapientiam docens pueros.

8 Castigationes, siue mulctæ Domini

Etq; per similes soli
ipse sponso, qui exur-
gens egreditur de tha-
lamo suo, gestiens tan-
quam uir strenuus ab-
soluere cursum suum.

6 Ab altero cœlorũ
extremo cursum insti-
tuet, & longo tractu
ad alterum usque ex-
tremum perueniet, nec
quisquam expers erit
caloris eius.

7 Lex Domini pura
auocat à malo, pactũ
Domini fidele sapien-
tem facit eũ, qui fuerat
imperitus antea.

8 Mandata Domini
æqua exhilarant ani-
mam: præceptum Do-
mini purum illuminat
oculos.

æque sunt, cor ex= 9
hilarantes: præce=
ptū Dñi purū est,
et oculos illuminat.

9 Timor Dñi mū
dus & firmus im=
perpetuum, iudicia
Dñi simul æqua et
iusta sunt.

10 Deliciora quàm
aurū uel obrizum
immensum, & dul=
ciora quàm aut mel
aut fauus.

11 Que, qui seruus
tuus est, custodit, i
illorū enim obseruātia multa merces est.

12 Quis aduertit animū ad errores? ab
his ergo que me latent absolue me.

Reuerētia quæ debe
tur Domino, quia mū
da est, perpetuū dura
bit iudicia domini ipsa
sunt ueritas, & modis
omnibus æquissima.

10 Amabilia sunt ipsa
magis quàm aurum:
etiam si purissimū sit
et plurimū, et suauiora
sunt melle & fauo mel
lis dulcissimo.

11 Certe seruus tuus do
cetatur per ea, & quicū
q; secundum illam uis
xerit, mercedem asse
quetur magnificam.

11 Que errore cōmitti
mustam sunt multa,
ut ne deprehendere qui
dē quisq; possit omnia:
quare ab eiusmodi,
quæ latēter irrepunt,
munda quæso me.

13 Tum ab his quo
q; quæ per audaciā
admissi, quo minus
me sibi subigāt: sic
enim purgabor et
absoluar ab ingēti
transgressione.

14 Placeant oro uer
ba oris mei, & me
ditatio cordis mei
tibi o Domine pe=
tra mea, & redem
ptor meus.

PSAL. XX.

1 Exaudiet te Dominus in articulo
angustie: proteget te maiestas Dei
Iacob.

2 Mittet tibi auxilium de sancto, & de
Zion tuebitur te.

13 Præcipue autem a
superbia & fastu auo
ca me, ne dominentur
in me: quod si feceris,
mundus ero, & a sce
lere alienus.

14 Sint quæso grata ti
bi uerba hæc oris mei,
& gratus sit animi mei
affectus in te Domine,
qui Deus es meus, &
redemptor meus.

XX.

1 Exaudiet te Do
minus tēpore tri
bulationis: sup
petias feret tibi maie
stas Dei Iacob.

Exau
diat te do
minus.

2 Immittet robur tibi
e loco sancto, & ex Si
on stabiliet te.

- 3 Memor erit ois 3 In memoria habe-
 sacrificij tui, & bit quæcunq; obtuli-
 holocaustum tuum stiumquam illi sacrifi-
 perlitabit. **℟** **℣** cia, & oblationes tuas
 4 Dabit tibi iuxta qualescunq; pro pin-
 cor tuū, & omne 4 guisissimis habebit. Pro
 consilium tuū per cul dubio.
 faciet. Dabit tibi quicquid
 5 Exultabimus su 5 desiderabit cor tuum,
 per salute tua, & omnia cōsilia tua com-
 maiestati Dei no= plebit.
 stri magnificē gra 5 E xultabimus ob fa-
 tulabimur : perfici= lutē quā artulisti nobis
 ciet enim Dñs oēs certe oipotētia dei no-
 petitiones tuas. stri magni erim⁹: dabit
 6 Nunc scio quōd dñs tibi quicūq; colue-
 saluum faciet Dominus unctum suū: Do= ris illū, quantū deside-
 minus opem feret ei de coelo suo sancto, rare poteris ab eo.
 uirtute salutaris dexteræ suæ.
 Nunc experientia di-
 dici, quōd seruauerit
 dominus Christū suū,
 quodq; exaudierit illū
 e coelo, quod sanctissi-
 ma maiestas illius inha-

- 7 Alij curribus, alij bit, & salutiferis o-
 equis fidūt: nos aut muipotentiae suæ uiri-
 noīs Dñi Dei no= 7 bus succurrerit illi.
 stri recordabimur. Quidam se multitudi-
 8 Isti supini cadēt, ne curruū superaturos
 nos aut surgemus sperant, alij multitu-
 & erecti stabimus. dine equorū: nos uerō
 9 Serua Dñe ser no freti auxilio Dei no-
 bis auxilium ò rex stri, magna designabi-
 quū inuocabimus. mus & memorabilia.
 P S A L. XXI. 8 Illi uiribus destituti
 1 D omine in for sunt, & corruerūt: nos
 titudine tua uerō perstitimus, & cō-
 rex ut letatur: et ì fortati sumus.
 salute tua ut exul= 9 Dominus seruabit
 tat præter modū? ipsum regem: & nos
 2 Desideriū cordis quoq; exaudiet quo-
 dedisti ei, & petita ticunq; imploraueri-
 labiorum eius nō mus auxilium illius,
 XXI.
 D omine ppter Domine
 robur immū= in uirtute
 sum gaudet tua læta-
 rex: & quia tu autor bitur rex.
 illi uictoriæ fuisti, ex-
 ultat sero.
 2 E fecisti illū uoti cō-
 potem: & quicquid te

- negauisti. **אֵלֹהִים**
 3 Nam honorū li-
 beralitate etiā prae-
 uertisti eum, &
 capiti eius auream
 coronā imposuisti.
 4 Vitā petijt à
 te, & dedisti ei lō-
 gauam atatem, in
 sempiternū & ul-
 tra.
 5 Immēsa est glo-
 ria eius, sed p tuā
 opitulationē, hono-
 rē & splendorem
 posuisti super eū.
 6 Sed & perpetua felicitate donabis
 eum, letificabis eum letitia uultus tui.
 7 Rex enim sperat in Dominum, & in

rogauit, non illi nega-
 sti. Ira res habet.
 3 Vitro anteuertisti il-
 lum muneribus opti-
 mis: imposuisti capiti
 illius coronam ex au-
 ro purissimo.
 4 Vitā petijt abs te,
 quā & dedisti illi, nul-
 lo unquam tempore
 finendam.
 5 Summū, beneficio
 tuo, affectus est bonū:
 gloria et honore cumu-
 latissimū reddidisti eū.
 6 Efficies ne munificē-
 tiae tuae expertus fiat un-
 quam, gaudio exple-
 bis eum ubi gratiosissi-
 mo uultu tuo exhibita
 raueris eum.

7 Ipse enim rex om-
 nem spem suam collo-
 cat in te, quare beni-

- altissimi bonitatē,
 hinc fit ut labi non
 possit.
 8 Sentiant manum
 tuam omnes hostes
 tui, experiātur de-
 xteram tuam inimi-
 ci tui.
 9 Incende eos ue-
 lut clibanū in tem-
 pore indignatio-
 nis tuae: Domine in
 ira tua degluiat ac-
 deuret eos ignis.
 10 Germen eorum
 de terra perde, &
 semen eorum ex hominum numero.
 11 Quoniam moliantur aduersum te ma-
 lum, cogitant facinus quod non possunt.

gnitas tua, & altissime,
 nunquam inticere si-
 net illum,

8 Affectuor manus
 tua, & rex, uniuersos
 inimicos tuos, et dexte-
 ra tua affectuor eos,
 qui odio persequun-
 tur te.

9 Aestuar facies eos
 tanquam furnum incē-
 sum, quo tempore ira
 tua te illis ostendens
 Domine, ira tua diffi-
 pabis eos, & uorabit
 eos ignis.

10 Fructum omnē co-
 rum sic ē terra euclles,
 ut nihil remancat se-
 minis eorum inter ho-
 mines,

11 Conati sunt enim
 crimen tibi impinge-
 re, idque magno stu-

- 12 Sed tu in fugam
conuertertes eos, &
neruo tuo i uultus
eorum collimabis.
- 13 Euehere Domi
ne cum fortitudine
tua, ut canamus et
celebremus poten
tiam tuam.

PSAL. XXII.

I **D**Eus meus de
me dereliquisti: alie
na sūt à salute uer
ba eiulatus mei.

Deus de
meus re
spice i me
quare me
dereliqui.

- 2 Inuoco tota die
ô Deus meus, ue
runtamen non ex
audis, quin & tota nocte non taceo.

dio, sed perficere non
potuerunt.

12 Quare sepones eos
ab alijs, & facies corę
tanquam scopum sa
gittis tuis assidue pctes

13 Ostende Domine
quantum sis, & uiribus
quantum ualeas, ut
occasionem habeamus
cantandi, & psalmis
celebrandi omnipoten
tiam tuam.

XXII.

DEus meus, De
us meus, cur de
seruisti me? ui
deor nõ impetraturus,
quanuis id magnis a
gam clamoribus, libe
rationem.

2 Mi Deus clamabo
per diem, sed non re
spondebis, & per no
ctem, absq; ulla inter
missione.

- 3 Tu uerò qui in
sancto habitas, ô
gloria Israël.
- 4 Spes patrum no
strorum fuisti: in
te sperabant, &
liberabas eos.
- 5 Ad te clamabant
et eripiebantur, te
fidebant & nõ cõ
fundebantur.
- 6 Ego autem uer
mis factus & non
amplius homo sũ,
fabula hominũ, &
contumelia uulgi.
- 7 Omnes qui me ui
dent contemnunt,
retorquent labia,

3 Interim tu ô sanctis
sime, ueluti securus ho
rum quę patior, desi
dere uideris, qui suc
cristi toties, & ma
teria fuisti carminum
ipsi Israeli, quibus gra
tias tibi pro beneficijs
agebant.

4 Spem suam ponere
in te solebant patres
nostri, & quoties id fa
ciebant, tu liberabas
eos.

5 Quoties ad te cla
mauerũt liberati sunt,
quoties sese tibi credi
derunt, pudore nõ sunt
suffusi.

6 Ego uerò uermis
esse uideor magis quã
uir, sterquilinum A
dæ, & infimæ plebis
fex.

7 Quotquot uidebant
me iussannabant me,
conuitiabantur, & mo
to capite iridentes

- 8 *Et capite nutant,*
dicentes:
- 8 *Dominum susce-*
xit, is redimat eum,
liberet eum, si qui-
dem amat eum.
- 9 *Tu uero exce-*
pisti me ab utero
prodeuntē, et spes
fuisi mihi ad ube-
ra matris meae.
- 10 *In te coniectus*
sum a partu, tu iā
inde à materno u-
tero deus meus es.
- 11 *Ne ergo ab eas*
à me dum angustia
adpropinquat: ne-
minem enim habeo qui opem ferat.
- 12 *Circundāt me tauri multi, tauri pin-*

insultabant mihi.

8 Gloriarī solet hic, in-
quies, charum se esse
domino liberet ergo
nunc eum, si tātopere
amat eum.

9 Te procurante pro-
dij ex utero, & bene
sperare iussisti me, quū
adhuc sugcrem ubera
matris meae.

10 Opa tua eiecisti sum
ē uulua, & curg tuæ re-
lictus, quū essem adhuc
in utero matris meae,
Deus eras mihi tu.

11 Ne procul igitur ab-
fesseris à me, quia pe-
riculum praesentissimū
est, nec quenquam ui-
deo qui auxilio futu-
rus sit.

12 Cinxerunt me tauri

- gues cingunt me.*
- 13 *Hiāt sup me ore*
suo, sicut leo discer-
pens & rugiens.
- 14 *Ego uero sicut*
aqua effusus sum,
dissociantur ossa
mea, cor meum in
medio uentre meo
simile est liquenti
cerae.
- 15 *Exaruit instar te-*
stae robur meū, lin-
gua mea faucibus
adhærescit, & ad
mortuorum pulue-
rem redegisti me.
- 16 *Sed et canes circundāt me cōciliū pesi-*
morum frangit manus, & pedes meos

multi, fortes & uelut
faginari in pascuis B a
san circūdederunt me.

13 Aperuerunt aduer-
sum me os suum non
aliter quā leo inhiās
prædæ & præ fame ru-
giens.

14 Tanquam aqua flui-
dus factus sum, & solu-
ta sunt omnia mem-
bra mea, cor meū ue-
luti cera diffuxit in-
tra præcordia mea.

15 Exaruit tanquam te-
sta omne robur meū,
& lingua mea agglu-
tinata est palato meo:
& tandem in puluere,
quemadmodū mortui
solent, sepelies me.

16 Circūdederūt nāq;
me canes, conspiraue-
runt aduersum me pes-
funt quique, foderunt

- instar leonis.*
- 17 *Omnia ossa mea dinumerantem me inspiciunt & contemplantur.*
- 18 *Diuidit inter se uestem meam, & super indumentum meum sorte iaciunt.*
- 19 *Tu ergo Domine ne moreris, tu robur meum ad auxilianum mihi festina.*
- 20 *Libera a gladio animam meam, et unicam meam a canibus.*
- 21 *Salua me de ritu leonis, & de cornibus unicornium exaudi me.*
- manus meas & pedes meos.
- 17 Tractus sum ab eis tam inhumaniter, ut numerare potuerim facile omnia ossa mea: ipsi adhuc post omnem cruciatum torum aspiciabant & contemplantur me.
- 18 Partiebantur uestes meas, et de tunica mea fortiebantur.
- 19 Quare tu queso domine, ne longe abscesseris hinc: quin potius, quum sis fortitudo mea, ferre mihi superfluas festina.
- 20 Eripe a gladio animam meam, & a uolentia canis unicum meam omni humano auxilio destitutam.
- 21 Salua me ab ore leonis: & e cornibus unicornium eripe me.

- 22 *Et memorabo maiestatem tuam fratribus meis, in ipsa ecclesia colaudabo te.*
- 23 *Qui timetis Dominum laudate illum: tu omne semine Iacob magnifica eum, reuerere ipsum omnine semen Israel.*
- 24 *Non enim spernit aut auersatur humilitatem adflicti, neque occultat uultum suum ab eo: sed dum clamat ad eum, exaudit.*
- 25 *De te laudem predicabo coram tota ecclesia, & uota mea coram timentibus.*
- 22 Commemorabo maiestatem nominis tui fratribus meis, in frequentissima populi tui laudes tuas predicabo.
- 23 Quotquot estis cultores domini, laudate eum: uniuersi posteri Iacob magnificate eum, et reuerenter colite illum omnes posteri Israelis.
- 24 Quia non despexit, neque uispendit ob miseriam pauperem, neque auerit contemptum faciem suam ab eo: quin potius quum pauper clamaret ad illum, diligenter auscultauit.
- 25 Te laudabo carminibus meis publice in frequentia populi, & quae uouit per solam uiam

- te perfoluam.
- 26 Comedent hu-
miles & saturabū-
tur, laudabunt Do-
minum & inqui-
rent eum: uiuat a-
nima eorū imper-
petuum.
- 27 Conuertētur ad
Dominum, ac cele-
brabunt omnes ter-
mini terræ, & ad-
orabunt coram eo
uniuersæ cognatio-
nes gentium.
- 28 Regnum enim
gentium Domini erit, & imperabit eis.
- 29 Comedēt et diuites omnes terræ, atq;
adorabunt, genua coram eò flectent,

dentibus illis qui reue-
rentur te.

26 Comedent pauperes
& saturabūtur, lauda-
bunt dñm quicūq; su-
dent placere illi, utuēt
corda uestra quotquot
estis tales perpetuo.

27 Cōsiderabunt hæc,
& conuertentur ad do-
minum cuncti fines ter-
ræ, & supplices fient ti-
bi domine uniuersæ
nationes gentium.

28 Dñs enim est potestas
regia, & imperium ha-
bet etiam in gentes.

29 Comederunt & quī
gustassent spiritalia do-
mini dona, supplices fa-
cī sunt potentissimi
quicq; eorum qui terrā
inhabitāt, & in uene-
rationem illius genua

- omnesq; ad pulue-
rem descendēt, aut
non uiuet anima
eorum.
- 30 Hoc semen ser-
uiet ei, & laudem
Domino canet in
sempiternum.
- 31 Veniet & nar-
rabunt iusticiam
eius, nascituræ gen-
ti quam Dominus
creabit.
- PSAL. XXIII.
- 1 Dominus pa-
scit me, hinc
est ut nullius egeā.
- 2 In speciosa pascua collocat me, &
ad tranquillas aquas ducit.

flectent, etiam mortui
omnes in terra sepulti,
quia propriam uitam
non est dedignatus im-
pendere pro illis.

30 P osteri nostri colent
eum, scribētur hæc de
domino, ut posteri in-
telligant.

31 Vt & illi ueniant,
& annuncient populo
qui ab ipsis nascetur,
quod hæc fecerit tam
stupenda Dominus.

XXIII.

Dominus pascet
me, quare nullus
egere poterit.

Dñs re-
git me, &
nihil.

2 In pascuis amoenis-
simis recubare faciet
me, & iuxta aquas le-
niter fluentes enutriet
me.

- 3 Animam meā reficit, dirigit me in itinere iusticie propter nomē suum.
- 4 Nam & si abera uero ad uallē umbrę mortalis, mali nihil metuo, quia tu mecum es, deinde uirga tua & pedū tuū solantur me.
- 3 Adornas mihi mensam, in conspectu aduersariorum meorum, unguēto imbuis caput meum, & calicem meum implet.
- 6 Prosequitur igitur me bonitas & benignitas tua per omnem uitam, ut habi-

Animam reddet mihi, exercebit nāq; me in uisj iusticie, quoniam ita placitum est illi.

E tiam si eundū mihi sit per uallem tantopacam, ut umbra illius undiq; mortē minuetur, nihil metuam: siquidem tu ades mihi: uirga enim tua & pedū pastorale tuū a me tu liberabunt me.

Instrues in cōspectu meo mēsam ē regione persecutorum meorū, ut uideant & doleant, unxisti unguento caput meum, & poculū meum ad summū usq; impleuisti.

Certō certius benignitas tua, & miser-

tem domi tue in perpetuum.

PSAL. XXIII.

1 Domini est terra, et quicquid in ea est, orbis, & habitatores eius.

2 Ille enim super mare fundauit eā, & sup flumina cōstituit eam.

3 Quis ergō ascēdit in montē Dñi? aut quis permaneat in loco eius sancto?

4 Qui innoxius est manibus, & mundo corde: qui non eleuat mentē suam

cor dīa comitabuntur me per omnem uitam meam: quare tandem inhabitabo domū domini diebus nunquam finiendis.

XXIII.

1 Domino est terra, & illa rerum omnium copia terra, & quā terra plena est, orbis inquam terrarum ab eo est, & quicquid usquam hominum orbem inhabitat.

2 Ipse enim supra maria firmissimē stabilitam extare fecit eā, & fluminibus elegantissimē distinxit eam.

3 Quis ascēdet in montem domini, & cui permanere cōtinget in loco illo, quem tam augustum inhabitat sanctitas illius.

4 Qui purus est mani-

f 2

ad uanas spes, nec
dolo se iurat

7 Hic auferet libe-
ralitatem à Dño,
& iusticiam à Deo
saluatore suo.

6 Hæc est genera-
tio adquirentium
eū: Iacob est qui
inuenit uultum tu-
um. אלו

7 Reserate ô prin-
cipes portas ue-
stras, & adperian-
tur portæ sempi-
ternæ, ut introeat
rex magnus.

8 Quis est rex iste magnus? Dñs fortis
& potens, Dominus robustus bellator.

bus, & candido pecto-
re, qui nõ iurauit sine
causa per animã meã,
inquit Dominus, ne-
que fallere quenquam
perituro tentauit.

5 Qui accipiet benedi-
ctionem ab ipso domi-
no: & iusticiam à deo
autore salutis ipsius.

6 Hoc est genus illud
hominum, qui querunt
illum, & participes fie-
ri cupiunt boni tibi à
Deo promissi ô Iac-
cob. Ita res habet.

7 Leuate uos portæ ca-
pita uesitræ, & tollami-
ni ianuz, quæ ab æter-
no fuistis clausæ: ingre-
surus est enim per uos
inclytus ille rex.

8 Quisnam est rex ille
inclytus? Dominus for-
tis & potens, Dominus
ualens in prælio.

9 Reserate ô prin-
cipes portas ue-
stras, & adperian-
tur portæ sempi-
ternæ, ut introeat
rex magnus.

10 Quis est rex iste
magnus? Dñs exer-
cituum est rex ille
magnus. אלו

PSAL. XXV.

1 Ad te ô Domi-
ne mentem me-
am eleuo.

2 In te ô Deus me-
us confido, nõ eru-
bescã obsecro, ne-
que insultent mihi hostes mei.

3 Omnes enim qui te fidunt non pude-

9 Auferete uos portæ
uestros, ut pate-
ant ianuz ab æterno
clausæ: ingressurus est
enim per uos rex ille
inclytus.

10 Quis hic est incly-
tus ille rex? Dominus
imperator cœlestium
exercituum, ille hic rex
est summa maiestate cõ-
spiciuus. Ita res ha-
bet.

XXV.

Ad te Domine
animam meam
erigam.

Ad te do-
mine le-
uauit ani-
mam.

1 Mi deus totum me
tibi concredidi, quare
nunquã pudeam spe
mea frustratus, nec cau-
sam exultandi habe-
bunt hostes mei, tanquã
uictus fuero ab eis.

3 Quotquot enim expe-
ctant auxilium abs te,

fiunt, sed pude-
fiunt uani prauari
catores.

4 Vias tuas Dñe
ostēde mihi, et semi-
tas tuas doce me.

5 Induc & doce
me ueritatē tuam,
quoniā tu es Deus
& salus mea, in te
spero omni tpe.

6 Memor sis mise-
ricordie & boni-
tatis tue, quibus ab
eterno ueris.

7 At scelerum ac-
delictorum iuuen-
tutis meae ne sis me-
mor, sed pro tua

non desituentur ex-
pectatione sua: frustra
buntur autem spesua
scelerati, qui sine cau-
sa persequuntur me.

4 Vias quibus itur
ad te fac noscā, & se-
mitas tuas doce me.

5 Guberna me bona
fide, qua facere soles
omnia, & doce me: tu
es enim ille Deus, qui
salutis autor esse soles
mihi, quare nihil despe-
rans multo tēpore ex-
pectaui, ut & nunc mi-
hi succurras tu.

6 Reuoca in memo-
riam domine clemen-
tiam & benignitatem
tuam: quibus seculis
superioribus tā liberali-
ter usus es erga tuos.

7 Peccatorum quae
designaui adolescens
& delictorū quae sub-
secuta sunt, ne memor
esse uelis, sed pro tua

benignitate memē-
to mei, & pro bo-
nitate tua Domine.

8 Bonus & equus
est Dominus, ideo
reducit peccatores
in uiam.

9 Ducit humiles
quomodo oportet
cū iudicio, & ad-
flictos docet uiam
suam.

10 Omnes uiae Do-
mini sunt gratia et
fides, his qui ser-
uant testamentum
& foedus eius.

11 Propter nomen tuū Dñe propicius
sis peccato meo, Dñe, quia magnū est.

clemētia tragā me tu,
qui natura benignus
es domine.

8 Benignus & inte-
ger est dominus, qua-
re nō dedignabitur do-
cere uel ipsos peccato-
res, quo pacto uiuere
illos hic oporteat.

9 Docebit optima ra-
tione, quo pacto uiue-
re modestos uelit, &
docebit quae per illos
fieri cupiat.

10 Quaecunq; facit do-
minus, misericordiae
& fidei esse plenissima
cōstat ihs, qui recipiūt
pactum & admonitio-
nes illius.

11 Propter temet-
ipsum domine remitte
precor iniquitatem
meam, quantum pluri-
mam.

- 12 *Quisquis Dominum timet, eum dirigit in uia que sibi est grata.*
- 13 *Anima eius bonis fruitur, & posteritas eius terram possidebit.*
- 14 *Dominus docet secretum ac fœdus suum eos qui se timeant.*
- 15 *Oculi mei perpetuo ad Dominum intenti sunt, ille enim nimis explicat è reti pedes meos.*
- 16 *Conuertere ad me Dñe & miserere mei, quoniã desolatus & adfluctus sum.*

12 *Quam est felix ille uir qui reueret dñm, docebit quo pacto illū uiuere oporteat, ut charus fiat Deo.*

13 *Anima illius felicissime in bonis uersabitur, & semen illius uerituti hæreditario iure possidebit terram.*

14 *Secretorum suorum participes faciet dominus eos, qui reuerenter colunt illum, & iuxta pactū quod iniit cum eis, diligenter ipse docebit eos.*

15 *Oculi mei assidue obseruant Deum, ut ipse liberet à laqueis & periculis, in quibus uersor, pedes meos.*

16 *Respice clementer me, & misericors sis erga me: quia ab omnibus*

- 17 *Angustie cordis mei crescunt: educ me de necessitatibus meis.*
- 18 *Cōtemplare ad afflictionem meam, & laborem meum, & aufer omne peccatum meum.*
- 19 *Cōsidera hostes meos, quia multi sunt, et scelerato odio psequuntur me.*
- 20 *Custodi animam meam, et libera me: ne quæso pudefiã, quoniã in te spero.*
- 21 *Integritas & æquitas seruent me, quoniam in te spero.*

desertus & paup sum ego.

17 *Afflictiones cordis mei late sparserunt sese, ex angustijs qbus undique coarctor, educ quæso me.*

18 *Considera paupertatem & afflictionem meam, ut auferas à me uniuersa peccata mea.*

19 *Cōsidera hostes meos quàm sint multi, & quàm capitali odio psequantur me.*

20 *Custos sis animæ meæ, & libera me, ne pudefiã ego, qui spem meam omnem collocaui in te.*

21 *Innocentiæ & æquatis studiã seruent me: sollicitè enim expecto aduentum tuum.*

22 Redime Deus
Israëlem de omni-
bus angustijs eius.

PSALMVS
XXVI.

I Indica me
dñe, quoniã
innocēter ambulo:
in te Domine spe-
ro, neq; uacillo.

2 Proba me Do-
mine, & explora:
excoque renes me-
os & cor meum.

3 Quia bonitatē
tuam ante oculos
meos seruo, & in ueritate tua ambulo.

4 Non habito cū hominibus uanis, &
ad socordes non ingredior.

21 Libera deus Israë-
lem ex omnibus affli-
ctionibus suis.

XXVI.

I Vdex esto dñe in
causa mea, ut pa-
lām fiat q̄ simpli-
citer fecerim quæ feci,
quamq; hoc uerē cre-
diderim, te nunq; per-
missurū ut caderem.

2 Scrutare omnia
mea domine, & expe-
rite qui sim, igne ex-
plora renes meos, &
ipsum cor meum.

3 Inuenies memo-
rem me beneficiorum
tuorum fuisse semper:
exercui enim me dili-
genter in fide, quam
concepi de te.

4 Non habui fami-
liaritatem cum homi-
nibus uanis, & ad
socordes non ingredior.

5 Odi cœtū mali-
gnorum, & inter
impios non sedeo.

6 Abluo cū inno-
cētia manus meas,
sic accedo ad arā
tuam Domine.

7 Ut uoce prædi-
cem laudem tuam,
& exponā omnia
mirabilia tua.

8 Diligo Domine
habitaculum adis
tue, & locum ubi
manet gloria tua.

9 Ne iungas cum
peccatoribus ani-
mam meam, neque
uitam meā cum san-

nibus uanis: neq; cum
subdolis consueudi-
nem habebō.

5 Odiō habui cōuen-
tū prauorū, & im-
pios qui nulla certa le-
ge uiuunt, auerſatus
sum semper.

6 Lauabo donec pu-
ræ fiant manus meæ:
& sic tanq̄ amplectar
altare tuum Domine.

7 Clara uoce tibi o-
mnia mea accepta re-
feram: & commemo-
rabo q̄ multis mo-
dis miraculose adfue-
ris mihi.

8 Domine optaui ue-
hementer, ut mihi con-
tingat habitare in do-
mo tua, & in loco quē
rua maiestas peculia-
riter inhabitat.

9 Quare non perdes
cum peccatoribus ani-
mam meam, nec cum
uicis sanguinarijs ui-

guinarijs.

10 Quorum in manibus scelus inuenitur: dextera eorum plena est muneribus.

11 Ego uero innocenter ambulo: redime me, & miserere mei.

12 Pes meus in recto constat. In coetibus laudabo Dominum.

PSAL. XXVII.

Dñs illuminatio mea.

1 Dominus lux & salus mea est, a quo metuam? Dñs robur uitae meae est, a quo non trepidem?

2 Dum procedit aduersum me maligni,

tam meam. 10 Quorum opera sunt studio scelerata. quorum & dextera plena est muneribus.

11 Interim ego in simplicitate mea, sicut huc usque, persistam: tu libera me a malo, & clementer tracta me.

12 Pes meus non aberravit a recto, quare palam in frequentia populi laudes dñi praedicabo.

XXVII.

1 Dominus lux mea, & salus mea, a quo mihi timebo: dominus est robur uitae meae, a quo metuam?

2 Quum educeret copias suas aduersum

inimici, & hostes mei ut me totum deuorent, corruunt & concidunt.

3 Dum castra finguntur contra me, non timeo: dum incitatur aduersum me praelium, tunc maxime securus sum.

4 Unum enim ambio apud Dominum, unum quero, ut habitum domi Domini imperpetuum, ut uideam decorem Domini, & admirem templum eius.

5 Quonia abscon-

me homines scelerati, ut funditus perderent me inimici mei capita les, in ipso conatu inferioris facti, corruerunt.

3 Si instruat aduersus unum me iustus exercitus, nihil metuet animus meus: & si committatur mecum praelium, in ipsa pugna firmissime credam auxilio futurum te mihi.

4 Unum quiddam orauit dominum, quod & pergam indefinenter petere, liberam in domo domini ab omni sollicitudine uitae, ut coram uidere possum quantum sit amoenitatis apud dñm: & scrutari quae sint in regia illius uaria, & admiratioe dignissima.

5 Absconderet enim tum me in taberna-

guinarijs.

10 Quorum in manibus scelus inuenitur: dextera eorum plena est muneribus.

11 Ego uerò innocenter ambulo: redime me, & miserere mei.

12 Pes meus in recto constat. In cœtibus laudabo Dominum.

PSAL. XXVII.

Dñs illuminatio mea. **D**ominus lux & salus mea est, à quo metuã? Dñs robur uitæ meæ est, à quo nã trepidem?

2 Dum procedunt aduersum me maligni,

tam meam.

10 Quorũ opera sunt studio scelerata, quorum & dextera plena est muneribus.

11 Interim ego in simplicitate mea, sicut huc usq; persistam: tu libera me à malo. & clementer tracta me.

12 Pes meus non aberrauit à recto, quare palam in frequentia populũ laudes dñi prædicabo.

XXVII.

1 **D**ominus lux mea, & salus mea, à quo mihi timebo: dominus est robur uitæ meæ, à quo metuam?

2 Quum educerent copias suas aduersum

inimici, & hostes mei ut me totũ deuorent, corrumpunt & concidunt.

3 Dum castra fiuntur contra me, nõ timeo: dum incitatur aduersum me prælium, tũc maxime securus sum.

4 Vnũ enim ambio apud Dominũ, unũ quero, ut habitem domi Domini: imperpetuũ, ut uideam decorem Domini, & admirem templum eius.

5 Quoniã abscon-

me homines scelerati, ut funditus perderent me inimici mei capita les, in ipso conatu inferiores facti, corruerunt.

3 Si instruatur aduersus unum me iustus exercitus, nihil metuet animus meus: & si committatur mecum prælium, in ipsa pugna firmissimè credam auxilio futurum te mihi.

4 Vnũ quiddã orauĩ dominum, quod & petgam indefinenter petere, liberam in domo domini ab omni sollicitudine uitã, ut coram uidere possim quantum sit amor nitatis apud dñm: & scrutari q̃s sint in regia illius uaria, & admiratiõ dignissima.

5 Absconderet enim tum me in taberna-

dit me in periculo=
so tempore, abstru-
sit me in intima ta-
bernaculi sui, et in
petrā eleuauit me.

6 Postremò autē
exaltauit caput me-
um super hostes
meos, qui me cir-
cumdedecrant: id=
circo sacrifico in
tabernaculo eius sa-
crificium gratia=
rumactionis, ca=
no & psallo Do=
mino.

7 Exaudi Domi-
ne uocem meam qua te inuoco, miserere
mei, & auxiliare mihi.

culo suo, nec sineret
unquam sentire me
incommodi quicquā:
occultaret me in pe-
netralibus domus suę,
& ueluti super petrā
hostibus meis inaccessi-
sam, collocaret me.

6 Sed & nunc scio
superaturum me eius
beneficio inimicos me-
os uniuersos, quam-
uis undique oppugner
ab illis: quate & im-
molabo in taberna-
culo illius hostias, in
signum ingentis læti-
tię cantabo, & cōscri-
bam Psalmos in lau-
dem domini.

7 Audi domine uocē
meam quum clama-
uero, & misericorditer
tracta me, & respōde
uotis meis.

8 Tibi confitetur
cor meum, requi-
rit te uultus meus,
faciem tuam Domi-
ne desidero.

9 Ne abscondas fa-
ciem tuam à me, ne
auerferis per iram
seruum tuum: ro=
bur meum tu es, ne
deseras me, neque
derelinquas me. ^o
De^o saluator me^o.

10 Pater enim me=
us & mater mea
deseruerunt me,
Dominus autem su-
scipiet me.

11 Doce me Domine uiam tuam, &

8 Hortatus ex animo
sum expertus benigni-
tatem tuam, alios, ut
studeāt comparare fa-
uorem tuum sibi, ego
certē, faciant quod uo-
lent illi, ut placido sis
erga me uultu tuo do-
mine, sedulo conabor.

9 Tu uerò noli ab-
scondere à me uultū
tuum, neque auerferis
tanquam iratus seruū
tuum, qui toties auxi-
lio fuisti mihi, ne negli-
ge nunc me, neq; de-
dere Deus autor salu-
tis meę.

10 Quum pater meus,
& mater mea reliquit
me sibi dominus, et cu-
ram suscepit mei.

11 Ostende mihi do-
mine uiam qua iur-
ad te, & porrecta ma-
nu, quęadmodū par-

*duc me in senita re
cta propter eos q̄
mibi insidiantur.*

12 *Ne iradas me
Dñe desiderio ho=
stiu meoru, quoniã
insurrexerut in me
testes periuri, &
scelus cogitatur.*

13 *At hoc me sola
tur, certus sum me
uisurum esse bona
Domini in terra ui
uentum.*

14 *Spera igitur in
Dominum quisquis
es, ille confortabit
& cõfirmabit cor
tuũ, tu modo spe=*

*uulo mater solet, duc
me per senitam rectã,
ne hostes mei uiam in=
tercipiant mihi.*

11 *Ne permittas me
premi tyrannide ho=
stium meorum, quo=
rum opera factum est
ut insurrexerint aduer=
sum me testes iniqui,
& is qui falsõ scelus
commentus est, quod
impingat mihi.*

13 *Eõ res perducta fuit,
ut nisi firmissimẽ cre=
didissem: & ueluti per=
suasum habuissem, ui=
surum aliquando me
in signẽ domini beni=
gnitatem in terra qua
uiuunt, qui nunquam
sunt morituri: tunc ani=
mum despondissem.*

14 *Quare patierẽ ex=
pecta, quisquis sap=
is, auxilium domini,
sis animo infracto, nec
dubita quin ipse con=*

ra in Dominum.

PSALMVS
XXVIII.

1 *Ad te õ Dñe
Apetramea cla=
mo, ne auerseris
me queso, aut disti=
mules, quo par siã
his qui in foueam
descendant.*

2 *Exaudi uocẽ sup=
plicis qui ad te cla=
mo, qui manus me=
as ad adytum tuũ
sanctum attollo.*

3 *Ne queso me in=
ter impios reputes
aut inter facinoro=
sos, qui cum proxi*

*fortaturus sit cor tuũ:
& quicquid acciderit
tibi, feras patienter, &
totus pendeas a Do=
mino.*

XXVIII.

Tum Domine
auxiliũ implo=
rabo, q̄ instar
rupis hostib' meis in=
accessã olim esse soles
mihi, ne obfurdescas
quæso ad preces meas:
ne si fortẽ nõ respõde=
ris uotis meis, ego siã
similis ijs, qui pergunt
ad sepulchra.

Ad te do=
mine cla=
mabo.

2 Audi uocem preca=
tionis meæ: clamabo
enim ad te, & sustollã
in altum manus meas
uersus cœlum, in quo
ueluti in templo san=
ctissimo maiestas tua
peculiarĩ quodam mo=
do habitat.

3 Ne me unũ e nume=
ro impios: & flagitio=
sus, qui cum proxi

mis suis amicè quidem loquūtur, sed malum meditantur in cordibus suis.

4 Da eis pro facinore et malicia cogitationū eorum, pro opere manū eorum da illis: redde eis digna se.

5 Ut nō aduertunt animū ad opa dñi, neq; ad facturam manuum eius, ita destruat eos ut nulatenus constant.

6 Gratias ago Domino, quoniam dixit uocem sup-

forum fieri snas, qui uerbis apud socios amicitiam simulant, & uenentū pestilens in peccatore gestant.

Retribue illis secundum illos demerita, & secundum malitiam sceleratæ cogitationum, quibus alios supplantare student: secundum opus manuum illorum redde illis, persolue illis quod suis sceleribus merentur.

Et quia non conabuntur cognoscere dominum per ea quæ facta sunt ab illo, nec per mirabile hoc creationis opus, in quo tam manifestè relucet omnipotentia manus illius, ipse destruct funditus eos à nullo unquā restimendos.

Dignus est qui perpetuo laudetur à uis

plicis.

7 Dñs fortitudo mea & scutū meū, eo fidit cor meū, ab eo sensi opem, hinc gestit cor meum, & carmē meū ipsum celebrat.

8 Dominus robur nostrum est, salutare robur Christi sui est.

9 Salua igitur populū tuū, & bonitate prosequere hæreditatē tuā: pasce & ser eos usq; in sempiternum.

dominus: audinit enim uocem precatonum mearum.

7 Dominus fortitudo est mea, & protectio mea, cor meum per omnia credidit illi: quare & fortis factus sum, & præ gaudio subsistit cor meum, & carminibus meis testabor, quātum acceperim beneficij ab illo.

8 Dominus uires suppeditat suis: & præcipua pars uictoriarum Christi sui ipse semper fuit.

9 Tutare domine populum tuum, & auge donis tuis, quos ueluti hereditario iure honorum tuorū participes esse uoluit: pasce eos, et erige eos assidue magis ac magis in perpetuum.

1 **T**ribuite Do-
Afferte
 Dño fi-
 lij Dei.
 mino ò prin-
 cipes, tribuite glo-
 riam & uirtutem.
2 Tribuite nomini
 Dñi omnipotētīā,
 adorare sanctā ma-
 iestatem Domini.
3 Dominus enim
 aquas solo iusu re-
 git: Deus omnipo-
 tens tonitrum pa-
 rat, Dominus pela-
 go imperat.
4 Iussus Dñi effi-
 cax est, iussus Dñi
 splendidus est.
5 Iusu cōfringit dominus cedros, & cer-
 tē cōfringet Dominus cedros Libani.

Tribuite Domi-
 no robustissimi
 quicq; tribuite
 inquam Domino glo-
 riā & omnipotentiā.
 Tribuite domino,
 & fateamini esse augu-
 stissimum nomē illius,
 supplices efficiamini
 domino, quemadmo-
 dum meretur sacrosan-
 cta maiestas illius.
 Vox domini cōmo-
 uet aquas, Deus qui di-
 gnissimus est omni glo-
 ria, tonitru excitat, do-
 minus potestatem ha-
 bet effundēdi in terrā
 aquas plurimas.
 Vox domini est po-
 tentissima: uox dñi est
 magnificentissima.
 Vox dñi cōfringit
 cedros: cōfringit dñs
 cedros Libani.

6 Instar tauri con-
 culcabit Libanum,
 & Sarion tāquam
 Monoceros.
7 Iussus Dñi dissi-
 pat flammās ignis.
8 Iussus Domini cō-
 mouet desertum,
 commouet desertū
 Cades.
9 Iussus Dñi cer-
 uas infirmit, extir-
 pat saltus: In eius
 ergo templo quis-
 que dicit gloriam.
10 Dominus diluuiū
 sedat: & regnum tenet in aeternum Do-
 minus.
11 Dominus dat uirtutem populo suo:

Et sublitire faciet in
 star uili Libanū, &
 ipsum montem Sarion
 non aliter quā pulli
 solent unicornium.
 Vox domini fecat
 flammās ignis.
 Vox domini contre-
 miscere facit desertū,
 contremiscere facit do-
 minus desertū Cades.
 Vox domini parere
 faciet prae metu cer-
 uas, conspicua reddet
 quae lateat in densis &
 uastis syluis: interim in
 tēplo illius unaquæq;
 resp modulo suo agno-
 scit maiestātē illius.
 Dominus tēpore di-
 luuij regnū obtinuit, et
 manebit rex perpetuo.
 Dominus uires dabit

Dominus prosequi
tur populū suū bo
nitate & pace.

PSAL. XXX.

Exalta
bo te dñe
qm̄ susce
pisti me.

1 **L** Audibus eue=
ham te ô Do
mine, quoniam ere
xisti me: neq; leti=
ficasti hostes me=
os super me.

2 **D**ñe deus meus
ad te clamaui &
sanauisti me.

3 **D**omine reuo=
casti ab orco ani=
mam meam: restituiisti me quo minus de=
scenderem in foueam.

4 **P**salite Domino sancti eius, & gra=
tias

populo suo, Dominus
beabit populum suum
pace perpetua.

XXX.

1 **L** Audibus efferā
te domine, q̄ ser
uaueris me, nec
aniam preberis hosti
bus meis insultandi cū
gaudio mihi.

2 **D**omine mi Deus
imploravi auxiliū tuū
& sanasti me.

3 **D**omine saluā esse
uoluisti animam meā
ab inferis, seruasti me
ne fierem unus e nume
ro eorum qui precipi
tes cunt in putrum.

4 **C**antate dñm, quot
quot experti estis beni
gnitatē illius, celebrate
memoriā sacrosanctæ

tias agite in sancta
memoria eius.

5 **Q**uoniam cum p̄
momētū irascitur,
per gratiam suam
uita donat: ad ue=
speram diuertat fle
tus licet, sub auro
ram tamen redit la
ticia.

6 **E**quidem quum
dicerē in felicitate
mea: nihil patiar
in æternum.

7 **(T**u enim Domi
ne tribueras pro
tua bonitate robur
monti meo) ptinus
ut abscondebās faciē tuā cōturbabar.

maiestatis illius.

5 **N** on erāneca est em̄
ira illius, amor uerō
quo prosequitur suos,
per omnē durat uitā:
si forte sub uesperā ac
cidat flebile quicquā,
illud in ipsa aurora cō
mutabitur in gaudiū.

6 **E** go dicebā nimis
fidēs presentibus, quū
essem ī ipso flore meo,
felicitas hec durabit,
nec quicquam expe
riar unquam mali.

7 **T** u profectō domi
ne munuisti id quod
precipuum est, & uelut
ti mons in me munifi
one firmissima: sed ca
stigatorus stultitiā meā
auertisti paulisper fa
ciem tuā a me, & tur
bata sunt omnia consi
lia mea.

- 8 **Hic ad te Domine clamabam, tibi Domino meo supplicabam.**
- 9 **Quis inquam usus est sanguinis mei, si abiero in perditionem? Num pulvis confitetur te? Num laudat ueritatem tuam?**
- 10 **Exaudi ergo Domine & miserere mei, Domine fer opem mihi.**
- 11 **Tunc uertisti planctum meum in chorum, soluisti saccum meum, et letitia me cinxisti.**
- 12 **Propterea cantabitur gloria, neque tacebitur, Ego enim Domine Deus meus im-**

8 Quare iterum clamabo ad te Domine, & incessanter Dominum orabo.

9 Quæ quæso utilitas esset me sanguine fuso pergere ad interitum? celebrare ne poterit te puluis, aut prædicare constantiam & stabilitatem tuam in promissis?

10 Audi domine, & miserere at te quæso mei, domine sis auxilio mihi.

11 Cõue risti iterum subitò lectum meum in exultationem, rupisti saccum quo indutus fueram, & perfudisti me gaudio omni ex parte.

12 Quare cantabit te incessanter anima mea,

perpetuum celebrabo te.

PSALMVS
XXXI.

1 **IN te Domine**

spero, ne quæso pudeam in æternum, sed per iustitiam tuam libera me.

2 **Præbe mihi auram tuam, propera ut eruas me, esto mihi fortis petra, et munita domus ubi me salues.**

3 **Tu enim es rupes mea & arx mea, propter nomen ergo tuum dux et alumnus meus esto.**

quæ decus est & pars optima mei : domine mi deus toto tempore uitæ meæ acceptam tibi referam salutem meam.

XXXI.

Domine in te speraui, fac quæso speraui ne unquam pudeam, sed tua iustitia serua me.

2 Præbe mihi auram tuam, libera me : sis mihi pro rupe inaccessa hostibus meis, & arx munita turribus multis, ut serues me.

3 Quia pro petra & pro turri tu mihi esse solcs : propter nomen tuum tua sponte deduces me, quocumque cundum fuerit mihi, & enutries me.

- 4 Educ me de reti quod abscondiderunt mihi, tu enim es pugnator meus.
- 5 In manus tuas spiritum meum commendo, redime me Dñe Deus uerax.
- 6 Ego enim odi, qui uanitatis fune tenent, sed in te Domine spero.
- 7 Exultem & gestian propter bonitatem tuam, quonia uidebis afflictionem meam, cum senties ut anima mea in angustijs est posita.
- 8 Et non dedes eam in hostis potestate.

4 Explicabis me de laqueo quem absconderunt ut capiant mentem: nihil enim postem ego sine te.

5 Curæ tuæ cōmenda bo spiritum meum, sepe liberaſti me: & liberaſti domine, in promissis constantissimè uerax.

6 Odio habui eos qui amplectuntur uana, quæ illis usui futura non sunt: ego certè spem omnem posui in te.

7 Lætabor & exultabo expertus misericordiam tuam: uidisti enim afflictionem meam, & agnouisti in medijs persecutionibus animam meam.

8 Nec permisisti me premi tyrannide ho-

- sed in latum cōstitues pedes meos.
- 9 Miserere mei Domine quoniam tribulor, caligat præ mœrore oculus meus, anima mea & uenter meus.
- 10 Consumitur in dolore uita mea, et anni mei in gemitibus: decidit in calamitate robur meum, & ossa mea tabescunt.
- 11 Opprobrium factus sum apud omnes inimicos meos: uicinis autem & notis ingens pauor: qui me uidet foras su-

ſtis mei: quin potius firmati in loco spacioſo gressus meos.

9 Misereat te mei domine, quoniam imminet periculum mihi: corrosus est præ mœrore oculus meus, anima mea & uenter meus.

10 Cōsumpta enim est moestitia bona pars uitæ meæ, & anni iactum gemitu: deſtituit me propter iniquitatē uirtus mea, et ossa mea contabuerunt.

11 Metu hostium meorum, qui numero sunt plurimi, factum est ut tanquam probrosum exhoruerint me proxime uicini mihi, & terrori fuerim illis, cum qui bus quōdam mihi fuit arcēſſima familiaritas:

- giunt à me.
- 12 E' corde obli-
uioni traditus sum
uelut mortuus: fã-
ctus sum sicut fra-
ctum figulinum.
- 13 Ipse enim audi-
ui contumeliã mul-
titudinis circũ me
congregatæ: in u-
num coeunt aduer-
sum me: ad capiẽ-
dum animam meã
coniurant.
- 14 Ego aut̃ te fido
Domine, ac dico,
Deus meus es tu.
- 15 In manu tua fã-
ta mea sunt, libera me de manu hostiũ
- quotquot uidebãt me,
foras fugerunt relicto
me solo.
- 12 O blinioni datus fui
non aliter q̃ mortuus
aliquis, qui non spera-
tur unquam pristinẽ ui-
te restituendus, & tan-
quã uasculum nulli
amplius usum aptum.
- 13 Audiuit enim obloqa
multorũ, & minas eo-
rum qui erant circum
me: cõspirabant enim
unanimit̃ aduersum
me, & uitam adimere
mihĩ constituebant.
- 14 Ego interim te domi-
ne confusus in ea per-
fisi sententia, ut quic-
quid accideret mihĩ, nõ
dubitarem quin Deus
adesses mihĩ tu.
- 15 In potestate tua sunt
tempora mea, libera
me à tyrannide inimi-
corum meorum, &

- et persecutorum
meorum.
- 16 Ostende uultum
tuum seruo tuo: et
salua me per boni-
tatem tuam.
- 17 Dñe non cõfun-
dar, te enim inuo-
co: sed cõfundatur
impij, & in foueã
consopiantur.
- 18 Cõpescatur labia
medactia quæ uete-
ratoriẽ, supbẽ, &
cõtemptim loquan-
tur aduersus iustũ.
- 19 Quanta sunt bo-
na quæ reponis timẽtibus te, quæ facis
sperantibus in te coram filijs hominũ
- eorum qui persecun-
tur me.
- 16 Hilarẽ exhibe uultũ
tuum seruo tuo, saluũ
me fac pro genuina mi-
sericordia tua.
- 17 Domine non uerta-
tur mihĩ pudori, quod
implorauerim auxiliũ
tuum: pudeant impij,
& taceant sepulti a-
pud inferos.
- 18 Muta stant labia
quæ assuenerunt men-
dacijs, quæ cõtemptim
loquuntur de iusto, &
cum fastu.
- 19 Quam sunt copiose
diuitiæ tuæ quas repo-
sisti in usus eorũ qui
colũt te, designasti plu-
rima in gratiã speran-
tũ in te, palam in con-
spectu & cum admira-
tione posterorũ: Adæ.

- 20 *Abfcondis eos in adyta uultus tui ab elatis homibus, oc cultaseos i tabernaculo tuo a uiriligationibus linguarū.*
- 21 *Gratie Domino pro admirāda eius in me bonitate, ex urbe munita.*
- 22 *Ego enim in desperatione mea dixeram, proiectus sum a cōspectu oculorum tuorum: tu tamen exaudiui sti supplicis uocem ad te clamantis.*
- 23 *Idcirco diligite Dominū omnes sancti*
- 20 *Abfcondes eos & collocabis eos ē regione faciei tue, quæ impijs abscondita est, ut tuti sint a minis quantumuis potentis: abdes eos in habitaculo tuo, ut liberi sint a linguarum uirulentia.*
- 21 *Maior omni laude dñs, qui miro quodam mō ostendit misericordiā suā mihi, & tanq̄ in minutissima fuisse ciuitate, tutatus est me*
- 22 *Ego quidem olim in anxietate summa constitutus, abiectum me esse putabam abs te: uerū tu etiam tum diligentissimē auscultabas quotiescunque clamabam, & omnes precatōnes meas audiebas.*
- 23 *Amate dñm q̄tquot*

- eius, fidos enī tuetur Dñs, & abunde retribuit his q̄ superbē agunt.*
- 24 *Cōstantes esto te, et obsirmet cor uestrū omnes qui speratis in Dñm.*
- PSALMVS XXXII.
- 1 *O Felicem qui a transgressione leuatur, cuius peccatum dissimulatur.*
- 2 *O felicem hominem cui Dominus peccatum nō imputat, in cuius animo per dolum nihil celatur.*
- benignitatem illius expeti elisi: candidos cur siodit dominus, & red det pro fastu copiose quod meretur, homini fastuoso.
- 24 *Animo forti esto, nec dubitare: quin dominus ipse robur additurus sit animis uestris, quotquot patienter expectatis aduentum illius.*
- XXXII.
- 1 *Felix ille cui condonatum est delictum: & cuius cooperitū est peccatū.*
- 2 *Felix ille homo, cui dominus non imputabit peccatum, nec fraus in animo illius inuenta est.*
- Beati quorum remissæ sunt ini.

- 3 Ego enim cum tacerem lingue sciebant ossa mea, cum quotidiano eiulatu meo.
- 4 Quoniam die et nocte ingrauescebat super me manus tua, uertebatur succus meus in siccitatem aestiuam. הלל
- 5 At peccatum meum posteaq̄ tibi notum feci, et facinus meum non celauit: cum dixi, me ipsum adcusando, fateor transgressionem meam Domino, protinus remisisti crimen peccati mei. הלל

3 Quandiu tacui conterebantur uires meae: praerumpente eiulatu aeduae.

4 Quia per diem & nocte ingrauescebat manus tua contra me, sic mutatus sum: ut ex succulento factus sum aridior, quam sunt ariste in media messe. Ita res habet.

5 Quare aliud inij confilium, & statim peccatum meum non amplius celare, sed aperire tibi iniquitatem, quam admiseram: quod quam primum fecissem, abstulisti continuo iniquitatem peccati mei. Ita factum est profectio.

- 6 Idcirco oret ad te quisquis sanctus est, quam primum eandem angustiam senserit, & iam non tanget eum inundatio aquarum immanium.
- 7 Tu es refugium meum a tribulatione, que me circumdederat, & circumdases nunc me gaudio liberationis. הלל
- 8 Erudiam, inquis, te & ostendam qua uia sit eundem tibi, figam in te oculos meos.
- 9 Modo ne sitis equis & mulis pares,

6 Quare exemplo meo precibus aget apud te, quisquis benignitatem tuam experitus est, ut tempus remissionis inueniat: quod si contigerit illi, nullae quantumuis multae sunt malorum inundationes, ad illum poterunt pertinere.

7 Tu prudentia tua occulta a malo proteges me, & gaudijs, quibus gaudere solent e manibus hostium elapsi afficies me. Certo certius.

8 Prudentem, inquit dominus, faciam te, & docebo quo pacto uiuere oporteat te, et studiosissime obseruabo te oculo proprio.

9 Tantum ne similes

quibus nullus est in
rellectus: quorū os
nisi lupatis & fre
nis tēperes, nō ge
runt morem tibi.

10 **M**ulta sunt mala
impij, qui autē Dño
fidit, bonitate cir
cundabitur.

11 **L**etamini in Do
mino, & exultate
iusti: gaudete qui
estis recto corde.

PSALMVS
XXXIII.

1 **E**xultate iusti
in dño, nā re
ctis ornamento est
dum collaudant.

efficiamini equo, uel
mulo, qui non solum
nihil intelligit benefi
ciorum in se collator:
sed capistro uel freno
os eius constringere o
porteret, ne appropin
quet & mordcat uos.

10 **M**ala plurima ma
neat impium: eum au
tem qui spem suam po
nit in domino, illi ipse
benignitate sua cumu
latissimum reddet.

11 **L**etamini quod pro
pitium habeatis domi
num, & serid exultate
iusti, edite signa leri
tæ quotquot animo
candidi estis.

XXXIII.
1 **C**um exultatiōe
laudate iusti do
minum: & quissi
mum est enim & de
centissimum, ut a can
didis laudetur Domi
nus.

2 **C**ollaudate igitur
dominū, citha
ra, cheli, decachor
do, psallite ei.

3 **C**anite illi nouo
carnine, incendite
organa cū clāgore

4 **V**erbū enim Do
mini sacrosanctū
est, & omne opus
illius firmum.

5 **I**usti & æqui a
mans est: bonitate
Domini plena est
terra.

6 **V**erbo Domini
coeli facti sunt, &
spiritu oris eius, omnis milita eorum.

7 **C**olligit aquas in tumultū, ac rursus

2 **L**audate dominum
cithara, nablo et deca
chordo laudes illius
decantate.

3 **C**anite in honorem
illius carmen nō uulga
re, sed nouum: operam
date ut quā optime
cantetis, & cum animi
alacritate.

4 **A**equa enim sunt
quæ loquitur & man
dat dominus: & quic
quid facit, optima il
lud fide facit.

5 **A**mās est iustitia &
æquitatis, benignitatis
domini nihil expers est
eorum, quæ sunt in u
niuersa terra.

6 **V**erbo domini coeli
facti sunt, & spiritu o
ris eius uniuersus orna
tus illorum.

7 **C**olligit ucluti in cu
mulum aquas maris,
& rursus

*in abyssi penetra-
lia recondit.*

8 *Metuat Dñm
omnis terra, mirẽ
tur eum omnes qui
habitant orbem.*

9 *Ille enim quum
iubet sunt: qui pre-
cipit, constant res.*

10 *Dñs dissipat cõ
siliu gentium, et
populorum cogita-
tiones irritat.*

11 *Consilium autẽ
eius imperpetuum
durat, cogitatiões
cordis eius ad oẽs
generationes.*

12 *O felicem gentẽ*

& concludit certo lo-
co seruandas abyssos,
non aliter quã the-
sauri solent.

8 Sollicitẽ colant do-
minum quotquot in
terra degunt, & offen-
dere illum metuant
quotquot sunt habi-
tatores orbis.

9 Ipse enim quicquid
fieri unquam uoluit id
factum est: et quicquid
unquam iussit existere
id extitit continuo.

10 Dominus turbauit
consilia gentium, irri-
ta fecit machinamen-
ta populorum.

11 Consilium uero dñi
perpetuo inuariatum
manebit: quã ipse in
animo suo facere pro-
ponit, ea sicut quocunq;
tempore ipse uolet.

12 Beata gens quã do-
minum habet prote-
ctorem cuius Dominus est

*Deus, quã sibi ele-
git in hereditatẽ.*

13 *Dominus cœlo
prospicit ad consi-
derandum omnes
filios hominum.*

14 *De firmo solio
suo contemplatur
omnes habitatores
orbis.*

15 *Solus enim finxit
corda eorum, so-
lus cognoscit om-
nia opera eorum.*

16 *Non saluat re-
gem innumerabilis
exercitus: et gigas
non liberatur ma-
gnitudine roboris.*

ciorem suum, & popu-
lus ille felix est, quem
dominus sibi elegit, ut
illum peculiari modo
possideat.

13 E cœlo prospexit
dominus, contempla-
tus est quicquid usquã
est hominum.

14 E tabernaculo, quã
ab omni inquietudi-
ne liberum ipse inha-
bitat, consideraui u-
niuersos habitatores
terrã.

15 Ille inquam cõside-
rauit uniuersos, qui fin-
xit sine ulla exceptio-
ne corda omnium, qui
& nouit singulorum
opera singula.

16 Ne rex quidem sal-
uus euadet exercitu
quantũuis numerofo,
nec miles quantumuis
frenuus pericula eua-
det proprijs uiribus.

- 17 Fallit saluando eques, nam multitudine equitatus nemo eripitur.
- 18 Ecce autem oculi Domini intendunt in eos qui se reuertunt, & illius bonitate fidunt.
- 19 Ut liberet a peccatis animas eorum, & alat eos in fame.
- 20 Anima igitur nostra Domino nititur, ille enim est pugnator & clypeus noster.
- 21 Nam & cor nostrum in eo letabitur, dummodo in nomen eius sanctum

17 Res fallax est equus ad prestandam salutem: nec ullis uiribus suis eripere e periculis poterit scissorem.

18 Ecce oculus domini obseruat & custodit eos, qui reuenter colunt ipsum: & eos qui patienter expectant, ut benignitatis illius participes fiant.

19 Ut liberet eos a morte, & uisum suppeditet illis tempore famis.

20 Anima nostra expectauit dominum assidue: auxilium enim nostrum & protectio nostra ipse est.

21 Ipse pro sua benignitate causam gaudendi praebebit cordibus nostris.

sperauerimus.

- 22 Adsit nobis Domine bonitas tua, quemadmodum speramus in te.

PSALMVS
XXXIIII.

- 1 Collaudabo Dominum in omni tempore, laus eius semper erit in ore meo.

- 2 In laude Domini oblectat se anima mea, audiat hoc humiles & letentur.

- 3 Magnificate Dominum mecum, & nomen eius simul uehamus.

- 4 Consului enim Dominum & responsum dedit mihi, & de omni pauore meo

17 stis, qui ipsius nos sacrosanctae maiestati curandos tradidimus.

20 Respondeat expectationi nostrae benignitas tua domine.

XXXIIII.

1 Laudabo dominum omni tempore, assidue laudes illius cantabit os meum.

2 In laudando dominum non occupata erit anima mea, ut audiant quae aduersa patiuntur, & recreentur.

3 Laudibus quantum potestis maximis efferte dominum, extolamus nomen eius unam omnes.

4 Quaerui dominum,

Benedicam dominum in omni tempore.

- liberauit me.
- 5 Qui ad eū suspi-
ciunt illustrantur,
& uultus eorū nō
confunduntur.
- 6 Quicumq; affli-
ctus Dominum in-
uocat, exaudit eū,
& de omnibus an-
gustijs eripit.
- 7 Castra figit an-
gelus Domini cir-
cū eos q̄ ipsum ti-
mēt, & eripit eos.
- 8 Delibate & ui-
dete quā bonus
sit Dñs, beatus est quisquis illo fidit.
- 9 Reueremini Dominū sancti eius, quo-
niam nihil deest reuerentibus eum.
- & exaudiuit me, & ex
omnibus angustijs eri-
puit me.
- Conuertant se ergo
ad illū properē quot-
quot sapiunt: assequē-
tur enim quicquid po-
stulauerint ab illo.
- Hic enim pauper cla-
mauit, et dominus ex-
audiuit, & ex omni-
bus tribulationibus li-
berauit eum.
- 7 Castrametā ange-
lus dñi circa cultores il-
lius, ut seruet eos.
- 8 Quare reuerenter
colite dominum fan-
ctū illius: nihil enim de-
erit unquā cultoribus
illius.
- 9 Perpēdite & uide-
bitis tā liberaliter be-
nignum esse dominū.

- 10 Violenti egebūt
& esurient, Domi-
num uerò timentibus
nihil deerit.
- 11 Adeste ò filij &
auscultate mihi, ti-
morem Domini do-
cebo uos.
- 12 Si quis est uite
cupidus, et eā bea-
tē ducere optat,
- 13 Prohibeat lin-
guā suam à malo,
& labia sua ne lo-
quantur dolum.
- 14 Recedat à malo
& faciat bonum:
- 15 Oculi enim Domini ad innocētes in-
- ut felicem iudicaturi
sitis uirū, q̄ spem suā
collocat in eo.
- 10 Qui potētia leonib⁹
similes uidebantur, ad
inopiā redacti sunt, &
famē passi: quum inte-
rim quærētibus dñm,
nihil defuerit unquā.
- 11 Venite quotquot
discere cupitis, & au-
scultate mihi: quo pa-
cto uerē coli uelit do-
minus docebo uos.
- 11 Quisquis cupis fieri
iōgcuus, & multis an-
nis uiuere feliciter.
- 13 Cohibe linguam à
maledicentia, & com-
pescē labia tua ne con-
cinnent dolos.
- 14 Fuge malum & fac
bene, sectare pacem ut
assequaris eam.
- 15 Oculi domini obser-
uadeat paci, & sectetur eam.

tenti sunt, et aures eius, ad preces eorum.

16 *Supercilium autē eius in eos qui malum faciunt, ut excindat è terra memoriam eorum.*

17 *Illi dū clamant, exaudit Dominus et de omnibus angustijs eorum liberat eos.*

18 *Adest Dominus his q̄ contrito sunt corde, & q̄ deiecto sunt animo, saluat.*

19 *Iustorum multa mala, sed ex eis omnibus liberat eos Dominus.*

20 *Custodit omnia ossa eorū, ut ne unū*

vant iustos, & aures habet accommodatas ad clamores illorum.

16 *Toruo uultu dominus aspiciet sceleratos, ut aboleat à terra memoriam illorum.*

17 *Clamauerūt iusti, & dñs sic exaudiuit eos, ut ex omnibus aduersis eripuerit eos.*

18 *Adest Dñs his qui fracto sunt animo, & eos q̄ afflicto sunt spiritu, saluos faciet.*

19 *Multa incōmoda accidunt iusto, sed ex omnibus illis eripiet eum dominus.*

20 *Sic custodit omnia ossa illius, ut ne unum quidem confringatur*

ex eis conteratur.

21 *Mors uerò impiorum est misera: qui enim iustum odio habent, extirpantur.*

22 *Liberat Dominus animam serui sui, & nō exterminantur omnes qui eo fidunt.*

PSALMVS

XXXV.

1 *Uscipe Dñe li-*

2 *stem meam, & corripe scutum & hastam, & surge ad auxilium meum.*

3 *Stringe mucronē, & urge ex aduers-*

ex omnibus.

21 *Occidet impiū ipsa impietas, & quotquot odio persequuntur iustum, peribunt.*

22 *Seruat animas custorū suorū dominus, nec sinet interire quemquam eorum, qui sefe crediderunt illi.*

XXXV.

1 *Supplicium fume de aduersarijs meis Domine, pugna aduersus oppugnantes me.*

2 *Arripe clypeum & lanceam, & ser suppetias mihi.*

3 *Arma te gladio & hasta, ut occurras persecutoribus meis: pugna contra obpugnatores meos.*

Indica
Dñe no-
cētes me

so persecutores meos: dic anime meae,
 Adsum ego solus tua.
 4 Pudefiant, & confundantur qui imminet anime meae, terga uertant cum ignominia, qui malum mihi cogitant.
 5 Fiant sicut puluis uento expositus, angelo Domini iactante illos.
 6 Sint uiae eorum obscurae & lubricae, angelus autem Domini urgeat eos.
 7 Quoniam innocenti mihi absconderunt perniciosum rete suum: innocenti

mitte allaturum te anime meae salutem.

Suffundantur pudore & afficiantur ignominia, quotquot student subuertere me: conuertantur in fugam et infames fiant, quotquot machinantur malum mihi.

Fiant similes festucae, quae raptae flatu uentii, & angelus Domini insequatur eos.

Destituatur lumine uia, per quam fugientium erit eis: lubrica fiat, & angelus Domini insequatur eos.

Quia sine ulla causa conati sunt clam laqueis suis mortiferis inuolueri me: sine cau

anime meae foderunt lacum.

8 Vsueniat eis de improviso calamitas, & reti suo, quod absconderant, capiuntur, concidant in ea calamitate.

9 Anima uero mea letetur in Domino, & gaudeat in salute sua.

10 Omnia ossa mea dicent: Domine, quia est similis tibi, qui liberas humilem a fortiore se, adflatum & egenum a diripientibus cum.

sa foueam foderunt in perniciem meam.

8 Eueniat unicuique eorum calamitas de improviso, & rete illud quod exparit in perniciem meam irretiat ipsum: in eandem illam foueam quam mihi parauerat, incidat ipse.

9 Anima mea gaudeat & exultet sereno, propterea quod salutem afferre dignatus sis mihi.

10 Omnia ossa mea dicant non esse similem tibi Domine, in eripiendo paupere a uolentia eorum, qui uiribus illo superiores sunt: in eripiendo inquam afflicto & egeno ab opprimentibus illum.

- 11** Insurrexerunt iniqui testes, qui mihi quæ ignoro imputant.
12 Reddunt mihi pro bono malum, desolationem animæ meæ.
13 At ipsi cum ægrius haberet, ueris meis saccus erat, ieiunio adfligebam animam meam, et oratio mea in sinu meo uersabatur.
14 Incedebam sicut qui socium aut fratrem luget: tristis humiliabam meipsum tanquam in materno funere.

11 Cōsurrexerunt aduersum me testes iniqui, quæ ignorabam ipsi interrogâtes obiecerunt mihi.
12 Reddiderunt malum mihi pro bono, ad inopiam redigere conabantur me.
13 Ego interim quum ipsi infirmarentur, pro uestimento usus sum sacco: & ieiunio mace rari me, & precibus impetraui à Domino, quæ uolui pro eis.
14 Tanquam si summus amicus, imò frater uis eorum fuisset mihi, omnia humanitatis officia exhibui eis in aduersis: nō aliter quam qui matrem lugent, pulsatulatus et capite demisso incessi.

- 15** Ego uero cum peius habeo, lætantur, cōcursant, cōcursant uel claudi aduersum me imprudentem etiā: uestem scindunt, neque à planctu abstinent.
16 Sed per hypocrisisim, simulant subcinericiū quoque, at interim frendūt in me dentibus suis.
17 Domine quādo inspicis? restitue à contumelia ipsorum animam meam, et à tyrannide unicam meam.

15 Econtrario quoties mihi aduersi aliquid accidit, uoluptatem ex meo malo capiebant, & cōgregabantur: cōgregabantur inquam aduersum me homines deprauati: qui læsi à me nulla re fuerant, profcūdebāt me conuulsi sine intermissione.
16 Vnā cū scurris & irrisoribus frusto panis cōiunctis, non destiterunt frendere contra me dentibus suis.
17 Domine quādo tandem horū habebis rationem? libera queso animam meam ab ijs: qui perdere conantur eam, à catulis leonum solitariam & omni humano auxilio destitutam.

- 18 *Vt gratias tibi agam coram frequenti ecclesia, & in populo ingenti laudem te.*
- 19 *Neq; gaudeant super me mendaces inimici mei, frustra annuant oculo qui me odio habent.*
- 20 *Nihil enim percatum cogitat, sed cum terra in tranquillitate est, fraudulenta consilia capiunt.*
- 21 *Adperuerunt super me rictum suum, dicunt: Ohe ohe, nunc uidimus oculis nostris.*
- 22 *Tu Domine quoq; uidisti, ne ergo cum*

18 *Accepta referam tibi omnia mea, idque palam in hominum frequentia apud populum fortin laudibus extollam te.*

19 *Non habeant animum insultandi, qui hostiliter insequuntur me sine ratione: nec illi, quod odio me habent abique ulla causa, & subsannant me.*

20 *Non enim quibus tuto fidei possit loquuntur, sed aduersus infantes: qui in terra degunt, dolos concinnant.*

21 *Dilatauerunt os contra me, & insultantes clamauerunt, optime, optime, tandem uiderunt quae uoluerunt oculi nostri.*

22 *Uidisti haec omnia,*

- steris, Domine ne ab eas longius a me.*
- 23 *Euigila et exurge ut uindices causam meam Domine Deus meus.*
- 24 *Vindica me pro tua iustitia Domine Deus meus, ut non gaudeant de me.*
- 25 *Neque dicant in cordibus suis, Euge anime mi: nec dicant, Vicinus es.*
- 26 *Erubescat & confundantur pariter qui malo meo gaudent, induantur pudore et ignominia,*

ne quaeso dissimula domine, ne desere me, quemadmodum solent, qui procul abeunt amicum relinquant in periculis.

23 *Profer te, & ostende in causa hac mea, ipsos ea quae faciunt, te dormiente non facere: sed, quauis non appareat, te Deum Dominum meum diligentissime curare negotia mea.*

24 *Iudica quod iustum esse nouisti domine mi deus: & fac ne habeant quare ipsi contempserint te irideant me.*

25 *Non habeant cur dicant in corde suo, ex animi nostri sententia haec res successit nobis: neque iactent se profira uisum me.*

26 *Pudore afficiantur, & infames fiant, quotquot uoluptate capti sunt*

q̄ de me gloriatur.
 27 Exultet & letetur qui fauet innocentiae meae, ita tamen ut semper dicant, Magnus est Dñs qui amat salutem serui sui.

28 Lingua uero mea meditetur iustitiam tuam, & laudem tuam omni tempore.

PSALMVS XXXVI.

¹ Sic sentit cor iustus ut deliquat in semetipso.
 Sicut enim de audacia impij, quod non habeat Deum ante oculos suos.

2 Etiam si uelut blandiatur ei ante oculos

ex malo meo induant confessionem & pudorem, quotquot erigunt se te ut noceant mihi.

27 Gaudeant & letentur quibus placet innocentia mea, & dicant iugiter, magni fiat dominus, qui pacem habere uoluit seruum suum.

28 Lingua mea sedulo praedicabit iustitiam tuam, & laudes tuas cantabit assidue.

XXXVI.

¹ P Ersuasit, quantum animo possum concipere,

ipsa nequitia impio ex legi, non esse merendum illi, ne Deus supplicium sumat de sceleribus illius.

Blandis persuasionibus egit apud illum, ut

los, a scelere tamen odij illius non abhorret.

3 Verba oris eius dolus & flagitia mera, doceri renuit ut bene agat.

4 Scelus parat in cubili suo, sociat se cuicumque uiae non bonae, malum autem non fugit.

5 Quum Domine bonitas tua usque ad caelos, & usque ad nubes ueritas tua late pateat.

6 Iustitia tua monti robusto, & im-

placere incipiat ipse sibi flagitijs suis: quare sic offenditur Deus ut ipsum, cum sceleribus suis deprehensum, odio persecuturus sit perpetuo.

3 Sermo illius iniquitatis, & fraudis plenus est: noluit respicere, neque uitam in melius commutare.

4 Cogitabit noctu iacens in lecto, quibus artibus opprimat plurimos: scitabitur uirge genus pessimum, nullum genus malitiae praetermittere.

5 Domine quicquid ambitu caelorum continet, benignitatis tuae particeps est: & constantiam propositi tui sentiant quaecumque inter terram & nubes mediantia sunt.

6 Iustitia tua magni-

mente abyſſo æquitas tua ſimilis ſit: quum tu homines & iumenta ſerues Domine.

7 *Quàm precioſa eſt bonitas tua ô deus, qua freti filij hominũ alarũ tuarum umbra fidũt.*

8 *Saturantur ubertate domus tue, et flumine deliciarum tuarum potantur.*

9 *Apud te enim eſt fons uiuus ac perennialis, & in luce tua uidemus lucem.*

10 *Obtende bonitatẽ tuam his qui te cognoscunt, & iuſticiã tuã rectis corde.*

tudine ſuperat m̄ores altiſſimos, iudicia tua profundiora ſunt profundiſſima abyſſo, hominem & beſtiam ſaluabis Domine.

7 *Quum eſt magnificiẽda benignitas tua Deus, per quã poſteri Adæ, ueluti latentẽs ſub umbra alarũ tuarum, tuti degunt.*

8 *Fruentur copia earũ rerum, quibus abũdat domus tua, & ueluti flumine uariarũ uoluptatum potabis eos.*

9 *Apud te enim fons eſt uitæ perẽnis, ubi illuminati fuerimus lumine tuo, à tenebris liberati erimus perpetuò.*

10 *Benignitatis tuæ copioſius participes fac*

22 *Non aſſequatur me pes ſuperbiæ: manus autẽ impiorum ne cõmoueat me.*

12 *Sed cadant qui ſcelus operantur, deijciantur ut non poſſint reſurgere.*

PSALMVS

XXXVII.

1 *Noli imitari malos, nec æmuleris qui quod iniquum eſt operantur.*

2 *Quoniã ſubitò ſicut foenũ deciduntur, & ſicut uiride gramẽ marceſcunt.*

eos, qui agnoſcunt te, & iuſtitiã tuã eos, qui candido ſunt pectore.
11 *Non perueniat uſquẽ ad me pedibus ſuis perbus, nec moueat me loco meo impiorũ feroc manus.*

12 *In ipſo conatu collaſi ſunt qui perpetrare iniqua conabantur, proſtrati ſunt, nec poterunt ſurgere.*

XXXVII.

Nihil te moueat ſi ſceleratos uideris opulentos, nec illis inuideas prosperitatis tantillũ.

Similes enim deprehenduntur foeno, quod exortum minimo durat tempore: & herbæ ſimiles erunt uirenti, quæ marceſcit ſubitò.

Noli æmulari in malis.

- 3 Tu uerò in Dñm spera, & quod bonū est operare, ut terram inhabites, & uerè pascat te.
- 4 Et delectaberis in Domino, qui dabit tibi desideria cordis tui.
- 5 Expone coram Domino uia tuā, & fide illo, ipse enim efficiet.
- 6 Ut uelut aurora prodeat iustitia tua & aequitas tua sicut meridies.
- 7 Intentus esto in Dominum, & su-
- 3 Fiduciam tuā colloca in domino, & scilicet quod bonum est, ut terram inhabites longo tempore, & pascas & augeas assidue de dño conceptam fidem.
- 4 Si oblectaueris te domino, dabit tibi quantum animo concupiscere poteris.
- 5 Committe Domino statum rerum tuarum, fide illi, optima enim fide curabit & te, & tua omnia.
- 6 Et faciet ut tam sit conspicua iustitia tua, quam est lumen solis: & aequitates tuas, licet nunc non nihil obscurerentur impiorum felicitate, tã claræ fiet, q̄ est sol in ipso meridie.
- 7 Patiēter expecta domino, & ser aequo animo, si quid ab illo tibi immutat aduersū, neq̄

- spice illū: noli emulari eum cui omnia prosperè succedūt, hominem qui sceleratè uiuit.
- 8 Remitte irā, desere indignationem, noli sic emulari ut malè agas.
- 9 Qui enim malè agunt, excindūtur: qui uerò Dominū expectant, terram possidebunt.
- 10 Paululū sustine, & impius non supererit, cumq̄ aduerteris ad locum eius, nullus aderit.
- 11 Humiles autem possidebunt terram,
- 8 Contristeris, si uideris alium quempiam felicius augere sua, quod sæpe numero sceleratissimo cuique euenire solet.
- 8 Colibe animū tuū ab ira, & pelle furorē, nec sic incendaris, ut illorum sceleratorum exemplo, ad perpetranda similia animū inducas.
- 9 Scelerati enim homines subuertentur, qui uerò Dominum patienter expectant, uelut hereditario iure terram possidebunt.
- 10 Breuissimè sic interibit impius, ut ueteris pompæ, qua admirationi fuit multis, nihil reliquum uisurus sis.
- 11 Interi modesti possunt

Et multa pace fru-
entur.

12 Infidiatur im-
pius iusto, et stri-
det super eum den-
tibus suis.

13 Dominus autem
ridet illū, quoniam
uidet quādo tēpus
eius adfuturū sit.

14 Gladiū stringūt
impij, et arcū suū
tendūt, ad deijciē-
dū humilē et ege-
num, ad trucidan-
dum eos qui uia re-
cta incedunt.

15 Gladius eorum penetrabit in cor eorū,
et arcus eorum frangentur.

debunt terrā et tran-
quillissimē uiuent na-
tū pacem, quā pluri-
ma secum cōmōda al-
latura sit.

12 Conabitur impius
iustum subuertere, et
frendet aduersus illum
dentibus suis.

13 Dominus ridebit mi-
nas illius: nouit enim
quā sit in propin-
quo tempus, quo ipse
peribit.

14 Gladiū ē uagina exe-
merunt impij, et arcū
suū tetenderunt, si quo
modo prostrare pos-
sent insontem huma-
no presidio destitutū,
et eos deuorare, qui in
noxie uiuunt.

15 Gladius eorū pen-
etrabit cor eorū, et ar-
cus eorū cōstringetur.

16 Pusillū iusti præ-
stantius est ingenti
impiorum copia.

17 Quoniā brachia
impiorum corrū-
puntur, iustos autē
firmat Dominus.

18 Nouit Dñs inno-
cētū quoq; tēpus,
nā hāreditas eorū
erit sempiterna.

19 Non pudeſiet in
periculoso tēpore,
et in fame satura-
buntur.

20 Sed impij peri-
bunt, et hostes do-
mini, perinde ac preciosi arietes in su-
mum rediguntur, consumentur.

16 Satius est pusillū
habere et partū iuste,
quā diuitias pluri-
mas, quo modo habēt
eas improbi.

17 Proſteritas enim im-
piorū disſipabit, serua-
bit uerō iustos Dñs.

18 Nouit Dominus dies
iustorū, et curā sunt
illi, et hāreditas eorū
perpetua erit.

19 Non frustrabuntur
spe sua, quando alios
inuoluet temporis in-
felicitas, et alijs fame
laborantibus, ipsi satu-
rabuntur.

20 Impij peribunt inte-
rim, et inimici Domi-
ni, non aliter quā a-
deps agnorū, qui ado-
letur super altare, sinē
capiant, unā cum fu-
mo deficient.

gua eius aequitate loquitur.

31 Lex enim Dei sui in corde eius est, unde non falluntur uia eius.

32 Obseruat impius iustum, & querit eum occidere.

33 Dominus autem non relinquit eum in potestate eius, neq; ut damnet eum cum indicat illum.

34 Spera in Domino, & custodi uiam eius, & exaltabit te ut possideas terram, & excidium impiorum uideas.

35 Fuit cum uiderem impiu irroborece

perlinebunt.

31 Doctrina dei sui stabilitum habet cor, quare stabilis erit, & a lapsu securus pes eius.

32 Obseruat impius iustum, & studioso querit quomodo occidat eum.

33 Sed Dominus non sinet eum opprimi tyrannide illius, nec pmittet eum impietatis couinci, quando causa eius in iudicio tractabitur.

34 Expecta ergo patienter aduentum Dni, & uine secundum prescripta illius, quod si feceris, extollet te, & terrae praeciet, & quando impij subuertentur, tu interitum eorum securus aspicias.

35 Vidi impium poten

re et surgere sicut uirentem laurum.

36 Sed ecce dicto citius nullus erat, cum q; eum inuestigare non inueniebatur.

37 Custodi integritatem, & quod reatum est contemplare, haec enim postremo homini pacem conciliant.

38 Cum transgressores simul exterminati erunt: impiorum enim postrema sunt excidium.

39 Salus autem iustorum a Dno, hic enim est robur eorum in articulo angustiae.

40 Dominus fert eis opem et eripit eos,

tem, & uirentem, & firmum lauro quae uiret perpetuo.

36 Sed paulo post obiter praeteritum locum in quo antea floruisse ille uerum inueniri non potuit, euanuerat enim.

37 Sit tibi cura integritas & specta semper id quod rectum est: cum enim qui talis est, pax manet perpetua.

38 Scelerati omnes funditus subuertentur: excitus impiorum erit miserabilis.

39 Salus prouenit iustis a Domino, sortitudo eorum ipse erit tempore afflictionis.

40 Et auxiliabitur eis Dominus, liberabit inquam

- 9 Domine notum est tibi omne desiderium meum, & gemitus meus non te latet.
- 10 Cor meum palpitabat, reliquit me robur meum, & acies cum ipsis oculis non est mecum amplius.
- 11 Amici & proximi mei è regione stabant cum percuterer, cognati uero longe aberant.
- 12 Et irruerunt in me qui insidiantur uitae meae: & qui malum mihi concinnant, fraudes ac dolos omni tempore excogitant ac meditantur.

humanam, sed rugitum potius leoninum.

9 Domine notum tibi est desiderium meum, & suspirium meum non latet te.

10 Cor meum palpitabat intra me, destituit me robur meum: & lumen oculorum meorum non habeo in potestate mea.

11 Amici olim mei, & familiares è regione plagae meae steterunt: & vicini mei procul à me fuerunt semoti.

12 Retia expandunt insidiantes uitae meae, & studentes incommutare mihi loquebantur scelerata, & fraudes astidue machinabantur.

- 13 Ego autem uelut surdus non audio, et sum sicut mutus quos non adperit.
- 14 Sum sicut homo qui non audit, & ob id redarguere nequit.
- 15 In te enim o Domine spero, tu respondebis spei meae Domine Deus meus.
- 16 Nam istud postulo, ne meo malo gaudeat, neque lapsu pedum meorum magnifice gratulentur.
- 17 Equidem ad flagrum paratus sum, & uibices meae nunquam

13 Ego uero tanquam surdus audire dissimulabam: & factus sum ueluti mutus non aperiens ad respondendum os suum.

14 Et similis eram uiro qui nihil audit, nec diluit quae illi obijciuntur crimina.

15 Ad te enim domine anhelabam: tu audies suspiria mea Domine mi Deus.

16 Valde meruebam nancisceretur ipsam gloriam aduersum me: quod quoties uel tantillum accepissem incommodi, erigere solent cristas suas.

17 Causam habebam tuendi, quod serendis uerberibus desinatus essem: quod quod uultus meum cogeret circumferre mecum iugiter.

excidunt mihi.

18 *Ipsè enim scelus meum fateor, & peccatum meum me sollicitat.*

19 *Sed hostes mei salui sunt ac fortes, & crescut qui me iniuria odio habent.*

20 *Quiq; reddunt malum pro bono, calumniantur me quòd bonū sector.*

21 *Ne igitur deferas me Domine Deus meus: ne lon-*

18 Hoc illud est grave animi vulnus, quòd iniquitatem meam nō possum nō agnoscere, dum memet mihi ostēdomec dolorem remittere sinit recordatio peccati mei

19 Dum ego ad eū modum affectus sum, inimici mei uiuant & ualēt: & numero plurimi persequuntur me, nihil unquam uel re uel uerbo læsi à me.

20 Quā potius malum reddiderunt mihi à quo beneficium acceperant, aduersari sunt mihi non alia magis causa, quā quòd uita mea illorum dissimilis erat: facere enim bene studebam.

21 Vides Domine quo in loco sint res meæ, quare auxilio sis mihi Domine mi Deus, & ne relicto me in his periculis tu procul hinc abscideris à me,

gè abeas à me.

22 *Propera ad auxiliandū mihi Domine salus mea.*

PSALMVS

XXXIX.

1 *Statuerā custodire uias meas, quo minus lingua mea peccarem, seruabam freno os meum; impius enim obseruabat me.*

2 *Cōpescabar, silebam, & obmutecebam, bono quidē consilio, sed exasperabatur dolor meus.*

3 *Incalescebat cor meum intra me, & meditando ignis magis incendebatur.*

21 Cū accurre, ut auxilio sis mihi Domine autor salutis meæ.

XXXIX.

1 **S**tatui ne uerbo quidem ullo sine fructu aniam pro as meas bere impijs calumniandi: frenum adhibebo ori meo quandiu cogitū mihi fuerit cum impio.

2 Obmutui penitus, abstinui etiam bonis, metuens ne & illa in calumniam raperent: quamuis ea tacurnitas uehementer auxerit dolorem mihi.

3 Concaluit intra me cor meū, et quā animo reuoluerem, quibus in malis essem, non aliter restuabam, quā si

- Sic ergò lingua dis-
serebam.
- 4 Indica mihi Do-
mine finē meū, &
modus dierū meo-
rum quis nam sit,
sciam queso quan-
do defecturus sim.
- 5 Ecce tu cōstitui-
sti dies meos palmi-
titudine, et ætas
mea tanq̄ nihilum
est corā te: & cer-
tè tota uanitas est
uniuersus hominis
status. כִּלְס
- 6 Nam imagina-
riam uitam ducit
homo, temerè tumultuatur, adcumulat
- ignis intra me arderet,
qui erumpere cogeret
me in uocem hanc.
- 4 Fac sciam Dñe finē
meum, & numerū die-
rum meorum qui reli-
qui sunt adhuc, ut co-
gnoscam quanto tem-
pore in miserijs uiuen-
dum mihi sit adhuc.
- 5 Certum est enim, te
uelut in digitis nume-
ratos habere paucissi-
mos dies meos, et huius
uitæ tēpus apud te rē
esse penitus nihili: reue-
ra enim modis omni-
bus uanissimus est, q̄-
quis est homo, quan-
tumuis uideatur esse
aliquid. Ita res habet.
- 6 Etenim in tenebris
tota uita sua uersabit̄
q̄q̄s fuerit: & sine fru-
ctu tumultuabit̄: colli-
get inagno stulto mul-
ta, nesciui interim i cu-

- & nescit cui ea cō-
greget.
- 7 Nūc igitur quid
expectem Domi-
ne? spes mea in te
est sita.
- 8 Libera itaq; me
de omnibus trans-
gressionibus meis,
& obprobriū ua-
norū ne facias me.
- 9 Tacebo & non
adperiam os meū,
si tu istud feceris.
- 10 Aufer a me uer-
bera tua, nā ab in-
grauescente manu
tua ego cōsumor.
- 11 Cum tu hominem propter scelus cum
- ius usus congreget ea,
7 Et ego hoc rerum ita-
tu, quid aliud opro Do-
mine: quam ut succur-
ras mihi: à nemine e-
nim subsidiū expe-
cto nili à te.
- 8 Et ut ab omnibus
peccatis meis liberet
me, nec sinas me fieri
ludibrio stolidis, & im-
pijs hominibus.
- 9 Obmutui non aper-
turus os meum, quòd
scirem ad exercendam
patientiam abs te im-
mitti hæc mihi.
- 10 Aufer paulisper à me
flagellum tuum, præ-
metu enim manus tue
propemodum exant-
matus sum.
- 11 Castigationibus, ob
iniquitatem immis-
is, crudire soles hominē:
& abstumere, donec
resipiscat quicquid in

obiurgatione cor=
ripis, iam tabescit
uelut à tinca quan=
tus quātus est, ad=
eò friuola res est
homo. אלו

12 Exaudi Domine
orationem meam,
clamorem meū au=
ribus cape, ne disti=
miles lachrymas
meas: etiamsi apud
te aduena sim &
peregrinus sicut
omnes patres mei.

13 Dimitte me facta
gratia, priusquam
abeam & nullus fiam.

PSALMVS XL.

eo eximium fuerat,
quemadmodum tinca
uestimentum consue=
uit: quare nihil nisi
mera uanitas est quis=
quis fuerit homo. Ita
res haber.

12 Audi precationem
meam Domine, & cla=
morem meum auri=
bus hauri: ad fletum
meū ne obsurdescas,
peregrinus enim sum
apud te & alienigena
quales fuerunt omnes
progenitores mei.

13 Abstine paululum
à flagellando me, ut
uires pristinas recipiā:
priusquam migrare co=
gar nunquam reditu=
rus huc.

XL.

1 **C**um diu expe=
ctauissem Do=
minum, tandem at=
tendit mihi, &
exaudiuit clamorē
meum.

2 Extraxit me de
pfundo lacu, & de
luto cœni: statuit in
petrā pedes meos,
et dirigit iter meū.

3 Quare carmen
nouū ori meo in=
seruit, gratiarum
uidelicet actionem
Deo nostro.

4 Vniuersi cōside=
rent, & metuāt, ac sperent in Dominū.

5 O felicem uirum qui fiducia suam in

1 **S**ollicitē expectās Expectā=
expectaui, donec expecta=
præberet se mihi dñm,
hi Dominus: & exau & intēd.

2 Et extraheret me e
puteo illo calamitioso
& luto sordidissimo,
& constitueret me in
rupe erectum in pedes
meos: uiam mihi præ=
parans, per quam am=
bularem inoffensē.

3 Et immitteret in
os meum carmen,
quo noua decanten=
tur & inaudita benefi=
cia Dei nostri.

4 Videbunt hæc plu=
rimi & reuerentur
Dominum, & credent
se illi.

5 Beatus ille uir, qui
ponit in Domino fi=
duciam suā, nec admi

Dominū habet, & ad factum se non conuertit, sed auertit à uanitate.

6 Tu enim Dñe Deus meus admirāda facis innumera, et cōsilia tua apud nos exēplo carēt: memorare & narrare ea cū iſtituo, plura sunt quā ut numerari poſſint.

7 Victimā & sacrificiū non amas, at aurem mihi uellicas, holocaustum & expiationis hoſtiam nō requiris,

ratur eos, qui faciunt uires suas & ſecantur fluxa hæc, quæ aliquid eſſe uidentur, quā nihil ſunt.

6 Plurima designaſti tu Domine admiratio ne digniſſima, & cogitationes quibus ſedulo curas nos, tam ſunt multæ & mirabiles, ut nemo hominum intel ligere queat, quā tum tibi debeat pro illis, ſi enim alijs enarrare coner eas, & uerbis proloqui, iuueniā plures eſſe, quā ut numerare ſufficiam, nedū uerbis explicare.

7 Sacrificium & oblationem non deſideraſti, ſed aures purgas dediſti mihi: holocaustum et hoſtia, que pro peccato ſolet offerri, non amplius placet tibi.

8 Dixi ergo, en ipſe ueniā: i prima pagina libri ſcriptum eſt de me.

9 Ut faciam quod tibi placitum eſt, o Deus meus, quod & mihi probatur: nam & lex tua in medio uiſcerū meorum ſcripta eſt.

10 Prædico iuſtitiam corā tota eccleſia: en labia mea non ceſſant Domine, ut uides.

11 Iuſtitiam tuā de medio cordis mei non celo, ueritatē & ſalutē tuā dico, nō diſſimulo bonitatem & fidem tuam coram

8 Tum dixi, ecce ego ipſe aduenio, ſi uolumine libri ſcriptū eſt de me.

9 Facere quod placeat tibi mi Deus uehementer cupio, & doctrinā tuam in penetralibus pectoris mei deſcriptā habeo.

10 Prædicaui iuſtitiam in frequētia populi maxima, certè labijs meis non peperci: qd' & tu Dñe optime noſti.

11 Iuſtificationē tuam non inuidebam alijs, abſcondens eam intra anguſtias cordis mei: conſtantiam tuam in promiſſis, & quā promiſiſti te allaturū miſeris ſalutē, palam annunciaui, nec deſiſti

18 Ego autē humili-
lis & pauper sum,
Dñe cōsule auxilio
meo, tu enim es li-
berator meus, De⁹
meus ne moreris.

PSAL. XLI.

1 **B**eatus est q
intelligit
super ege-
num.
1 **B**eaupais ra-
tionē habet, quo-
niā in periculi tem-
pore liberabit eū
Dominus.

2 Dominus custo-
diat eum, saluū &
beatum faciet eum
in terra, neq; tra-
det eum in manus
hostium eius.

18 Quāquā autem
pauper ego sum, &
omni humano auxi-
lio defuitus, Domi-
nus tamen curam su-
cepit mei, quare quī
auxilium meum & ter-
uator meus sis tu, oro
te mi Deus, ne proca-
stineris diutius.

XLI.

1 **F**elix ille, qui nō
aspersatur affli-
ctū, quin potius
prudenter rem apud
se pendens sic cogi-
tat, cui nunc ab amico
Deo immitruntur ma-
la hæc, illum eripiet
Dominus ē malis gra-
uioribus, quē alios ma-
nent.

2 Dominus curā ge-
ret illius, & uitæ priu-
iæ restituat, & diuitē
in terra faciet, nec si-
net eū premi tyrānicis
hostium suorum.

3 Dominus resti-
tuet eum cum decu-
buerit: tu Domine
commutas omnem
egritudinem eius.

4 Hinc ego quoq;
dico ō Domine mi-
serere mei, sana ani-
mam meā, quia pec-
caui aduersum te.

5 Inimici mei dicūt
malē de me, quādo
moriētur: ut pereat
nomen eius.

6 Et siue ingre-
diatur ad inspicien-
dum, siue egredia-
tur, sic loq̄tur cor-
eius, & scelus sibi

3 Dominus auxiliabi-
tur illi etiā in cubili ob-
dolorem decumbenti,
quin & lectum illius
rotum, angulis undiq;
uentilatis, in ipso mor-
bo uersabis Domine,
ut mollius cubet.

4 Ego ī morbo cōuer-
ti me ad te, & dixi,
Dñe misereat te mei,
sana animā meā, lan-
guet enim p̄pterea, q̄
peccauerim ego in te.

5 Inimici malē preca-
bantur mihi dicentes,
quando tandem mo-
rietur, & abolēbitur
nomen illius?

6 Si forte fortuna ue-
nit quisp̄iam illorum,
ut uiseret me, loque-
batur fucate, addebat
scelert̄ scelus, longē a-
liud habens in animo
quā in ore: egressus
enim ā me foras, lin-
guā aduersum me suo

accumulet.
 7 *Aduersum me 7*
cōcursant simul o=
mnes inimici mei,
& malum consti=
lium aduersum me
capiant.
 8 *Hostile uerbū ia*
Etatur inter eos: q
iacet, nō resurget.
 9 *Sed & sodalis 9*
meus, quo unice fi=
debam, quiq; pa=
nem meū edebat,
strenue insidiatus
est mihi.
 10 *Tu igitur Do=*
mine miserere mei,
& restitue me, ut reddam eis.

more exaccuebat.
 Vnanimiter aduer-
 sum me conspirabant
 quotquot erāt ofores
 mei, aduersum inq̄
 me, à quo læsi nūquā
 fuerant, stultose cogi-
 tabāt quomodo noce-
 re possent mihi.
 8 Morbus, inquinat,
 grauisissimus corripuit
 illū, & decumbere tā
 grauitate cepit, ut nun-
 quam ualeitudinē pri-
 stinam recepturus sit.
 9 Quin & uir cū quo
 mihi arctissima fuit fa-
 miliaritas, cui fidebā,
 qui & meo uictitabat
 cibo, sublato pede ue-
 lut calce petebat me.
 10 Quare tu Domine
 horū habita ratione,
 miserere mei, & erige
 me, ut illis, quod men-
 ti sunt, retribuam.

11 *Isto sciam quōd 11*
me ames, si hostis
meus non insultet
mibi.
 12 *Me propter in=*
nocentiam meam
quæso sulcias, &
cōstilius coram te
in sempiternum.
 13 *Collaudatus sit*
Dominus Deus Is=
raël: ab æterno in
æternum, Amen,
Amen.

11 Per hoc cognoui
 me amari abs te, quia ini-
 micus meus causam
 non habeat glorificandi
 aduersum me.
 12 Ego enim in sim-
 plicitate mea, porrigē-
 te mihi te manū tuā,
 perstiti: quare & con-
 stitisti me eo loco, ut
 semper e regione tibi
 proximè adfuturus sum.
 13 Omni laude maior
 Dominus Deus Is-
 raelis: ab æterno fuit,
 & usque in æternum
 erit, Amen, Amen.
 Libri primi finis.

XLII.

PSAL. XLII.
 1 *Q*uemadmo-
dū ceruus
mugit ad riuos a=
quarū, sic clamat aīa mea ad te o Deus.
 1 *Q*uomodo cer-
 uus anhelare
 solet ad riuu-
 los aqua plenos, ita
 anhelat anima mea, ut
 perueniat ad te.
 Quēad-
 modū de-
 siderat
 ceruus.

- 2 *Sitit anima mea ad Deū: ad Deum uiuū quādo queso ueniam, & adpare bo uultui Dei?*
- 3 *Vertuntur mihi lacrime mea, quas nocte & die fundo in cibū, cum dicitur mihi quotidie, ubi est Deus tuus?*
- 4 *Hæc mecū reputo, & animi mei mecū æstus effundo: quādo delibutus proficiscar ut cū socijs eā domū Domini, cum exultanti uoce & gratulatione, cum festiua ac celebri cœtu.*
- Situit anima mea Deū: Deū, in quā, fortem & ualentē, quādo mihi contingeret, ut intronissus ad te aspiciar placido uultu tuo.
- Fuit mihi fletus, p cibo die & nocte, quū dicerent, qui insultabant mihi, ubi nūc est Deus ille tuus?
- In memoriā reuocabā quæ olim patribus prestisti, & effundebā intra me animā meā, memetipsum consolans, & futurū sperans, ut liberer aliquādo à malis præsentibus, & hinc transeam cum multis, & proficiscar cum illis usque in Domum Dei tali cū gaudio, quali festus dies celebrari solet.

- 3 *Quā delecta es anima mea & conturbas me? spera in Deum, quoniam futurum est ut pro salute reddita gratias agā coram cōspectu eius.*
- 6 *Deiicit se apud me anima mea o deus, cū subinde recordor tui, à terra Iordanis, et pusillo monte Hermonim.*
- 7 *Abyssus abyssum inuitauit, cataractæ tuæ uocē dederunt, omnes nymbi & fluctus tui super me transierunt.*
- Quorsum affligis te anima mea, & tumultuaris intra me? spera bene de Deo, ueniet enim tēpus, ut ipse pro sua benignitate eripiat me ex malis meis, & ego occasionem habeam laudandi, & pro acceptis ab eo beneficijs, gratias agendi.
- Mi Deus, anima mea cruciat sese intra me: nec habeo quo me consolari, nisi recordatione beneficiorum patribus nostris exhibitorum iuxta Iordanem, & à Mitzar usque ad montem Hermonim.
- Abyssus una aliam inuitat sono, qualem cedere solent cataractæ tuæ maximum, fluctus tui, & malorum undæ per nos transierunt.

8 **Quotidie cōmen-** 8 **Psalis malorū tene-**
dat Dominus boni *buis in die, Dominus*
tatem suam, ideo *decreuit misericordi-*
omni nocte laudē *ter agere nobiscum,*
Dei uini canam. *quare ne hac quidē tri-*
 bulatiōibus plena no-
 cte à laudādo illo cessa-
 bimus: carmē enim in
 laudem illius scriptū,
 & precatio ad Deum
 omnipotentem, & uit-
 tae autorē, semper erūt
 i n ore mihi.

9 **Et dicā Deo pe-** 9 **Peruadet sibi de te,**
trae meae, cur obli- *ō Deus, anima mea,*
tus es mei? cur tri- *quod insiar rupis fir-*
stis incedo dum ho- *missimae sis mihi tu:*
stis me adfigunt? *quousq; ergo obliui-*
dum osamea per- *sceris mei, & quousq;*
dunt? *ego tristis incedere co-*
 gar propter afflictio-
 nem inimicū?

10 **Calumniantur** 10 **Tolerabilius foret**
me inimici mei quo- *mihī, si gladium adige-*
tidie ad me dicen- *rent in uiscera mea, q̄*
do, ubi est Deus *impias cōtumelias au-*
tuus? *ditire ab inimicis meis dicentibus assidue cum rīu,*
 ubi nunc est Deus ille tuus?

11 **Tu uerò anima** 11 **Quorū affligis te**
mea citò deiecta es *ō anima mea, & quor-*
& cur conturbas *um tumultuaberis in*
me? spera in Deū, *tra me? bene spera de*
nam futurū est, ut *Deo, fiet enim adhuc,*
Deo meo iterū pro *ut gratias agā illi pro*
reddita salute gra- *salute coram ante con-*
tias agam. *spectum meū allata ab*
 ipso q non dedignabif
 se gerere p deo mihi.

PSAL. XLIII.

1 **Vindicame de** 1 **Vdex meus esto**
us & defen- *Ideus, & litiga pro*
de causam meā de *me contra gentem* **Judica**
gente nō sancta: ab *me D eus*
hoie dolofo & sce- *& discer-*
lerato libera me. *ne.*
 iniquo libera me.

2 **Tu enim es ō De-** 2 **Tu enim Deus au-**
us robur meū, cur *tor esse soles omnimo-*
me repellis? cur tri- *dæ fortitudinis mihi,*
stis incedo hostibus me *quare ergo deseruisti*
adfigentibus? *me nunc, & uinibus de-*
 stituiti me, quousque
 lugens assidue obam-
 bulo oppressus tyran-
 nide hostis?

1 2

2 Emitte lucē & 3 Immitte lucē tuam,
 ueritatem tuā, istæ & ueritatem tuam, ut
 me ducant & col ipsa deducant me, &
 locent in sanctum peruenire faciant us-
 montē tuū, & in que ad montem, quem
 habitaculum tuū. tua sanctitas inhabi-
 4 Ut perueniam usq; tat: imō usq; in ipsa pe-
 4 Vt adeam aram netralia cubiculi tui.
 Dei, ad Deum leti 4 Vt perueniam usq;
 ciam & exultatio- ad altare Dei, imō us-
 nem meā, & gra- que ad ipsum Deum
 tias tibi agam cum autorem inenarrabilis
 cithara o Deus, de mihi lætitiæ, quam &
 5 us meus. 5 refecim ingenue acce-
 5 Cur uerò anima ptam tibi citharæ mo-
 mea delecta es, & dulatiōe Deus, animo
 cur me molestas? meo charissime Deus,
 3 spera in Deū, quo Quorum maceras
 nam futurū est ut re o anima mea, &
 iterum pro salute quorum tumultuaris
 intra me? expecta
 patienter quoad uenerit
 Deus, futurū enim cer-
 to o scio, ut adhuc laudē
 illum, quod a auror sue-
 rit mihi omnimode, &
 ante conspectū meum
 exposita i aluris, qd q;

mihi reddita gra- non fuerit designatus
 tias agā deo meo. gere se se pro Deo
 mihi.

PSAL. XLIIII.

1 A Vribus no- 1
 1 A Vribus audiui- 1
 mus o Deus, memo- stri
 rantibus patribus nostris, opera, quæ
 cum ipsi uiuerent, retro temporibus
 operatus es.

2 Tu enim manu tua, eliminatis gēti-
 bus, conseruisti eos: tu perdidisti et ab-
 iccisti populos.

3 Nō enim gladio suo comparauerūt terram, neq; bra-

non fuerit designatus
 gere se se pro Deo
 mihi.

XLIIII.

1 D Eus aurib' no Deus au-
 stris audiuius tibus no-
 patres enim no stris.

stri commemorauerūt nobis insignia illa, &
 digna admiratione o-
 pera, quæ temporibus
 illorum operatus es &
 temporibus quæ illos
 præcesserant, quemad-
 modum ipsi illa à pa-
 tribus suis acceperant,
 bona fide narrauerūt
 nobis.

Tu omnipotentia tua gentes extirpasti,
 & patres nostros in lo-
 ca illarum inseruisti:
 plurima mala tu intu-
 listi populis illis, ut pa-
 tres nostros in terras
 illorum introduceres.

3 Palam est em eos non suo gladio cōqui-

chium suum salua-
uit eos, sed dexte-
ra tua brachiū tu-
um, & lux uultus
tui, quoniam gra-
tia tua persequeba-
ris eos.

4 Tu enim es ille
rex, & Deus nos-
ter, qui mittis Ia-
acob salutem.

5 Te duce hostes
nostros uelut cor-
nu uētilauimus, uir-
tute tua filii sper-
nebant in nos.

6 Non enim in arco no-
strū, neq; gladius nos-
ter saluauit nos,

suisse terras illas, nec
brachio suo uictores e-
uasisse, sed dextera tua
& brachium tuum, &
fauor relucēs in uultu
tuo, hæc illis præstite-
runt, non ob aliud q̄
quia libuit tibi beneficia
cere illis.

4 Tu es ille quē me-
rito amo, meus ille rex
Deus, qui dignatus es
tam multis modis be-
nefacere Iacob.

5 Quare freui tuo au-
xilio aduersarios ueiu-
ti cornu petebamus,
freui potentia numinis
tui psternebam⁹ quot
quot insurgere aude-
bant in nos.

6 Non enim in meo
arcu spem ponebam;
nec enim meus gladius
seruare me potuisset.

7 Sed tu saluasti nos
de hostibus no-
stris, & inimicos
nostros confudisti.

8 Te Deū nostrū
collaudemus omni
tempore, & maie-
stati tuæ imperpe-
tuū gratias age-
mus. *Ps. 113.*

9 Nunc autem de-
seris, & obijcis cō-
tumeliæ, neq; pro-
ficiſceris cū exerci-
tibus nostris.

10 In fugam uertis
nos corā hoste, &
inimici nostri conculcant nos.

11 Fecisti nos gregi qui laniatur simi-

Sed tu uictoriā tri-
buisi nobis de aduer-
sarijs nostris, & eos q̄
odio nos persequeban-
tur, dedecore affectisti
spe sua frustratos.

8 Quod Deum propi-
tium habuimus, se-
riō exultare consuē-
mus: quare maiestātē
nominis tui Domine
perpetuō celebrabi-
mus. Ita fiet.

9 Sed qui fieri potest,
ut nūc deserueris nos,
& ignominia affeceris
nos, nec egrediaris no-
biscum, sicut soles, in
prælium?

10 Cogisti nos terga
præbere hostibus, &
præda facti sumus il-
lis, qui odio habebant
nos.

11 Similes nos fecisti

- les, & inter gētes
dispersisti nos.
- 12 Vēdidisti populū
tuum in frequente
mercato, neq; tena-
citer contendisti de
precio eorum.
- 13 Exposuisti nos
ludibrio uicinorū
nostrorum, risui et
cachinno his q̄ cir-
cum nos sunt.
- 14 Fecisti nos fabu-
lam in gētibus, &
fannā in populis.
- 15 Omni tempore
ignominia nostra ante oculos nostros
est, & pudor uultus nostri operit nos.
- 16 Propter uocē cōtumeliantis & cōui-

ouibus mac̄tationi de-
stinatis, dispersisti nos
per exterās & a cultu
diuino alienas natio-
nes.

12 Vēdidisti populū
tuū nulla pecunia, nec
obulo uno factus es di-
tior ex uāditōe illogē.

13 Exposuisti nos pro-
bro uicinis nostris, sub
fannationi & ludibrio
suimus ijs, qui habitāt
circum nos.

14 Fecisti nos fabulam
ethnicis, moto capite ir-
rident nos populi.

15 Assiduē nobis uersa-
tur ob oculos cōtume-
lia, pudor faciem occu-
pat totam.

16 Propter contume-
liosam insultantis no-

- tiantis, propter ini-
micos grassantes.
- 17 Hęc omnia usu-
ueniunt nobis, atta-
men non obliuise-
mur tui, & fœdus
tuū non uiolamus.
- 18 Cor nostrū non
ueritur retro, sed
tu declinasti gres-
sus nostros de se-
mita tua.
- 19 Cōminuisti nos
in puluerē ubi dra-
conū sunt cubilia,
& mortali umbra
operuisti nos.
- 20 Si oblitū fuissetis
nominis Dei nostri,
& manus nostras ad peregrinū Deum

bis uocem, & probri-
s nos afficientis: & pro-
pter inimicum, qui se
gloriat in facultate na-
tū, ut nos tanquam
dignos malo affigat.

17 Hęc omnia ferre co-
gimur, non quōd obli-
ti fuerimus tui: uel fœ-
dus inītum tecum ru-
perimus.

18 Non enim aliō abs-
te deflexit cor nostrū,
nec declinauit gressus
noster a uis, quas tu
ostenderas nobis.

19 Continuisti interim
nos locis, quib⁹ nō ho-
mines, sed dracones ha-
bitare uidentur: conte-
xisti nos caligine tri-
bulationis usque ad
mortem.

20 Si oblitū fuissetis
nominis Dei nostri,

diffusa est per la-
bia tua, adde quòd
Deus beatum te se-
cit imperpetuum.

3 Accinge renes
tuos ò heros gla-
dio tuo: honore,
gloria & magnifi-
cètia tua perrupe.

4 Incende & ue-
here his rebus ue-
lut quadriga, ueri-
tate, fide, mäsuetu-
dine et iusticia, &
p oia diriget te mi-
randa dextera tua.

5 Sagittæ tuæ acu-
tæ corda hostiũ re-
gis penetrent, populi abs te sternantur.

sermo tuus gratia sum-
ma conditus: quare &
Deus te diuinis mune-
ribus ornatissimũ red-
didit, quæ nunquam
auferentur à te.

Accinge gladium
tuum femori tuo ò po-
tentissime, laudẽ enim
& honorem magnifi-
cè assequeris.

Et honorem uirtu-
tibus tuis debitum af-
secutus, tãta quicquid
uolueris, prosperrimè
enim cedit tibi: ueheris
predicatione fidei &
mansuetæ iustitiæ, de-
signabit stupenda dex-
tera diuinitatis tuæ,
quæ summo tibi cedit
honori.

Vbi sagittæ tuæ ue-
hementer acutæ pene-
trauerint corda olim
hostium tuorũ ò rexe-
tum nationes uariæ

6 Solium tuum ò
Deus, imperpetuũ
et si quid ultra est,
durat, sceptrum re-
gni tui, æquitatis
sceptrum est.

7 Amas iusticiam
& iniuriam odi-
sti, idcirco unxit te
Deus, Deus tuus
unguento leticiæ
præ sodalibus tuis.

8 Myrrham, Sta-
then, et Cassiam re-
dolet uestis tua, de-
domicilijseburneis
in quibus iucudè uicitas,

9 Constat regina ad dexteram tuam in

supplices sient tibi.

6 Solium tuũ regium,
& Christe Deus hoc
seculo stabile erit, et fu-
turo usq; in perpetuũ:
sceptrum iusticiæ erit
sceptrum regni tui.

7 Amantissimus es iu-
sticiæ, & odio profe-
queris quicquid est ab
æquitate diuersum,
quare unxit te Christe
Deus, Deus tuus oleo
fragrantiore quàm ul-
lum unquam sociorũ
tuorum.

8 Nil quàm myr-
rham, aloen, & cassiam
spirant omnia uestimẽ-
ta tua: ex repositorijs
uestium eburneis, de-
prompta in hoc, ut te
exhilarent illis.

9 Filie regum adierunt
in quibus iucudè uicitas,

prodis, regnum
quoq; filie ambitiosa ista tua inhabitat.

in mundo auri nobilissimi.

10 Eā sic alloquor,

Ausculatō filia, inspicere, & aurē tuā præbe, atq; obliuiscere populū tuū, et domū patris tui.

11 Rex enim deamat uenustatē tuā, quia ipse est dominus tuus & adorabis eum.

12 Filiæ autē Tyri, et diuites populi, allatis muneribus uultum tuum deprecabuntur.

13 Omnis decor reginæ usq; ad intima,

inter reliquas puellas nobiles, statuatur tibi ad dexteram coniunx ornata auro Ophir optimo.

10 Audi filia, & remperpende, aurē tuam præbe mihi, ut populi tui obliuiscaris & cognationis paternæ horranti.

11 Captus est enim amore insignis ille rex formæ tuæ, est autem, ut scias, hic Rex Dominus tuus, dignus cui tu in genua prouoluta supplex sis.

12 Et si nuptiæ processerint, filia Tyri muneribus amicitiam inire tecum studebit, uenerabitur te ditissimi quicq; in toto populo,

13 Varius erit ornatus reginæ regis illius, sed non omnium oculis

et phrygio opere ois uestis eius deaurata et acupicta

14 Ducitur ad regē, & cognatæ uirgines post eam tibi ueniunt ô rex.

15 Adducuntur cū leticiā & exultatione, adducuntur in regiam tuam.

16 Pro relictis patribus tuis ô regina erūt tibi filij, quos principes præpones uniuerso orbi.

17 Memorabo nomen tuū uniuersæ posteritati, ut et populi te canant inæ-

expositus: animi enim magis erit quam corporis: uestis illius auro intertexta erit artificiosissime

14 Vestibus elegantissimè uariiegatis producet ad regem illū uirgines comitabuntur illā: adducitur iam nunc cum suis uirginibus regina tibi ô rex.

15 Perducentur cum gaudio & summa heredita, penetrabūt usq; in intimum palatium regis.

16 In locum patrū tuorum succedent filij tibi longè præstantiores patribus illis: quos præficere poteris uniuersę terræ.

17 Faciam memorabile nomen tuum apud posteros omnes: ut celebrati sint te usque ad

ternum, & si quid
ultra est.

PSAL. XLVI. 1

Deus refugium
Dei no-
ster refu-
gium &
virtus.

et nostrum et
robur, auxilium
quoque; inedicibile
in tribulatione re-
pertus est.

2 Propterea non
timemus etiam si mo-
ueatur terra, et de-
uoluatur montes in
abyssum maris.

3 Si tumultuentur
et insurgat aqua
eius, si frendant
montes per superbiam suam. ה ל ד

4 Flumen enim est quod cum riuus suis

consummationem se-
culi & in perpetuum.

XLVI.

Deus fiduciam
nobis suppedi-
tat & robur, ut
est illius mos: sepius enim
auxilio fuisse ipsi,
qui in periculis consti-
tuti fuerant, deprehen-
sum est manifestissime.

2 Quare non timebi-
mus etiam si subuertatur
tota, & precipitentur
montes in medium
mare.

3 Tumultuentur licet
& strepitum edant a-
quae maris, contremi-
scant montes metu ma-
iestatis illius. Ita
fiat.

4 Exterritis alijs flu-
uius amoenissimus in
uarios diductus riuulos

letificat ciuitatem
Dei, sanctum ta-
bernaculum altissi-
mi.

5 Deus in medio
eius est, nihil pa-
tietur, Deus enim
tempestiue opem
feret ei.

6 Tumultuentur
gentes, motus con-
citant regna, et
tellus dato frago-
re contremiscat.

7 Dominus tamen
exercituum nobi-
scum est, et refu-
gium nostrum Deus
Iaacob, ה ל ד

exhilarabit ciuitatem
nostram: quam Deus
inhabitat protector no-
ster, & gratissime hu-
meabit loca sancta,
quae incolit sanctissi-
mus ipse.

5 Ipse Deus in medio
illius nostrae ciuitatis
adesit asidue, & curat
ne uel tantillum con-
cutiatur: auxilio ueniet
quoties opus erit, etiam
ante ipsam auroram
summo manebit.

6 Trepidauerunt gen-
tes, & commota sunt
regna, uocem suam di-
uinae maiestatis tam
plenam reddidit Deus,
ut uiribus suis desituta
fuerit uniuersa ter-
ra.

7 Dominus, in cuius
potestate sunt omnes
exercitus, adest nobis,
instar firmissimae ba-
sis est nobis Deus Iaa-
cob. Ita res habet.

- 3 Venite contem- 3 Eia contemplamini
plemini opera Do- quæto opera domini,
mini, quasnam so- ut uideatis, quàm ad-
litudines fecerit in miratione digna des-
terra. gnauerit in terra.
- 9 Bella sustulit us 9 Cæsare fecit bella p-
que ad terminos totum orbē & omnes
terræ, arcum con- angulos illius, arcum
fregit, hastam cōci- cōfregit, sagittas & lan-
dit, quadrigas aut ceas perdidit, currus
combussit in igne. hellicos igne exussit.
- 10 Adquiescite igi- 10 Hæc si diligēter per-
tur & cognoscite penderitis, agnosce-
quod ego sum de- tilis me esse Deum,
us sublimis inter qui potestatē habeam
gentes, sublimis in in gentes, & in uniuersam
uniuersa terra. terram.
- 11 Dominus exercituum nobiscum est, 11 Dominus imperator
& refugiū nostrū Deus Iacob. Ita res habet.

- 1 Omnes popu- 1 Oli plaudite ma-
li plaudite ma- nibus, iubilate deo
nibus, iubilate deo exultanti uoce.
- 2 Quoniam Domi- 2 Quoniam Domi-
nus, excelsus, mira- nus, excelsus, mira-
bilis, & rex ma- bilis, & rex ma-
gnus est super uni- gnus est super uni-
uersam terram. uersam terram.
- 3 Subiecit nobis po- 3 Subiecit nobis po-
pulos, et gētes sub pulos, et gētes sub
pedes nostros. pedes nostros.
- 4 Elegit heredita- 4 Elegit heredita-
tem nostram, deco- tem nostram, deco-
rem Iacob quem rem Iacob quem
diligit. Ita res habet.
- 5 Ascendit deus cū 5 Ascendit deus cū

1 Q Votquot usque
estis ppli plau-
dite manibus,
signa lætitiæ honorē
Dci ædite uoce quan-
tum potestis maxime
hilari.

Omes gē-
tes plau-
dite.

2 Dominus enim fa-
ctus est sublimis, & sur-
spiciendus: cōstitutus est
rex omnia potēs super
uniuersam terram.

3 Sola prædicatione
Euangelij subiecit po-
pulos nobis, a cultu di-
uino antea alienos: po-
pulos inquam subie-
ctos fecit, & supplices
ad pedes nostros pro-
uolutos.

4 Elegit in heredita-
tem nobis florem præ-
cipuum ipsius Iacob
quem amauit. Ita res
habet.

5 Ascendit in altum

clāgore, Dominus
cum uoce tubæ.

6 *Psallite Deo psal-
lite: psallite regi
nostro psallite.*

7 *Quoniā rex uni-
uersæ terræ Deus,
psallite cū industria*

8 *Deus gentibus
imperat, Deus quo-
que sedet in folio
suo sancto.*

9 *Principes popu-
lorum collecti sunt
ad Deū Abraham,
quoniā super De-
os, terræ protecto-
res, ultra modum
altior factus est.*

Deus, exceptus est cū
subilo: Dominus ipse
cum clangore tubæ.

6 *Quare psalmis cele-
brate deum: iterum di-
co celebrate regē hunc
nostrum, atq; iterum
absq; cessatione cele-
brate.*

7 *Constitutus enim est
rex omnium, qui ter-
ram incolunt, Deus:
quare psalmos in uene-
rationem illius canite,
quotquot sapitis.*

8 *Deus suscepit impe-
rium in gentes, Deus
sedet pro tribunali, san-
ctitatis suæ specimen
æditurus.*

9 *Principes populorū
ultrō subdidērunt sese
Deo Abraham: habet
enim potestātē Deus
in fortissimos quosque
totius terræ, & infini-
tis modis superior fa-
ctus est omnibus illis.*

PSALMVS

XLVIII.

1 *Magnifice =
tur et sum-
moperè laudetur
Dominus propter
ciuitatē Dei nostri,
montē eius sanctū.*

2 *Mōs Zion in cu-
ius Aquilonari la-
tere urbs magni re-
gis, speciosa nym-
pha est, & decus
uniuersæ terræ.*

3 *Deus protectio-
ne adium in ea no-
tus est.*

4 *Nam ecce cū reges aut istuc colli-
guntur, aut prætercunt.*

XCVIII.

Magni sit Do-
minus, & lau-
datur merito
dabilis.

ab ijs, qui ciuitatem
Dei nostri incolunt,
quæ sita est in monte,
quem sanctitas illius
inhabitat.

2 *Elegans regio, gau-
dium uniuersæ terræ
mons Sion, lateribus
expositus Aquilonis,
ciuitatis regis poten-
tissimæ.*

3 *Deus in palatijs ci-
uitatis illius sic notus
est, ut ignorari nō pos-
sit: quoniam hoc ab ipso ha-
beant quæ stabilia sint.*

4 *Reges ipsi, res mira,
consilio inuito congre-
gati, & unā ad ciui-
tatem illam profecti
sunt.*

- 5 *Cum cōtemplatur modo, sic cōsternatur, attoniti sunt ac stupent.*
 6 *Sic corripit eos isthic pauor & dolor parientium.*
 7 *Quomō cū Noti pcella marinas naues cōminuit.*
 8 *Hec audiuiamus & uidimus in ciuitate Domini exercituum, in ciuitate Dei nostri, Deus seruet eam, imperpetuum. אלו*
 9 *Exprimimus Deus bonitatem tuam in medio templi tui.*

Quā quū uidiſſent, animo cōturbāti ſunt, & metu perculſi.
 Terror inuaſit eos ipſo in loco, & dolor qualis mulierem ſolet parturientem.
 Fracti ſunt animo, quomodo tempeſtate ab Oriētali plaga exorta cōfringi ſolent naues Tharſis.
 Quemadmodū audiuiſimus, inquebant, ſic rem ſe habere coram ipſi uidiſimus in ciuitate Domini in omnia imperiū habentis, in ciuitate inquam Dei omnium noſtrū, Deus ipſe ciuitatem illam ſtabiliet in æternum. Ita fiet.
 Cum fiducia expectauimus Deus beni-

- 10 *Vt maieſtas tua, ita & laus tua uſque ad terminos terræ pueniat, deſxtera enim tua plena eſt iuſtitia.*
 11 *Latetur mons Zion, exultent filie Iuda propter iudiciatua.*
 12 *Obambulate & circumite Zion, numerate turres eius.*
 13 *Commēdate cordi ueſtro muros eius, & ades eius extruite, ut narrentur poſteris.*
 14 *Hic enim Deus,*

gnitatem tuā, qui uerſamur in medio domus regniæ tuæ.
 10 Sicut fama nominis tui ad extremos fines terræ peruenit, ita & maieſtatis tuę laus iuſtitia plena eſt dextera tua: quæcūq; enim facis iuſtiſſime facis.
 11 Gaudebit mōs Siō, & exultabunt filij Iudæ, ppter iudicia tua.
 12 Circuite Siō, & diligenter contemplantur eam, numerate turres illius.
 13 Adhibete animū ad murū eius, ut diligēter cognoſcatis: conſiderate diligenter, ut quām ſint admiratiōe digna palatia eius deſcribere poſſitis, & relinquere poſteris.
 14 Profectō hic Deus noſter erit Deus ppetuū & ultra ipſe dedū

Deus noster est im-
perpetuum, & si
quid ultra est, ipse
dux noster erit in
sempiternum.

PSALMVS

XLIX.

Audite istud
fr̄es gētes
auribus.
Audite
fr̄es gētes
auribus.

Audite istud
populi, aurē
præbete omnes qui
habitis orbem.

2 Imi & summi,
æquē diues & pau-
per.

3 Os meum disse-
ret de sapientia, & cor meum intelligen-
tiam meditabitur.

4 Diuertam ad parabolam, & enigma
meum carmine proponam.

cet nos quocunq; pfe-
cti fuerimus, usque ad
finem uitæ.

XLIX.

Audite quod di-
cturus sum po-
puli omnes, au-
ribus percipite quot-
quot inhabitatis or-
bem.

2 Et plebei, & prin-
cipes, unā diues cum
paupere.

3 Os meum loque-
tur multa sapienter,
et cogitatio cordis mei
crumpet in uerba pru-
dentia.

4 Adhibebo ad expē-
dendam parabolā au-
rem meam.

5 Qui fit ut diem
malum metuum, ut
iniquitas calcanei
mei me circumstet?

6 Quia ex his qui
rebus suis fidunt,
& in multitudine
diuitiarum suarum
se se iactant.

7 Nemo fratrem suū
ulla ratione potest
redimere, neq; pro
eo redemptionem
Deo dare.

8 Neq; precium
liberationis anime
eius, ut imperpe-
tuum uiuat, & nō
sentiat corruptionem, sed imperpetuum

Cur sollicitus ero de
huius uitæ bonis, tem-
pore quo uiuiuit cum
miseria in terra, nō ut
suis operū meorū ini-
quitate me cōdēner?

6 Quorum multi
spem ponunt in diui-
tijs, & propter mul-
titudinem diuitiarum
superbiunt?

7 Nemo enim potest
uel fratrem suū si uelit
liberare ullis opibus à
morte, nec offerre Deo
quicquam, quod pro
eius redemptione uelit
suscipere.

8 Profecto rarissime
seruantur, qui diui-
tijs inhiant: & qui pe-
rit ex eis, peribit per-
petuo.

9 Viuet quidē in æter-
nū, sed sic, ut ne opta-
tus quidē interitus illi
contingat.

- hoc negatum est.
- 10 Videre enim est ut sapientes equè moriatur & pereant, ac stulti et stupidi, & opes suas alienis relinquunt.
- 11 Quamuis penetralia sua, aedes, & domicilia imperpetuū habitare decreuerint, & nomina sua magna fecerint super terrā, ut ad posteros durent.
- 12 Quum homini haud detur ut cum opulentia sua quiccat, sed iumentis
- 10 Quia uidebūt quidam mori sapientes, nihil interesse putabūt inter mortem sapientum & stultorum: quū stulti et bruti homines non moriantur solum sicut sapientes, sed post mortem perpetuo inereant, delituti omnibus illis, quæ hic magno studio & animæ detrimento congesterant: relinquere enim ea alijs coguntur.
- 11 Sepulchra eorum domus ipsis erunt perpetuo, & cubilia ipsis in generationem & generationem: quum uiderent famæ magis, quæ ad posteros perueniret, studiosi, quam salutis æternæ, nomina sua indiderunt terris.
- 12 Verū fieri non potest, ut eiusmodi

- hac ire similis fit.
- 13 Tale est stultorū iter, & posterierorum idem ingrediuntur. *Ps*
- 14 Quos in foueā redactos, mors uelut gregē depascit ac subigit: recti uerò in luce erunt: at istorum thesaurus ueterasceat, & habitaculū eorum erit fouea.
- 15 Verūtamen animam meā redimet Deus de potestate inferorū, & cōsolabitur me. *Ps*
- homo diu in precioso: stoliditas enim illius deprehenderur, & non fiet plura quam bestia, quibus se similem fecit.
- 13 Hic est successus stultitia illorū dignus, sed & posteris illorum, quæ ab illis didicerunt sequuntur. Ita fiet.
- 14 Sicut oues abducuntur ad inferos, ubi pabulum erunt morti perpetuæ: & triumphabunt de cis iusti tempore matutino cum summa gloria: robur enim impiorū peribit, ubi ad inferos à magnificis redibus, quas hic extruxerant, trahati fuerint.
- 15 Interim deus liberabit animā meā ab eo cruciatu, quod impios manet: ipse enim me recipiet ad se. Ita fiet.

- 16 Ne paucas cum
ditescit homo, &
cum augetur glo=
ria domus eius.
- 17 Quom̄a in mor=
te sua omnium ni=
hil accipiet, neque
sequetur cum glo=
ria eius.
- 18 Sed dū uiuit ani=
ma eius beata di=
citur, laudatur cū
ei bene est.
- 19 Cum uerò ad ge=
nus patrum suorū
abierit, imperpe=
tuum non uidebit
lucem.
- 20 Homo cum in precio est, nō reputat,

- 16 Ne admireris, &
metuas si diues fa=
ctus fuerit: & si ingens
facta fuerit gloria do=
mus eius.
- 17 Quando enim mo=
rietur, nihil eorum au=
feret hinc secum, nec
gloria illa comitabū=
tur eum.
- 18 Quia in hac uita
beatus sibi uisus est, &
alios ad idem uitæ ge=
nus hortatus est: ut ui=
delicet genio idulgeas
& exemplo eius bene=
cures te.
- 19 Ipse perueniet cum
pernicie animæ suæ
usque ad patres suos,
quorum impietate imi=
tatus est: quos inuentu=
rus est in densissimis
tenebris nulla unquā
luce illustrandis.
- 20 Miserabilis homi=
nis cōditio quum in honore

sed iumētis cōpara=
tur & simulatur.

PSAL. L.

- 1 Dominus De=
us fortis, ad=
uocata terra ab or=
tu & occasu solis.
- 2 Et à pulcherri=
ma Zion, loque=
tur, cum maiestate
ueniens.
- 3 Veniet enim De=
us noster, & non
cunctabitur, uorax
ignis ante ipsum i=
cedet, & circū eū
uehemēs turbo.
- 4 Aduocabit supernè coelū, & infernè
terrā, ut iudicio cōtēdat cū populo suo.

propter diuitias effect,
nihil intellexit, sed pe=
cudum uitam imitatus
sefe similem fecit illis.

L.

D¹ Deus iudicum
Dominus locu=
tus est, & cōuo dñs locu=
cauit omnes qui terrā
inhabitant ab ortu so=
lis usque ad occasum.

2 Ex Sion ueluti oīs
elegantiae quadā sum=
ma, illustris apparuit.

3 Veniet Deus noster,
nec perpetuò silebit:

ignis enim uastās præ=
cedet ipsum, & circa
ipsum uento ignis ille
excitabitur, ut ardeat
uehementius.

4 Aduocabit coelos
desuper & terram, iu=
dicaturus populum
suum.

Deus
deorum
dñs locu=
tus est.

- 5 Congregemini ⁵ Congregate ad me
mibi iniquens, san-
cti mei, socij fœde-
ris mei, quod super
sacrificijs.
- 6 Hic cœli iustitiã ⁶ Quod ubi factum
eius prædicabunt, fuerit, cœli palam iu-
nam Deus, ipse ius-
dex erit. ⁷
- 7 Audi popule mi, ⁷ Audi itaque popu-
nam loquar, Isra-
ël, nam te contesta-
bor ego Deus,
Deus tuus.
- 8 Num sacrificio ⁸ Non te reprehenden-
rum causa redar-
gui te? aut iugis ho-
locasti coram me
offerendi?

sanctulos meos, inquit
Dominus, de quibus
tam sum meritis be-
ne, & qui mecum inie-
runt pactum de sacrifi-
candi ratione.

Quod ubi factum
fuerit, cœli palam iu-
stum esse Dominum
prædicabunt: est enim
iudex ipse iustissimus.
Ita res habet.

Audi itaque popu-
le mi, & loquar ô Is-
raël, te ipsum enim te-
stem adhibebo: nega-
re enim non poteris,
quin Deus, præcipue
autem in te benignus
Deus, ego sim.

Non te reprehenden-
dam, quod sacrificio-
rum mihi non obtule-
ris satis: holocaustoma-
ta enim tua assidue co-
ram me præsto sunt.

- 9 Num à domo ⁹ Putas ne opus mi-
tua taurum postu-
lavi, aut de caulis
tuis hircos?
- 10 Mæ enim sunt ¹⁰ Falleris si hoc pu-
omnes bestię ne-
morum, & millia
iumentorũ in mon-
tibus.
- 11 Notæ sunt mihi ¹¹ Exacte nouigenus
uolucres montiũ,
et auiculæ agri me
non latent.
- 12 Si esuriero, non ¹² His omnibus ego
est ut tibi indicem,
meus enim est or-
bis, & quicquid in
eo est.

hi fore ut impetrem à
domo tua iuuenium
aliquem, aut ex caulis
tuis hircos?

Falleris si hoc pu-
tas, me enim innume-
ræ sunt illæ feræ, quæ
in syluis degunt, pecu-
des præterea quæ errant
in mille montibus.

Exacte nouigenus
omne auium, quãuis
in editissimis montibus
nidos suos collocent,
& quicquid animan-
tium usquam in ullis
campis uiuit, in mea
est potestate.

His omnibus ego
in primis opus nõ ha-
beo: & si opus habe-
rem, & esurirem, te
non orarẽ ut mihi sup-
peditares hæc, orbis
enim totus est meus,
& quicquid toto orbe,
quantũuis uarium sit, conficitur, meum est.

- 13 Num bubula carne uescor: aut hircorum sanguinem bibo?
- 14 Macta Domino gratiarum actionem, & redde altissimo uota tua.
- 15 Deinde inuoca me in tempore tribulationis & eripiam te, ut me magnifices.
- 16 Contra uerò impium sic adfatur Deus: Quamobrem predicas legem meam, & fœdus meum accipis in os tuum?
- 13 An quisquam uestrum est tam stultus, ut putet me taurorum carnibus uiscerare, aut sanguinem hircorum potitare?
- 14 Offer Deo quisquis illi placere studeas, animi gratitudinē: & facile altissimo grata erunt qualiacunque fuerint sacrificia tua. reliqua, quæ te oblatum uouisti.
- 15 Et si tum implora ueris auxilium meum tempore afflictionis, sic eripiam te e malis, ut gratias mihi magnifice habiturus sis.
- 16 Ad impium autem dixit Deus, qua fronte tu uerbis enumeras cōstitutiones meas, & pactum meū quod pepigi cum sanctis uel nominare audebis tu?

- 17 Quū tamen odio habeas disciplinā, & post tergum tuum uerba mea abijcias?
- 18 Cū furem natus es curris cum eo, & sors tua cū adulteris est.
- 19 Os tuū laxas ad malū, et lingua tua dolos concinnat.
- 20 Sedes & loqueris in fratrem tuū, & in filium matris tuæ profers calumniam.
- 21 Hæc facis dū dissimulo, adde quod me tui similem putas: sed redarguant te, &
- 17 Quum odio habeas omnem rectam admonitionē, & abieceris uerba mea post tergum tuū, & ex animo deleneris, licet extremis labris ea crepes.
- 18 Si enim furem uisidisti, illi te adiūxisti & fieri furis particeps cupiebas, & socius factus es illorum, qui alienas stuprare solent uxores.
- 19 Os tuum assuecisti ad maledicentiā: & lingua tua concinnabat dolum.
- 20 Conabar is fratrem tuū maledicentiā perdere: & filium matris tuæ facere infamem uidebaris.
- 21 Hæc fecisti: & quia ego ad tempus dissimulo

me in oculos tuos
statuam.

22 *Cōsiderate ista
quæso, quibus numi
nis mēto excidit,
ne quū rapiā desit
uobis qui eripiat.*

23 *Qui laudem &
gratiarum actionē
maclat, me magni-
ficat, & hac uia
ostendam ei salu-
tem Dei.*

PSAL. LI.

Miserere mei
Deus secundū
bonitatem tuam,
secundū multitudi-
nem miserationum
tuarum.

lani, putabas me simi-
lem tibi hominem stoli-
dum: sed castigabo
te, & disponam ante
oculos tuos ordine fla-
gitia tua.

22 *Inrelligite hoc tan-
dem quod dico, apud
quos in obliuionē ue-
nit Deus, ne forte ra-
piam, & non sit qui
eripiat.*

23 *Quicumq; mihi ani-
mi offert gratitudinē,
is me uerē honorat, &
rectā it ad me, cui ego
ostendam felicitatē pla-
nē diuinam, qua illum
faciam perpetuo bea-
tum.*

LI.

Misereatur te
mei deus,
pro genuina
benignitate tua; pro
impressa clemētia tua
dele flagitia mea.

tuarum dele trans-
gressiones meas.

2 *Magis ac magis
ablue me à scelere
meo, & à peccato
meo munda me.*

3 *Nam transgressio-
nes meas scio, &
peccatū meū nun-
quā excidit mihi.*

4 *In te solū pecca-
nisse dolet, et malū
in oculis tuis fecis-
se, quapropter iu-
stifica secundū uer-
bum tuum, & mū-
da secundum æqui-
tatem tuam.*

5 *Ecce cum dolore*

Iterum atque ite-
rum lauando elue ini-
quitate meam: & à
peccato meo purū red-
de me.

3 *Scelera enim mea
agnoui reuersus ad me
& peccatum meū assi-
duē ob oculos uerfa-
tur mihi.*

4 *In te, in solum te
peccaui, & abominabi-
le scelus hoc admis-
i, non reueritus conspe-
ctum tuum: quare si
hanc iniquitatem mihi
condonaueris, & pro-
missa seruaueris perfu-
do mihi, merito equis-
simus iudicaberis, &
in seruandis promissis
constantissimus, & in-
dammandis illis qui re-
spicere nolunt iustissi-
mus.*

5 *Profecto non igno-
ras, quantum ad me at-
tinet, iniquitatem mihi*

natus sum, & cum peccato concepit me mater mea.

6 Ecce uerò tu fiducia firmitate ita delectaris, ut abstrusa sapientie docueris me.

7 Lustra me hyssopo, et mundabor: laua me, & supra niuem dealabor.

8 Nuncia mihi gaudium & leticiam, & exultabunt ossa quae comminuiisti.

8 Vbi exilaraueris me gaudio & solita letitia,

esse ueluti genuinam, & matrem meam peccato obnoxiam fuisse in ipso calore conceptio nis meae.

6 Quamquam ergo uitiatae carnis impulsu foedissimè lapsus sum, tu fidem tamen & candorem, qui in penetralibus pectoris litus est, maximè amare soles, à quo nò omnino sum alienus: non enim tam malitosa hoc scelus admisi, quam concupiscentia uictus: quare iterum occultis inspirationibus docere me solitam sapientiam, sicut soles, non dedignaberis.

7 Si ergo expiaueris scelus hoc meum hyssopo, ueluti consummata expiatione, purus ero: & si elueris maculam hanc meam, ipsa iterum niuem albior fiam.

9 Auerte faciem tuam à peccatis meis, & omnia scelera mea deleas.

10 Cor mundum crea mihi Deus, & spiritum integrum in tra me renoua.

11 Ne abijcias me de conspectu tuo, & spiritum tuum sanctum ne auferas à me.

12 Redde mihi letitiam salutis tuae, et spiritu liberali succias me.

13 Et dirigam transgressores in uiam

tum exultabunt ossa mea, quae uulneraueras tu.

9 Auerte quæso faciem tuam à peccatis meis, & uniuersas iniquitates meas dele.

10 Fac purum sit cor meum intra me Deus, & spiritum illum stabilem renoua in corde meo.

11 Ne destituas me solito favore tuo, nec spiritum illum insigniter sanctum auferas à me.

12 Quin potius restitue mihi gaudium quod de salute mihi per te prestanda concepi, & principe illo spiritu muni me.

13 Hoc ubi presteris mihi, ego docebo peccatores quibus uis perueniatur ad te, & peccatis grauati meo ex-

- tuā, & peccatores
 14 ad te redibunt.
 Libera me de
 cruēto scelere deus
 ō Deus salus mea,
 ut celebret lingua
 mea iusticiam tuā.
 15 Adperi Domine
 labia mea, ut os
 meum exponat lau
 dem tuam.
 16 Quoniā si ama
 res uictimam, red=
 derem, sed holo=
 causta non oble=
 rant te.
 17 Victimæ dei, spi
 ritus contritus, cor
 fractum & comminutum, Hæc tu Deus

plō reuertentur ad te.

14 Libera me ab ho
 micidio quod commisi
 deus, & Deus autor sa
 lutis meæ, ut cum gau
 dō cantet lingua mea
 insignem illam iustitiā
 tuam.

15 Aperi Domine la
 bia mea, ut os meum
 prædicet laudes tuas.

16 Externis sacrificijs,
 etiā si plurima offer
 re coner, non placabe
 ris, neque hostia quæ
 altari imponitur, dele
 ctaberis.

17 Sed sacrificia qui
 bus placatur Deus, ea
 sunt, animus pœniten
 tia fractus, & cor do
 lore concussum & uul
 neratum: hæc à quo
 cunq; offerentur tibi
 ō Deus despiciere nun

- non contemnis.
 18 Bonitate ergo tua
 prosequere Zion,
 ut seruentur muri
 Ierusalem.
 19 Sic enim, gratū
 tibi fiet uictimis iu
 sticiæ, sacrificio, et
 holocausto: sic in
 aram tuā tauri im=
 ponentur.
 PSAL. LIY.
 1 Quid te, ō dij
 boni, magni
 ficas omni tempo=
 re, ō facinorose gi
 gas? *
 2 Cur perniciem
 molitur lingua tua, perinde ac nouacula

quam poteris.

18 Vere quæso solita
 benignitate tua erga
 Sion, ut extruas mu
 ros Ierusalem.

19 Tum grata tibi e
 runt sacrificia, quæ si
 gna sunt iustitiæ in
 terne: oblatio uidelicet
 quæ quis, & holocaut
 stum, tunc ritè sacrifi
 caturi imponent super
 altare tuum uitulos.

LII.

Quid gloriaris,
 & multa posse
 te putas p ma
 litiam: an ignoras sua
 clementia omnipoten
 tem Deum adesse bo
 nis omni tempore?
 Sermonem pestilē
 tem suppeditat scelera
 tus animus lingue tuæ.
 quæ similis est no
 uaculæ acutæ: quum

Quid glo
 riaris in
 malitia.

acuta que dolum
facit?

3 Cur maliciã po-
tius amas quam ho-
nestatem, mendaciũ
magis quam loqui
ueritatẽ? **אָדוּ**

4 Amas enim om-
nes sermones per-
niciosos, ò lingua
fraudenta.

5 Quamobrẽ, &
Deus funditus te
extirpabit, perdet,
ac è tabernaculo
demolietur, & radicem tuam è terra ui-
uorum. **אָדוּ**

6 Quod cum uidebunt iusti, stupebũt,
& supereo cum risu dicent:

ad refecandam bathã
adhibita, aberrat & iu-
gulum petit.

Amasti malitiã ma-
gis quam probitatem,
& mendacium magis
quam loqui id quod
uerum est. Ita res
habet.

Amasti omnis gene-
ris imposturas, ut illis
subuertas innocios, &
linguam habes nil nisi
fraudes edoctam.

Quare omnipotens
deus subuertet te, per-
det te, extrahet te è ta-
bernaculo, & radici-
tus euellet te de terra
uiuentium. Ita fiet.

Videbunt iusti, &
uenerabuntur Deũ: te

7 En gigantem qui
non fecit Deum ro-
bur suũ, sed in mul-
titudine opum sua-
rum spem posuit,
ac sceleri fidit.

8 Ego autem è fa-
milia Dei, uelut ui-
rens oliua, spera-
bo in bonitatẽ Dei
in æternum, & si
quid ultra est.

9 Gratias agã tibi
sempiternas p his
que fecisti, & co-
lam nomen tuum,
quoniã gratum est
apud sanctos tuos.

PSAL. LIII.

autem cum stultis co-
natibus tuis ridebunt.
Dicent enim, ecce
hic ille est uir, qui non
beneficio Dei fortis
esse cupiuit: sed fidu-
ciam habuit in diui-
tijs, & sceleribus potẽ-
tiam affectauit.

Ego interim simi-
lis ero oleæ uirẽti, idẽq;
in domo Dei: spem e-
nim meam posui in mi-
sericordiã Dei, quam
nullo unquam tempo-
re deponam.

Laudibus cõferam
te, quia fecisti hoc, &
patiẽter expectabo cle-
mentiam, que respon-
det ipsi nomini tuo,
apud sanctos tuos gra-
tiosissimo.

LIII.

1 **V**Ani dicit in cordibus suis, non est Deus: sceleribus enim corrupti & abominabiles facti sunt, nullus est qui bonum operetur.
2 Deus caelo prospexit ad filios hominum, ut uideret an esset qui sciret ac Deum quereret.
3 Hic quisque deserat, simul corrupti erant, nullus bonum operabatur, ne unus quidem.
4 Non ne manifestum est, quod scelera faciunt? quod populum meum uelut cibum

Dixit in
 sapiens in
 corde
 suo.

Peruasum habet animo suo stolidus, nullum esse Deum, corruerunt & abominabiles fecerunt se, nec quisquam est ex omnibus qui faciat bene.

2 Deus e caelo prospexit, & contemplatus est posteros Adae, ut uideat num sit prudens quispiam, qui studeat placere Deo.

3 Singuli defecerunt, una omnes obominabiles facti sunt, nec est qui faciat bene, ne unus quidem.

4 Ignorare ne poterunt scelerati illi, qui deuorant plebeculam meam, non aliter quam deuorari solet frustum.

deuorant? Deum autem non inuocant?
5 Quod metuunt non metuenda? sed Deus dissipabit ossa eorum qui te oppugnant: Confundes eos, nam Deus abhorret ab eis.
6 Quis dabit de Zion salutem Israel? ut cum restituat Deus captiuitatem populi sui, exultet Iacob & letetur Israel.

panis, non hoc licere illis: nihil ne unquam de Deo legerunt?

5 Quare pauebunt etiam ubi pauore non erit opus, Deus enim disperdet ossa illorum, qui exercitum educere conabuntur, & Christe, aduersum te pudore afficies eos, & infamia, Deus enim spreuit eos.

6 Utinam Dominus profecerat e Zion omnimoda illam salutem Israel promissam, quae fiet quando Dominus populum suum liberabit e captiuitate, tunc exultabit seruo Iacob, & letabitur Israel.

LIIII.

Deus pro maiestate nominis tui serua me, & quum potestatem me fac.

PSAL. LIIII.

1 Deus per nomen tuum salua me, & tua uirtute uindica me.

- 2 Audi deus orationē meā, aurē praebe uerbis oris mei.
- 3 Quoniā hostes insurgunt aduersum me, & uiolenti, qui Deum pro oculis suis nō ponunt, querunt uitā meam. **7**
- 4 Sed ecce Deus auxiliū tulit mihi, Dominus sustentat animam meam.
- 5 Reddet malum inimicis meis, & in fide sua diminuet eos.
- 6 Liberaliter ergō
- abundē habes, ut scire iniuriam illatam mihi.
- Deus audi precationem meam, aures praebe uerbis oris mei.
- Quia etiam alienigenae insurrexerunt aduersum me, & homines scēi magno studio conati sunt perdere me: non habita ulla ratione tui d̄ Deus. Ita res habet.
- Verū quia Deus auxiliū est mihi, & Dominus ē numero est eorum, qui tutantur animam meam.
- Ipsē retorquet malum, quod mihi parāt, in eos ipsos, qui iniuria afficiunt me: ergō pro bona quāso fide tua seruandis promissis, subuerte illos.
- Liberaliter sacrificia offeram tibi, laudi-

- sacrificabo tibi, et collaudabo nomen tuū Domine quoniam bonum est.
- 7 Nam eripuit me ex omni tribulatione, ut hostes meos oculus meus despiciat.
- PSAL. LV.
- 1 Exaudi Deus orationē meā & deprecationem meā ne auerferis.
- 2 Attende mihi, et exaudi me cū strepitu ordientem ac tumultuantem.
- 3 Præ uociferatione hostium, præ infestatione impiorum, qui mihi crimina
- bus offeram nomē tuū Domine, bonum est enim & gratiosum.
- Eripuit enim me ex omni angustia, & eius beneficio uidit oculus meus, qualia quisque uellet in capitalibus inimicis suis.
- L V.
- A**ures praebe d̄ Deus precationi meae, & ne auerferis quāso preces meas.
- Exaudi deus orationem meam ne de-
- Accōmoda te mihi, et exaudi me, turbatus sum enim: & prae dolore moueo me nunc huc nunc illuc, & inter orādum conturbor.
- Propter minas inimici, & scūitiam impij qui impingere mihi copitū ordientem ac tumultuantem.

- obtrudūt, & irati
imminent mihi.
- 4 Labascit cor me-
um intra me, &
mortis metus irru-
erunt in me.
- 5 Timor & tre-
mor ceciderunt in
me, & horror o-
peruit me.
- 6 Et reputo me-
cum, ò si dentur
mihi ala columbi-
nae, ut auolare &
quiescere possim.
- 7 En longissimè
profugerem, atq;
ad eremum diuiterem.
- 8 Properarem ad euadendum, uento

nabātur iniquitatem,
& irati insurgere ad-
uersum me.

4 Cor meum trepida-
uit intra me, & terricu-
lamenta mortis corri-
puerunt me.

5 Timor & tremor
inuasērunt me, & cir-
cundedit me undique
pauor.

6 Quare dixi apud me,
utnam dentur mihi
alae sicut datae sunt co-
lumbae, ut auolare mi-
hi liceat, & alium in lo-
cum commigrare tu-
torem.

7 Certè procul hinc au-
fugerem, & in locis pe-
nitius desertis habitatē
potius, quàm inter hos
impios. Ita res habet.

8 Festinarem fuga fa-
luti mee consulere, &

אלו

- ocius rapido, ac
turbine.
- 9 Dissipa Domine
& scinde linguas
eorū, quoniā uidi
urbem plenam esse
iniuria et cōitijs.
- 10 Quæ nocte &
die in muris eius
obambulāt, in me-
dio autem eius la-
bor & dolor.
- 11 In medio eius
nequitia, non fa-
cessit è plateis eius
fœnus & fraus.
- 12 Quòd si hostis
meus me calumniaretur, ferendū duce-
rem, si osores mei supra me eueherētur,

subducere me à pericu-
lo uenti uehementis,
& tempestatis.

9 Perde Domine &
scinde linguas eorum,
scelere enim & seditio-
ne plenam offendi ciui-
tatem istam.

10 Die ac nocte cingent
hæc ciuitatem istam,
non aliter quàm mo-
nia ipsa ciuitatē solent:
iniquitas & oppressio
regnant in illa.

11 Nullum sceleris ge-
nus non regnat in me-
dio ciuitatis illius, nec
ulla platea ab impostu-
ra et dolo immunis est.

12 Non eū ex professio
inimicus p̄bro affectit
me, tolerabile esset il-
lud: meque palam ho-
stis erexit sese aduer-

- declinare ab eis.
- 13 Sed tu ò collega,
còmito, & note
mìs cui secreta mea
suauiter credidi.
- 14 Quo cum do=
mum Dei cum ex=
ultatione adij.
- 15 Irrue in eos ò
mors, ac uiui ad fo=
ueã abeant, quoniã
malicia in domici=
lijs & penetrati=
bus corũ regnat.
- 16 Ego autem ad
Deum clamaui, et
Dñs saluauit me.
- 17 Vespere, manè
& meridie locutus sum ac institi, et ex=
sum me, cuius uitare
potuissẽm confortium.
- 13 Sed tu homo quem
præfeci rebus meis, qui
& ueluti dux fuisti mi=
hi, & arcuissima famili=
aritate coniunctus:
- 14 Mutuò enim & sua=
uiter secreta nostra cõ=
municauimus, & in do=
mo Dei uersati sumus
concorditer.
- 15 Inferet Deus mortẽ
de improuiso illis, de=
scendent ad inferos ui=
ui, regnant enim nequi=
tate in tabernaculis illo=
rum, imò in ipsis pene=
tralibus cordium illo=
rum.
- 16 Ego uerò contra ho=
rum insidias Dei au=
xilium implorabo, nec
Dominus dedignabit=
tur succurrere mihi.
- 17 Vespere, manè, &
ipso meridie pabor,

- audiuit uocẽ meã.
- 18 Redemit uerè a=
nimam meã ab his
qui mihi immine=
bãt, quoniã cũ mul=
titudine aduersum
me aderant.
- 19 Exaudiuit inquã
Deus, qui ab ater=
no usque in sem=
piternum regnat,
& humiliauit il=
los, quia non erat
spes quòd mutaren=
tur, non enim reue=
rentur Deum.
- 20 Misit ergò ma=
num suam in eos qui peculium suũ erãt,
& irritum fecit fœdus suum.
- & sollicitus ero quoad
uocem meã audierit.
- 18 Restituet pacem ani=
mæ meæ, & liberabit
eam à prestantibus cõ=
tra me, quamuis pluri=
mi sint, qui undiq; op=
pugnant me.
- 19 Audiet deus, & sup=
plicium de illis sumet
is qui iniis illorum ni=
hil commouetur, sed fe=
det tranquillus & im=
mutans perpetuò.
Ita res habet. illi in=
terim dignissimi sunt,
qui pereant, nunq; em
sceleratum uitæ genus
mutabunt, nec Deum
reuerbuntur unquã.
- 20 Infecit manum uio=
lentam in eum, cum
quo pacem simulauerat,
amicitiæ uinculo
turpiter rupto.

21. *Os illorū mitius est butyro, æque cor eorū simulāt, lentiora sunt uerba eorum oleo, cū sint gladij.*
22. *Domino igitur commenda curam tui, is enī enutriet te, neq; permittet ut iustus unquam loco moueatur.*
23. *Tu uerò Deus detrahes in puteū interitus: homines sanguinarios, do-
losi non peruenient ad dimidiū dierum suorum: ego autem in te sperabo.*

21. Blandius fecit quicq; eorum os suum lacte, quum tamen prælium infituerent in animo: gratiosiores uisi sunt sermones eorū quouis unguento, quum re ipsa essent gladij.

22. Reijce in Dominū sarcinam tuam, nec dubita quin ipse perfecturus tibi sit omnia: qui nūquam sinet obrui iustum.

23. Tu interim Domine præcipitabis illos in puteum interitus: uiri enim sanguinarij & fraudulenti nō peruenient ad dimidium uitæ: quare ego spem meam omnē collocabo in te.

LVI.

ad dimidiū dierum
sperabo.

1. *Miserere mei Deus, est enim qui me conculcat, & sine intermissione oppugnādo adfligit.*
2. *Conculcant me inimici mei omni tempore, multi enim sunt qui me superbe oppugnant.*
3. *Quocunq; autē momento metus mihi intentatur, in te Domine spero.*
4. *In Dei uerbo glorior, in Deū spero, neque metuo quid mihi faciat caro.*

1. Miserere mei Deus, conculcare enim conatus est me homo, qui assidue oppugnās uehementer affligit me.

2. Conculcare conantur me hostes mei omni tempore, qui & plurimi sunt, & animo hostili persequuntur me & altissime.

3. Quocunq; tempore timor inuaserit me, ego ad te confugiam, nihil dubitans quin liberatus me sis à malis.

4. Fretus benignitate Dei, boni consulam quicquid ab illo immititur mihi, in Deo posui fiduciam meam: quare nō timebo quicquid moliarur aduersum me caro.

- 5 *Omni tempore adfligūt res meas, omnia consilia sua malo meo capiunt.* 5 *Ipsi asidue quicquid uel dicerem uel facerē, calumniabantur, studebant modis omnibus nocere mihi.*
- 6 *Alienant, et abstrudant se, uestigia mea obseruāt, quomodo animam meam capiant.* 6 *Conspirabant & infideliabantur ipsi: & uestigia mea obseruabant, studiosē hoc agentes, ut capiant animam meam.*
- 7 *Sed frustra, elabetur enim ab eis: nam tu Deus in ira populos dei iei.* 7 *Erūt ne hęc iniquitas impunita illis nequaquam. Sed ueluti iratus, quibus tam sunt multi, ut populos exquere numero possent, præcipitabit eos Deus.*
- 8 *Fugas meas dinumeras, lachrymas meas in utrem tuū reponis: non ne in ratiōibus tuis sūt?* 8 *Quam sæpe fugere cōpulsus fuerim, tu diligenter numerasti, collige quæso lachrymas meas, & infunde in utrum tuum, ut uideas quā sunt multe, imō in libro rationum tuarum scibe eas.*
- 9 *Quocumq; die* 9 *Tandem in fugā cō-*

- inuoco, ptinus terga uertunt hostes mei, quō certus fio q; Deus meus es.* *uertentur inimici mei: quocumq; tempore implorauerō auxiliū, futurum scio ut Deus adsit mihi.*
- 10 *In Dei uerbo glorior, in Domini uerbo glorior.* 10 *Quare fretus benignitate Dei, boni consiliā quicquid accidat mihi: fretus inquam benignitate Domini, æquo animo ferā quicquid eueniat mihi.*
- 11 *In Deum spero, non metuum quid mihi faciat homo.* 11 *Deo totū me cōcredidi, quare non metuā quicquid moliat aduersum me homo.*
- 12 *Ad te Deus uerba mea feram, tibi gratias agam.* 12 *Cōstitui apud me Deus sacrificia, quæ uerā offerre tibi, quæ sic persoluā, ut accepta referā mea omnia tibi.*
- 13 *Eripuisti enim animam meā à morte, sed ex pedes meos à lapsu, ut recedam coram deo, in luce uiuorum.* 13 *Eripuisti enim me è faucibus mortis certo certius, pedes meos tu continuisti, ne laberentur, & uires suppedita-si, ut possim ambulare coram te mi Deus.*

PSAL. LVII.

1 Misere
mei Deo,
miserere
mei, qm̄.

1 **M**iserere mei
Deus, mise
rere mei, te enim
fidit aia mea, et in
umbrā alarū tua=
rum spero donec
prætereat malicia.

2 Clamo ad Deū
excelsū, ad Deū
q̄ me undiq; p̄ficat.

3 Is cœlo mittet
& liberabit me op
probrio conculcan
tis me perpetuò:
mittet inquam per
bonitatem & veri
tatem suam.

4 Liberabit animam meam in medio sus

illustratus lumine quo
solent qui uiuunt per
petuò.

LVII.

1 **M**iserere mei
Deus, misere
re mei, de te
em p̄det anima mea,
protegar quæso sub
umbrā alarū tuarum,
quoad præterierit sce
lerum colluuius.

2 Implorabo auxiliū
Dei altissimi, Dei illi
us qui perficiet quæ
cepit in me.

3 Demisit ē summo
cœlo qui eripiat me:
& infamem faciat eū
qui conculcare cona
tur me. Ita fiet.
demittet inquā Deus
pro benignitate & fi
de sua aliquem ex al
to, qui liberet me.

4 Versari cogor inter
leones potius quam

rientium leonū ia=
centem, nempe, in=
ter filios hominū
quorum dentes ha
ste et spicula sunt, 5
lingua uerò, gla=
dius acutus.

5 Exalta Deus su= 6
per cœlos, & su=
per omnem terrā,
gloriam ac maiesta
tem tuam.

6 Rete enim para
uerūt pedibus me=
is ad capiendū ani 7
mam meam, fode=
runt ante me fo=
ueam, in quam ipsi incident. אָדוּ

7 Paratum est cor meum Deus para

homines, & dormire
inter furiosos, & ho
mines quorum dentes
similes sunt lanceis &
sagittis, & lingua gla
dio acuto.

Conspicuus appare
t cœlo Deus, & per
uniuersam terram app
pareat quanta sit ma
iestas tua.

Rete expanderunt
pedibus meis, tantum
non iretitus fui illo,
foderunt foueam in
uia per quam iturus
eram, sed ipsi corrup
erunt in eandem illam
quam foderāt in per
niciem meam. Ita fa
ctum est.

Optimè animatus
sum Deus, optimè in
quam animatus sum,
quare et uoce cātabo.

tum cor meum, ut
canā & psallam.

8 Expergiscere
quicquid possum,
expergiscere che=
lis & cithara, ex=
pergiscar ipse q̄
maturrimē.

9 Vi in populis te
celebrē Dñe, ut in
gentibus te canam.

10 Bonitatis enim
tuā magnitudo us=
que ad cœlos ptin
git, & fides tua
usq; ad nubes.

11 Exalta Deus sup
cœlos, & super
omnē terram gloriā ac maiestātē tuam.

& musicis instrumētis
psalmos modulabor.

8 Expergiscere o ani
ma mea, expergisce
re, & profer te nablū
& cithara, ut modula
tione suauē uel ipsam
excitem auroram.

9 Palam gratias agā
tibi in frequentia po
puli Domine, canta
bo laudes tuas, etiam
apud hominum uaria
rum nationū multitu
dinem maximam.

10 Tam est enim grā
dīs misericordia tua,
ut ad cœlos usq; per
tingat, & maior sit q̄
distantia hinc ad nubes
tua in seruandis pmis
sis constantia.

11 Conspicius appare
e cœlo Deus, & per
uniuersam terram fac
appareat, quanta sit
maiestas tua.

PSAL. LVIII.

1 SI uerē iustitiā
Smeditami, qd'
æquum est iudica=
te filij hominum.

2 Sed in corde ne=
quitiam concinna=
tis, in terra manus
uestre ad rapinam
extenduntur.

3 Alienatur impij
ab utero, errant a
uentre, loquentes
mendacium.

4 Furor eorū par
est anguim furo=
ri, & sicut aspis
surda obturant au=
res suas.

LVIII.

1 Tane res habet, Si uerē
ut uos quibus p- utiq; iu=
uincia indicādi re- stitiā. lo=
ste madata est, iustitiā qui.

loquamini, & quæ iu
sta sunt iudicetis uos
posteri Adæ?

2 Nihil profectō faci
tis minus, quum sceler
ra animo struatis po
testatē nacti in terra,
quamuis iniquitatem
manus uestre pro æg
rate uenditent, tanq̄
iusta statera uos om
nia expendatis.

3 Aberrauerūt, ab eo
quod rectum est, impij
a tēpore quo primum
æditū fuerunt in lucē,
errare cœperunt, ab
utero matris loquen
tes fucata.

4 Venenum eorum
simile est ueneno ser
pentis, & callidissimæ
aspidis ultrō absurde

- 5 *Que non exau-* scētis & obturantis
dit uocem incanta- aurem suam.
torum, quantum= Vt nō cogatur au-
cūq; docta sint car- dire uocē eorum, qui
mina. murmure suaui fallere
illam conantur, etiam
si incantandi artibus
sint instructissimi.
- 6 *Cōtere ō Deus* Deus cōminue den-
dentē corū in ore tes eorum intra os eo-
ipsoꝝ, molares ca- rū, dentes molares eo-
tulorū leonum cō- rum quibus leonū ca-
fringe Domine. tulis similes sunt, con-
fringe Domine.
- 7 *Liqueant sicut* Diffuant sicut a-
aquæ, & sic deflu- quæ natura labiles, sa-
ant; sagittas suas gittæ quas iaculantur
cum dirigunt, sicut inter uolandū confrin-
illæ cōfringantur. gantur.
- 8 *Diffuāt uelut li-* Similes fiant lima-
max, & sicut abor- ci, quæ inter rependū
tiuum scemine priusquam solem uidet. colliquefcit, & aborti
uo, uel talpæ, quæ nō
uidet solem.
- 9 *Priusquam spinæ eorum adolescant* Priusquam crescant

- in rannum, repen-* spinæ uestræ ō impij
tē uiuos sicut acer- in thannum, in flore
rino furore tollat gratis ueluti iratus Do-
eos turbo. minus subuerter eum,
qui dux est uester unā
uobiscum.
- 10 *Sic iustus letabi-* Gaudebit iustus
tur cū uidebit ul- ubi uiderit inidistam,
tionem, & pedes pedes suos madefaciet
suos lauabit in san- sanguine impij.
guine impij. Et dicit quisuis ui-
derit, utiq; fructum af-
feret iusto iustitia sua,
utiq; est Deus iudex
eorū, q̄ sunt in terra.
- 11 *Et dicit homo,* L I X.
p̄fectō merces ma- L
net iustum, profe- bera me ab ini-
ctō est Deus q̄ uin- micis meis mi-
dicat terram. Deus, & contra
illos, qui insurgūt ad-
uersum me, defende
quæso me.
- PSAL. LIX.
- 1 *L*ibera me de Libera me ab ini-
inimicis meis Deus meus, & ab his minibus sceleratis, &
qui insurgunt in me protege me.
- 2 *L*ibera ab his q̄ sceleratē agūt, & à

Etipe me
de inimi-
cis meis.

*sanguinarijs homi-
nibus salua me.*

3 *Nam ecce insti-
diatur anime mee,
horribiliter irruunt
in me, nihil trans-
gressum aut pec-*

4 *Citra crimen
properat & accin-
guntur, exurge &
uide ad auxilian-*

5 *Quin, tu Domi-
ne Deus exercituum
Deus Israëli, exur-
ge ad multandum
omnes gentes, neq;
miseret te omnium scelerate præuarican-*

*cōtra sanguinarios tu-
tare me.*

3 *Ea enim est illorū
hominū improbitas,
ut mihi insonti insidias
struxerint, & consp-
rauerint aduersum
me feroces, quos ego
nūquam ulla affecti in-
iuria, nec peccati qcq̃
in eos admisi.*

4 *Quamuis nulla re
læsi sint à me, tamen
currunt ut noceant mi-
hi, & summo studio
conantur perdere me,
exurge Domine in oc-
cursum mihi, & uide
horum insaniam.*

5 *Tu ergo Domine
quum Deus sis, & im-
perium habeas in o-
mnes exercitus, & Deus
sis populi Israëlitici,
exurge ut uisites uni-
uersas gentes, nec mi-
seret te eorum, qui*

tium. אבב

6 *Peruagentur &
circumeant urbem
usq; ad uesperam,
et instar canis mur-*

7 *Ecce ore suo ob-
ruunt, gladij sunt
in labijs eorū, quis
enim animaduertit
in eos?*

8 *Nisi tu Dñe ri-
des eos & cōtem-
nis omnes gentes.*

9 *Robur meū tibi
acceptum fero, tu
enim Deus propugnator meus es.*

10 *Deus, bonitas tua anteuertit me: Deus,
quomodo cum hostibus meis agendum*

*sunt in malitia obdu-
rati. Ita fiat.*

6 *Reuertentur ad ue-
esperam, oblatrabunt
tanquā canes, & ciui-
tatem circuibunt.*

7 *Res intra profectō,
ore & labijs suis gla-
dios loquuntur, nec ta-
men quēquam esse pu-
tant qui audiat.*

8 *Sed tu Domine ri-
debis conatus eorū, &
subfannabis cōsilia gē-
tium omnium.*

9 *Viribus illius aduer-
sarij mei ego te oppo-
nā, qui protector me-
us es Deus.*

10 *Qui pro sua beni-
gnitate muniet me, pri-
usquam illi insultum
facere possint in me:
& ostendet mihi in*

- mibi sit, docet me. hostibus meis, qualia
videre uellet quicquam
in suis.
- 11 **Ne trucidés eos,** ¹¹ Ne occideris tibi
ait, ne populus meus
negligens fiat. ¹¹ to eos Domine, ne pe
nitus in obliuionē ue
niat hæc ultio tua po
pulo meo: sed uagari
coge illos de loco ad
locum, fortitudine tua
prosterne illos tu, qui
fortitudo es nostra Do
mine.
- 12 **Propter pecca=
tū oris eorū, pro=
pter sermonem la=
biorū, atq; super=
biam eorū capian=
tur: propter periu=
ria & mendacia**
singuli ducantur. ¹² Peccatum oris illo
rum, & sermo labio
rum illorum meren
tur, ut ipsi illis eisdem
fastuosis uerbis capia
tur, abominaciones e
nim & mendacia cre
pabunt assidue.
- 13 **Cōsume in fer=
uore cōsume, ut nō**
sint, quō uideant ¹³ Finem impone ita
tus execrationibus il
lorū, sic finē impone
ut nullæ sint amplius
reliquæ, & sciāt tandē
Deū esse, qui imperiū
habeat in Iacob, cuius

- usq; ad fines ter=
ræ quōd Dñs est q
regnū tenet in
Iacob. **Ps**
- 14 **Peruagentur &
circumeant urbem**
usq; ad uesperam,
et instar canis mur=
murent. ¹⁴ Conuertentur sub
uesperā, Iarrabunt tan
quam canes, & circū
bunt ciuitatem.
- 15 **Sic isti ad eden=
dū dissipentur, sed**
inanes dormiant. ¹⁵ Ipsi discurrent de
loco ad locum, ut com
parent usum sibi: &
quā non famelicū in
uenient quo saturen
tur, cubabunt.
- 16 **Ego autem can=
tem fortitudinem**
tuam, & ocuus de=
prædicem bonita=
tem tuam, tu enim
fuisi protector meus & refugium meum
in tempore angustie mee. ¹⁶ Ego uerō cantā
bo fortitudinem tuam
cum exultatiōe, sum
mo manē cantabo be
nignitatem tuam: fui
sti enim protectio mi
hi, & refugium quo tem
pore periclitabar inter
hostes meos.

17 *Tibi ô robor meû, psallam. Tu enim Deus protector me⁹ es, Deus thesaurus meus.*

PSAL. LX.

1 *Deus repulisti nos et de-*
D*eus, repulisti nos, indignaris nobis et auersaris.*

2 *Cocuisti et rupisti terrã nostrã, refice rupturas eius, nam uacillat.*

3 *Ostendisti populo tuo grauiã, potasti nos uino patris pleno.*

4 *Sed da quæso ti-*

17 *Quicquid in me est roboris, tibi cantãdo acceptũ ferã: tu enim ô Deus protectio mea es: & tu Deus autor mihi es eius boni, quæ in me est.*

LX.

1 **D***Eus qui auxilio tuo destitueras nos, & disperse- ras nos, propterea quod iratus fueras nobis, nunc tandem ira depofita redi ad nos.*

2 *Comouisti grauiter terram, & ueluti hiare fecisti eam: refice nunc tandem fissuras illius, uacillat enim.*

3 *Exhibuisti populo tuo spectacula durissimã, potasti nos uino, non quod bibetes exhilaret, sed mœstissimos faciat.*

4 *Dabis istis qui reuerentur te uexillum, ut*

mētibus te signũ, ut sese erigant sub aduentum equi et recti.

5 *Ut liberentur dilecti tui: exaudi et salua nos dextera tua.*

6 *Deus locutus est in sancto suo, quod me exhilarat: diuidã Sichem, et uallẽ Suchoth dimetiar.*

7 *Meus est Galaad, et meus est Manasses, Ephraim robur capitis mei, Iuda dux meus.*

8 *Moab angusta ol-*

erigant illud cõtra hostes suos, & uiso eo in fugam conuertantur, hoc enim facturum te pollicitus es. Ita res habet.

5 *Ut eripiantur è periculis amici tui, tu dextera tua uictoriã adfer, & responde uocis nostris.*

6 *Deus promissit per spiritum sanctum iustis hæc se facturum, quare ego serio exultabo: diuisurus enim sum pro meo arbitratu Secchem, & uallẽ Suchoth tanquam meam dimetiar.*

7 *Ad me pertinebit Galaad, meus est Manasses, Ephraim fortitudo capitis mei, Iuda à cõsilijs & dux meus.*

8 *Moab olla ablutionis mihi, usque in Iudam meam proferam cal-*

la mea, ad Idumæã
extendam calceos
meos, Palesini cū
plausu ad me ue-
nient?

9 Quis direxit me
ad urbẽ munitam?
quis duxit me ad
Idumæam?

10 Nonne tu deus,
q̄ dereliqueras nos
neq; p̄ficiſcebaris
cū exercitu nostro?

11 Qui nobis opem
fers in angustia,
uana enim est hu-
mana salus.

12 Sed Dei uirtute rectè geremus rē, ille
enim conculcat hostes nostros.

cum meum & seruitar
ti subijciam, Philistea
si sapias ambi amicitia
meam.

9 Quis perducet me us
que in ciuitatem muni-
tam, quis me perducet
usq; in Idumæam?

10 Nonne tu deus, qui
auxilio tuo longo nos
tempore destitueras?
nonne tu deus nūc egre-
deris in pradium no-
biscū, & duxeris exer-
cituum nostrorum?

11 Tu robor tribue no-
bis ad pellenda pericu-
la: uana est enim salus,
quæ expectatur ab ho-
mine.

12 Auxilio D̄i desti-
gnabitur fortis, &
ipse cōculcabit uniter-
fos, qui opprimere co-
nabuntur nos.

PSAL. LXI.

LXI.

1 Exaudi Deus
Eclamorẽ me-
um, attende ora-
tioni meæ.

2 De quibuscunq;
finibus terræ i an-
gustia cordis mei
ad te clamo, in pe-
trã editiorẽ, quã
ego conscendere
quæã collocaſ me.

3 Tu enim es spes
mea, robusta turris
ab hoste.

4 Habitem in taber-
naculo tuo in sempiternum, securus sim
tegumento alarum tuarum. אלו

5 Tu enim Deus exaudis uota meã,

AVdi Deus da Exaudi
morem meum, deus dep-
prebe aurẽ tuã cationem
precationi mee. meam.

2 E terra, quæ iogissi-
mo tractu à cœlo diſsi-
det, ad te clamabo: &
in anxietate animi cō-
stitutus orabo: ut uelut
in rupem, ad quam
uiribus meis perſinge-
re non poterò, perdu-
cas me.

3 Tu enim semp spes
mea fuisti, & instar tur-
ris munitissima, cōtra
hostem.

4 Quare & habitabo
in tabernaculo tuo se-
culis infinitis, & tutus
ero sub umbra alarū
tuarum. Ita fiet.

5 Tu em̄ Deus exau-
di uota meã,

Et hereditatē tribuis timentibus nomen tuum.

6 *Tēpus regi pro-
telabis, ut anni eius
per singulas gene-
rationes durent.*

7 *Vt imperpetuum
habitēt corā deo,
bonitas et fides cu-
stodiant eum.*

8 *Sic psallā nomi-
ni tuo in aeternum,
ut reddam quoti-
die vota mea.*

PSAL. LXII.

Nonne
deo subie-
cta est.

1 *At tamē deum
unicē observa-
bit aīa mea, ab eo enim pēdet salus mea.*

disti nota mea: & dedi-
sti omnia, quibus opus
habent tibi, qui colūt no-
men tuum.

6 Annos addes annis
regis, quare anni vitæ
illius erunt, nō quales
esse solent reliquorum
hominum, sed genera-
tionum infinitarum.

7 Vt securus sedeat
rex ille perpetuō in cō-
spectu Dei, benignita-
tem & stabilitatem pa-
ra illi, ut ea seruet illū.

8 Sic fiet ut cantē no-
men tuum perpetuō,
& quæ uoueram uota
perfoluam assidue.

LXII.

Merito Deum
patienter ex-
pectat anima
mea, ab ipso enim pro-
ueniet salus mihi.

2 *Attamen ille so-
lus rupes & salus
mea est, fulcrū me-
um ut non magno
perē nutem.*

3 *Quousq; infidi-
as struitis cuique
uos omnes, ac tru-
cidatis perinde ut
cū paries iclinatus
aut septū diuulsum
desicctur.*

4 *Dūtaxat initis cō-
filium de statu eius
ad deiciendū, men-
dacio delectamini,
ore laudatis et cor-
de execramini.*

5 *Attamen Deum unicē obseruabit ani-*

2 Ipse enim est instar
rupis mihi, salus mea,
firmamentum meum:
quare nunquā inque-
rabor multum.

3 Quousq; homines
infanti perdere conabī
mini eū, qui charus est
Deo, ignari quod ipsi
mox subuertemini: q-
siam nunc similes estis
parietī ruīnam minan-
ti, & septi tantum non
collapse.

4 Causa certē odij in-
uirum illū ea fuit præ-
cipua, quod uidebant
illum auxilio dei cre-
scere, hoc ut impediret
stulti, inuito consilio fa-
nē ridiculo, subuertere
illum conabantur: &
quasi falli posset deus,
ore suo blandiebantur
illi, quum animo uel-
lent pessimē.

5 Verū tu Deū pa-

ma mea, ab ipso enim pendet expectatio mea.

6 Attamen ille solus rupes & salus mea est, fulcrum meum ut non nutem.

7 Deo nititur salus mea, & omnia mea, firmamentum meum, robur meum, et spes mea in Deo est.

8 Sperate in cum populi omni tempore, effundite coram eo corda uestra. Deus spes nostra sempiterna. אָדָּוָה

tienter expecta deus anima mea: ipse enim turbabitur te contra horum infidias, & salutem quam expectas, adferet tibi.

6 Certo enim certius ipse est mihi instar rupis inaccessae hostibus meis, salus mea, firmamentum meum, quare nunquam loco meo mouebor.

7 In Deo est salus mea, gloria mea, rupes fortissima ipse est mihi, & spes mea sita est in eo.

8 Fideite illi omni tempore quicquid acciderit uobis, & quotquot usque estis populi effundite corda uestra, & omnia consilia uestra in sinu illius: quod si feceritis, sentietis deum nobis omnibus adfuturum, & tutaturum nos contra omnium infidias. Ita res habet.

9 Attamen filij hominum uani sunt, mendaces sunt eos usque, ut si in balancem contra uanitate ponas, ista cum eos simul propendeat.

10 Nolite sperare in iniuria & rapina, nolite uanitati uos dedere: diuitiae si affluant nolite cor adfigere.

11 Semel locutus est Deus, quod ego iterum atque iterum audiui, quod Domini est robur.

9 Videte ne spem uestram in ullo homine ponatis: sunt enim ipsi summa uanitate uaniores, tam plebei quam principes, quod palam fiet, si apprehenderentur in bilance cum ipsa uanitate: plus enim ponderis inesse deprehenderetur uanitati ipsi, quam omnibus illis in altum tamquam reuulsissima sublati.

10 Quare sperare nolite opibus rapinae partis, necque ob uires, quibus nunc alijs fortiores uide mini, ad fulcritum usque uobis placueritis: quia potius diuitiae abique in iustitia partae, si copiosae adfuerint, nolite uos animo illis adfigere.

11 Unum quiddam locutus est Deus, sed saepe penumero illud audiui, solum Deum esse, qui possit omnia.

12 Quodq; tibi Do-
mine bonitas adest
quodq; tu Domino
reddis cuiq; iuxta
opera sua.

PSAL. LXIII.

Y **D**eus deus me
Deus de-
us meus,
ad te. **D**es tu, ad te
maturo, adeo uehe-
menter sicut te cu
anima tum corpus
meum.

2 In terra deser-
ta et siticulosa pro-
pter aquæ penur-
riam, perinde adpa-
reo coram te atq;
in sacra æde, ad contemplandum fortitu-
dinem et gloriam tuam.

12 Et te dominū natu-
ra esse clemētissimū:
quare & malos male
perdere potes, & tuos
pro tua clementia per-
petuū facere felices.

LXIII.

1 **D**eus, potentissi-
mus mihi De-
us es tu, quare
summo studio manē
querā te: sicut enim
te anima mea, deside-
rauit: te caro mea in
terra hac deserta, & p-
pter inopiā aquæ, ppe-
tue siccitatis dānata.

2 Non aliter q̄ terra
hæc aquam desiderat,
ego te in loco sanctita-
ti tuæ destinato uidere
cupiui, & contemplari
potentiam & maiesta-
tem tuam.

3 Nam bonitatem
tuam hac luce præ-
stantiorem duco, et
labia mea te col-
laudant.

4 Idcirco per om-
nem uitam meā te
celebro, et in no-
mine eleuo manus
meas.

5 Anima mea satu-
ratur, uelut adipe
et pinguedine, quā
os meu exultatibus
labijs collaudat.

6 In cubili meo me-
mor tui sum, i uigi-
lijs te meditor.

7 Tu enim fers opē

3 Melior est enim be-
nignitas, qua tuos pro
sequeris, ipsa hac cor-
poris uita: quare labia
mea nunquam desinēt
laudare te.

4 Hic mihi erit mos
agendi gratias tibi, ut
cum ueneratione no-
minis tui ad omnia,
quæ facturus sum ma-
nus admoueam.

5 Non aliter quā si
adipe et pinguedine ue-
luti delicatissimis ci-
bis, tum saginabit ani-
ma mea, quum labijs
exultatione plenissi-
mis laudes tuas decan-
tabit os meum.

6 Quotiescunq; me-
mor factus fuero tui:
etiā in lecto, quacunq;
noctis uigilia, animo
cū gratiarū actione te
uoluam & reuoluam.

7 Fuisi enim auxilio
sæpius mihi: quare

mibi, & in umbra
alarum tuarum
exulto.

8 Adhærescit tibi
anima mea, fulcit
me dextera tua.

9 Frustra igitur
querūt isti animā
meam, subter ter-
ram enim abibūt.

10 Abibunt ad eam
partē ubi gladius
uastat, sors uulpi-
bus erunt.

11 Rex autem in
Deo letabitur, ex-
ultabūt omnes qui
per eum iurāt, sed
obstructur os loquentium mendacia.

ueluti umbra alarum
tuarum contectus, fe-
curus posthæc exulta-
bo.

9 Quum cuperet ad-
hæcere, & non diuelli
abs te anima mea: tu
apprehendisti me ma-
nu tua, & iunxisti me
tibi.

10 Illi autem aduersarij
mei perdere studēt me,
uerū ipsi citius in in-
fima terræ loca retru-
dentur.

10 Vbi cum qui dux
fuit illorum profin-
dent acie gladij: dabun-
tur in prædam sangui-
narijs feris.

11 Ipse autem rex ferid
gaudebit se Deum ha-
bere propitium, gloria
bitur quisquis iuraue-
rit in uerba illius: obtu-
rabitur uerò os illorū,
qui iactant inania.

PSAL. LXIIII.

1 Exaudi Deus
uocem meam
cū nunc oro, ut
uitam meam hostis
metu liberares.

2 Tuere me & ab
occultis artibus ma-
lignorum, et à fre-
mitu eorū qui sce-
lera operantur.

3 Qui linguam su-
am acuit sicut gla-
dium, intendunt sa-
gittam suam in re-
tristem.

4 Ut clam petat in
nocentē, ac subito
tāgāt eū, nulla enī est apud eos religio.

LXIIII.

A Vbi Deus uo-
cem commemo-
rationis calami-
tatum mearum, ut con-
tra minas, quibus ho-
stis terret me, tu caris ui-
tam meam.

2 Absconde me à mul-
titudine prauiorum, fe-
cretò consultantium ad-
uersum me, & à conspi-
ratione sceleratorum.

3 Qui exacerunt nō
aliter, quā exacui so-
lent gladij, linguas su-
as: sagittis, quibus ho-
stes capitals peti solēt,
similis factus est uirule-
tus sermo illorum.

4 Ut eo petant ex in-
sidijs infontem, de im-
prouiso iaculis suis pe-
tent eum, nec metuent
futurum, ut quisquam
resuscitet hæc & uindict-
cet.

Exaudi
Deus o-
rationē
meā quā
deprec.

5 Cōstituerunt in=
ter se rem iniquā,
collocuti sunt ut
laqueos clam ten=
dant, dicentes: quis
uidebit eos?

6 Inquirunt pra=
ua cōsilia, toti sunt
in inueniendo, q̄sq;
in sinu & pectore
suo.

7 Sed petet eos
Deus sagitta de im=
prouiso, qua pla=
gis adficientur.

8 Tunc corruent
in eos lingue eo=
rum, ut contremi=
scat quisquis eos

Animo obfirmato
cōstituerūt inter se rem
perpetrare execrabile,
post multa ultrō ci=
troq; habita uerba,
abscondere decreuerūt
laqueos ea arte, ut ne=
minem fraudem illam
deprehensurū sibi per=
suaserint.

Excogitauerūt ua=
rios nocendi modos:
absoluerunt consilia
sua: & in unum contu=
lerunt quicquid ulla di=
ligentia excogitari po=
tuit ab animo huma=
no, etiam summa pru=
dentia p̄redito.

Verū hæc omnia
aduersus Deū nihil fa=
ciūt: quin potius ille ia=
culabitur i eos sagittas
de iprouiso uarijs uul=
neribus conficiet eos.
Et exprobrauerunt
hæc uidentes eandem
eis illam linguam utri

uidebit.

9 Tunc intelliget
& narrabit opus
Dei omnis homo,
& prudenter fa=
tum esse dicent.
10 Iustus interim læ=
tabitur in Domi=
no, & sperabit in
eū, & exultabunt
omnes qui recto
sunt corde.

PSAL. LXV.

1 Tibi ò Deus
tribuitur laus.
in Zion, tibi red=
duntur uota.

2 Tu exaudis ora=
tionem, hinc omnis

lentam, quam ipsi in
alios exacerant: atto=
niti facti sunt, propter
subitum illorū casum,
quotquot aderant spe=
ctatores.

Admirabuntur qui=
cunq; uidebunt, & cō=
memorabunt opus hoc
Dei alijs, qui & alia
eius opera hoc exem=
plo docti maiore pru=
dentia expendent.

10 Gaudebit iustus q̄
propitium habeat do=
minum: securus enim
erit protectione illius,
& gloriabuntur quot=
quot candido sunt pe=
ctore.

LXV.

1 T E manet laus,
qui Deus es in
Sion, & tibi re=
soluetur uotum.

2 Propterea quod tu
audis preces supplicū:
ad te omnis generis ho

Te decet
hymnus
Deus in
Sion.

caro ad te uenit.

3 Ratio scelerum
nostrorum super-
aret nos, nisi tu do-
mine ueniam dares
transgressionibus
nostris.

4 O beatum quē
elegeris & tibi so-
ciaueris ut habitet
in atrijs tuis, ut sa-
turetur bonis do-
mus tua, sancti tē-
pli tui.

5 Per admirabi-
lem iusticiam exau-
di nos Deus salus
nostra, spes omnium
finitium, & terræ, & maris immensi.

mines quantumuis car-
nales, confluent.

3 Grauisime iniquita-
tes nostræ superauerūt
uires cuiusq; nostrum:
quare pro peccatis no-
stris ut ipse tu satisfac-
cias necesse est.

4 Felix modis omni-
bus ille, quem tu elegeris,
& tibi propinquū
feceris: habitabit enim
ille in atrijs tuis, & nos
una perfruemur ele-
gantia domus tuæ, &
sanctimonia regij pa-
latij tui.

5 Dictu mirabile, cum
simus peccatores, tan-
quam iustos, exaudies
nos Deus autor salu-
tis nostræ, qui spes om-
nium finium es terræ,
& maris extremas oras
incolentium.

6 Qui fortitudine
accinctus, montes
sua uirtute format.

7 Compescit aqua
rum fremitum, so-
nitum undarū ca-
rum, et tumultum
populorum.

8 Qui in ultimis
terræ finibus habi-
tant, metuunt à si-
gnis tuis. Quæ ue-
spere aut mane p-
deunt, læta reddis
ad laudandum.

9 Visitas tellurem,
irrigas eam, &
abundè ditas eam:
aluens tuus o deus

6 Dens est, qui sua p-
pria potentia stabiles
facit montes, qui omni
ex parte cinctus est ro-
bore, & modis omni-
bus omnipotens.

7 Qui quoties uult, cō-
pescit tempestatē, qua
exagitantur maria, &
qua sese attollunt uasti
fluctus illorū, & tumul-
tum quantumuis mul-
torum populorum ipse
sedat quum uult.

8 Cum ueneratione ti-
mebunt, quotquot ha-
bitant illis in angulis
terræ a signis tuis cœle-
stibus, & illorum ma-
tutino exortu, & ues-
pertina occasu exhila-
rabis eos.

9 Inuilitū ipsam terrā,
& irrigasti eam, & ua-
rijs modis ditasti eam:
diuisa enim illa flumī-
na benignitate tua,
o Deus plena eruat

aq̄s exuberat, quo
 frumentū homini-
 bus paras. sic enim
 ipsa tellus paratur
 10 Sulcos eius ine-
 brias, frangis con-
 tumaces glebas e-
 ius, cum subtilissi-
 mis imbribus eam
 maceras, et germē
 eius amplificas.
 11 Coronas annuum
 tuīs bonis, & or-
 bita currus tui pin-
 guedine stillant:
 stillant pinguedine speciosa pascua, &
 colles exultatione accinguntur.
 12 Vestite onium caule, & ualles tri-
 tico onusta iubilant & canunt.

aquis, & curabis ut co-
 piose proueniat de terra
 pabulum illis, quae de-
 gunt in cauber enim
 terra prouentus pro-
 prius est ornatus eius.

10 Quare sulcos eius hu-
 mecia, & glebas eius
 occa, imbribus mollē
 redde eam.

11 Tanquā corona ex-
 ornasti annum pro be-
 nignitate tua, quacūq;
 iuenis apparebūt in ue-
 stigis tuis signa fertili-
 tatis maxime: quin &
 habitacula deserti u-
 beritate perfrequentur, &
 colles laetissimo grami-
 ne exornabis.

12 Vestient graminae pa-
 scua gregem, & ualles
 abundantes frumento

PSALMVS

LXVI.

exhilarabunt sese, &
 cantillabunt.

LXVI I.

1 Iubilare deo o-
 1 Innes terrae cul-
 tores.

L Actiua signa e- Iubilare
 dite in honorem deo om̄is
 D ei, quotquot terra,
 terram incolitis.

2 Psallite magnitu-
 dini nominis eius,
 reddite ei gloriam
 & laudem.

2 Cantate maiestatem
 nominis eius, palam fa-
 cite, quam sit magnifi-
 ca dignus laude.

3 Dicite deo, quam
 stupēda sunt ope-
 ra tua, magnitudi-
 ne roboris tui, fru-
 stratur hostes tui.

3 Dicite de Deo, quā
 suspiciendus es ppter
 opera tua: magnitudi-
 ne potentiae tuae mēda-
 ces palam deprehēden-
 tur fuisse in te hostes,
 qui diuinitatē non tri-
 buebant tibi.

4 Omnis terra ad-
 oret te & psallat
 tibi canat nomen
 tuum. הללו

4 Vniuersa terra adora-
 bit te, & psalmos cāta-
 bit in laudē tuā, carmi-
 nibus celebre faciet no-
 men tuum. Ita fiet.
 Venite considerate
 opera Dei, & perpen-
 dite, quam admirandō

5 Venite & contemplantini opera Dei.

et admirabilia cō
silia eius, supra fi-
lios hominum.

6 Qui mare mu-
tabat in aridam, et
flumē pedibus trā
sibant: tunc letaba-
mur in eo.

7 Qui uirtute sua
ab eterno imperat
oculi eius in gētes
contēplantur. Qui
ab eo deficiunt nō
exaltabūt seipsos.
𐤀𐤇𐤃

8 Laudate populi
Deum nostrum,
et exerite uocem
laudis eius.

consilio genus huma-
num gubernet.

6 Fecit enim ubi pau-
lo ante fuerat ingens
mare, sibi terram nunc
extare aridam: & ubi
ingens antea fluius
fuerat, ut sibi continuo
post siccis licuerit tran-
sire pedibus, quæ res
incredibili nobis, in
quorum gratiā id fecerat,
gaudio fuit, & in amo-
rem illius nos accendit.

7 Imperium habet nō
ab alio, sed à se, in to-
tum orbem: oculi eius
diligenter obseruant,
quæ sunt in singulis
nationibus: deserores
Dei non exaltabūtur,
quanuis diuersum ipsi
sibi persuaserint. Ita
res habet.

8 Extollite laudibus
quotquot estis populi
Deum hunc nostrum:
& facite ut ad quāplu-

9 Qui uita donat
nos, et non dat ui-
moucantur pedes
nostri.

10 Etiam si probes
nos deus et explo-
res, quæ admodū ar-
gentū excoquitur.

11 Inducis nos in
neruum, et catenā
circumponis lum-
bis nostris.

12 Imponis uelut iu-
mēto, homines ca-
pitibus nostris: trā-
simus per ignē et
aq̄:ā, sed educis in
refrigerium.

13 Venio igitur domum tuam cum holo-

rimos perueniant præ-
conia laudum eius.

9 Qui obseruauit nos
in uita: nec permisit ua-
cillare pedes nostros.

10 Quauis probaue-
ris nos deus, & exami-
naueris nos, quomodo
argentum igne exami-
nari solet.

11 Et induxeris nos in
laqueū, immiseris affli-
ctionē, & molestiam in
lumbos nostros.

12 Et inuexeris nihil
hominem in caput no-
strū, & peruenerimus
usque in ignem, & in
aquam: tandem tamē
ex omnibus hiis eripu-
isti nos, & p̄duxisti nos
in locū ubi omnium re-
rum copia est summa.

13 Quare ingrediar do-
mum tuam, cum holo-
caustomatibus, persoluā

- caustis, ut soluam tibi uota mea.*
- 24 *Quorum me damnāt labia mea, quæq; nuncupauit os meum cum in angustia essem.*
- 25 *Offero tibi holocausta pinguia, & uictimam arietis, bouem & hircis facio. מן דו*
- 26 *Adeste et audite, omnes qui timeatis Deum, dum narro quæ nam fecit anima mea.*
- 27 *Ad ipsum ore meo clamare soleo, & intra illud lingua mea ipsum euehit.*
- 28 *Perfidia si mihi conscius sum, non*

tibi quæ uouerā, quā in malis uersar.

14 Quæ distincte promisi labijs meis, & quæ locutus sum ore meo, quo tēpore malē erat mihi.

15 Holocausta pinguiā offeram tibi: & cum suffitu arietes, boues maclabo cum hircis.

16 Venite & audite, ut narrem cunctis qui timeant Deum, quanta fecerit animæ meæ.

17 Ad ipsum ore meo clamaui, & continuū animus meus linguæ, eius beneficio respondens, laudibus extulit illum.

18 Iniquitatis si sibi

- exaudit Dominus.*
- 19 *Idcirco exaudivit Deus, & attendit uoci orationis meæ.*
- 20 *Gratiæ Deo qui non auertit, neq; orationem meam, neq; misericordiā suam à me.*
- PSALMVS LXVII.
- 1 *Deus misereatur nostri, et benignus sit nobis, ostendat uultū suū nobis. מן דו*
- 2 *Ut nota sit per orbem uia tua, & salus tua per omnes gentes.*

animus meus conscius fuerit, non audiet me Dominus.

19 Certe audiuit me Deus: & aures præbuit precationi meæ.

20 Omni laude maior est Deus, qui non reiecit precationem meā, nec benignitate sua defecit.

LXVII.

Deus misericors est nobis, & benefacit nobis: palam lucre faciet uocem uultus sui erga nos. Ita fiet.

Ut cognoscamus uiam, qua iur ad te Deus: beneficium uidelicet illud redemptionis, quod impendisti uniuersis gentibus.

Deus misericors est nobis & benefacit nobis.

- 3 *Vt collaudet te* 3 *populi o Deus, ut* *populi omnes col-*
laudent te. Accepta tibi refe-
rent omnia sua popu-
li Deus: accepta refe-
rent tibi sua populi u-
niuersi.
- 4 *Vt latentur* 4 *exultet populi, p-*
pterea quod equi-
tate regas eos, &
nationes per orbē 5 *temperes.* Gaudebunt & læta
buntur populi, ppter-
ca q tu iudex cris co-
rum æquissimus, & o-
mnium qui in terra de-
gunt, tu te ducem præ-
bebis. Ita fiet.
- 5 *Vt collaudent te* 5 *populi o Deus, ut*
populi omnes col-
laudent te. Accepta tibi referēt
omnia sua populi de-
us: accepta referēt tibi
sua populi uniuersa.
- 6 *Benignus sit no-* 6 *bis Deus Deus no-*
ster, ut terra det annonam suam. Terra protulit fru-
mentū suū, & benedi-
cet nobis amplius ad-
huc Deus, Deus ille o-
mnium nostrum.
- 7 *Benignus sit nobis Deus, ut metuant*
cum omnes termini terræ. Sic benedicet no-
bis deus, ut exemplo
nostro iuitati, religioſē

PSALMVS
LXVIII.

- 1 *Sine exurgat* 1 *Deus, iā disper-*
getur hostes eius,
& osores eius con-
spectū eius fugiet. illum culturi sint un-
ucti anguli terræ.
- 2 *Disijciētur quo-* 2 *modo fumus disij-*
cit: nā sicut cera li-
quescit ab igne, sic
pereunt impij a cō-
spectu Dei. Exurgat
Deus, &
disipenē
inimici
eius.
- 3 *Iusti uerō læta-* 3 *buntur, & exulta-*
bunt sub aduentū
Dei, & præ gau-
dio gestient. Bi exurrexe-
rit Deus, sibi
tō dissipabun-
tur hostes illius, & in
fugam, conuertentur,
qui odio habuerunt il-
lum, ad solum conspe-
ctum illius.
- 4 *Cantent deo, psallent nomini eius,* 4 *Sicut sine negotio*
dispergitur a uento fu-
mus, ita disperges illos
tu: & sicut liquefit cæ-
ra igni adhibita, sic pe-
ribunt impij aduentan-
te deo. E contrario gaude-
būt iusti: & ferō exul-
tabunt.
- 5 *Cantate deum, &* 5 *psallite in honorem*
nominis illius, extol-
lite illum, qui pro uehī-
culo utit nubibus, cui

- iter nuniēt ei, qui
sicut sol ad occa=
sum, ad nos deue=
bitur, cui nomē est
Domino, & exul=
tabunt coram eo.
- 5 Futurus enim
est pater orphano
rū, & uiduarū uin=
dex, Deus qui san=
ctū suū inhabitat.
- 6 Deus qui mani=
mes & domi collo=
cat, & uinctos, cō=
modē educit, cum
interim perfidi in=
rercum omnium inopia teneantur.
- 7 Deus cum proficisceris ante populū
tuū, cum incederes in deserto, **לד**

proprium nomen ser=
uator Deus, quare ex=
ultate recepit in gra=
tiam illius.

Pater enim est pu=
pillorum, & index ui=
duarum: etiam si sit in
ccelo habitaculo san=
ctitatis sue, & Iōge ui=
deat distans a nobis.

Deus facit, ut q pau=
loante fuerāt soli sine
liberis, nunc habeant
domū familiā plenissi=
mam: in libertatem af=
ferit, qui uincti fuerant
cōpedibus ferreis: de=
fertores interim Dei
in locis aridis habita=
bunt rerum omnium
inopia laborantes.

Deus qui tu præi=
res populo tuo, & gra=
derens per solitudinē.

- 8 Terra motueba=
tur, cœli defluebā=
t, à facie tua Deus, q
ī Synai adparuisti,
à facie tua Deus q
es Deus Israëlīs.
- 9 Deus qui ex libe=
ralitate tua desti=
nas imbrem hære=
ditati tuæ, cumq;
languet reficis.
- 10 Deinde armen=
tum tuum in ea er=
rat, quod tu Deus
bonitate tua paupe=
ri comparas.
- 11 Domine tu com=
mendas his quæ de
magno exercitu nunciant mandatum.

Quod certo certius fa=
ctum est.

Terra cōmora est,
cœli sudauerunt pro=
pter præsentiam maie=
statis tuæ: & Deus: qui
& hic Synai contrem=
uit propter præsen=
tiam maiestatis tuam
& Deus, Deus inquam
Israēlīs.

Pluuiam copiosissi=
mā effundes: & Deus,
& hereditatem tuam,
sicut allicitam, tu sta=
bilis.

Multitudo tuo=
rum requiescet in lo=
co, quē tu designabis
ei, suppetias ferens pro
benignitate tua pau=
perī Deus.

Dominus suppedi=
tabit efficacē sermonē
annūciatricibus poten=
tiæ illius admirabilis
& maximæ.

- 12 Quod reges cū exercitibus fugiāt et elabātur, quod= q̄ domestici spo= lia diuidant.
- 13 Tunc quiescetis perinde ac flumen inter ripas, inter alas colūbæ supra argentū candidæ, cuius dorsum auri nitorē uincit, quæ= q̄; in aere pendet.
- 14 Cum omnipotēs qui regibus impe= rat, sic terram con= stituerit, ut Zal= mon lacte uelut niue albescat.
- 15 Basan uerò mons Dei sit, Basan mons

12 Reges potentissimi fugiet, fugient in quā, & fideles domestici di uident spoliū.

13 Si huc usque in= ter fulgine obductas ollas iaculis, & tam atrī quā carbo facti cētis: eritis posthāc tā candidi, quā alæ alicuius colūbæ, e= tiam si argento exor nata fuerit, & pennæ illius eleganter admi= xtum habeāt auri pal lorem.

14 Quū distribuēris d̄ omnipotēs per uarias provincias, qui regant eam tum candidiorem reddes eam niue, quæ hucusq; uersata est in obscuro.

15 Mons dei, mons Ba san, mons est in uaria

- fit qui casei abun= dantia palleat.
- 16 Cur inuidetis montes, caseis abū danti? cum Deus a= met habitare in eo monte? nam Domi nus imperpetuum habitabit in eo.
- 17 Currus tui d̄ Deus myriadū ac infinitorum millū sunt, quibus tu do= mine ad Synai ac rursum ad sanctū tuum ueheris.
- 18 Ascēdis in altū, captiuitate capta, receptis inter homines muneribus, atq;

assurgens iuga mons Basan.

16 Quare inuidetis reliqui quantumuis cli uoli montes mōi hu ic, quem elegit Deus, ut inhabitet eum: pro= fectō dominus hunc montem inhabitabit perpetuō.

17 Equitatus dei centē norū est milia, habet & angelorum milia, quibus comitatus nūc huic monti adest d̄s, sicut olim Synai cum sanctimonia.

18 Ascendisti in altū, asseruisti eos tibi, qui olim à diabolo capti uī detinebantur, ac qui fuisse uaria dona pos teris Adæ: quū & re= belles plurimos, & dei penitus ignaros in gra tiam recepisti, ut uere dici nunc possit, ha= receptis inter homines muneribus, atq;

ad eò hostibus, ut habitent cum Domino Deo.

19 Gratia Domino per omne auum, Deo, qui nos salutaribus beneficijs obruit. *Ad*

20 Deo q nobis saluator est, Domino Deo per quē mortem euadimus.

21 Deò q è diuerso hostes suos cedit, capillumq; uerticē eius qui per facinora sua uadit.

22 Dixit enim Dominus, restituum à

bitare inter homines te seruatore deum.

19 Quare dignus est, q laudibus extollat dominus absq; ulla intermissione, qui tam est in nes beneficus, ut onerare nos uideri merito possit, omnipotēs ille Deus, beneficijs suis. Ita res habet.

20 Omnipotens ille deus nobis, quos elegit, deus est omnimodae salutis autor: in potestate enim domini est, quēcumq; uoluerit à morte eripere.

21 Proculdubio deus uulnerabit caput inimicorum suorum: sicut caput eius, q perdurat in peccatis suis obstinatus.

22 Dixit Deus, expellam ex Basan hostes meos, extraham eos ex insulis, quas occu-

Basan, restitua à profundo mari.

23 Ita ut pes tuus et lingua canū tuorū tingatur sanguine hostiū tuorum.

24 Spectabunt uniuersi pompam triumphi tui Deus, incessum Dei mei & regis mei, qui in sancto es.

25 Occurrent canores cum musicis cumq; puellis tympanistrijs.

26 Quin & in ipsa ecclesia collaudabunt Deum, &

pant in profundissimo mari sitas.

23 Sic pellam eos illic, ut pes tuus cōspargatur illorum sanguine, & lingua canū tuorum sanguinem inimicorum lambat ab ipso dño interfectorum.

24 Viderunt pij hos successus, & agnouerunt eos esse abs te: successus in quā illos esse agnouerunt abs te, q deus meus es, & rex meus in ligni sanctimonia præditus.

25 Precesserunt quam gratiæ tibi pro uictoria agerentur, hi qui uoce canunt: hos contumud se quebantur, qui instrumentis ludebant musicis: cingebant autem eos undiq; puellę tympana pulsantes.

26 In frequētia hominum laudibus extule-

apud fontes te do-
mine Israël.

27 Hic paruulus

Beniamin, principi-
bus Iuda, Zebulo,
et Nephthali præe-
rit ac iudicabit eos.

28 Sic statuit deus
tuus, robur tuum:
confirma deus qd
fecisti nobis.

29 Super tēplo tuo
& super Ierusalē,
tibi adferent reges
munera.

30 Ages iunēta ha-
rundine, armētum
cū uitulis, hoc est,
gentes calcitrātes

nunt deum, dominum
laudauerunt posteri
Iacob, q emanauerūt
ueluti ē fonte Israëlīs.

27 Ibi Beniamin paru-
lus sopore corripitur,
principes Iuda orna-
mentū illos, principes
Zabulon, et principes
Naphtholim.

28 Cōstituit deus tuus
robur addere tibi: qre
perge quæsumus con-
firmare hoc Deus, qd
cepisti in nobis.

29 Aliter longē & ma-
gnificētus, q̄ olim in
templo Hierosolymit-
ano, offerent tibi mu-
nera reges.

30 Vasta multitudinē
lancea armatā, & tur-
bam eorum, qui robur
stiores habentur inter
potentum filios qui &
uitulorum more lasci-
uunt, donec facti sup-
plicis tributa tibi pen-

atq; opib⁹ deditas,
dissipabis populos
qb⁹ praelia placēt.

31 Veniēt legati de
Aegypto, ingens
Aethiopia uis ad
Deum curret.

32 Regna terræ cā-
tabūt deo, psallēt
domino. **℟**

33 Qui cœlis ab
eterno insidet, &
uocē suam dat, uo-
cem potentem.

34 Tribuite Deo
Israēlis fortitudi-
nē, cuius magnificē-
tia & uirtus usq;
ad nubes portēdit.

dere cupiant: fundi-
tus autem perde po-
pulos, qui bella desi-
derant.

31 Venient ultro opti-
mates ex Aegypto,
Aethiopia festinabit
porrigere manus suas
Deo, & foedus inire
cupient cum eo.

32 Regna uniuersa ter-
ræ cantate Deum, &
quā sit dominus o-
mni laude dignus car-
minibus testamini.

Ita fiat.

33 Dominus qui cœlis
cœlog; a tpe, quo con-
diti sunt, ueluti p ue-
hiculo uti: ille tribuet
uoci suæ uocem forti-
tudinis, & uerbis suis
addet pondus.

34 Tribuite fortitudinē
deo: in Israël enim ap-
paret, quam i faciēdus
fit, & potentiam illius
testantur nubes.

35 *Metuēdus est de⁹ de sanctuario suo Deus Israël, q̄ dat populo uirtutē ac robur, deo gloria.*

PSALMVS

LXIX.

1 *Saluum me fac dñe, qm̄ intrauerūt,*
Salua me Deus quoniam aque penetrāt ad aiām.
 2 *Herēo in profundo luto, ubi solum nullū est, ueni in altū pelagus, & unda obruunt me.*
 3 *Clamādo laboro, raucescit guttur meū, deficiunt oculi mei suscipiendo ad*

35 *Admiratione dignus es o Deus, ppter hanc habitatiōnū tuarum mutationē: deus Israël ille tribuet tōbur, & uires populo, quare nunquam laudari fatis poterit deus.*

LXIX.

1 **S**erua me Deus, quia peruenerunt undaē malorum usq; ad animā meā.
 2 *Demersus sum in lutum, quod fundo penitus caret, & decidi in pfundissimas aquas: tempestas enim subito exorta fluctibus suis inuoluit me.*
 3 *Defatigatus sum clamādo, exaruit guttur meū, defituerunt me oculi mei: dū expecto aduentum illius Dei, cuius auxilium expectus sum toties.*
Deum meum.

4 *Qui me odio habēt plures sunt capillis capitis mei: si ne causa, imò mendaciter inualescūt, & opprimunt me inimici mei: et quae nō sustuli nunc redere cogor.*

5 *Deus, nota est tibi simplicitas mea, & delicta mea non te latent.*

6 *Ne quæso pudeat per me, qui in te sperant domine Deus exercituum, ne quæso adspargatur ignominia per me, qui te querunt o*

4 Plures sunt, quam capilli capitis mei, qui odio persequuntur me sine causa, & totis uiribus conantur subuertere me: qui hostes facti sunt sine causa mihi, quorum furorē nisi compeſcueris, tãquam rapuerim quæ illorum sunt, quum nihil fecerim minus, restituere tamen cogar ea.

5 Deus tu nosti stultitiam meam, & peccata mea non latent te.

6 Nō pudeant quæso propter meum infortunium, qui expectant patienter te Domine, Deus imperium habens in omnes exercitus, non suffundantur pudore propter perfectionem quam patior, illi qui studiōse ambiunt amicitia tuā

- Deus Israël.
- 7 *Tua enim causa* 7
et obprobrium fe-
ro, et pudor uultu
meum operit. 8
- 8 *Alienus factus*
sum fratribus me-
is, et peregrinus fi-
lius matris mee.
- 9 *Quonia amula* 9
tio domus tue tor-
q̄bat me, et obpro-
bria calumniantiu
te irruerant in me.
- 10 *Flebā ac ieiunio*
me adfligebam, et
omnia cedebant in
obprobriu meum.
- 11 *Induebā sacco,* 11
- Dens Israël.
 Tu enim iussit hęc
 talem pertuli ignomi-
 niam, ut texerit totam
 faciem meam infamis
 pudor.
 Homo sceleratus et
 in extremas deportan-
 dus terras, uisus sum
 fratribus meis, & uelu-
 ti indignus: qui cū bo-
 nis consuetudinem ha-
 beam, uisus sum filijs
 matris mee.
 Zelus enim domus
 tue comedit me, quia
 summo studio cona-
 tus sum tuam maiestatem
 tuam, idcirco probra,
 quibus probrosē affe-
 cerunt te, tam me ha-
 bebant male, quam si
 ipse ego probris illis
 affectus essem.
 Si quā fletu, & ieiunio
 affligebam me, ipse
 probro uerterit id mihi.
 Utebar pro ueste fac-

- sed fabula istis fie-*
bam.
- 12 *Iactabant in me*
disteria qui sede-
bant in porta, et
carmina qui ad ui-
num perpotant.
- 13 *Hic ego bonis*
auibus orationē me-
am ad te dñe deus
fundo, ser opem mi-
hi, per immensam
bonitatem tuā, cer-
ta salute tua.
- 14 *Eripe me è luto,*
ne amplius hære-
scam in eo, da ut li-
berer ab osoribus
meis, et de profunditatibus pelagi.
- co, & factus sum etiam
 ob hoc fabula illis.
 12 Pessimē loqueban-
 tur de me sedentes in
 porta primores ciuita-
 tis: carmina compone-
 bāt de me, & portabant
 uinum in tabernis.
 13 Ego cōtra hęc om-
 nia, nihil aliud q̄ pre-
 catione mea apud te
 hoc egī, ut cito adue-
 niat tēpus, quo tibi li-
 beat succurrere mihi:
 mi Deus pro infinita
 misericordia tua exau-
 di me, & pro fide tua,
 qua salutē te allaturū
 pollicius es, succurre
 mihi.
 14 Eripe me è luto pri-
 usquā penitus demer-
 gar: liberer quæso ab
 his, qui odio persequū-
 tur me: nec malis ueluti
 profundissimo mari,
 obrui linas me.

- 15 Ne quæſo aquarum undæ obruât me, non deglutiat me uorago, neq; cõstringat ſuper me puteus os ſuum.
- 16 Exaudi me dñe pro bonitate et ſua uitate tua, pro immeſa miſericordia tua reſpice in me.
- 17 Et ne auertas faciem tuam à ſeruo tuo, in anguſtia enim ſum proſpera ut auxilium mihi ſeras.
- 18 Adpropinqua ad redimendum animam meã, propter inimicos meos libera me.
- 19 Nota ſunt tibi, obprobriũ meũ, cõtu-

15 Ne inuoluât me amplius fluu? aquar. neq; abſorbeat me pſundũ: neq; concludat me puteus coopculo ſuo.

16 Exaudi me dñe, copioſiſſima eſt enim benignitas tua, quare pro multitudine miſericordie nũ tuar. reſpice me.

17 Nec auertas faciem tuam à ſeruo tuo, ſed quia grauiffimè affligor, feſtina reſpõdere uoto meo.

18 Appropinqua ad animã meã, redime eã: & ut ſuccurras mihi, inimicor. meor. te moueant blaſphemice.

19 Tu noſti utiq; qbus probris, quo pudore, quãq; ignominia afficiant me, hi tãto nune

- melia et ignominia mea, coram te ſunt omnes hoſtes mei.
- 20 Obprobrijs contritum eſt cor meũ ac ſuperatũ, expeſto commiſereſcẽtẽ, at nemo eſt: cõſolutores, at non inuenio.
- 21 Poſuerũt in cibũ meum fel, cumq; ſitio, aceto potant.
- 22 Vertatur meſa eorum ante eos in laqueum, in retributionẽ & ſcandalũ.
- 23 Hebetes ſiant oculi eorum quò minus uideant, & lumbi eorum perpetuò

ro perſecutores mei.

20 Aſidua contumelia fregit animum mihi, & agrum fecit totum me: expectabã qui miſericordia motus cõſolaretur, ſed nullus aduenit, aut qui agrum animum nonnihil recrearet, ſed nullum inueni.

21 Porrexerunt pro cibo mihi fel, & quũ ſitire pro potu mihi obtulerunt acetuin.

22 Apponatur huiusmodi prandium iſtis, & alligentur illi prandio ne poſſint effugere hoſt. quibus placari ſolet Deus, magis inuitos reddant illos.

23 Obscurentur oculi eorum ne uideant, &

- labantur.
- 24 Effude in eos indignationem tuam, et furor irae tuae comprehendat eos.
- 25 Fiat domicilium eorum desertum, & in tabernaculis eorum non sit habitator.
- 26 Quoniam quem tu percussisti, ultra persequuntur, & ad plagas, quas infixisti, admetiuntur.
- 27 Repone eis scelerum eorum in acervum, & non utantur iustitia tua.
- 28 Deleantur è libro uiuorum, & inter
- lumbos eorum magis & magis uiribus destitue.
- 24 Effunde in eos indignationem tuam, & uehementi cum ira apprehende illos.
- 25 Palatia eorum fiant deserta, & in tabernaculis eorum, non sit quisquam qui inhabitet.
- 26 Quia quem tu percusseras, ipsi persequuntur: & grauitatem uulnerum, quibus tu uulneraueras me, alijs cum uoluptate narrabant.
- 27 Labi sine eos ab iniquitate in iniquitatem, nec eo unquam perueniant, ut participes fiant iustitiae tuae.
- 28 Deleantur de libro uiuentium, & numero sanctorum non adscri-

- iustos ne scribantur.
- 29 Me autem tenuem atque dolentem, protulit salus tua deus.
- 30 Ut carmine celebrem nomen Dei, & magnifice gratias agam.
- 31 Quo dominus magis delectatur, quam cornutis & unguatis tauro ac uitulo.
- 32 Huc respicite humiles & letemini, quaerite Deum & uiuet anima uestra.
- 33 Quoniam exaudit pauperes Dominus, & uinctos suos non despicit.
- 29 Interim ego pauper sum, & moerore affectus, salus tua Deus sustentet quaeis me.
- 30 Laudabo nomen dei carmine, & extollam illud cum gratiarum actione.
- 31 Gratus enim id est Deo, quam si bouem offeram, aut uitulum cornua producentem, & unguas.
- 32 Viderunt pauperes & laetati sunt, quotquot estis sectatores Dei, uiuet certo certius anima uestra.
- 33 Audit enim pauperes Dominus, & eos, qui causa illius uincti sunt non despexit.

34 Laudēt illū cœli
 & terra, mare &
 quicquid serpit in eis.
 35 Quia Deus Zionē saluabit, & urbes Iuda seruabuntur, habitabuntur ac possidebuntur.
 36 Nam semē seruorū eius possidebit eam, & qui amant nomen eius habitabunt in ea.

34 Laudabūt cū cœli & terra, maria & quæcūque natant in eis.
 35 Deus enim saluam faciet Sion, & reedificabit ciuitates Iudæ, & habitabunt illic & hereditario iure possidebunt eas.
 36 Et semen seruorum illius possidebit eas, & qui amatores sunt nomini illius pacifice habitabunt in eis.

LXX.

Deus ut ē malis eripias me, Domine ut auxilii sis mihi, festina.
 2 Pudefiant & infamia noentur, qui perdere cupiunt animam meam, conuertantur, in fugā & pudore sustin

Deus in adiutorium meum intende.

PSAL. LXX.
Deus ad liberandum me,

Domine ad opitulandum mihi festina.
 2 Erubescant & confundantur qui querunt animam meam, retro uertantur &

pudefiant qui malè capiunt mihi.
 3 Retro uertantur in hoc, ut erubescant qui ogganiūt mihi ohe ohe.
 4 Gaudeat autē & letentur in te uniuersi qui te querūt, quiq; amant salutē, quæ ex te est, ppetuò dicāt, Magnificè cantetur Deus.
 5 Equidem humilis sum ac tenuis o deus, sed tu Dñe ad opitulandū ac liberandū me festina, & ne cesses.

dantur, quotquot optant malum mihi.
 3 Conuertantur in fugam, & quantum merentur pudefiant, quotquot malo meo gaudentes, dicunt, euge euge.
 4 Gaudeant uerò & letentur, quod te propitium habeant quotquot sectatores sunt tui: & dicant assidue magnificat deus, quotquot desiderant salutis tue fieri participes.
 5 Ego uerò pauper sum & egenus, mi Deus festina succurrere mihi, auxiliū enim meum & seruator meus es tu, quare ne differas quæso domine diutius.

LXXI.

PSAL. LXXI.

cogitant, & qui
insidiantur animæ
meæ simul consul-
tant, dicentes:

11 Deus deservit
eum, persequamini
ac comprehendite,
quoniam non est
qui liberet eum.

12 Deus ne longè
abeas à me, Deus
meus ad auxilium
meum propera.

13 Erubescant &
deficiant qui ad-
uersantur animæ
meæ, operiantur obprobrio & igno-
minia qui quæruni mihi malum.

14 Ego autè semper constem, & augeã

perunt de me loqui ho-
stes mei, & ut insidias
struant mihi conspira-
uerunt inter se.

11 Dicunt enim, Deus
deseruit eum, si perfe-
quamini comprehendis
eum: nec quen-
quam habet qui cona-
bitur eum è manibus
uestris eripere.

12 Deus ne pcul disces-
seris à me, mi Deus fe-
stina succurrere mihi.

13 Pudeant & abfu-
mantur, qui aduersan-
tur mihi, contegantur
undiq; pudore, & infa-
mia quotquot student
afficere malo me.

14 Ego interim assidue
& patienter expecta-
bo, & maiore studio
quam antehac unquã,

omnem laudè tuã.

15 Os meũ celebret
iusticiam tuam, &
omni tẽpore salu-
tem tuam, quarum
ego modũ ignoro.

16 Introçam Domi-
ne Deus ad com-
memorandum po-
tentiam et iusticiã
tuam solius.

17 Tu enim Deus
à puero usque ad
hanc etatem doces
me prædicare mi-
racula tua.

18 Ne igitur senem
& canum deseras
ò Deus quò minus

cantandis laudibus tu-
is incumbam.

15 Os meum comme-
morabit integritatem
tuam, & salutem mihi
abs te allatam, quãuis
tot extet in me & tan-
ta beneficia, ut nume-
rum ignorem.

16 Quicquid unquã ag-
grediar, fretus omnipo-
tentia Domini Dei
aggrediar: in memoriã
reuocabo omnibus, &
celebrem faciam inte-
gritatem tuam, tuam
inquam solius.

17 Deus docuit me ab
ineunte etate usq; nũc,
quare nũquam desinã
palam facere, quæ de-
signasti tu plurima &
admiratione dignissima

18 Neq; ergo in senio,
neq; etate decrepita
deseras me, quin adhis
potius sicut hucusque,
quoad indicauero bra

adnunciem poste-
 ritati brachium tu-
 um, & omni qui
 nasciturus est po-
 tentiam tuam.

19 Deinde & iusti-
 ciam tuam Deus,
 qua res magnas
 perfecisti, in altum
 extollam. Deus, qs
 similis tibi?

20 Qui ostendisti
 mihi tribulationes
 ac mala multa, rur-
 sus autē restitui-
 sti me, et de infimo terra iterū crexisti me.

21 Auxisti honoribus, ac uicissim con-
 solatus es me.

22 Quapropter & ego, chelis organo,

chium tuum meæ æta-
 tis hominibus, & uni-
 uersæ posteritati omni
 potentiam tuam.

19 Et iusticiam tuam
 Deus laudibus in altū
 extulero: qui designa-
 sti maxima, Deus quis
 conferendus tecum?

20 Qui afflixisti me af-
 flictionibus multis &
 molestis, sed reuersus
 ad me ira deposita ani-
 mum restituiisti mihi, ut
 uelut ē barathro ter-
 ræ, placator factus, ex-
 traxisti me.

21 Auxisti potētā meā,
 & reuersus ad me cle-
 mētissimē tractasti me.

22 Quare ego te laudi-
 bus offeram, & nablo

te tuamq; ueritatē
 celebros deus meus:
 tibi psallo cū citha-
 ra ò sancte Israëlīs

23 Gestiūt labia mea
 ut tibi canam, &
 quē & anima mea
 quam redemisti.

24 Lingua mea om-
 ni tempore medi-
 tabitur iusticiam
 tuā, quoniam con-
 fusi & pudefacti
 sunt qui malum mi-
 hi quaesierunt.

PSALMVS
 LXXII.

1 Deus æquitate tua regem dona, &
 iusticia tua filium regis.

musico instrumento cō-
 stantiam tuam in pro-
 missis mi Deus, & psal-
 lam in honorem tuum
 cithara, qui sanctifica-
 tor es Israëlīs.

23 Exultabūt labia mea
 ubi psallere coepero ti-
 bi, & anima mea mul-
 to magis, quam libera-
 sti a malis omnibus.

24 Quin & lingua mea
 exercēbit se sedulo in
 cantanda iusticia tua,
 erubescūt enim & in-
 fames facti sunt, quot-
 quot studuerunt incō-
 modare mihi.

LXXII.

D Eus iudicandi Deus iu-
 secūdum te for- dicitū tuū
 mulas regi da, regi da.
 & æquitatis studium
 filio regis.

- 2 *Vt præsit populo iusticia, et humilibus tuis æquitate.* 2 *Vt possit iudicare populum tuum secundum æquitatem, & pauperes tuæ curæ relictos cum iudicio.*
- 3 *Ferant montes pacem populo, & colles iusticiam.* 3 *Adferant primores, qui montibus similes uidentur, pacem populo: & colles comitetur iusticia.*
- 4 *Vt iudiciũ redat humillimis de populo, ut seruet filios pauperum, uiolentum autem comminuat.* 4 *Patrocinetur pauperibus, qui sunt plurimi in populo, liberet à calumnia egenos, & perdat calumniatorem.*
- 5 *Quò magis te timeãt, per omnes generatiões quàm diu Sol & Luna obambulant.* 5 *Reuerantur te, ò rex, quoad Sol lumen suum præbent mortalibus, & Luna seculis cunctis.*
- 6 *Descendat æquitas & iusticia ad terram sicut pluuia in defectum fundum,* 6 *Sit aduentus eius tam gratus, quàm est pluuia decidens de celo super frumentum*

- & sicut rorulētus imber.* recens demessum, & imbres irrigantes sitientem terram.
- 7 *Floreat temporibus eius iustitia, et multa pax duret donec luna cursum suum tenet.* 7 *Floreat temporibus illius iustus, & summa sit pax, quæ duret ultra lunam.*
- 8 *Et imperet à mari ad mare, & à flumine usq; ad terminos orbis.* 8 *Et dominetur à mari usque ad mare, imò ab Oceano orientali usq; ad extremos Occidentis fines.*
- 9 *Coram eo procident Aethiopes, et hostes eius terram lingant.* 9 *Prouoluant se ante ipsum Aethiopes, hostes uero illius profirati mordicus terram corripiant.*
- 10 *Reges maris & insularum adducent munera: reges Arabiae & Sabæorum dona adferent.* 10 *Reges Tharsis, & qui insulas inhabitant, munera offerant illi: reges Arabum & Sabæorum tributa pendant.*
- 11 *Adorent eum omnes reges, omnes gē* 11 *Et adorēt illū quot*

- tes seruiant.
- 12 Vt liberet *que-*
rulum inopem, &
adflictum cui nemo
fert auxilium.
- 13 Vt *miseretur*
pauperum ac te-
nuum, ut animas
egenorum saluet.
- 14 Redimendo *ani-*
mas eorum à foe-
nore & uiolentia,
& sanguinem eo-
rū preciosum exi-
stimando.
- 15 *Viuat, & detur*
ei de auro Arabia, adoretur sine fine,
& omni tempore celebretur.
- 26 *Tanta fiat in terra, per montiū uera-*

quot usquā sunt reges,
Orbis totus seruiat illi.
12 Futurus enim est ex-
quisitissimus, & liberabit
e malis egenum, auxi-
tium illius implorantē:
& pauperem humano
presidio destitutum.
13 Pius erit in pauperē
& egenum, & animas
egenorum beabit.
14 Ab usuris & iniqui-
tate redimet animas
eorum, nec temerē fun-
di sinet sanguinem il-
lorum.
15 Viuet cum rege illo
pauper & participem
faciet eū auri Arabiā,
& orabit p eo assidue
nullo non tempore be-
nificus erit in eum.
16 Ex paucis granis in
terram proiectis, etiam

- tices, tritici uis, ut*
instar Libani f: a-
gorem reddat: in
urbe germinent si-
cut scœnum terræ.
- 17 *Duret nomē eius*
imperpetuū, instar
solis iuuenescat no-
men eius, beatæ fi-
ant in eo, beatiq;
prædicent eum, o-
mnēs gentes.
- 18 *Benedictus Domi-*
nus Deus, Deus Is-
raël qui solus ad-
miranda facit.
- 19 *Et benedictū sit*
18 Dignus omni laude
19 Et dignū omni laude nomē illud magnificū filij

si in cacumine montiū
satio fiat, maxima pro-
ueniet messis: & excre-
scent frumētum illud in
eam altitudinem, ut si
uēto agitur strepitū
excitentur ariste plenæ,
qualem altissime ce-
dri in monte Libano
solent: florebut insu-
per cœtes, & multiplica-
buntur in ciuitate, quæ
admodum herba solet
in agris.

17 Erit nomē illius ce-
lebre perpetuo: prius-
quā enim esset sol, ab
æterno filius erat no-
men illi: felices se fate-
bitur beneficio illius
uniuersæ nationes, &
beatum illum præ o-
mnibus prædicabunt.

18 Dignus omni laude
Dominus Deus, De-
us inquam Israël: qui facit incomprehensibilia
suis uiribus, non adiutus alienis.

*nomen maiestatis
eius in sempiternū,
& maiestate eius
impleatur uniuersa
terra, Amē Amen.*

Finis li-
bri secun-
di.

Finis orationum
David filij Iesse.
PSALMVS

LXXIII.

*Q*uam suavis
est Deus Is-
raēlis his qui mun-
do sunt corde.

*2 Mei uerò pedes
fermè declinauerāt
fermè effusi fue-
rant gressus mei.*

3 Quum in stultā ³ In causa uerò fuit,
quod excaudescere coeperim in eos, qui ebrietate
fortune ad insaniam usq; sibi placent, & quod
uiderem pacata esse impiorum omnia.

ipsus perpetuo,quare
replebit maiestate no-
minis illi? uniuersa ter-
ra. Ita fiet. Ita fiet.
Hæc ut euenirent
summa fuit uocorum
ipsi? David filij Iesse.

LXXIII.

*Q*uanis certis-
simum sit, nun-
quam nō esse
beneficum Deum in
Israelem, hoc est illos,
qui candido sunt pe-
ctore.

2 Mihi tamen hoc ac-
cidit absurdi, ut quum
mei penè oblitus essem
tantum non labi cœpe-
rint pedes mei: & quē-
admodum accidere so-
let his, qui per lubrica
ambulauit, effuso gressu
collapsus fuerim.

3 In causa uerò fuit,
quod excaudescere coeperim in eos, qui ebrietate
fortune ad insaniam usq; sibi placent, & quod
uiderem pacata esse impiorum omnia.

*emulationem inci-
do, uidendo impijs
omnia esse salua.*

*4 Nulla sunt one-
ra sub quibus oc-
cumbāt, sed simul
magna opulentiā.*

*5 In hominū arū-
nis non sunt, nec
cum hominibus ua-
pulant.*

*6 Ex quo fit ut p
superbiam efferan-
tur, ut uolētia &
iniuria operti sint.*

*7 Ut per opulentiā
omni cupiditati in-
dulgeāt, et cordis
desideria sectentur.*

4 Tota enim uita nō
solum fortunata illis
omnia fuerunt, sed &
in morte illis accidere
soler: ut ætate defecti,
sine longo cruciatu ex-
tinguantur, & palatia
relinquant regia hæ-
reditibus suis.

5 A molestijs, quibus
ex ipsa conditione ho-
mo fragilis obnoxius
est: liberi esse uidentur,
nec sicut reliqui homi-
nes flagellis a malo
deterrantur.

6 Hinc fit, ut superbia
possideat eos toros, &
quemadmodum uestis
totum hominem tege-
re solet, ita iniquitas
habeat totos inuolutos
illos.

7 Vix apparent præ
pinguedine oculi eo-
rum, supra quam spe-
rauerant omnia illis
prospere eueniunt.

- 8 **Sordent eis oīa** 8 **Terrori sunt obuijs**
quām quæ ipsi per omnibus propter po-
maliciam & auda- tentiam illorum, quæ
ciam loquuntur, id eō excreuit, ut scēlora
autē fastuosissimè. sua & uim, qua oppri-
 9 **In cœlū porten-** **nō cupiant, sed palam**
dunt os suū, et per loquantur: & sese ob
orbem lingua eorū huiusmodi iactent, ne-
uagatur. que pudeat illos ipsum
 10 **Idcirco & grex** 9 **Eum qui cœlos ha-**
affectantium eos, **bitat ore blasphemio**
hic uersatur: hic iritare audent, & lin-
quæstus istis uber- **gua illorum uirulēta,**
rimus prouenit. **per eos qui terram in-**
 11 **Quin & dicere** 10 **Propter huiusmo-**
audent, quomodo **dī fluctuabit populus**
*sciret deus, et quo- **Dei, nunc hoc nunc il-**
ce obtudentur illis ut bibant. **lud in animo uersans:**
 21 **Illi interim ridentes dicere audebunt, nouit ne**
*hæc Deus & patitur: credendum ne est prou-**

- modo sciētia in ex-** **dentiam esse in altis-**
celso esset? **simo?**
 12 **Sic ergo mecum** 12 **Eccē eiusmodi im-**
reputabā, Ecce im- **pij, & in hoc mōdo fe-**
pij ac diuites isti, **licēs, affecuti sunt ro-**
perpetuō possidēt **bur & diuitias.**
opes. 13 **Profecō ego fru-**
 13 **Frustra igitur** **stra operam dedisse ui-**
purifico cor meū, **deor, ut candido essem**
frustra manus me- **pectore: & abluerem**
as innocētia abluo. **aqua munda sordes à**
 14 **Frustra totū diē** 14 **Flagellabar enim af-**
uapulo, ac totā no- **fiduē ab impijs, & in-**
ctem castigor. **crepatio mei summo**
 15 **Cum ad hūc in-** 15 **Sitentauī recensere**
quam modū mecum **quomodo fieri uide-**
reputarem, tantum non **bam hæc ab impijs,**
liorum tuorum reprobabam. **non potui nō iudicare**
 16 **Constituēbam hoc scire quod mihi** **miseros, quos tu tamē**
pro filijs habes.
 16 **Et si rationem ho-**
rū inuenire conabar,
16 *Et si rationem ho-*
rū inuenire conabar,

admodum molestū
uidebatur.

17 Donec penetra=
rem in sacra adyta
dei, & considera=
rem finem eorum.

18 Nempe q̄ in lu=
brico locauisti eos,
atq; præcipitas.

19 Vah quàm subi=
tò exterminantur,
perimuntur, & cō=
sumuntur varijs
perditionibus?

20 Nō aliter quàm
somnia postea=
quàm quis euigila=
uerit, sic enim do=
mine imaginē ipso=

ipsa rei difficultas desi=
stere cōegit me.

17 Deprehēdi enim me
nō inuenturum quod
quærebam, priusquā
ingressus essem fan=
ctuaria, quæ tu deus
inhabitas: tunc enim
intelligam rem ipsam,
quum uidero, quem
finem habituri sint
impij, qui hic uide=
bantur felices, & pij,
quos hic opprimebant
illi.

18 Profectō sunt lubri=
ca & fluxa, quæ dedi=
stii illis, quibus tātōpere
placent sibi: præcipites
dabis illos, & corruēt
in extremas miserias.

19 Quàm subita cala=
mitate oppressi sunt,
perierunt, subitisq; ter=
roribus exterriti in ni=
hilum redacti sunt.

20 Quemadmodū som=
ni, quantumuis dor=

ri ex urbe deles.

21 Hoc pacto ueluti
fermentabatur cor
meum, & renes
meos immutabar.

22 Hoc pacto im=
prudēs astuabā, et
bestia corā te erā.

23 Cū tu mihi nun=
quam desis, atque
dexteram manum
meam teneas.

24 Consilio tuo me
ducas, ac deinde ho=
norificè suscipias.

25 Quāta mihi oro
reposita sunt in
manibus meis.

24 Et tuo consilio quacumq; eundem mihi esset
25

mienti gratus fuerit,
reliquum nihil est: ubi
quis uigil factus fue=
rit: ita eorum, quibus
hic se felices putabāt,
reliquum illis nihil e=
rit, quin potius tu do=
mine in ciuitate etiam
imagines illorum con=
temptibiles omnibus
reddes.

21 Interim ueluti aco=
re quodam macerabit
se cor meum, & tor=
quebo me cogitatio=
nibus meis.

22 Propterea quod
ueluti omnium rerum
ignarus, hæc non satis
intelligere poterim:
& ueluti brutis similis
in expendendis consi=
lijs tuis fuerim.

23 Ego tamen, quā=
uis id non appareret,
semper curæ fui tibi, & apprehensam semper ha=
buisi manum dexteram meam.

coelis? nam quae in
terra sunt, cū tibi
cōparo, cōtemno.

26 Nihil est mihi, et
caro mea, & cor
meū: nā robur cor
dis mei, & pars
mea deus iāternū.

27 Ecce enim, qui
longius à te abeūt,
pereunt: perdis om-
nes qui te cōtem-
pto adulterant.

28 Mihi uerò opti-
mū esto, Deo ad-
herere, Domino
Deo fidere, et pra
futurum sperans: ut ille mihi facultatem det con-
scribendi uaria illa & summo artificio absoluta
opera, quae facit assidue.

ueluti comes itineris
fuiſti, & me tandē ma-
iestatis tuae participē
ad te recipies.

26 Deficere uidebatur
caro mea, & cor meū,
sed tu quum maximē
infirmis uiderer plu-
rimū roboris addebas
animo meo: quare te
partium mearum con-
fido futurū Deus per-
petuo.

27 Econtrario certo
certius, qui à te procul
recedunt interibunt,
perdes omnem illum,
qui te deserto aliud
praefert tibi.

28 Quare ego quū mi-
hi persuasissimē utilissi-
mum fore, amicitiam
cū Deo uero inire, col-
locauī in Domino deo
omnē fiduciam meā,
ut ille mihi facultatem det con-
scribendi uaria illa & summo artificio absoluta
opera, quae facit assidue.

dicare uniuersa o-
pera eius.

PSALMVS

LXXIIII.

1 **C**ur Deus nos
imperpetuū
repudias? cur sto-
machatur ira tua
in gregem pascuae
tuae?

2 Memento coe-
tus tui quē iā olim
comparauisti, sce-
pti hereditatis
tuae quā adseruisti,
mōtis huius Zion
quem habitas.

3 Leua incūctāter
gressus tuos cona-

LXXIIII.

Quid quaeso Vt quid
Deus sibi uult Deus re-
hac tam diu- pulisti in
turna calamitas, dese- sinem.
res ne nos perpetuo?
nec sinē facies exan-
descendi in gregē, qui
tuae solius curae ut illū
pascas cōmissus est.

Recordare multitu-
dinis, quā olim ut
proprie tua esset, cōquisi-
uisti tibi, quā & rede-
missi ē seruitute duris-
sima, ut imperium in
eam acciperes ueluti
hereditario iure tuū,
& in montē hūc Zion,
quem ipse ad inhabi-
tandum elegisti tibi.

3 Erige te in pedes,
ut obuiā hostibus p-
fectus, malis illos affi-
cias nunquā finēdis:
nihil em̄ non ausi sunt
in templum sanctitati
tuae consecratum.

- tra uastationes, oīa ⁴ Sublata enim uoce
enim p̄didit hostis
in sanctuario.
- ⁴ Inimici tui in fe
stuitate tua rebo=
ant, signa sua pin=
nis imposuerunt.
- ⁵ Audiri creditur
securis supernē ē
sylua tonantis ue=
niens fragor.
- ⁶ Simul bipenni=
bus ac r̄ucinis quas ⁷
santur sculpta ope
ra eius.
- ⁷ Igni incenditur
sanctuarium tuū, ⁸
humi pphanatnr domiciliū nominis tui.
- ⁸ Dicunt in cordibus suis, diripiamus

clamauerunt aduersa-
rij tui uictor es ipsis fe-
stis tuis solennibus, nō
aliter q̄ p̄j solēt p̄æ
gaudio cātare in hono-
rē tuū, erexerūt uexil-
la sua in trophæum.

⁵ Palam uidētibus cun-
ctis ascenderunt uasta-
turi templum tuum,
non aliter quā syl-
uā lignorū ingresst ar-
bores truncare solent.

⁶ Tam nūc hoc agūt,
ut ianuas & omnē pe-
nitus ornatū silius secu-
ri & malleis perdant.

⁷ Immiserunt ignē in
omnia loca turē maie-
stati consecrata, in ter-
ram usq; facilegi p-
strauerunt habitaculū
nominis tui.

⁸ Statuerunt apud fe-

- eos subito, aboleā=
tur omnes celebri=
tates Dei ē terra.
- ⁹ Signa quæ pa-
tribus nostris olim
ostendisti nō uide=
mus, nullus ultra ⁹
est propheta, nul-
lus qui quicquā uel
tantillum uideat.
- ¹⁰ Quousq; ò deus
cōtumeliabitur ho-
stis? an imperpetuū
proscindet nomen
tuum hostis?
- ¹¹ Cur omnino re-
traxisti manū tuā,
& dexteram tuā
in finem tuum?

subuertere penitus o-
mnia, quod & factum
est: exulserunt enim tem-
plum tuum Deus, ad
quod statim anni tem-
poribus concurrere so-
lent diem tibi festū ce-
lebraturi, qui degunt
in terra.

⁹ Signa liberationis
ab his malis adhuc nul-
la apparent, nec ullus
est propheta, nec quen-
quam dediti nolhis,
qui scire possit, quan-
do horū sperare liceat
finem.

¹⁰ Quousque ferēs ò
Deus contumeliosum
in te aduersariū, & ini-
micū blasphemum in
maiestatem nominis
tui, perpetuō nē?

¹¹ Quare contrahis u-
trancq; manū, sinis-
tram et dexteram tuā
instar hominis ociosi?
profer quæso tandem.

12 O Deus & rex
meus ab ipso exor
dio, quicq; quicqd
in orbe salutis est,
operaris.

13 Tu dissipas uir
tute tua mare: tu
conteris Tynno=
rum, qui in aquis
habitant, capita.

14 Tu cōminuis te=
stam Leviathan,
& in cibum tri=
buis eum populo
Aethiopum.

15 Tu incidis fontē
& flumen, tu exic
uorandum feris & coruis, qui in desertis locis uer
sari solent, & uicitare cadaueribus.

17 Tu apertuisti aridam petram, & eduxisti ex ea

eam e sinu tuo, & p̄de
hos impios in te homi
nes functus.

12 Certe ille Deus rex
mihī fuit à seculis plu=
rimis, q̄ innumeris ar=
gumentis palam osten
dit in medio huius ter
rae uires sibi nō deesse,
q̄bus seruet quoscūq;
uoluerit.

13 Tu enim omnipo=
tentia tua olim secui=
sti mare, ut locus esset
transeundi tuis, confre
gisti capita illorū, qui
draconibus immanita
te similes erāt, eisdem
in aquis per quas tuos
perduxeras saluos.

14 Fregisti uires illius,
qui similis uidebatur
draconi maximo, &
capita habenti pluri=
ma: obiecisti eum de=
uorandum feris & coruis, qui in desertis locis uer
sari solent, & uicitare cadaueribus.

cas fluuios imanes.

16 Tuus est dies,
tua ē nox, tu ador
nasti lucē ac solē.

17 Tu constituisti
terminos terrae,
aestate & hyemē
tu formasti.

18 Idcirco memine
ris o Domine con
tumeliarum hostis
& stupidi populi
qui blasphemat no
men tuum.

19 Ne tradas fera
turturem tuam, ne
obliuiscaris humi=
lium tuorū imper=
petuum.

aquam tanquā ex fon
te, tam copiosam ut in
instū flumen excreue=
rit: eōtrario rapidissi
mos fluuios exicasti,
q̄ties ita tibi uisū fuit.

16 A te est uicissitudo
haec dierū & noctium,
quibus tu elegāter, ut
praesint, distribuisti p̄
natura utriusq;: lunā
uidelicet & reliquarū
stellarum lumen noctū,
& s̄ olem diei.

17 Per te stabiles sunt
uarij illi anguli terrae,
aestatem ab hyeme tu
discruuisti.

18 Habe rationē huius
tam insignis contume
liae: hostis enim ille nō
solum affligit nos, sed
& dominū te, asidue
afficit contumelia, &
populus stolidus exc=
cratur nomen tuum.

19 Ne obieceris multi=
tudini hostium turtu=
-

- 20 *Respice fœdus, quoniã tenebrosa terræ domicilia scelerè repleta sunt.* rem tuam, & multitudinis pauperũ tunc solius curæ relictorum ne obliuiscaris perpetuo.
- 21 *Ne repellatur contritus & ignominia adfectus, humilis & pauper quod nomen tuũ laudat.* 20 *Respice ad fœdus, quod cum patribus pepigit: eod enim malorum peruenimus, ut in terribissimis locis, & ueluti subterraneis, & obscuritatibus plenissimis degere mortali cogamur: nec hæc tamen domus ab iniuria & insultibus hostium immunes sunt.*
- 22 *Exurge Deus, defende causam tuam, memento obprobriũ quo te nullo nõ tempore stultus adficiat.* 21 *Ne abire quæso cogatur pauper suffusus pudore: pauper enim humano auxilio destitutus, non diuites isti: ad te confugiet, & nomen tuum laudibus celebres faciet.*
- 23 *Exurge domine & tracta tuam ipsius causam: in memoriam reuoca, qua sis contumelia affectus à populo ad impietatem usque stolido, non semel atque iterum, sed assidue.*

23 *Noli obliuisci uocis inimicorum tuorum, factus enim in surgentiũ in te uehementer crescit.*

PSALMVS

LXXV.

- 1 *Confitebimur tibi ò deus: cõfitebimur presentati nomini tuo, & egregia facta tua narrabimus.*
- 2 *Ego cũ statutum tempus nactus ero, quod equũ & rectorũ est, iudicabo.*
- 3 *Langueat tellus licet & uniuersi*

23 *Ne obliuioni dederis impias uoces aduersariorum, non tam notitiorum quã tuorum: contumeliosa enim uociferatio eorum, qui se opponunt tibi, assidue fit maior & maior.*

LXXV.

1 **L** Audibus extolere cœpimus te Deus, laudibus in quã extollere te cœpimus, & pro beneficijs acceptis gratias agere & continuo sensimus presentiam nominis tui: quare cõmemorabunt quotquot uiderũt, quã miris modis nobis aduersis contra hostes nostros.

2 **V**bi ego, inquit dominus, tempus statue ro mihi, quo quæ iusta sunt exequar.

3 **T**erra sentiet iram meã, & præ metu ex-

Confitebimur tibi Deus.

- qui habitant in ea, ego fulciam columbas eius. **PS**
- 4 Dicā stultis, Nolite stultē agere: et impijs, Nolite exaltare cornu.
- 5 Nolite in altum erigere cornu uestrū, ut cōtumaciter cogitetis puerſa.
- 6 Quoniā neq; ab ortu, neq; ab occasu, neq; ab oriente aut à montibus aderit q̄ defendat.
- 7 Sed Deus uindex nihilum redigit, & e contrario eriget in altū quemcuq; uoluerit.

animabuntur, quotquot habitabūt in ea cuius ego fundamenta ieci, & uelut columnis stabiliiuit: quare & concutere eā difficile mihi nō erit. Ita res habet.

Sæpe admonui stultos, ne ad infantiā usq; ineptirent, & impios, ne nimii erigerent cristas suas.

Dicebā enim ad illos, nolite erigere contra Deū, qui in cœlo habitat, cornu uestrū: neq; loquamini ceruice erecta contumeliosē de illo.

Quia neq; ab Oriente, neque ab Occidente, neque ab Austro cuiquā cōringet, quod solidē magnum facere poterit illum.

- est: hūc deijcit, istū autem erigit.
- 8 Nā crater, uino meraco plenus & adornatus, in manu dñi est, de quo fūdetur, et feces eius sugēt ac ebibēt oēs impij terræ.
- 9 Ego autē imperpetuū predicabo & collaudabo Deum Iacob.
- 10 Et omnia cornua impiorū cōringā, cornua uerò iustū exaltabuntur.
- 11 **N**otus est i Iuda deus, magnū est in

Habet enim dominus in manu poculū, in quo pulchrē rubet uinū: sed cui plurimū est fecis admixtum: ex hoc porriget meracū pijs, fecē uerò noxiam exugere, imò epotare coget impios oēs, q̄tū uis degāt ī terra multā.

Inerim ego operā dabo, ut hæc diuina æquitas nota fiat subsequentiū seculorū hominibus: psalmos cōscribā, & cantabo in honorē Dei Iacob.

Et ego, inquit Dñs, cornua impiorū cōringā, & efficiam, ut exaltent cornua iustū.

LXXVI.
Notus inter Iudeos deus, et apud Israelitas

- 1 *Israël nomen eius.* magnificit nomē illius.
- 2 *Est enim in Salē tabernaculū eius, & habitatio eius in Zion.* ² Erat enim in Hierusalem tabernaculum ipsius, & domus eius in Sion.
- 3 *Isthic cōsfregit uolucres sagittas, arcus, scuta, gladios, & totum bellum.* ³ Illic sæpe cōsfregit emissas ab arcu sagittas, scutum & gladium rupit, & bella confecit. Ita factum est.
- 4 *Clarior et magnificentior es tu q̄ montes prædonū.* ⁴ Cōspicius apparuit isti tu, & ferox in hostes magis q̄ ullus leo uel urtus egressus ad prædandum ē montibus, qui receptacula esse solent rapacium animalium.
- 5 *In prædam enim abeūt, audaces corde, dormiūt somnū suū, & in nihilum rediguntur cū opibus suis omnes potentes.* ⁵ In prædā dati sunt animo feroces, oppetierunt ueluti mortifero somno grauati, nec usui illis esse potuerūt, quantumuis uiri essent alioqui fortes, manus illorum,

- 6 *Te obiurgāte d̄ Deus Iacob, sopore obruuntur & currus & equites.* ⁶ Increpatione tua factum est, d̄ Deus Iacob, ut mortem oppetierit rex ipse cū suis, & multitudo curruum & equorum uelut somnium euauerit.
- 7 *Tu formidabilis es, quis enim cōstet in cōspectu tuo cū irasceris?* ⁷ Vehementissimē metuendus es tu, & q̄ subsistere poterit corā te ubi iratus fueris?
- 8 *Quū de cœlo iudicium pronūcias, iam tellus timet & tacet.* ⁸ Efficies ut ē cœlo audiant æquitatem iudicij: quod ubi factum fuerit, metuēt sibi qui cunq̄ terram inhabitant, nec mortire cōtra audebunt.
- 9 *Quum scilicet ad iudicandū exurgit Deus, ut adserat omnes adflīctos in terra.* ⁹ Fiet autem quū apparuerit se Deus ad ferendam sententiam cōtra malos, ut liberos reddat à tyrannide illorum pios qui degunt in terra. Ita fiet.
- 10 *Ob eā uindictam homines confitentur.* ¹⁰ Honori profectō tibi erunt, qui ira cōciti temere cōtra te in præ-

tur tibi, ut iterum accingar ad uindictandum.

11 Vouete ac redde te Domino Deo uestro omnes qui in hoc coetu adestis, adferete formidabili munera.

12 Qui intercipit spiritum principu, formidabili regibus terræ.

PSALMVS

LXXVII.

1 Voce mea ad dñm clamauit. **V**oce mea cū clamarem ad Deum, ad Deum cū clamare uoce mea

lium prodierunt: peribunt enim, & si quid minarum hostilium reliquū fuerit, id tu uendicabis tibi, & te illi oppones ne terreatur tui.

11 Vouete, & persoluite que uoluistis domino Deo uestro: quot quot habitatis circa illum, offerte ei munus, qui merito colendus est sollicitè.

12 Ipse est em̄, qui adimere potest uitā principib⁹, et terrere ipsos reges etiam si Domini esse uideatur ipsius terræ.

LXXVII.

Voce mea ad Deum clamabo, uoce inquam mea assidue clamabo, donec aurem præbeat mihi.

cū clamare uoce mea aurē præbuit mihi.

2 Quū tribularer, dominū querebā, uacillabat totas noctes uirtus mea & nō quiescebat, renuebat consolationem recipere aia mea.

3 Dei memoriā cū repeterē fremebā, cū ordiret desiciebat me spiritus meus.

4 Tenebas palpebras oculorū meorū, attonitus erā ut loqui nō possem.

5 Tūc reputabam mecum retro tempora & annos seculorum.

2 Quotiescunq; aduersi aliquid accidebat mihi, ad Dominū recurrebam: & si uoluntus meum per noctem recrudescerebat, nec remittebat se dolor, recusauit admittere ullā consolationem anima mea aliam ab ea, quā expectabā à domino.

3 In memoria ergo habebō Deum, & eius labo ad illū, loquar, et sollicitudine cōficiet se spiritus meus. Ita fiet.

4 Apprehendisti palpebras oculorū meorum, ne possim dormire: quæ res me sic conturbauit, ut ne loqui quidē amplius libuerit.

5 Quare animo reuolui dies ab initio seculi, & annos seculorum superiorum.

- 6 Reputabā nocte 6 In memoriam reuocabo, & carmen meū quo alios consolari solco: & per noctem cum corde meo colloquar, & erit animus meus in cogitationibus totus.
- 7 Num imperpetuū repudiabit Dominus? num nunquā placidus fiet ultra?
- 8 Num usq; ad finē abhorrebit à bonitate sua, & posteris loq; desinet?
- 9 Num miserendi oblitus est Deus? Num per iram reprimet clemētiam suam? **770**
- 10 Tandem hūc ue
- 7 Num perpetuō deseret nos dominus, & futurum ne est ut placator fiat unquā post hæc?
- 8 Perijt ne in perpetuū misericordia ipsius? irritus ne factus est sermo quo pollicitus est se consolaturū mortuos, non una tantum generatione, sed omnibus?
- 9 Oblitus ne est misereri Deus? aut præ iram uim facit sibi, ne unquā sentiamus uaria genera benignitatis illius? Ita ne fiet?
- 10 Professō dicebā, ad

- niebam ut dicerē, Satis? sanus es? Dextera excelsi uices mutat.
- 11 Memorabo opera Domini, nam libēs recensebo uetera miracula tua.
- 12 Et omnia opera tua predicabo, deq; consilijs tuis disseram.
- 13 Deus, uia tua in sancto est. Quis est tam magnus Deus sicut Deus?
- 14 Tu es Deus qui admiranda facis, & notum facis robur mortem usque cruciat me hæc recordatio superiorum annorū, quibus toties & tam manifestē adfuit omnipotēti dextera tua, is qui supra omnia est dñs.
- 11 Nō tamē sperare de finam, sed memoria repetā cōsilia seruatoris Dei, quibus se aliquādo placatū ostendere solet: memoria in quā repetam, quāmiraculose olim ipse adfueris tuis Deus.
- 12 Animo uoluebā & reuoluebā omnis generis opera tua, & in recensendis consilijs tuis occupatus eram.
- 13 Quare deprehendi dñs deus sanctimonie plena esse oīa opera tua, nec esse potētia & magnitudine conferendū cū te deo uero quicquid.
- 14 Tu ille es Deus, qui

- tuum in populis.
- 15 Qui manu redemisti populū tuū, filios Iacob & Ioseph. אלו
- 16 Aqua cognoscunt te Deus, cognoscunt aquæ ac reuerētur te, abyssi contremiscunt.
- 17 Fundūt nebule aquas, fragorem reddunt nubes, deinde et sagittæ tuæ discurrunt.
- 18 Vox tonitrus tui in sphaera reboat, fulgura in orbem emicant, tremūt ac mouet tellus.
- supenda designas. notam fecisti in uarijs populis omnipotentiam tuam.
- 15 Redemisti brachio potētī populū tuū posteros Iacob & Ioseph. Ita res habet.
- 16 Vbi te uidissent aquæ deus, uidissent inquam te aquæ, uiribus destitutæ sunt, & conterritæ sunt abyssi.
- 17 Effundunt nubes aquas quoties tu uis, & sonum ædunt: quin & grandio copiosè te iubente decidit, sagittis similis.
- 18 Auditur è cælo tonitru uehementer sonorum: illuminant, & ueluti lucere faciunt orbem fulgura, ut sæpe timore capiantur, & tremore hi, qui terram inhabitant.

- 19 In mari ita uia tua est, & semita tua in pelago, ut uestigia tua nō deprehendantur.
- 20 Deduxisti uelut gregē populū tuū, sub imperio Moſis & Aharonis.
- PSALMVS LXXVIII.
- 1 Audi popule, amici legē meā, præbete aurē sermoni oris mei.
- 2 Adperiam ad parabolas os meum, eruam præscarum rerum enigmata.
- 3 Quæ & audiuimus et perspecta hæ-
- 19 Per mediū mare ambulas, & per aquas plurimas, non aliter, quàm per tritissimas uias, nec apparent ulla uestigia tui.
- 20 Duxisti olim nō aliter, quàm pastor gregē sibi cōmissum solet, populū tuū ministerio Moſæ, & Aaron.

LXXVIII.

- 1 **A** Vsculta popule, amici doctrinā meam, præbete auribus uestris omnes uos sermonibus meis.
- 2 Cōmemorabo quæ fabulæ uideri, & supra fidem esse possint, nisi uerè constaret superioribus seculis contigisse ea.
- 3 Ab alijs enim audiui
- Attēdite popule meus legem meam, et prestete auribus meis sermonibus meis.
- 2 Cōmemorabo quæ fabulæ uideri, & supra fidem esse possint, nisi uerè constaret superioribus seculis contigisse ea.
- 3 Ab alijs enim audiui

- benus, ex narratione patrum nostrorum.
- 4 Ne celemus futuris seculis posterorum, predicando gloriam domini, robur eius, & stupēda opera eius quæ gesit.
- 5 Constituit enim foedus cū Iacob, et legē Israël tulit de qua precepit patribus nostris ut eā filiis suis traderēt.
- 6 Vt posteris, filij qui nascituri & orituri erant, & scirent & filijs suis

mus, & vera esse certō scimus: patres enim nostri conscripserunt diligenter, ne nos ignoraremus ea.

Neq; nos ergo inuidebimus posteris illorum usq; in nouissimā generationem, sed diligenter conscribemus laudes domini, & omnipotentiam eius: stupēda quoque opera, quæ ille designauit plurima.

In primis hoc honore dignatus est Iacob, quod præscripta recte uiuendī tradiderit posteris ipsius Israël, & mandauerit progenitoribus nostris, ut ea docerent liberos suos.

Vt sciant etiam nepotes illorum, qui post ipsos nascentur: & illi iterum superioribus nepotibus suis

- exponerent.
- 7 Quò magis spem suam in Deum locarent, cōsiliorum eius non obliuiscerentur, & præcepta eius custodirēt.
- 8 Et non fierent quēadmodū patres ipsorū, natio defensorix & perfida, natio quæ nō munit cor suū, cuius spiritus non esset uerax erga Deū.
- 9 Quomodo filij Ephraim, qui armati arcub; iaculantes tempore cō-

tes suis liberis eadem diligenter inculcent.

Vt dicant omnē fiduciam suam ponere in Deo, & non excidant memoriæ illorū, quæ summo consilio facta sunt a Deo, quibus recensendis excitati discant, mandatis illis parere.

Ne siant similes progenitoribus suis, hominibus qui pertinaciter rebelles fuerunt Deo & contumaces: quibus nunquam id, quod rectum est, cordi fuit, nec unquam ex animo crediderunt Deo.

Filij Ephraim armati proficiscbantur cōtra uoluntatem Domini, ut iaculis peterent uicinos, & bona illorum diriperent: quare inferiores hostibus facti, in prælio terga uerterunt

flictus fusi sunt.

10 *Nō enim serua-
uerunt fœdus dei,
& in lege eius no-
luerunt ambulare.*

11 *Oblivioni tradi-
derūt cōsilia eius,
atq; magnifica ope-
ra quæ ostēdit eis.*

12 *Coram patribus
eorum admiranda
fecit in terra Ae-
gypti in campo
Taneos.*

13 *Scidit mare &
traduxit eos, &
cōstituit aquas tan-
quam aceruum.*

14 *Nube duxit illos*

& occisi sunt.

10 Non enim perfite-
runt in pacto recens
inīto cum Deo, & fe-
cundum uiuēdi normā
illis à deo perscriptam
uiuere noluerunt.

11 Exciderāt enim iam
tum memoriæ illorum
egregia illa ipsius Dei
stragemata, & stupen-
da opera illius, quæ spe-
ctantibus ipsissimis illis
cēdiderat.

12 Coram patribus il-
lorum designauit mira
in terra Aegypti, in
ipsa inquam agrorum
ditissima Aegypto.

13 Diuisit mare, & trā-
misit illos, stare iussit
aquas, natura sua flui-
das, tanquam molem
marmoream.

14 Duxit eos nube con-
tectos contra ardorem
Solis per diem, per to-
tas noctes lumen præ-

*interdium, et tota no-
cte lumine ignis.*

15 *Scidit & rupes
in eremo & pota-
uit tanquam in a-
byssō magna.*

16 *Latices elicit è
petra, ut instar flu-
minum proruerēt
aquæ.*

17 *Et supra hæc pec-
cauerunt aduersus
eum, & exaspera-
uerunt excelsum in
solitudine.*

18 *Tentando Deum
ex cōcordibus suis,
& exigēdo cibum
pro sua libidine.*

*buit illis, quale luculen-
tus præbere solet ignis.*

15 Fudit in gratiā ipso-
rum arentes petras in
ipso deserto, & potum
ex illis suppeditauit tā
copiosē eis, ut ex nullis
aquis quifquam possit
copiosius.

16 Eduxit riuos è petra
aquis tam copiosos, ut
requare potuerint flu-
uios profundissimos.

17 Nihil his omnibus
factū sunt meliores, sed
peccatis peccata addi-
derunt: exacerbauerūt
altissimum in ipsa ua-
stissima solitudine, in
qua nihil beneficio illi-
us, nulla ratione uiue-
re potuissent.

18 Statuerunt in ani-
mo periculum facere
quantum posset Deus,
idēq; cibum petendo,
qui gutæ ipsorum fa-

- 19 *Locuti enim sunt cōtra deū atq; dixerunt, an nō potest Deus parare comēatum in eremo?*
 20 *En petram percussit & profluxerunt aquæ ut iusta in flumina inundauerint: num non et cibum dare, et carnes parare populo suo poterit?*
 21 *His auditis irascebatur Dominus ac uelut ignis incēdebatur cōtra Iacob, & crescebat indignatio aduersus Israëlēm.*
- ceret satis.
 19. Loquebantur enim inter se de Deo dicentes, poterit ne hic, qui tā putatur potēs deus, instruere conuiuium in hac uasta solitudine, in qua omniū rerum est summa inopia?
 20. Miranda profectō cecitas illorū: qui enim clicere potuit illis uidētibus ex petra aquas, tanta copia, ut iustos flumios æquauerint, de illo dubitant possēt ne panē prestare possēt ne carnem præbere populo, quem sibi tam miraculosē asseruit.
 21. Quare hæc audiens Dominus meritō iratus est grauissimē, & continuō exarsit ignis in posteros Iacob, & peruasit incendio uastans ipsos Israelitas.

- 22 *Quòd non seruaissent fidē Deo, neq; sperauissent in salutarem opitulationem eius.*
 23 *Mandauerat & nubibus supernè, & ianuas cœlorū adperuerat.*
 24 *Vt depleret in eos Man ad edendum, ac cœleste triticū præberet eis.*
 25 *Hic cibum heroum quisq; comēbat, mittebat enim eis comēatum ad satietatem.*
 26 *Cœlo mouebat*
22. Non enim ex animo crediderunt Deo, nec persuaserant sibi illum esse, qui possit necessaria suppeditare.
 23. Mandauit ergo nubibus, quæ supra eos in aere pēdebant, & tāq; ianuas cœli aperuissēt nubes ipsas rupit.
 24. Et in modum pluuię decidere fecit inter eos Man, frumenti genus nunquam usum hominibus, ut haberēt quod comederent frumentum quod in aere prouenerat dedit illis.
 25. Panēs, res mira, qui ē nubibus deciderat, quæ natura frumentī feraces non sunt, comedit homo prognatus ē terra: & cibum, quacunq; proficerebatur, suppeditaui eis ad satietatem.
 26. Flare iussit Eorum

- Eurum, & fortitudine sua Aphricum inducebat.*
- 27 *Et depluebat in eos carnes, pulueris multitudinc, et uolucres aues p copia harena maris.*
- 28 *Quas iaciebat in media castra eorum, & circum tabernacula eorum.*
- 29 *Vorabāt igitur atq; implebantur super modum, desideria enim ipsorum tribuebat eis.*
- 30 *Nihil deorat de siderijs eorū, sed cū cibis etiannū esset*

per medium coelum, & sua potentia induxit Africum.

27 Et tanta copia quantā puluis uento in altū sublatus in terrā decidere solet, cecidit inter illos caro, & omnis generis auis tanta multitudo, ut numero æquare possit arenam, quæ innumerabilis iacet in litore maris.

28 Et proiecit omnia illa in media castra ipsorum circa tentoria ipsorum.

29 Quare comederūt, & saturati usq; ad nauseam facti sunt: ad hūc modum satisfecit gulæ illorū, ut uiderent priusquam perirent, potuisse Deum, quæ illi posse ipsum non crederant.

30 Non sunt fraudati desiderio suo, adhuc

- in ore ipsorum.*
- 31 *Ecce ira Dei efferebatur in eos, & trucidabat pinguculos eorū, & electos Israël succidebat.*
- 32 *Inter hæc omnia iterum peccabant in eum, nec credebant tot miraculis eius.*
- 33 *Temerè ergo fiebat dies eorū, et annos eorū subitò.*
- 34 *Cum trucidaret eos, querebant eū, ac subitò redibant ad deum.*

erat cib⁹ in ore illorū.

31 Et ira Dei defecit in eos: occidit em̄ robustissimos quosque, & flores iuuentutis, qui erat inter Israëlitas, prostrauit.

32 His omnibus nihil adhuc factū sunt meliores: relabebātur enim cōtinuo in priora peccata, nec crediderunt ex aīo se Deo, quantumuis designaret ille quæ merito essent omni admiratione dignissima.

33 Quare absumpsit cum uanitate sine honore dies uitæ illorū, & annos ipsorum non sine terrore.

34 Quam diu percutiebat illos recurrebāt ad ipsum, & peccatorum poenitebat illos, & manē surgentes supplices fiebant Deo.

- 35 Et memores erant quòd Deus p̄tra eorum eſet, et uindex eorū Deus excelfus.
- 36 Quāuis ore ſuo blandirētur ei, lingua tamen mentiebantur.
- 37 Cor enim eorū non erat integrum erga ipſum, neq; fidem fœderis eius ſeruabant.
- 38 Ipſe uerò ultrò ignoſcebat eis quòd minus perderet, ac ſepenumero reuocauit iram ſuam,
- 35 Et recordabantur quòd Deus ſepe p̄pugnaculum fuiſſet illorum, & Deus excelfiſſimus redemptor illorum.
- 36 Verūm hæc ab animo eorum non proficiſcebatur, ſed ore tantum blandiebantur, & lingua ſua mentiebantur illi.
- 37 Cor enim eorū non erat candidum erga illum, nec perſiſterūt bona fide in pacto, quod pepigerant cum illo.
- 38 Et quāuis eſſent quales paulò antè depinxi eos, ipſe tamen ſe potius quàm illos reſpicieus, miſericordia motus, remiſit iniquitatem quāuis grauiſſimam: nō enim funditus perdidit illos, quæ admodum meriti fuerant, ſed maximo ſu-

- quò minus totam incenderet.
- 39 Sed commemorit quòd caro eſſent, & uentus qui abit & nunquā redit.
- 40 Quoties exaſperarunt eum in eremo, & irritarunt in ſolitudine?
- 41 Vt auerſi tentauerint Deum, & ſanctū Iſraëlis ludibrio habuerint?
- 42 Immemores uirtutis eius atq; temporis quo liberauerat eos ab opreſſore.
- 40 Quoties irritauerunt eum in deſerto, exacerbarunt eum in uaſta illa ſolitudine.
- 41 Reuerſi enim ad ingenium, iterum rētare conati ſunt, quāuis ipſe potens eſſet Deus, & metiri potentiam eius, qui ſanctificat Iſraël: quædam enim poſſe illum credebant, ſed non omnia.
- 42 Neq; enim intellexerant quantæ potentiaæ fuerit opus illud, quod fecerat in gratiam illo-

- 43 Quomodo signa sua in Aegyptios edidisset, & miracula sua in agro Taneos.
- 44 Quomodo flumina eorum in cruore mutauerit, & aquae riuos eorum quod minus esset quod biberet.
- 45 Quomodo Cygnoniam in eos miserit ad excedendum, & ranas ad perendum eos.
- 46 Annonam ipsorum brucis, & laborem eorum locustis dederit.
- 47 Vineas eorum grandine, & sicaminos

rum, quo tempore liberauit illos ex calamitate illa insigni.

43 Qualia uidelicet inter Aegyptios ostendit diuinitatis suae manifestissima signa, & prodigia per totam regionem Aegypti.

44 Mutauit enim in sanguine fluuios eorum, & effecit ne riuus eorum ullo modo essent portabiles.

45 Immisit in eos omnium generis muscas, quae arroderent eos, & ranas quae uexarent eos.

46 Qui tradidit bruchogermen illorum, & laborem eorum locustae.

47 Vastauit grandine uineas eorum, & sicaminos pruina.

- pruina perdidit.
- 48 Ut iumenta eorum grandine, & greges eorum contagionis iaculis commiserit.
- 49 Mittebat enim in eos, furore ac fremitu irae & indignationis suae correptus, tribulationem, & cacadaemonum incursiones.
- 50 Irae suae iter faciebat, ut pestilentia cum ipsis homines, tum iumenta eorum inuaderet.
- 51 Et percutiebat

48 Perdidit grandine iumenta eorum, & greges possidebant, carbonibus ignitis, qui cum grandine permixti contra naturam fuerant.

49 Ex calamitatibus, quibus affecti eos, colligi potest, quam seridum illis iratus fuerit: manifesti enim erant irati dei, imo uehementer irati, signa, uexatio illa, & plagae, quales non solent ab hominibus quantumuis inimicis inferri: sed quales per angelos ab irato Deo immittis ad flagellandos illos, qui uehementer sunt scelerati.

50 Perrexit quomodo ceperat irasci, donec & ipsos occideret, & pecora eorum pestilentia corripentur.

51 Occidit enim omnia primogenita per to-

omnem primogenitū Aegypti, primaqueq; opera in tabernaculis Ham.

32 Populum autem suum educebat tanquam gregem, ac uelut armentum in desertū agebat.

33 Ducebat eos securē ut nihil metuerēt, hostes autē eorū mari obruebat.

34 Et adducebat eos in fines sanctuarij sui, ad montem istum quē dextera sua comparauit.

35 Expellebat gētes

tam Aegyptum, principia illa pro quibus laborauerat maxime, ea inuenerunt singuli in tabernaculis suis subito mortua per uniuersam terrā Aegypti.

32 Eduxit autē illinc tanquam oues populum suum, & deduxit eos tanquam gregem per loca deserta.

33 Perduxit eos securos inimicos autē illorum cooperuit mare.

34 Perduxit eos in regionē sanctissimæ maiestati suæ gratiam, in hunc usq; montē, quē omnipotentī dextera sua asseruit sibi.

35 Expulit enim illinc impios, qui cum locū longo tēpore possederant, & immisit suos ut ueluti iure hæreditario possiderent, & inhabitaret ædes illo-

ante eos, sine diuidebat eis hereditatē, & in hostium tabernaculis locabat tribus Israël.

36 Sed tentauerunt & irritauerūt deū excelsum, & testamentum eius nō custodierunt.

37 Retrorsum auersi defecerunt haud secus quam patres eorū, rebellauerunt sicut arcus uitiosus.

38 Prouocarūt eū excelsis suis, & idolis suis ad iram incitauerunt.

39 His auditis, indignatus est Deus, atq;

rum qui puls fuerant, tribus Israël.

36 Tanquam nihil eō moti omnibus his, iterum tentauerūt, & irritauerūt Deum, qui est supra omnia: admonitionibus em illius parere noluerunt.

37 Auerſi sunt a Deo & rebelles facti, sicut patres illorū, & præceſerunt illos: auerſi sunt quemadmodū arcus, qui scopum non petit, sed fractus percussit eū qui terendū.

38 Ad iracundiam eō concitauerunt eum lucis suis, quos frequenter uiderant in æditis Iocis sitos: & statuis, quos fecerāt sibi deos, uicem tenentem iritauerunt eum.

39 Audiuit de⁹ & exau-

- Israëlem uehementer detestatus.
- 60 Et reliquit tabernaculū Silo, tabernaculū ubi iter homines habitauerat.
- 61 Et tradidit in captiuitatem fortitudinem eorum, & splendorem eorum in manum hostis.
- 62 Obiecit gladio populū suum, iratus hereditati suæ.
- 63 Iuuenes eius deuorauit ignis, & uirgines ipsius numero deplaxit.
- 64 Occubuerūt ferro sacerdotes eius, &
- diuit, & execratus est ualde scelera Israëli-tarum.
- 60 Repudiavit iratus tabernaculū in quo princi-pio colebat in Silo, ta-bernaculū inquam, in quo uisus est ipse habi-tare & familiaris facti iter posteros Adæ.
- 61 Et capi permisit arcā fœderis, quæ erat ueluti receptaculū omnipotentiae illius: & ornamentum illud unde ornare solitus fuerat populū suū, in potestatem hostiū uenire permisit.
- 62 Et implicuit bello cruce to populū, & in hereditatem suā excauidit.
- 63 Adolefcētes illius absumpsit gladius, & uir-gines sine honore per-tulerunt innuptæ.
- 64 Sacerdotes illius gladio corruerunt, nec

- uiduæ eius non sunt comploratae.
- 65 Eccitatus est sicut dormiens dominus, & sicut miles à uino exhilaratus.
- 66 Atque cecidit terga hostiū suorū, et obprobrio sempiterno adfecit eos.
- 67 Tentoria Ioseph auersatus est, & repudiavit Ephraim tribum.
- 68 Tribū uero Iuda elegit, montemque Zion quem amat.
- 69 Isthic extruxit, quantum ambitiosissime fieri potuit, sanctuarium suum,
- uiduæ superstitēs erāt, quæ casum illorū defluerent.
- 65 Et expergefactus est tandem Dominus quomodo solet, qui uino obrutus post longum somnum redit ad se, & iterū uino exhilarans sese fortiter pericula aggreditur.
- 66 Quare uulnerauit hostiū suorū podices: infamī ignominia affecit illos, quā nūquam eluere poterunt.
- 67 In eligendo autem sibi rege spreuit familiam Ioseph, & tribū Ephraim non elegit.
- 68 Sed elegit tribū Iuda, & montem Sion quem amat.
- 69 Et extruxit similitudinis altissimis regum pala-

ac, uelut ipsam terrā, fundauit ut inperpetuū duraret.

70 Elegit et Dauid seruum suum, atq; de gregum caulis abstulit.

71 Post factas eūcē abduxit eū, ut pasceret Iacob populū eius, et Israël lē hereditatē eius.

72 Pauit igitur eos p integritate cordis sui, & pro industria uirtutis suae duxit eos.

70 E legit autē Dauid seruum suum, & excepit eum ē caulis ouium.

71 A foetis uaccis quas feciābatur pastor, auo cauit eum, & fecit eū pastorem populi, quē habebat inter posteros Iacob, & hereditatis suę inter posteros Israël.

72 Et pauit eos, q curę illius cōmissi fuerant p candore animi sui, & p summa prudētia: qua usus est in omnibus opēibus suis, gubernauit eos.

D LXXIX.
Eus uenerunt ethnici usq; in
I Deus inuasert gentes hereditatē

tuā, polluerūt templum tuum sanctum, & Ierusalem in acervos re degerunt.

2 Fecerunt cadauera seruorū tuorū escam uolucris cœli, carnē sanctorum tuorū cibū bestijs terrę.

3 Fuderūt sanguinem eorum uelut aquam per uniuersam Hierosolymā, et nemo sepeliebat.

4 Obprobriū sumus uicinis nostris, ludibrium & risus his qui circum nos sunt.

5 Quousq; indignaberis Domine, an nē hereditariē tuam, pphanauerūt templum sanctissimę maiestati tuę dicatum, redegerunt Hierusalē in acervos lapidum.

2 Obiecerūt cadauera seruorū tuorū deuorāda auibus, quę uolitant per aērē, & corpora sacris tuis iniatorum, bestijs terrę.

3 Fuderunt sanguinē humanū tanquā aquā per totū ambitū Hierusalem, nec quisquā inuentus est qui occisos sepeliret.

4 Ludibrio fuimus uicinis nostris, irrisui & subannationi ijs, qui habitant circum nos.

5 Quousque irasceris

penitus incendes
uelut ignem amu-
lationem tuam?

6 Effunde irā tuā
in gentes quæ non
nouerunt te, & in
regna quæ nomen
tuū non inuocant.

7 Quæ Iacob de-
uorauerūt, & ha-
bitaculum eius ex-
ciderunt.

8 Nōli meminisse
nostrorum retro
peccatorū, sed subi-
tō anteuertant nos,
misericordie tuæ,

9 ualde enim pauperes facti sumus.
9 Adiuua nos Deus saluator noster

Domine, ppetuū ne
exardescet ne sicut i-
gnis ira tua?

6 Euome potius iram
tuā in impios, qui non
agnouerūt te, & in re-
gna quæ diuinū auxi-
lium tuum nunquā im-
plorauerunt, sed uires
propriās iactant.

7 Vastauerunt enim
posteriores Iacob, & q̄
quid apud eos elegan-
tix fuit, redegerunt in
nihilum.

8 Ne scelerū memor
esse uelis in malū no-
strū, quæ antehac cō-
misiimus, sed omisis il-
lis citō amplectere nos
tua inexhausta clemē-
tia, attenuati enim su-
mus uehementissimē.

9 Auxiliare nobis deus
salutis nostræ autor,

propter gloriā no-
minis tui, libera
nos, & placare su-
per sceleribus no-
stris propter no-
men tuum.

10 Cur dicerēt gen-
tes, ubi est Deus eo-
rū? Vulgetur, in-
spicientibus oculis
nostris, in gentes
ultio sanguinis ser-
uorum tuorū qui
effusus est.

11 Introeat sub cō-
spectū tuum gemi-
tus neruo addictorū,
p̄ ampliudine
brachij tui reliquos

non tā habita ratione
nostrū, q̄ magnifici &
maiestatis plenissimi
nominis tui: libera nos
à malis in quibus uer-
samur: & remitte pec-
cata nostra pro immē-
sa liberalitate, quæ no-
mini tuo respondet.

10 Quomodo ferre dit-
tius poteris Domine
petulantia impiorum,
qui nobis insultant dī-
centes, ubi nūc est ille
uester Deus? palam
quæso fiat ob hæc ui-
dentibus nobis ultio
sanguinis seruorū tuo-
rum, qui effusus est.

11 Penetret usq̄ in cō-
spectū tuū gemitus eo-
rum, qui in carcere te-
nentur captiui, magni-
tudine potentie bra-
chij tui in uita cōserua
eos, q̄ mortis destinant
ab hostibus.

fac cædi destinatos.

12 *His autem inter quos uersamur, in sinum redde contumeliã qua te adfecerunt septupliciter.*

13 *Et nos populus tuus, & grex pascue tue gratias agemus tibi imperpetuũ, & laudem tuã in omne æuum predicabimus.*

PSALMVS

LXXX.

1 *Qui regis Israël intende.*

O Pastor Israël attende, qui Ioseph tanquã gregem ducis, quiq; Cherubin infides, teipsum exhibe.

2 *Coram Ephraim, Benjamin & Ma-*

12 *Et retribuere uicinis nostris septuplũ in sinum illorum, pro contumelia qua affecerunt te Domine.*

13 *Nos interim populus tuus, & grex cuius tu prouinciam pascendi fumere dignatus es, referemus tibi accepta omnia nostra perpetuõ generationibus cunctis, & literis mandabimus q̃ uerẽ dignus sis, qui lauderis ab omnibus.*

LXXX.

O Pastor Israël, illis ausculta, qui educere soles tanquã gregẽ posteros Ioseph, habitator Cherubin cõspicuõ appare. In gratiã Ephraim,

nasse. Eccita fortitudinẽ tuam, et ueni ad saluãdũ nos.

3 *Redi ad nos deus, ostẽde faciẽ tuã, et salui erimus.*

4 *Domine Deus exercituũ quousq; dedignaberis orationem populi tui?*

5 *Lachrymis uelut pane cibasti eos lachrymis abundẽ potasti eos.*

6 *Fecisti nos iurgiuũ uicinis nostris, et hostes nostri apud se uilipẽdunt.*

7 *Redi ad nos Deus exercituum, ostẽde*

et Benjamin, & Manasse, fac appareat omnipotentia tua, & ueni succurre nobis.

3 *Deus recipe in gratiã nos, & placido uultu aspice nos: hoc enim si feceris, salui erimus.*

4 *Domine Deus qui potestatem habes in omnes exercitus, quousq; tandem exaudies, nec admittes precationem populi tui.*

5 *Coegisti illos comedere cibum flebilem, & pro potu porrexisti illis meras lachrymas maxima mensura.*

6 *Exposuisti nos maledicentiã uicinatorum nostrorum, & os oros nostri ridet inter sese.*

7 *Deus, qui potestatem habes in oēs exercitus, in gratiam recipe nos, et placido uultu*

- de faciem tuam, et salui erimus.
- 8 Vineam, ex Aegypto accersitam, eliminatis gentibus plantauisti.
- 9 Scrobem praepraerasti ei, & sparsis radicibus suis regionem totam occupauit.
- 10 Umbra eius tenegebatur motes: nā rami eius fortes cedros aequabant.
- 11 Extendebat ad mare palmites suos, & propagines suas usque ad flumen.
- 12 Cur ergo rupisti septa eius, ut omnes, qui in ista praetercunt, eam uindemēt?

aspice ut salui simus.

8 Vincam ex Aegypto transtulisti: expulisti gentes impias & sedi bus suis, et inseruisti eā.

9 Repurgasti diligenter ruderibus eiecctis superficiē eius, & tā late radices extendit, ut terramimpleuerit.

10 Cooperti sunt motes umbra illius, & rami illius similes facti ramis cedrorum maximarum.

11 Extendisti ramos illius usque ad mare, & usque ad flumen furculos eius.

12 Quare ergo nūc destruxisti sepes illius, ut ualent quotquot iter

- 13 Syluestris aperuastat eam, et fera in agro eā depascit.
- 14 Deus exercituumredi obsecro, caelo prospice, contēplare, et considera uineam istam.
- 15 Ac plantam, quae dextera tua plantata est. Hoc est, filium quem tibi magnificasti.
- 16 Igni enim succesa, & uersa iacet: pereant, qui hoc fecerunt, uirtutis tuae obiurgatione.
- faciunt iuxta illam.
- 13 Euerret eam aper egressus ē sylua, & ferae omnis generis, quae in agris degunt depascunt eam.
- 14 Deus exercituum recede quāso ab ira, & recipere in gratiam nos, aspice ē caelo & uide, quin potius ipse uineā hanc inuise.
- 15 Et integritati pristinae restitue, quam eo es honore dignatus, ut tua dextera plantaeris eam: & si ipsa non meretur, propter filium tamen, per quem fortia designare constituisti, fac quod in rem huic uince esse putabis.
- 16 Quod exusta sit uinea haec igni, & uastata, austeritas uultus tui in causa est: quare si durauerit, funditus peribunt, qui hac uinea significantur omnes.

17 *Adsit manus tua viro dexterae tuae, filio hominis quem tibi magnificasti.*

18 *Et non recedemus a te, restitue nos ut nomen tuum inuocemus.*

19 *Redi ad nos domine Deus exercituum, ostende faciem tuam et salui erimus.*

PSAL. LXXXI.

Exultate deo adiutori nostro. *Exultate deo Iacob.*

Cum exultatione laudate Deum, cuius uiribus seruati sumus nos, omnis generis laetitiae signa edite in honorem Dei Iacob.

17 *Adsit oipotetia manus tuae, uiro dexterae tuae, adsit inquam manus tua filio hominis, quem summis uiribus instruam opponere constitisti hostibus tuis.*

18 *Ille ubi hanc uineam inuiserit, & a sentibus repurgauerit, non amplius deferemus te, uita enim donabis nos & perstitemus in cultu & inuocatione nominis tui.*

19 *Domine Deus coelestium exercituum summe imperator, reuocanos ab errore, & malis, in quibus uersamur: fac clare appareat fauor uultus tui erga nos: hoc enim si feceris, salui erimus.*

LXXXI.

2 *Hymnis cocinite, reddite tympanum, letamque tu chelimum citharam.*

3 *Clangite neomniaca tuba, in die isto solenni.*

4 *Hic enim ritus est Israelis, et ius a deo Iacob profectum.*

5 *Testimonium quod dignatus est ponere, cum pugnaisset aduersus Aegyptios, cum labium peregrinum audiremus.*

6 *Cum onere leuarentur humeri uestri, et manus uestrae ollis renunciarent.*

2 *Sublata uoce canite & pulsate tympanum: & citharam pulchre sonoram unam cum nablo.*

3 *Clangite in nouilunio tuba, die sollemniter nobis festo.*

4 *Præceptum enim est Israelii illud, & æquiflime statutum a Deo Iacob.*

5 *Ritum illum seruari uoluit a posteris Ioseph, in memoriâ eius, quod feliciter uersatus fuerit ipse in terra Aegypti, quo quum uenisset, linguam quam non didiceramus, audiebamus.*

6 *Liberati enim, inquit Deus, tum a gestandis oneribus humeros illum, meo auxilio ma-*

- 7 Qui cum in tribulatione inuocares me, & ego eripui te, locutus sum tibi sub tonitru latens, et probaui te ad aquas contentionis. **הלו**
- 8 O popule meus, audi, nam contestabor te ô Israël.
- 9 Si mihi obtemperabis, nõ erit apud te Deus peregrinus, nec adorabis Deũ alienum.
- 10 Ego enim sum Dñs Deus tuus qui è terra Aegypti
- nus illorum liberate sunt à coquentis fici libus ollis et lapidibus In malis cõstitutus implorasti auxilium meũ, inquit Dominus, succurri tibi, & ad ea quæ in occulto postulasti, ego tibi respondi tonitru, quo hostes tuos exterrui: feci & periculũ tu iuxta aquas cõtentionis. Ita res habet.
- 8 Audi popule mi, sanctissime enim pollicabor tibi Israël, si mihi auscultaueris.
- 9 Et si non fuerit apud te in pretio Deus alienus, et non uentus fueris ullum Deorum, quales plurimos exterarum nationum impij homines uenerantur.
- 10 Si credideris me, qui te eduxi è terra Aegy-

- eduxi te, adperi ostium, & satiabo illud.
- 11 Sed non recepit populus meus uocem meam, et Israël reuertit me.
- 12 Reliqui ergo eos malignitati cordis eorum, & secuti sunt consilia sua.
- 13 Utinam populus meus me audiat, et Israël ambulet in uis meis.
- 14 Ad paucos redigerem hostes eorum, et in aduersarios eorũ cõuerte-
- pti, uere Dominum Deum tuum esse aperiri quãtũ uelis os tuũ, & postula à me quicquid charũ fuerit animo tuo, ego copiosissimè uoti compotem faciam te.
- 11 Verũ nunquã acquieuit consilijs meis populus meus, nec Israël unquam sincere amauit me.
- 12 Quare permisi eos animo obdurato infamire quantũ uellent, et sua sequi consilia, qui nolent mea.
- 13 Utinam popule mi audisses me, Israël si in uis meis secundum tibi prescripta à me ambulasses.
- 14 Nullo negotio uniuersos inimicos tuos perdidissem. & extendissem tantũ manum meam in hostes tuos,

rem manum meā.
 15 Ofores Dñi in 15 Ofores Domini
 Iſraële frustraren- exterrit mendacijs fe
 tur, & eſſet tēpus uoluiſſent: populus au
 eorum eternitas. tem meus felicia uidiſ-
 16 Et cibaret eos ſet tempora perpetuo,
 ſimila tritici, & 16 Iſraël ſi audiſſes me
 uel è peira melle pauiffem te medulla
 ſaturet eos. tritici, et melle in rupe
 munitiffima conſtitu-
 tum ad ſaturitatem
 uſq; pauiffem te.

PSALMVS LXXXII.

1 Deus conſtitit 1 Deus aſtitit cœ-
 in cœtu potē- tui illorum, qui
 tium, & in medio præ cæteris po
 iudicum, ut iudicio teſtatem in alios naſci
 contendat. ſunt: in medio ipſorū
 2 Vſquequò, in iudicum, quæ officij
 quiens, quod ini- illorum ſunt, admo-
 quū eſt iudicabitis, nuit illos.
 2 Quouſque tandem
 pronūtiatis ſententiā
 iniquam: & in gratiā
 impiorum iuſtos op-
 primitis? Ita faci-
 tis enim.

et pſonā impiorū. Quin potius paupe
 ſuſcipietis? & cū rem & pupillū, & cū
 qui ſine auxilio ueſtro 3 Ius reddite te- impar eſt aduerſario
 nui ac pupillo, ad- ſuo, et egenum à calū-
 ſiſſio & pauperi nia defendite, poteſta
 iuſtè iudicate. te hac nobis cōmiſſa,
 & iuſtitie illorum pa-
 trocinium ſuſcipite.
 4 Adferite inopē 4 Si ſapitis ſuccurrite
 & egenū, ac de ui pauperi & mendico,
 impiorū liberate. & e uiolentis impiorū
 manibus eripite eum.
 5 At nihil uel ſen 5 Nihil factū ſunt ad
 tiunt uel uidēt, ſed monitionib⁹ hiſ ſapē-
 in tenebris ambu- tiores, ſed in tenebris
 lant. Mouebuntur aſſidue uerſantur, quæ
 ergò omnia funda- res tam habet malè
 menta terræ. Deum, ut propterea
 aliquoties ſic totum or-
 bem turbauerit, ut ha-
 ſes terræ tantum non
 uifa fuerint.
 6 Equidē dixi erā, 6 Ego uos habui pro
 Vos dii eſtis, uos ſi dijs, & ſimiles iudicauī
 lij altiffimi eſtis om- oēs uos angelis: qui tã
 nnes. ſunt chari deo, uideri
 poſſint filij altiffimi.

7 Veruntamen ho-
minum more mo-
riemini, et sicut a-
liquis tyrānorum
cadetis.

8 Exurge Deus et
vindica terram, ti-
bi enim uniuersae
gentes hereditario
iure debentur.

PSALMVS
LXXXIII.

1 Deus ne tace-
as, ne cesses,
et ne cūcteris deus
similis e-
rit tibi.

2 Ecce enim ho-
stes tui tumultuan-
tur, et os foras tui efferunt caput.
3 Aduersus populum tuum occultas

Verum longē uobis
aliter quā filijs eue-
niet: moriemini enim si
cut abiectissimus quis-
que in plebe: & quem-
admodum tyrannus
quispiam praecipitabi-
mini ad inferos.

8 Surge quāso tu ipse
Deus, ut iudices terrā:
tu enim ueluti heredi-
tario iure, & tanquā
patrimonium posside-
bis uniuersas gentes.

LXXXIII.

1 Deus ne taceas
quāso diutius,
neque silcas: ne-
que feras amplius om-
nipotens Deus.

2 Ecce enim rem into-
lerabilem: hostes tui tu
multuantur, & inimici
tui efferunt caput.

3 Aduersus populum

sutelas struunt, et
coniurant aduer-
sus arcana tua.

4 Dicunt, adeste,
extirpemus eos ē
gentium numero,
ut nominis Israēli-
tici nulla memoria
reliqua fiat.

5 Conspirarunt e-
nim ex corde, et
foedus in te coniu-
rarunt.

6 Tabernacula Ie-
dumaeorum et Is-
maelitae, Moabitae
et Hagareni.

7 Gebal, Amon, et
Amalec, Palaestini
cum Tyri ciuibus.

tuum conspirauerunt
secreto, & consultaue-
runt aduersus eos, qui
occultę protectioni tue
concrediti sunt.

4 Statuerunt inter te
proficisci in bellum, &
extirpare penitus illos,
qui tuae curae relicti
sunt, & delere sic eos ē
numero hominum, ut
nunquam amplius me-
tio fiat nominis Israe-
litici populi.

5 Consilio unanimitē
inito aduersus te pepi-
gerunt foedus.

6 Habitatores Idu-
maeae & Ismaelitae,
Moabitae & Agarc-
ni.

7 Gebal, Ammon, &
Amalech: Palaestini
una cum habitatori-
bus Tyri.

- 8 *His adhaeret Af-
syrus, perpetuus
commilito filiorū
Lot. אלו*
- 9 *Fac eis sicut Ma-
dianitis & Sisare,
sicut Iabino ad flu-
men Chison.*
- 10 *Qui fracti sunt in
Endor, & sterqui-
linium terræ facti.*
- 11 *Duces autē eo-
rū similes fac Ore-
bo, Zebo, Zebææ
et Zalmanæ, omēs
duces eorum.*
- 12 *Qui dixerunt,
uendicemus nobis habitaculum Dei.*
- 13 *Deus meus redde eos rotæ similes,*

8 Insiper & Assyrij iuncti sunt illis, auxilio uenerunt filijs Loth. Ita res habet.

9 Fac illis quod olim fecisti Madean & Sisare, & Iabin iuxta torrentem Cisson.

10 Qui perierunt in Endor, relicti ad stercorendos agros insepulti.

11 Fac principibus illorum quod olim fecisti Oreb, quod Zeb, quod Zebeci & Salmanæ eadē experiantur nunc horum duces uniuersi.

12 Qui dixerunt, occupemus ueluti iure nobis debita elegantiā illa tabernacula Dei.

13 Deus fac sicut quæso tā instabiles, quā est ulla rota: & similes festuæ, quæ non potest resistere uento.

- & stipulæ quæ uē-
to exposita est.*
- 14 *Sicut ignis nemo
ra incendit, & si-
cut montes flamma
inflammat:*
- 15 *Sic persequere il-
los procella tua, et
turbine tuo obrue.*
- 16 *Perfunde uultus
eorum pudore, ut
requirant nomen
tuum Domine.*
- 17 *Erubescat et cō-
turbentur usq; in
sempiternū, cōsun-
dantur & pereāt.*
- 18 *Vt experiantur quòd tu Domine so-
lus es, nomen tuum solum est, solus al-
tissimus es super omnem terram.*

14 Sicut ignis in syluam immissus & flamma in cacumen montium: quæ per obuia dumeta uoluntas uastat cuncta absq; ullo impedimento:

15 Sic tu persequere eos tempestate immissa abs te, & excitato turbine perturba eos.

16 Imple ignominia uultus illorum, ut querere cogantur placationem læti nominis tui Domine.

17 Pudeant & conturbentur assidue magis ac magis, infames fiant & percant.

18 Vt sciant te esse illum, cui soli nomen est rei respondens: altissimo domino in omnia potentiam habenti per uniuersam terram.

Quam dilecta ta bernacula ta.
 1 **Q**uam amabi-
 lia sunt habi-
 tacula tua Domine
 exercituum.
 2 **C**oncupiscit &
 deperit anima mea
 atria Domini, cor
 & caro mea ge-
 stiunt ad deū utiū.
 3 **V**bi & passer
 domicilium sibi in-
 uēnit, & turtur ni-
 dū quo foetus suos
 reponat, arā uide-
 licet tuam dñe ex-
 ercituū rex meus & Deus meus.
 4 **O** beatos cum qui domi tuae habi-

Quam amabi-
 lia sunt taber-
 nacula tua do-
 mine exercituum.

2 Sic amore capiebatur, ut uix esset apud se anima mea, quoties mentio fiebat atriose domini: cor meum & caro mea præ gaudio exaliebant ad nomen Dei uiui.

3 Interim passer inuenit foramen, & hirundo nidum ubi collocet pullos suos iuxta altaria tua Domine exercituum, qui mihi et rex es & Deus.

4 Felices qui habitant iuxta domum tuam: nunquam deerit occasio illis laudandi te. Ita res habet.

tant, tum qui te lau-
 dant. **Ps**
 5 **O** beatos quo-
 rum robur tu es,
 in quorū cordibus
 laudes tue sunt.
 6 **C**um enim in la-
 chrymarum ualle
 proficiscitur, uice
 fontis eis utuntur,
 & dux ipse gratu-
 latiōibus ornatur.
 7 **T**ransseunt de o-
 pulentia in opulen-
 tiā, deinde uidetur
 eis Deus in Zion.
 8 **D**omine Deus ex-
 ercituū exaudi
 orationē meā, au-

Felix ille homo, qui tuo beneficio fortis est: scmita enim sunt eleganter stratae in corde illius, per quas eunt ad ipsum usque animum diuinitus inspiratae uires.

6 Obambulant qui tales sunt assidue ueluti in ualle simplicissimis plena fontibus, e quibus quantum libebit, bibent: ipse uero qui diuinam hanc philosophiam alijs impartit doctor, omni ex parte diuinis muneribus exornabitur.

7 Incrementa uirtutum, quicumque sunt tales, assidue magis ac magis accipient, quoad peruenierint ad ipsum Deū, & illi assistere uideantur palam in Zion.

8 Domine deus omnipotens audi quæso precationem meā, præbe

rem præbe Deum
Iacob. אלו
9 Inspice scutum
nostrum Deus, et
intuere uultū Chri-
sti tui.
10 Quia suauior est
una dies in atrijs
tuis quam alia
mille. Malo ostia-
rius esse domi dei
mei, quam uersari
in tabernaculis im-
piorum.
11 Lux enim et se-
curitas est Domi-
nus Deus, gratiam
et gloriam dabit Dominus, nullo bono
desituit eos qui integrè uiuunt.

autem Deus seruator
Iacob. Ita fiat.
9 Qui diligentius pro-
tegere nos soles quam
illum possit scutum,
aspice Deus, & clemē-
ter respice faciem sup-
plicis Christi tui.
10 Melior est enim una
dies in atrijs tuis, quam
mille quocunq; alio lo-
co: optarem magis ac-
cubare ad limen do-
mus Dei, quam habi-
tare in splendidis im-
pietatis ædibus.
11 Est enim tanquam
Sol & clypeus domi-
nus Deus, gratiam &
gloriā dabit dominus:
non poterit non facere
benignitatis suæ parti-
cipes eos, qui ambulāt
simpliciter.

12 O beatos Domi-
ne Deus exercitū
qui in te sperant.

PSALMVS
LXXXV.
1 Propitius sis
Domine ter-
re tuæ, restitue ca-
ptiuitatem Iacob.
2 Tolle scelus po-
puli tui, et operi
omne peccatū eo-
rum. אלו.
3 Tolle omnē in-
dignationē tuam,
redi à furore iræ
tuæ.
4 Redi ad nos Deus saluator noster,
solue tuam erga nos indignationem.

Domine exercitū
omniū imperator sum-
me: felix modis omni-
bus ille est homo, qui
fidit per omnia tibi.

LXXXV.
1 Reconciliatus es
dñe terræ tuæ: Bñdixisti
reduxisti em̄ e dñe terrā.
captiuitate Iacob.
2 Abstulisti omnem
iniquitatem a popu-
lo tuo: texisti omnia
peccata illius. Ita
factum est.
3 Collegisti oēm iram
tuā, quæ sparsa fuerat
in nos: continuisti, ne
in furorem erumpere-
ret, iram tuam.
4 Recipe in gratiam
nos Deus autor salu-
tis nostræ, & tolle ini-
micitias, quæ fuerunt
inter te & nos.

- 5 Num perpetuo irasceris nobis? proferesne iram tuam in generationem & generationem? Tu ne es ille, qui nos à captiuitate liberare solus potes, & uita donare, ut populus tuus sese te oblectet, pacem consecutus?
- 6 Nonne redibis potius ac restitues nos, ut populus tuus letetur in te?
- 7 Ostende nobis Domine bonitatem tuam, et salute tuam nos dona.
- 8 Auscultabo quid mandaturus sit Dominus Deus, mandabit enim pacem populo suo & sanctis suis quò minus ad stulticiam conuertantur.

- 9 Nam propinqua est salus eius timētibus eum, & gloria eius ut habitet in terra nostra.
- 10 Bonitas & fides occurrent sibi mutuo: Mutuo se se osculabuntur iustitia & pax.
- 11 Veritas de terra germinabit, et iustitia de caelo orietur.
- 12 Dominus donabit bonitatem, & terra nostra redet annonam suam.
- 13 Iustitia ante ambulabit coram eo, ut uiam munit ingressui eius.
- 9 Propinqua certe co-
lentibus ipsum salus
ipsum, qua fiet ut non
perfunctorie peram-
bulet, sed inhabitet
maiestas illius terram
nostram.
- 10 Misericordia & fi-
des obuiam mutuo fa-
cie sunt, iustitia et pax
mutuo excolatę sūt
sefe.
- 11 Veritas è terra pul-
lulabit, & iustitiam è
caelo prospicieni ē euo-
cabit.
- 12 Profecto dñs erit
auctor huius boni, ut
terra nostra proferat
fructum suum.
- 13 Iustitia præcedet il-
lum, qui domino cha-
rus est, & figet gressus
uiri illius in uia per
quam gradietur.

PSALMVS LXXXVI.

LXXXVI.

Inclina
dñe aurē
tuam &
ex.

PRæbe mihi
Dñe aurem
tuam, & responde
mihi, adflictus enī
& pauper sum.

2 Serua animam
meam, quoniā in=
nocens sum: salua
seruum tuum deus
meus speratē in te

3 Misere mei
dñe, ad te sine iter
missione clamātis.

4 Letifica animā
serui tui, ad te enī
Domine mentem meam tollo.

5 Quoniam tu Domine suavis & mi-

PRæbe aurē tuā,
& responde uo=
tis meis: quia pau=
per & omni humano
preſidio deſtitutus ſum
ego.

2 Sit tibi curæ anima
mea, quia candido ſum
erga te peſtore: ſaluū
fac tu ſeruum tuū, mi
Deus, ſerū in q̄ tuū,

3 Miſereat te mei do=
mine: imploro enim af=
fidue, et implorabo au=
xilium tuum.

4 Exhilara animum
ſerui tui: ad te enim
uſq; Domine animo
meo, quantumuis in
ſublīmi habitēs, perti=
gere conabor.

5 Tu enim domine be=
nignus es & clemens,

tis es, ac miſericor
diæ diues omnibus
inuocantibus te.

6 Da aurem Domi
ne orationis meæ,
et attēde uoci præ
cationum mearū.

7 Tempore tribu=
lationis meæ te in=
uoco, nam tu exau
dis me.

8 Nullus eſt inter
Deos tibi ſimilis
Domine, nullus ti=
bi rebus gerendis
par eſt.

9 Omnes ergo gē=
tes, quas feciſti, ue
niant, & adorent coram te Domine,

& ſuprà quā dīci po
teſt miſericors in om=
nes, qui tuum auxiliū
implorant.

6 Auris præbe Do=
mine precatiōni meæ:
non ſit moleſtum tibi
audire clamofas preces
meas.

7 Quotieſcūq; aduerſi
aliquid acciderit mihi,
opem tuā implorabo:
futurum confidens ut
præſtes, quod ex re
mea eſſe putabis.

8 Non eſt conferendus
tecum quiſquam eorū,
quos impij homines ꝑ
dījs habent domine,
neq; poteſt imitari q̄=
quam opera tua.

9 Quare futurum eſt, ut
extere nationes qua=
rum omnium tu autor
es, ueniant et ſupplices
ſiant tibi, & ſerūd re=
uerentur maieſtatem

- & magnificēt no-
 men tuum.
 10 Quoniā tu es ma-
 gnus, & magna fa-
 cis, tu solus es deus.
 11 Duc me Dñe uia
 tuam ut ambulē in
 ueritate tua, coge
 pectus meū ut uni-
 cè timeat nomen
 tuum.
 12 Grātiās ago tibi
 Dñe Deus meus ex
 toto corde meo, et
 nomen tuū inater-
 num magnificabo.
 13 Quia bonitas tua
 grandia mihi fecit, erui-
 sti enim animam
 meam de fouea quæ subter me erat.

nominis tui.
 10 Magnus em̄ es tu,
 & stupenda designas,
 tu Deus es solus.
 11 Doce me domine
 uia qua itur ad te, ut
 ambulem confidenter
 per eam: nihil dubitās
 quin bona fide mihi
 comes itineris futurus
 sis: excita cor meū, ut
 unice reuerat maie-
 statē nominis tui.
 12 Celebrabo te Dñe
 mi Deus toto pectore
 meo, & laudibus effe-
 ram nomen tuū perpe-
 tuo duraturis.
 13 Benignitatis em̄ tug
 erga me immēse, ex-
 tant argumēta pluri-
 ma: quoties em̄ uersa-
 bar in periculis etiam
 summis, tu me eripui-
 sti, & animam meam

- 14 Deus, uioleti in-
 surrexerūt in me,
 & coetus audaciū
 quærun animam
 meam, neq; habent
 te præ oculis suis.
 15 Tu ergo domine
 Deus clemens &
 misericors, qui tar-
 dus es ad irascēdū
 sed propēsus ad be-
 nignitatē & fidē.
 16 Cōuertere ad me
 & miserere mei,
 da robur tuum ser-
 uo tuo, & salutem
 filio ancillæ tuæ.
 17 Fac mecum signum ad bonum, ut eo
 uiso pudefiant osores mei, quod tu Dñe

ueluti ab inferis ad su-
 peros reuocasti.
 14 Deus supbi insurre-
 xerunt aduersum me,
 & ingens robustorum
 turba hoc egit studio-
 se, ut uia adimeret in-
 fonti mihi non habi-
 ta ulla ratione tui.
 15 Verum tu domine
 Deus es misericors &
 pius: tardus ad irā, ad
 beneficentiam autem,
 & fidem seruandam
 propensissimus.
 16 Respice me, & mise-
 rere mei: tribue uires
 seruo tuo, & serua fi-
 lium ancillæ tuæ.
 17 Ede signū aliquod
 fauoris erga me tui, ut
 hostes mei uideant &
 pudefiant: uideant in-
 quam te fuisse illum,
 q̄ auxiliatus sit mihi.

auxiliū & cōsolationē tuleris mihi.

PSALMVS
LXXXVII.

Dominus a= **D**amat portas
2 **D**mat portas
Fundamēta eius in
mōtibz
sanctis. **Z**ion, cuius funda= **Z**ion, cuius funda=
menta in monte san= **M**enta in monte san=
cto sunt, super o= **C**cto sunt, super o=
mnia tabernacula **I**aacob.

Magnifica sunt
3 **M**agnifica sunt
quae in te dicuntur o
urbs Dei. **הלל**

Memorabo Ra=
4 **M**emorabo Ra=
hab Babyloni, no=
tis mihi urbibus Palaestine, deniq; Tyro
& Aethiopiae: Ecce ille natus est isthic.
3 **N**am in Zion gloriam dicetur passim

& ultus sit iniuriā illa-
tam mihi ab illis.
LXXXVII.

Fundamēta ciui-
tatis huius iacta
sunt in monti-
bus sanctimonia ma-
ximis.

Amat dominus por-
tas Sion, magis q̄ ul-
la tabernacula Iacob.

Magnifica dicta
sunt de te, o ciuitas
Dei. Ita res habet.

Memor ero Aegy-
ptiorū, & Babyloniō-
rum agnoscentiū me:
ecce rem nouā, Philis-
tinae & Tyrus unā cū
Aethiopia accurren-
t propterea q̄ insignis
ille natus sit tibi.

De Sion quidem
dicetur, quod plurimi

apud oēs, excelsus
ille qui cōdidit eā,
natus est in ea.

Quin & Domi-
6 **Q**uin & Domi-
nus ipse in annales
populorū referet,
quod ille natus sit
in ea. **הלל**

Hinc cantorū et
7 **H**inc cantorū et
saltantiū omnium
habitatio in te est.

PSALMVS
LXXXVIII.

Domine Deus
1 **D**omine Deus
2 **D**saluator me=
us, ueniat oratio
mea, nocte & die corā te clamātis, i cō-
spectū tuū, praebe aurē tuā suspirijs meis.

3 **S**atiata enim est malis anima mea, &

nati sint in ea, sed infi-
gnis ille cōfirmabit eā
quū sit altissimus.

Dominus cōmemo-
6 **D**ominus cōmemo-
rabit in descriptione
populorum, quod infi-
gnis ille natus sit tibi.
Ita fiet.

Interim principes lu-
7 **I**nterim principes lu-
dent instrumētis musi-
cis prae gaudio, et mea
omnia studia occupa-
ta erūt in laudādo te,
propter haec tam mira
quae sicut in te.

LXXXVIII.

Domine Deus a= **D**omine
1 **D**omine Deus a=
quo pendet sa- **D**omine
lulus mea, p̄ diē **D**omine
clamabo, neque no- **D**omine
cte latebit te uocifera
in die.

2 **Q**uare admittatur
3 **Q**uare admittatur
quae precatio mea in
nocte & die corā te clamātis, i cō-
spectū tuū, praebe aurē tuā suspirijs meis.

uita mea ad inferos
adpropinquat.

4 *Quin iam inter
eos numeror q in
foueā subeunt, simi
lis existimor hoī
quē uirtus defecit.*

5 *Inter mortuos
inuenior, uelut iter
interfectos, inter
eos q in sepulchro
dormiunt, quorum
non meminit ultra
q̄quam, q̄ potētia
tua sunt abscisi.*

6 *Detrustisti me ad
puteum infernum,
in tenebras imper=
meabiles.*

conspēctum tuū: præ=
be aurem tuam clamor
ri meo.

Ad saturitatē enim
& nausēā usq̄ plena
est molcissimorū cru
ciatūū anima mea, ui
ta mea sepulchro ui
detur esse proxima.

Habitus sum unus
ē numero eorum, qui
famā corruituri sunt
in barathrū: estimatus
non pluris sum, quā
uir omnibus suis uiri
bus destitutus.

Præstaret mortuū
esse, & liberum ab his
malis, quales sunt, qui
uel uulnerati, uel mor
bo extincti facēt in se
pulchris, quorū nō re
cordaberis amplius, ut
uitæ huic qua uixerūt
eos restituas: uerūm li
beri sunt à plagis his
tuis, quibus ego affligor.

6 Affecerūt me malis

7 *Fixisti furorem
tuū in me, & om=
nibus nymbis tuis
deiecisti. אלו*

8 *Amouisti à me
notos meos, reddi
disti me eis abomi=
nabilem, ego autē
ita teneor ut exire
nequeam.*

9 *Deficit præ ad=
flictiōe oculus me=
us, inuoco te Do=
mine omni tēpore,
& manus meas ad
te extollo.*

10 *Nū defunctis ma
gnifica facta tua ostēdis? num, ex angues
ita uiuunt ut te cōfiteantur? אלו*

tam multis aduersarij
mei, ut uisus sim ipse
mihī præcipitatus in
puteū, aut in carcerem
obscurissimū & p̄sum
dissimū reclusus.

Omni ex parte præ=
mit me furor tuus, nul
lum superest mali ge=
nus quo nō afflexeris
me. Ita res habet.

8 Alienasti à me fa=
miliarissimē notos mi=
hi, & abominabilē fe=
cisti me illis: conclusus
sum, nec uideo quo pa=
cto explicem me.

9 Oculus meus læguit
præ dolore, imploraui
auxilium tuū, domine
roto die expandi ma=
nus meas ad te.

10 Ades ne diuinitatis
tuæ specimen in mor=
tuis, aut resurgent ne

- 11 Num predicabitur in tumultu bonitas tua? & ueritas tua apud interitū?
- 12 Nū̄ ī tenebris cognoscitur magnificata tua gesta? aut iusticia tua apud rerū omnium obliuionē?
- 13 Ad te Dñe, inquam, clamo, & oratio mea ad occurredū tibi maturat.
- 14 Cur Dñe derelinquis animā meā, & occultas uultū tuum à me?
- 15 Quum ego præ afflictione anhelus
- mortui laudes tuas caturis? Ita ne fiet?
- 11 Mentio ne fiet in sepulchro clementie tue, aut integritatis tue apud eos q̄ perierunt?
- 12 Quo pacto in tenebris nota fiet tua illa potestas, qua miranda designas: aut iustitia tua inter eos, q̄ ex hoc orbe migrarunt in terram desertam?
- 13 Pergam tamen ad te clamare domine, nõdum spem omnem deponēs, & manē ante omnia precatione mea occupabo te.
- 14 Quorsum domine neglexisti animā meam? occultasti uultum tuū ne sentia solitū erga me fauorē tuum.
- 15 Pauper sum ego, & ærumnosus ab adolescentia: p̄tuli tales abs te mihi immisos ter-

- & amens iaceam? cum tremens onera tua feram?
- 16 Super me trāferunt furores tui, indignatiões tuæ opprimunt me.
- 17 Aquarū istar stagnant circum me sine intermissione, simul irruūt ī me.
- 18 Sustulisti à me amicos et cognatos, noti mei ignoti sūt.

PSALMVS

LXXXIX.

1 **M**isericordias Dñi in æternū cātabo, Ad

rores, ut propemodū succubuerim, & desperare de salute tantum non coeperim.

16 In me apparuerūt manifesta signa tui furoris, terrores tui oppreserunt me.

17 Circūdederūt quædam modū aquæ solēt col lapsum ī cas, idēq̄ asī dūē, cinxerunt me, nõ alius terror post aliū, sed simul uniuersū.

18 Procul à me abire fecisti, si q̄s forte reliquus fuit amans mei, aut uicinus benenolus: quī & familiaris notos abscondisti, & ueluti in tenebris, ne uideri possint à me, collocasti.

LXXXIX.

1 **D**ominum nunquam te nõ misericordiam miris modis esse carminibus testabor: & in æternū cātabo.

Misericordias dñi, in æternū cātabo.

- omne posteritatem
notam faciam ore
meo ueritate eius.
- 2 Scio enim quod
bonitas tua imperpetuum, duratura
est, ueritas autem et
fides tua, cum cœ-
lis ipsis aderat quum
conderentur. Quo-
tis locutus.
- 3 Incidi fœdus cum
electo meo, iuravi
Dauid seruo meo.
- 4 Firmabo semen
tuum imperpetuum,
et stabiliam solium
tuum ad omne po-
steritatem: **אד**
- tis hominibus et posteris
omnibus, et docebo ore
meo non esse dubitandum
cuiquam de fide tua: quum
præstaturus sis quicquid
promiseris unquam.
- Perualt enim mihi
futurum, ut perpetuo du-
ret misericordia tua:
et cœli prius ruant quam
artificio summo condidisti,
et constanter conseruas,
quam te non stare promissis.
- Percussit fœdus, in-
quit Dominus, cum eo,
quem elegi ipse mihi, et
iuramento confirmavi
illud, ne ullam habeat
dubitandi causam ser-
uus meus Dauid.
- Perpetuo, inquit Dominus,
stabiliam posteros tuos,
extruam solium regale
tibi, quod non conuelleretur
ulla generationum unquam
subsequentium. Ita fiet.

- 5 Celebrant itaque,
cœli fortia facta tua
Domine, et eccle-
sia sanctorum fidem
ac ueritatem tuam.
- 6 Quis enim uel in
nubibus est, qui con-
paretur Domino, aut
inter Deos qui Do-
mino comparetur?
- 7 Deus formidabi-
lis est in magno
sanctorum concilio,
et uenerabilis su-
pra omnes qui cir-
cum eum sunt.
- 8 Domine Deus
exercituum, quis similis tibi,
maiestate, fide,
ac ueritate, quibus latus tuum stipatur?
- Testantur cœli quam
admirandus artifex sis
in domine, et perpetui-
tatis tue testes sunt a-
pud omnes, quum tue san-
ctitatis non penitus sunt
experies.
- Quis enim in cœlo
quouis pacto tecum con-
ferri poterit: et quis
similis tibi inter ange-
los quantumuis sunt po-
tentes.
- Deus miris modis
magnus est, et suspi-
ciendus etiam in cœtu
sanctorum suorum, et
metuendus cunctis, qui
circa illum sunt.
- Domine Deus quis
conferri illo pacto po-
terit tecum, quum sis
creator et conseruator
rerum omnium, et sta-
bilitatis tue circum te ha-

- 9 *Tu imperas fā-*
stioso mari, tu pre-
mis cum efferuntur
fluctus eius.
- 10 *Tu cōtundis tan-*
quā uulneribus
superbum, brachio
tuo robusto disi-
pas hostes tuos.
- 11 *Tui sunt cœli,*
tua est tellus, orbis
deniq; et quicquid
in eo est, tu enim
fundasti ea.
- 12 *Aquilonem &*
Meridiem tu crea-
sti, Thabor &
Hermon de nomi-
ne tuo gloriatur.
- beas testes plurimos.
9 Tu imperiū habes
in uastitatē maris: si fe-
rocire cœperint, & in
altum se sustollere flu-
ctus eius, tu potestate
tua dum uis compescis
illos.
- 10 Tu percussisti potētis-
simū illū Aegypti re-
gē, non maiore nego-
cio, quā si res tibi fu-
isset cū aliquo uiribus
suis omnibus defūtu-
to: oīa potētī brachio
tuo subuertisti, hostes
tuos uniuersos.
- 11 Tui sunt cœli, tua
est terra, orbis terrarū,
& omnia quæ in ipso
plurima sunt: tu fun-
damenta iecisti omnīū
illorum.
- 12 Aquilonē & austrū
tu pduxisti. mons Ta-
bor, mons Hermon
magnitudine sua testā-
tur omnipotentiā tuā,

- 13 *Brachium tuum*
ter' robustissimum
est, manus tua for-
tissima, & altissi-
ma dextera tua.
- 14 *Iustitia & equi-*
tate instructum est
soliū tuū, bonitas
& ueritas antea-
bulones tui sunt.
- 15 *O' beatum popu-*
lum tibi iubilandi
peritum ô Domi-
ne, qui in luce uul-
tus tui ambulat.
- 16 *Qui in nomine*
tuo exultant omni
tempore, & ad iu-
stitiā tuam gestiūt.
- & occasione præbent
iudicibus laudandi no-
men tuum.
- 13 Tu brachiū habes
omnipotētia præditū,
robustissima est manū
tua, & potētissima dex-
tera tua.
- 14 Iustitia & equita-
te stabilitum est regale
soliū tuum, clemen-
tia & æquitas præ o-
mnib' curæ sunt tibi.
- 15 Felix ille populus
qui agnoscit hæc, &
sele oblectat his: Do-
mine quicumque ta-
les fuerint, semper co-
mitabitur illos fauor
tuus, & ueluti clarissi-
ma in luce uultus tui
uerfabuntur.
- 16 Ad memoriā no-
minis tui exultabunt
omnibus diebus uitæ
sux, & beneficio iu-
stificationis tuæ ma-
gii erunt.

- 17 Tu enim es splēdor fortitudinis eorum, & gratia tua exaltatur cornu nostrum.
- 18 Tu dñe scutum nostrū es, et sancte Israël̄is, rex noster
- 19 Tu locutus es olim nunciādo sanctis tuis atq; dixisti: Dabo heroi robur, eueham electū super populum.
- 20 Comparabo Dauid seruum meum, oleo meo sancto ungam eum.
- 21 Fulciet eū manus
- 17 Ornamentū enim fortitudinis eorum es tu, & pro tua in nos pietate robur illud incrementa suscipiet assidue magis & magis.
- 18 Beneficio enim dñi magis q̄ illo clypeo tuti sumus, & auxilio illius, qui sanctimoniz autor est Israël̄i feliciter cedunt quæcunq; aggreditur noster rex.
- 19 Oīm locutus es cū sancto tuo, Samuele, quomodo cū prophetis soles: & dixisti, robur addidi uiro alto, qui forti, exaltati adulescentem illum, quem e populo elegeram.
- 20 Inueni Dauid seruum meum: oleo sancto meo unxi eum.
- 21 Quare manus mea firma erit cū illo, nec deseret illum unquam: insuper & brachium

- mea, & brachium meum corroborabit eum.
- 22 Non superabit ipsum hostis, et sceleratus non opprimet eum.
- 23 Concidā ante eū hostes ipsius, & osores eius pcutiā.
- 24 Veritas uerò et bonitas mea ipsum prosequentur, & potētia mea exaltabitur cornu eius.
- 25 Portendam maiestatem eius ad mare, & imperium eius usq; ad Euphratem.
- 26 Ipse me appellabit, o pater mi, Deus meus & petra salutis mee.
- meum potentissimum faciet illum.
- 22 Non opprimet illū ullus inimicus, nec homo sceleratus male illi uolens affligere poterit illum
- 23 Conteram em̄ quot quot audebūt sese opponere illi: & odio habentes illum perdam.
- 24 Quicquid autē promisi illi assequetur, & prima illa gratia, qua elegi eū irrita nō fiet: per me em̄ exaltabitur cornu illius.
- 25 Et extendā usq; ad mare ditionē illius: & usq; ad flumina potētiam dexterę illius.
- 26 Ipse uocabit me, &

- 27 Ego autem primarium faciam eum, ac superiorem regibus terre
- 28 Seruabo ei bonitatem meam imperpetuum, & foedus meum firmum permanebit ei.
- 29 Semen eius imperpetuum propagabo, et folium eius secundam dies qui coelo oriuntur.
- 30 Quod si filij eius legem meam deseruerit, et in iustis meis non ambulauerint:
- 31 Si mores meos contaminauerint, & mandata mea non custodierint:

dicere familiariter audebit pater meus es tu Deus meus, stabilis et incōcussa fal^s mea tu.

27 Et ego faciam illum primum, & potentissimum omnium regum, qui sunt in terra.

28 Perpetuo illum prosequar favore meo, & pactum quod iniij cum illo, firmum erit.

29 Et constitui posteros illius conseruare perpetuo, & folium regni illius facere tam diuturnum, quam erunt dies caeli.

30 Si deseruerint posteri illius legem meam: et secundum praecipia mea non uixerint:

31 Si leges meas uolauerint, & mandatis

- 32 Iam uirga uisitato transgressiones eorum, et uerbis scelera eorum.
- 33 At bonitatem meam non auferam ab eo, neque fidem meam fallam.
- 34 Non faciam irritum foedus meum, quaeque ex ore meo prodierunt non immutabo.
- 35 Oino iuravi per sanctitatem meam, si Dauid fallam.
- 36 Semen eius imperpetuum durabit, & folium eius coram me tanquam Sol.

meis non paruerint: 32 Ego uelut uirga flagellabo eos ut resipiscant, & uerbis animaduertam in scelera illorum.

33 Clementia uero mea nunquam destitit illos: nec enim mentiri poterō, aut contra datam a me fidem facere.

34 Nunquam uiolabo pactum, quod est inter me et illos: id enim quod semel locutus sum, non mutabo unquam.

35 Quum ergo iurauerim per sanctitatem et & maiestatem meam, mentiri ne Dauid poterō?

36 Futurum promissa semen illius perpetuo duraturum, & folium regni illi fore tam stabile,

- 37 Firmum erit in
sempiternum sicut
Luna, & sicut cer-
tus ille in nubibus
testis. **℣**
- 38 Nūc autē despi-
cis et abijcis, simul-
tatem exerces cum
Christo tuo.
- 39 Rescindis fœ-
dus serui tui, humili-
contaminas coro-
nam eius.
- 40 Scidisti oīa septa
eius, & munitio-
nes eius cōtriuisti.
- 41 Conculcant oēs
qui isthīc trāseūt,
obprobrium est uicinis suis.
- & diuturnū, q̄ est ipse
Sol in cōspectu, meo.
- 37 Sicut luna perpe-
tuum erit regnū illius,
quā & stabile promif-
sionis meę in cœlo fi-
gnum esse uolo.
- 38 Interim tu tanquā
horū omniū oblitus,
deseruisse & abomina-
tus esse uideris Chri-
stum tuum, & excan-
duisse in illum.
- 39 Violasse uideris fœ-
dus in tūm cum seruo
tuo, & ignominiose in
terrā abieciſſe diade-
ma illius.
- 40 Diruisti oēs muros
illius, & munitiones,
quibus tutus esse solet
ab hostiū insultib⁹, fun-
ditus demolitus es.
- 41 Cōculcāt quotquot
iter faciunt iuxta illū,
factus est ludibrio uici-
nis suis.

- 42 Dexterā hostis
eius exaltas, & læ-
tificas omnes ini-
micos eius.
- 43 Retorsisti ro-
bur gladij eius, et
nō facis eum uicto-
rem in prælio.
- 44 Cessauisti ab or-
nando eo, & solū
eius ad terram col-
lisisti.
- 45 Recidisti dies iu-
uentutis eius, ope-
ruisti eum pudore.
℣
- 46 Quousq; Domine abscondēris? an ne
imperpetuum? quousq; incensa erit uelut
ignis indignatio tua?
- 42 Extulisti in altū dex-
terā hostiū illius, ut
grauius feriās, gaudio
affectisti quotquot ma-
le uoluerunt illi.
- 43 Aciem enim gladij
nostri retulisti, nec p-
diturus uideris nobis-
cum, sicut soles, in præ-
lium.
- 44 Obscurasti splendo-
rem illius, solium illius
regium in terram usq;
detraxisti.
- 45 Breues fecisti dies
adoleſcentię ipsius, oī
ex parte ignominia cō-
operuisti illum. Ita
factum est.
- 46 Quousq; tandē ab-
sconderis domine? per-
petuū ne exardescet
ne quēadmodum ignis
solet furor tuus?

47 *Reputa quantū sit tempus mihi cōstitutum, num leuē ob causam creaueris omnes filios hominum.*

48 *An quisquā ita uiuat ut nō sit morturus? aut animam suā de ui foueere liberaturus.* אלו

49 *Vbi est prisca illa bonitas tua Domine, quam iureiurando promisti Dauid per ueritatem tuam?*

50 *Memor esto dñe obprobrij, quo uni*

47 Recordare quā breuis & nihili sit uita mea, an nō ex ipsa cōditione mali satis habemus? q uanitati per totam uitam obnoxij quotquot sumus posteri. Adæ, abs te conditi sumus.

48 Nemo est em̄, quāntūuis sit uir robustus, q uictur? sit expers mortis, & qui tutari uitam suam poterit cōtra uio lentiam sepulchri.

49 Vbi nunc sunt superiorē seculorū misericordie tue dñe, qñ iuramento obstrinxisti te Dauid, bona fide posterorum illius curam te habiturum?

50 Perpede dñe quā contumeliose tractantur serui tui, quōd q cōcoquere cogar clam & uelut in sinu portare cōtumelias, quibus

uersa populorum multitudo, seruos tuos afficit, quōd ego in sinu meo premo.

51 *Quo contumeliatur inimici tui Domine, quo etiam uestigia uncti tui excrantur.*

52 *Gratie Domino imperpetuū, Amē, Amen.*

PSAL. XC.

1 *Domine tu es Dreceptaculum nostrum ab omni auo.*

2 *Priusquā montes*

me afficiūt populū narij & propemodum innumerū.

51 Cōtumeliosi enim nō in nos solum sunt, sed et in ipsum te dñe: rident em̄ assidue nos tanq̄ sp̄i nobis nihil sit reliquū ī xp̄o tuo.

52 Qualiscunq̄ sit status rerum nostrarum, Deus quod pmisit nō poterit non prestare, quāuis molesta sit nobis mora: quare dign⁹ est, qui perpetuō laudetur ab oībus, Amen Amen.

X C.

1 *Domine tu fuis nobis securus superioribus in star alysi, ad quē tutissime confugere licebat.*

2 *Prius em̄ quā montes pducii essent, et facta terra, & in plagas*

Libri tertij finis.

Dñe refugiu factus es nobis.

- nasceretur, aut tel-
lus: priusquam cõ-
deretur orbis, ab
eterno usq; in eter-
num tu es Deus.
- 3 Tu redigis ho-
minem in puluerẽ,
& contrã, dicis:
Redite in integrũ
filij hominum.
- 4 Quia mille anni
ante te sunt, sicut
dies hesternã que
præterijt, & excu-
biã nocturnã.
- 5 Te illos dissipã-
te, somnus fiunt,
ac subito sicut fœ-
num mutantur.
- habitas distincta: tu
ab æterno fueras te ip-
so potentissimus Deus.
- 3 Deduces hominẽ ua-
rijs miserijs obnoxiiũ,
quoad sentio fractus fu-
erit, & dices tum, redite
posteri Adã in terrã,
unde prodijstis.
- 4 Nulle profectò anni
apud te et cũ tua æter-
nitate collati, sunt tan-
quã dies hesternus, q
præterijt: & tanquam
una ex nocturnis uigi-
lijs, que nullũ relinquit
post se uestigium.
- 5 Velocissimẽ propere
re annos hominum iu-
bes, & priusquam ad
se reuersus homo cogi-
tet, quid sibi in uita ac-
ciderit, clapsos sentiet
illos ueluti somnium
quoddam: manẽ enim
in initio uitę tanquam
herba quedã succre-
scet, & aliquid esse ap-
parebit.

- 6 Fœnũ manẽ flo-
ret & crescit, ue-
spere icisũ arefcit.
- 7 Sic te irato cõsu-
mimur, et in furore
tuo deturbamur.
- 8 Tenes flagitia no-
stra coram te, oc-
cultã nostra in luce
uultus tui patent.
- 9 Te irato, uniuersa
si dies nostri colla-
buntur, anni nostri
dicto citius finiũt.
- 10 Dies annorum
nostrorum quibus
manifestiora sunt in conspectu tuo.
- 9 Quare dies nostri elapsi sunt uniuersũ te nobis
irato, finiũimus annos nostros dicto citius.
- 10 Tempus enim uitę nostrę si fuerit septuaginta
- 6 Manẽ inquam nire-
bit & aliquo usq; suc-
crescere uidebitur, ad
uesperam uerò succide-
tur & arefcet.
- 7 Et tanquam non sit
in annis nostris paucis
mali satis, accedit ira
tua, quã non sinit uel
per somnium nos senti-
re, qualecunq; illud sit
quod possit homini ef-
fe quoquo modo uolu-
ptati: in metu enim cõ-
sumpti sunt anni no-
stri: & quia uehemẽter
nobis irasci uidebaris,
conturbati sumus &
inhorruimus.
- 8 Collocasti iniquita-
tes nostras e regione ti-
bi, & peccata, quę nos
pro occultis habuimus,
& in adolescentia com-
missimus, ipsa luce ma-
nifestiora sunt in conspectu tuo.

- deginus, septuaginta ferme anni, & si q̄ uiuidiores sunt, octoginta anni, quæ ipsorū excellentia inter labores & dolores rectius numeraretur, sic subito recidimur & auolamus.
- 11 Quis habet rationē potentis iræ tuæ, æquē excandescentiæ ac furoris?
- 12 Instrue nos ut dies nostros numeremus, & sapientiam illorum in memoria, ut nihil nobis de hac uita magni promittentes, diuinæ sapientiæ studio animum intendamus.

annorū, aut summum octoginta, bene actum nobiscum putabimus: interim illi, qui præcipui sunt inter hos, & tãquam flos ipse huius tam raræ ætatis, & molestijs & laboriosis miserijs pleni, abeunt uelocissimè, & nos toti, uelut alii assumptis, auolamus.

11 Quis uitare unquam nouit potestem iræ tuæ, maxime si à nobis exigas uenerationem maiestati tuæ debitam: & ob eam non satis diligenter præstitã, quantum res ipsa requirat, irasci uolueris.

12 Numerare nos doce ad hunc modum paucissimos dies nostros, & semper habere paucitatem illorum in memoria, ut nihil nobis de hac

- corde cōsideremus
- 13 Redi Dñe nunc tandē, & propicius esto seruis tuis.
- 14 Satiemur citò bonitate tua, ut exultemus & letemur cunctis diebus nostris.
- 15 Letemur pro ratione dierum quibus nos adflixisti, pro annis quibus malū experti sumus.
- 16 Impartire seruis tuis egregia facta tua, & amplitudinem tuam filijs eorum.
- 17 Et sit splendor Domini Dei nostri no-

13 Redi ad solitam clementiam Domine, an nondum satis in miseros nos seuitum uideatur? misereatur tandem te seruorum tuorum.

14 Copiosè et citò summo mane benignitatis tuæ participes effice nos: ut saltem gaudere liceat & letari paucis, qui reliqui sunt, uitæ nostræ diebus.

15 Affice nos gaudio per magnitudinem malorū, quæ diebus & annis superioribus, pessima experti sumus.

16 Appareat seruis tuis salutariter illud redemptionis opus, & reconciliatio diuinæ maiestatis tuæ nota fiat seruorum tuorum posteris.

17 Sic fiat gratiosus &

biscū, opus quoq;
manuū nostrarum
nobis perficiat, o=
pus manuū nostra
rum ille absoluat.

PSAL. XCI.

Qui ha-
bitat in
adiuto-
rio altis-
simi.

- 1** **Q**ui habitat
in penetrali
bus altissimi, et sub
umbra omnipoten-
tis uersatur,
2 Dicit ad Dñm:
Spes mea & secu-
ritas mea deus me-
us est, eoq; fidam.
3 Is enim libera-
bit te de laqueo
uenatoris, & à pe-
ste pessima.

pulchrè fauens nobis
Dominus Deus no-
ster, ut quicquid facere
tentauerimus, efficax
fiat: efficax in quā fiat
Domini beneficio, quic-
quid manibus nostris
attrectauerimus.

XCI.

- Q**uicumq; com-
mittit se prote-
ctioni altissi-
mi, quantumuis occul-
tæ, illius tutelam susci-
piet omnipotēs Deus,
& tutò uersabitur in-
ter pericula uitę huius.
2 Quare & ego persua-
dere mihi audebo de
Domino quodd spes
mea ipse sit, propu-
gnaculum meum, &
Deus meus: ego enim
totum me curę illius
committam.
3 Ipse ergo curabit, ne
incidas tu quisquis illi
credis in illum inuidia-

- 4** Alis suis operiet
te, ut sub pennis e-
ius tutus sis: ueri-
tas & fides eius,
clypeus & umbo
tuus erit.
5 Ut neq; nocte me
tuendum sit tibi à
terroribus, neque
die à uolante sagitta
6 Non à peste quæ
in obscuro grassa-
tur, nō à noxa quæ
meridie uastat.
7 Millia cadent ad
latus tuum fini-
strū, & myriades
ad dexterum, quo-
minus ad te adpropinquetur.

toris laqueum, tutum
te reddet à peste quan-
tumuis pestilente.

4 Alis suis cooperiet te,
& sub pennis illius tutus
eris: nullū scutum nec
ullus clypeus præstare
hoc cuiquā poterit, quā
ipse sua cura præstabit.

5 Protectione illius fiet,
ne metuas, ut res ulla
terrorem incutiat tibi
noctū: neq; timeas si
quis iaculo te petat e-
tiam medio die.

6 A peste, quæ clam
inuadere homines so-
let, & ab ea, quæ de
improviso suborta se-
uie, securus eris.

7 Si prælium ingressus
cum hostibus manus
cōserueris, à latere fini-
stro mille, & à dextro
decem milia corruent,
tu uerò incommodi
nihil accipies.

- 8 *At impiorū mul-
tā uidebis, & in-
spicies tuis ipsius
oculis.*
- 9 *Tu enī Dñe se-
curitas mea es, in-
edito cōstitui asyl-
lum habitaculi tui.*
- 10 *Non temerē ue-
niet ad te malum,
plaga non accedet
tabernaculo tuo.*
- 11 *Angelis enī suis
tua causa præcipi-
et, ut in oībus uijs
tuis te custodiant.*
- 12 *Vt manibus te
batiulent, quo mi-
nus ad lapides lædas
pedes tuos.*
- 8 Quin potius oculis
tuis uidebis præliantē
pro te Deum, & im-
pios poenas dare secu-
rus aspicies.
- 9 M' crito ergo' omnis
fiducia' mea sita est in
te Domine: quisquis
igitur sapiens, Dominū,
qui est supra omnia, ue-
luti tutissimum asylū
ante oculos tibi pro-
pone.
- 10 Quod si feceris, autem
tibi polliceri, qui hæc
scribo, non futurum ut
illud inopinatum ma-
lum te corripiat, uel ul-
la plaga familiam tuā
infestet.
- 11 Mandauit enim an-
gelis suis curam tui, ut
soliciti sint pro te qua-
cumq; iueris.
- 12 Manibus gestabunt
te quoties periculū fue-
rit, ne uel leuiter in la-

- 13 *Super pardos et
aspides incedes,
calcabis leonem et
draconem.*
- 14 *Me enim depit,
ait Dñs, ego quoq;
liberabo eum ac
protegam, quia no-
mē meū agnoscit.*
- 15 *Quum me inuo-
cabit, exaudiā eū:
in angustia adero
illi eximam eum ac
magnificabo.*
- 16 *Longæua etate
saturabo eum, ac
postremò salutem
meam ostēdam ei.*
- 13 illum impingat pes
tuus.
- 13 Per medios leones et
serpentes iter facies fe-
curus: & si insurgere in
te conētur, pedibus cō-
culcabis prostratum le-
onem & draconem.
- 14 Quia me amauit, ab
omni malo immunem
faciam illum: stabilem
& inconcussum illum
reddam, quod charum
illi fuerit nomen meū.
- 15 Implorabit auxilium
meum, & ego uotis il-
lius respondebo, adero
illi ab omnibus pericu-
lis liberabo illum, &
honoratum faciam.
- 16 Longitudine dierum
saturabo illum, & o-
stendā illi quibus mo-
dis beate soleam ami-
cos meos.
- XCII.
- A
- PSAL. XCII

1 **P**ulcherrimū
est celebrare
Dñm et canere no-
mini tuo altissime.
2 Prædicare boni-
tatem tuā sub au-
roram, & ueritatē
tuam noctibus.
3 Decachordo &
cheli, carmine &
cithara.
4 Tu enim Domi-
ne letificas me o-
peribus tuis, & pro-
pter facta manuum
tuarum exultō.
5 Quam præclara
sunt opa tua dñe?
extra modū profunda sunt cōsilia tua.

AEquum est cū
gratiarū actio-
ne laudare Do-
minum, & cantare no-
men tuum o altissime.
2 Cōmemorare sum-
mo manē clementiam
& constantiam tuam
noctibus singulis.
3 Idēq; non uoce solū,
sed & musicis instru-
mentis, decachordo, na-
blo, & citharæ dulci
modulatione.
4 Delectasti enim me
Domine elegantissima
hac operū tuorum ua-
rietate, operibus ē qui-
bus colligi facilitē po-
test omnipotentia ma-
nus tue, oblectabo me.
5 Quam suspiciēda ob-
magnitudinem sunt o-
pera tua Domine, ue-
hementē profunda sunt,
& inscrutabilia nobis

6 Homo imprudēs
non capit, neq; stul-
tus intelligit istud.
7 Quod, cum scele-
rati, sicut fœnum,
germinant, in hoc
floreant oēs faci-
norosi, ut imperpe-
tuum excindātur.
8 Tu autē summus
permanes in æter-
num Domine.
9 Ecce enim hostes
tui domine, hostes
inquam tui perēūt
ac dissipantur om-
nes scelerati.
10 Meum uerò cor
nu redascendet si-

consilia tua.
6 Vir stolidus nihil ho-
rum intelligit: neq; stul-
tus cōsiderat in his na-
turæ miraculis omni-
potentiam Dei.
7 Quod uirere uideā-
tur impij sicut gramē
terræ, & florere pluri-
mi homines scelerati,
non hoc felicitatis illo-
rū putādū est, sed dam-
nationis perpetuæ ar-
gumentum.
8 Tu autem es excel-
sus super oēs, erisque
perpetuū Domine.
9 Quare præter expe-
ctationē eueniet hosti-
bus tuis Domine: præ-
ter expectationē, qui
nunc florere uidentur,
funditus peribunt: sub-
uertent sese sceleribus
suis, quotquot sunt ho-
mines scelerati.
10 Interim tu simile fa-
cies cornu meū cornu

cut monocerotis,
& seniū meū præ
succo uirescet.

11 Quod hostium
meorum, & insur-
gentium in me ma-
lignorum malum,
inspiciet oculus
meus, et auris mea
percipiet.

12 Iusti uerò ger-
minabunt instar
palme, & sicut
Cedrus Libani frō
descend.

13 Plantati domi Domini, in atrijs Dei
nostri florebut.

14 Quin in senectute germinabunt suc-
culenti & floridi facti.

monocerotis: iam nunc
perfulus mihi uideor
oleo fragrantissimo.

11 Videbit enim oculus
meus in meis, qualia
quissquā optaret in ho-
stibus suis: & de insur-
gentibus in me scclera
ris audient aures meæ.

12 Iustus quemadmo-
dum palma florebit, et
sicut cedrus in Libano
in altum succrescet.

13 Qui plantati sunt in
domo Domini, in a-
trijs Dei nostri flores
suos proferent pulcher-
rimos.

14 Itaq; fiet, ut ualen-
tes sint in senio, bene
habiti & uirentes.

15 Quo palam fiat
quàm æquus est do-
minus petra mea,
& iniquum nihil
est apud eum.

PSAL. XCIII.

1 Domine rex q
D magnificè in-
dutus es, amicus
Domine ac forti-
tudine cinctus: or-
bem sic firmasti ut
moueri nequeat.

2 Iam inde ab ex-
ordio constitutum
est solium tuū, ab
æterno tu es.

3 Ecce extollunt flumina Domine, ex-
tollunt flumina uocem suam, attollunt

15 Vt palam fiat æquū
esse Dominum, qui in-
star rupis est mihi, &
ab omni iniquitate
quàm alienissimus.

XCIII.

1 Dominus regnā Domi-
di prouinciam nus re-
suscepit maie- gnauit
gnauit decorē
decorē indutus
indutus est.

2 Stabile est regnum
solij tui, & fuit ante cō-
stitutionē mūdi, & ab
ipsa cōstitutione usq;
in perpetuum ipse ille,
qui semper fuisse eris.

3 Exaltauerunt flumi-
na Domine, exaltaue-
runt flumina strepitus

flumina fluctus suos.

4 At sonitu aquarū immaniū, nimis aquarum uehementissimis, potentior est Dñs qui in excelsis habitat.

5 Quæ tu enim te status es, super domo tua pulchra et sancta, uera & firma permanebunt dñe usq; in æternū.

PSAL. XCIIII.

Deus ultionum Dñs, deus ult.

Domine Deus iudex, deus ultor honorificare.

2 Euehere o iudex orbis, & redde su

suos, & exaltatura magis uidebantur fluctus suos.

Verū dñs cōpescuit eos omnipotentia sua: aquis quātūuis multis imo & ualutissimis fluctibus maris potentior est Dominus altissima quæq; possidens.

Quæ pollicitus es, optima fide p̄stita sunt domui tuæ, quā eleganter exornasti sanctimonia Domine, q̄ duratura est perpetuo.

XCIIII.

1 Quid potestatem habes uiciscendi iniurias tuorū Dñe, qui potestatem in quā habes Deus cōspicius appare.

2 Sustollaris quæsumus in altū, & solium tuū cōscendas, qui iudex es uniuersæ terræ, & redde, quod me-

perbis digna.

3 Quousq; impij Dñe, quousq; impij triumphant?

4 Quousq; loquuntur, fabulatur, atq; differūt friuola omnes flagitiosi?

5 Quousq; populum tuū cōmolunt, & hereditatē tuā adfligunt?

6 Viduā & aduenā occident, & pupillū trucidabunt?

7 Et dicunt, nō nouit Dominus, &

8 Accipite igitur imprudentes de populo,

rentur, superbis.

3 Quousq; impij Domine, quousq; impij exaltabunt?

4 Sceleratus illorum animus erūpet in uerba, & loqui eos coget fastuose, prædicabunt sese, & sua scelera iactabunt homines hi peccatissimi & numero plurimi.

5 Populum tuū Domine atterere conabuntur, & patrimonium tuum affligent.

6 Viduam & aduenā occident, & interficiēt pupillos.

7 Peruadebunt sibi nō habiturū te horum rationē Domine, nec consideraturū te quū Deus sis Iacob.

8 Intelligite tādē, q̄

Deus Iacob nihil horum intelligit.

- et stulti tandem sapite.
- 9 Num is qui aures conseruit non auditurus est? aut qui oculum finxit, non uisurus?
- 10 Num qui gētes erudit, non corripit? quicq; homines docet scientiā?
- 11 Domino itaq; p̄specta sunt humana consilia, nempe quod uana sunt.
- 12 O felicem uirū quē tu doces Domine, et quem lege tua firmas.
- bestijs non multo estis præstantiores in populo, stolidi quando res piscetis?
- 9 Qui uestris capitibus affixit aures, & facultatē dedit audiēdi, surdus ne erit ille, nec audiet quicquam? & qui oculos uobis in fronte aptauit, ex p̄rs ne esse poterit uidendi?
- 10 Qui docet etiā ethnicos lectari quod rectū est, an non supplicium sumet de uobis transgressoribus? ille in quā, qui docet homines prudentiā, & ueluti insculpsit animis illorū, hæc relinquet inulta?
- 11 Dominus nouit omnia, quæ quicuis cogitat homo, quā uana sint & inefficacia.
- 12 Quare felix ille est uir, quē tu erudire, & tua doctrina imbueret

- 13 Ut securus sit à periculoso tempore, dum interim lacus impio sodiatur.
- 14 Non enim repellet Dñs populum suum, et hereditatē suā non deseret.
- 15 Sed ad iustitiæ normam restituet iudiciū, atq; eū seclabuntur omnes qui recto sunt corde.
- 16 Quis auxiliū ferat mihi aduersus malignos? aut quis consistat mecū aduersus sceleratos?
- 17 Nisi Dñs auxili-
- dignaberis, seruator omnium Domine.
- 13 Præbebit enim illi requiem ea disciplina temporibus periculosis, quoad impio sodiat louca ex qua nunquam emerget.
- 14 Non abijciet Dominus populū suū, neq; hereditatē suā despiciet unquam.
- 15 Futurū est enim ut iustitia cōiungatur cū iudicio, & iudices quod iustum est iudicent, sequanturq; illud uicti, qui integro sunt animo.
- 16 Utinā exurgat quisquam mecū aduersus homines perditos, utinam se quisquā mecū opponat his sceleratissimis hominibus.
- 17 Nisi Dominus auxilio fuisset mihi, perissem: parū em absui,

liator meus esset,
iam pridem habitaret
apud inferos anima
mea.

18 Nam si quando
dicerem, lapsus est
pes meus, sustentabat
me bonitas tua
Domine.

19 In multitudine
cruciatuum meorum
internorum, solatia
tua reficiebant
animam meam.

20 Num tibi quicquam
comune est cum
solio scelerati,
qui afflictionem fingit
pretextu legis?

21 Concurfant aduersus
animam iusti, &

quin uita spoliatus
iacuerim in sepulchro.
18 Quoties uidebatur
pes meus uacillare, cle
mentia Domini robur
addebat mihi, & stabi
liebat me.

19 Pro multitudine tri
stium cogitationum mea
rum, quibus intra me
cruciabatur animus me
us, consolationes tue
uicissim exhilarabant
eum.

20 Nunquid comune
tibi quicquam erit cum so
lio & potestate tyran
ni, qui struit caluniam
infantibus, idcirco suo
more, & tanta callidi
tate, ut legitime illud
facere uideatur?

21 Ipsi congregabunt
satellites in perniciem
iusti, hominem inno

sanguinem innocen
tem damnant.

22 Refugium uerò
meum dominus erit,
& Deus meus pe
tra fiducia mea.

23 Et retorquet
in eos malicia eorū,
et propter nequitiam
eorum disperdet illos,
disperdet illos Dominus
Deus noster.

PSAL. XCV.

I Adeste exultemus
domino, iubilemus
petræ salutis nostræ.

2 Cōpaream corā eo cum
gratulatione, et

xium impietatis dam
nabunt.

21 Verum Dominus erit
meus protector, & deus
meus iuxta munitione ar
cis, quæ in altissima
rupe extructa est.

23 Et retorquet in il
los iniquitatem, qua op
presserunt alios ipsi: &
quæadmodum meretur
scelerata uita illorū,
subuertet eos funditus,
subuertet inquam
eos ipse dominus deus
noster.

XCV.

Ia exultemus Venite
nos Dominum exultemus
habere propitium, iu
bilemus ipsum Dño, iu
bilemus nobis ueluti rupem
firmam inaccessam hosti
bus nostris, & auto
rem salutis. Deo.

2 Ante omnia hoc a
gamus, ut placido uul

- psalmis canam⁹ ci.
 3 Dominus enim
 & Deus & rex
 maximus est super
 omnes deos.
 4 In manu illi⁹ tellu
 ris penetralia sūt,
 & montiū robur.
 5 Eius est mare,
 ipse enim condidit
 illud, cōtinens, ma
 nus enim eius for
 mauit eam.
 6 Adeste adore
 mus, flectamus ge
 nua, & supplice
 mus corā Domīno
 factore nostro.
 7 Ille enī est Deus

tu respiciat nos, psal
 mis inuicemus in hono
 rem ipsius.

3 Deus enim magnus
 est Dñs, et rex magnus
 præ omnibus dijs.

4 In cuius potestate
 sunt fundamenta ter
 ræ, & cacumina mon
 tium ab ipso habent
 quod sunt.

5 Cuius est mare, ipse
 enim fecit illud, & ter
 ram iussit extare om
 nipotentia sua extra
 mare.

6 Eia uenite igitur ut
 unā adoremus, & sup
 plices efficiamur: & ge
 nua flectamus ante do
 minum autorem uitæ
 & salutis nostræ.

7 Ipse enim Deus est
 noster, nos autem po
 pulus, q̄ pabulo ipsius
 uisitamus, & ueluti
 grex ouium curæ &
 omnipotentie illius

- noster, nos autem
 populus pascuæ e
 ius, et grex manus
 eius, dummodo uo
 ci eius omni tempo
 re pareamus.
 8 Nolite obdurare
 cordibus uestris si
 cut in iurgio, sicut
 in rebellionē, in so
 litudine facta.
 9 Vbi me excutie
 bāt patres uestri,
 p̄babāt me & ui
 debāt opera mea.
 10 Quadraginta
 annis pert̄sum est
 me nationis huius,
 ita ut dicerē, Popu
 cōmisi: hodie igitur si
 uoci eius auscultaueri
 tis, & agere prudenter
 uolueritis:
 8 Non obdurabitis
 cor uestrum, sicut olim
 tempore contentionis
 in deserto obmurmura
 uerunt cōtra me: &
 periculum fecerūt tam
 ne potēs essent Deus,
 ut libidini eorum satis
 facere possent.
 Ibi enim tētauerūt
 patres uestri, an pos
 sem suppeditare illis,
 quibus opus habebāt:
 explorare conati sunt
 quantum possem ego,
 quāuis uidissent ope
 ra plurima diuinitatis
 mee argumenta ma
 nifestissima.
 10 Quadraginta annis
 ueluti his mihi fuit cū
 illo hominum genere,
 & dixi asidue, popu
 lus hic desipit manifeste.

lus iste toto corde
errat, nō em̄ agno
secabant uias meas.

11 Per iram ergo
meam iuravi super
eis, quod nō ingres
suri essent in re
quiem meam.

PSAL. XCVI.

1 Cantate
Dño can
ticum no
uum.
Cantate Domi
no carmē no
uum, cane domino
uniuersa terra.

2 Canite Domino
& collaudate no
men eius, predicat
te omni tempore saulem eius.

3 Memorare apud gentes gloriā eius,
apud omnes populos miracula eius.

ste, & aberrat turpissi
mē: uerūm ipsis nihil
eorum, quā ego dice
bam, curā erat.

11 Quare quū finē in
saniendi nō facerent,
iuravi iratus, me non
introduciturum illos in
locum illum quietissi
mum, in quē perduce
re decreueram.

XCVI.

1 Cantate Domi
nū carmine no
uo, cantate Do
minum quotquot in
colitis terram.

2 Cantate Dñm & ce
lebrate nomē eius, pre
dicare de die in diē sa
lutem, qua seruati estis
beneficio ipsius.

3 Narrare exteris na
tionibus maiestatem

4 Quoniam ma
gnus est Dñs, &
supra omnē laudē,
formidabilis etiam
est supra oēs deos.

5 Omnes enim dij
gentiū statuē sunt,
Dominus autē coe
los condidit.

6 Gratulatio &
magnificētia apud
eum sunt, potentia
& maiestas in san
ctuario eius.

7 Tribuite dño tri
bus gentiū, tribui
te domino potentiā
& fortitudinem.

8 Tribuite omnipo

ipius, uniuersis q̄ usq̄
habitat populis stupen
da opera illius.

4 Magnus est em̄ do
minus, & omni laude
maior: metuendus etiā
illis omnibus, q̄ usquā
habentur pro dijs.

5 Omnia enim, quae
reliquae nationes ha
bent p̄ dijs, nihil sunt:
Dominus autem est, q̄
coelos fecit.

6 Quicquid usquā est
magnificum & deco
rum, est in cōspectu il
lius: potentia & ingens
gloria illius reuertet in
ipsis coelis, quos sibi p̄
habituculo peculiariter
delegit.

7 Quare tribuite Do
mino quotquot estis
familiae populorū, tri
buite in quā Domino
maiestatē & omni po
tentiam.

8 Tribuite dño eam

tentiã nomini Do-
mini: corripite mu-
nus, & uenite in
atria eius.

9 Adorate Dñm
pompa sancta: re-
uereatur faciẽ eius
uniuersa terra.

10 Et ualgate in gen-
tes, Dominus re-
gnat: Dñs q̄ firma-
uit orbẽ, ut moueri
nequẽat: Dñs qui
per æquitatẽ iudi-
cat populos omnes.

11 Latentur cœli, gestiat terra, reboet
mare, & quicquid in eo est.

12 Exultet ager & quicquid in eo est:
exultet omnis arbor siluarum.

maiestatẽ, quæ respon-
det nomini ipsius: arri-
pite munera, & ppe-
rate ad arria ipsius.

9 Prosterne uos ante
Dñm, ueneratu-
ri magnificẽ sanctam
maiestatẽ illius: metui-
te ab ipso quotquot
habitis in terra.

10 Narrate exteris na-
tionibus Dñm, qui su-
scipisse regnandĩ pro-
uinciam: quare stabili-
setur orbis, nec uacil-
labit amplius.

11 Letabitur cœlum,
& exultabit terra, exi-
liet præ lætitiã mare
cum omnibus quæ in
ipso sunt.

12 Exultabũt cãpi, gau-

13 Ante Dominum
cum ueniet, ueniet
enim ad iudicandũ
terram, ad iudican-
dum orbem cũ iu-
stitia, & populos
cum ueritate.

PSAL. XCVII.

1 Dominus re-
gnat, gaude-
at tellus, et ifularũ
multitudo læretur.

2 Nubes et caligo
circũ eũ sunt, iusti-
tia et æquitas sunt
fulcra solij eius.

3 Ignis ante ipsum
procedit, ut inflam-
met circumquaq; hostes eius.

debunt arbores un-
uersæ in syluis ipsis.

13 Propter dominum
quod aduenerit: quod
aduenerit in quã iudex
futurus ipsius terre. ut
dicabit em orbẽ terræ
secundum iustitiam, et
populos optima fide
gubernabit.

XCVII.

1 Dominus regni
gubernacula su-
scipere digna-
tus est, exulter terra,
gaudeat insule nume-
ro plurimę.

2 Nubes & caligo cir-
ca illum in terrore ma-
lorũ, iustitia autem &
æquitas firmamẽtum
sunt throni ipsius.

3 Ignis ipsum præce-
det: & flamma undi-
que uastabit hostes il-
lius.

Dñs re-
gnauit,
exultet.

- 4 Fulgura eius or
bē illustrāt, pauet
ac mouet terra.
- 5 Mōtes instar cæ
ræ diffluunt à præ
sentia domini, à cō
spectu Domini uni
uersæ terræ.
- 6 Annunciant cœli
iūstitiā eius, & ui
debunt oēs populi
maiestatem eius.
- 7 Erubescant autē
oēs qui idolis ser
uiunt, inq; dijs suis
gloriātur, & ado
rent eū omnes dij.
- 8 Hæc cum audiet, letabitur Zion, &
exultabunt filix Iuda propter iudicia

Lucere facient fulgur
ra eius orbem, senlit
& expauit præ fulgur
rum multitudine ipsa
terra.

Mōtes tanq̄ cæra
soluti sunt, & præ me
tu apud se nō fuerunt
propter præsentia dñi,
præsentiam inquā dñi
uniuersæ terræ.

T estati sunt cœli in
iūstitiā illius: & uiderunt
uniuersi populi maie
statem illius.

P udefiāt quotquot
colūt sculpitile, qui pla
cent sibi cultu rerum
nihilī: quin potius ipsi
prosterne uos ante il
lum, quotquot estis uf
quam, qui pro dijs ho
minum stultitiam ha
beminī.

Audiuit & gauisa est

- tua Domine.
- 9 Quoniā tu Dñe
altissimus es super
omnē terrā, in im
mensum erectus es
supra oēs deos.
- 10 Qui diligitis dñm
odio habete mali
tiam, ille enim custo
dit animas seruo
rum suorū, & de
manu impiorum li
berat eos.
- 11 Per illum lux in
nocēti inseritur, et
gaudium, qui inte
gro sunt corde.
- 12 Letemini iusti in Domino, & gratu
lemini in cōmemoratione sanctitatis eius.

Sion, & exultauerunt
filix Iudæ, propter iu
dicia tua: q̄ impios ter
roribus examinas, &
pios exhilaras Domi
ne.

Tu certe supra uni
uersam es terrā, & po
testatē habes in omnia
infinite modis ob hæc
miracula prælatus es
altijs uniuersis dijs.

Qui amatis domini
odio habete malitiam:
ipse est enim, q̄ animas
sanctorum suorū custo
dit, & à tyrannide im
piorū eripiet illos.

Lux orta est iusto: &
animo cādidiis lætitia.

Gaudete iusti uos do
minum habere propiti
um, & gratias agite
cū ueneratiōe sanctissi
mæ maiestati illius.

SPAL.XCVIII.

¹ Cantate
dño caudi
cū nouū.

Canite Domini
no carnē no
uū quia admirāda
fecit, salutari dex=
tera sua, & bra=
chio suo sancto.

² Notam fecit Do
minus salutem suā,
& in gentium ocu=
lis reuelauit iusti=
tiam suam.

³ Memor fuit bo
nitatis ac ueritatis
sue erga domum
Israēlis, ut omnes
fines terræ uideāt
salutē Dei nostri.
ius autor nobis fuit ipse noster Deus,

XCVIII.

Cantate domi=
num nouo car=
minis genere:
ipse enim præbet argu=
menta scribendi noua
plurima, admirāda nā
que sunt, quæ iam re=
cens designauit: uictori=
am enim peperit si=
bi sua ipsius dextera
manu, & brachio san=
ctissima maiestatis sue

² Sic egit dñs cū suis,
ut notū esset oibus ui=
ctoriā illā salutiferā ef=
se ab illo: palam em̄ ui=
dentibus inimicis argu=
menta redidit iustitiæ
sue.

³ Memor fact⁹ est mi=
sericordie sue, et fidei
in præstandis, quæ pro=
miserat Israēli: uide=
runt quotquot habi=
tāt usquā in ultiis angu=
lis terræ eā salutē, cu=
ius autor nobis fuit ipse noster Deus,

⁴ Iubilet dño uniuersa
terra, plaudat,
exultet ac psallat.

⁵ Psallite Dño ci=
thara, cithara uo=
cē psalmi iungite.

⁶ Psallite tubis &
uoce buccinæ, iubi=
late corā rege Do=
mino.

⁷ Reboet mare &
quicquid in eo est,
orbis cum habita=
toribus suis.

⁸ Flumina plaudāt
manibus, simulq;
mōtes exultent.

⁹ Coram Domino
quū ueniet ad iudi=
cā

Iubilate in honorē
domini quotquot ha=
bitatis in terra: subla=
ta uoce canite, exulta=
te & psallite.

⁵ Psallite in honorē
domini cithara, sed ad
lubita ad citharam mo=
dulatione uocis.

⁶ Sonate taratāris et
dangite tuba: iubilate
quātū potētis propter
aduentū inignis huius
regis, qui dominus est
omnium.

⁷ Sirepitum edat præ=
gandio mare, & pisciū
multitudo innumera,
orbis torus cū his, quæ
degunt in eo, exultet.

⁸ Flumina iunctis ma=
nibus gaudia sua te=
stent, unanimiter mou=
tes exultent.

⁹ Idēq; propter do=
minum, quod ipse ad=
uenierit prouinciam su=
cepturus iudicādi ter=
ræ

candum terrā, iudicabit enim orbē cōsultrice iustitia, & populos assessore æquitate.

PSAL. XCIX.

Dñs regnabit, irascant populi.
 1 Dominus regnat, & populos cōiurbat, insidet Cherubim, et mouet terram.

2 Dominus, qui in Zion colitur, magnus est, & sublimis sup omnes populos.

3 Euehant nomen tuum magnū, formidabile, & sanctum.

4 Regia fortitudo æquitatis quoq; amās

ram: iudicabit orbem terre secundum iustitiam, & populos cum æquitate summa.

XCIX.

Quia dominus aduenit regnū administraturus, contremiscent populi: ille inquam Dominus, qui sedet super Cherubim, aduenit: quare reuerenter attenti sicut habitatores terræ.

2 Dominus in Sion magnus, & pro omnipotente agnitus ab uniuersis populis.

3 Fatebuntur nomen tuū magnū esse, & metuendum, & sanctissimē augustum.

4 Quauis potens sit dñs, non tyrannidem

est, tu manu tenes bonum, tu quod iustum & rectū est, facis in Iacob.

5 Exaltate dominū Deum nostrū, & adorete scabellum pedū eius, sanctus enim est.

6 Moses & Aaron ē sacerdotum eius ordine, & Samuel ex eorū numero q nomē eius inuocati inuocabant ad dominū, & ille respondebat eis.

7 Ex columna nubis alloquebatur eos, seruabunt enim contestationē & legem

exercebit, sed æquitatem: cuius amantissimus est: tu enim dñe gubernabis omnia cū æquitate summa: iudicium enim & iustitiā in posteris Iacob exercuisti semper.

5 Exaltate dominum Deum nostrū, & prosternite uos ad scabellum pedum ipsius: est enim ipse dignus eo honore, quum sit sanctissimus.

6 Moses & Aaron inter sacerdotes eius, & Samuel ē numero eorū, q inuocabāt nomē ipsius: quos semper exaudivat, qñ eius auxilium implorabant.

7 Ex nube, quæ forma columnę habebat, loquebatur cum eis:

quam dederat eis. parauerunt admonitio
 8 Dñe deus noster nibus ipsius, & pacũ
 inijt cum eis.
 tu exaudiebas eos, 8 Domine Deus nos-
 ter tu exaudiebas eos
 tu eras eis & deus Deus licet potens sis:
 indulgēs, & uindi clemēs tũ fuisti ad pre-
 cans cõsilia eorũ. ces illorũ in alios, etiã
 eo momẽto, quo ulsci-
 9 Exaltate Dñm sciebaris ea, quę aduer-
 Deum nostrũ, & sum te stultę commen-
 adore in monte ti fuerant.
 sancto eius, sanctus Extollite dominũ
 enim est Dominus deũ nostrũ, & prostra-
 Deus noster. ti conuertite uos uene-
 rabũdos ad cœlestem
 illũ montẽ, in quo ma-
 iestas illius sancta pe-
 culariter apparet: est
 em̃ sanctissimus domi-
 nus Deus noster.

PSAL. C.

1 **I**ubilate Domi-
 no per uniuersam terram.
 2 Colite Dominũ
 leticia, uenite in cõ-
 spectum eius cum exultatione.

1 **I**ubilate in hono-
 rē Dñi, quotquot
 in terra uersamini
 2 Colite dominũ cum
 letitia: uenite in con-

3 Agnoscite quod spectum ipsius cũ exul-
 dominus est Deus, tatione.
 ipse fecit nos, et nõ 3 Agnoscite Dominũ
 nosipsi, qui sumus esse illum Deum, qui
 populus eius & o- fecit nos: neque enim
 ues pascuę eius. ipsi fecimus nos: sed
 populus eius sumus, et
 grex, quem ipse pascit
 assidue.
 4 Ingrediamini por- 4 Intate per portas
 tas eius cũ gratula illius gratias acturi p
 tione, & atria eius acceptis ab eo innume-
 cũ celebratiõẽ, lau ris beneficijs, & per a-
 date & predicatẽ tria cantaturi laudes
 nomen eius. illius: laudate illum, et
 celebrate laudibus no-
 men illius.
 5 Quoniã benignus 5 Benignus est enim
 est dñs, sempiterna dominus, & infinitę
 est misericordia e- misericordię, & in ser-
 ius, ueritas aut eius uandis promissis con-
 ad omnes genera- stantissimus, non uni
 tiones durat. generationi tantum,
 sed omnibus.

CI.

PSAL. CI.

B 5

Misericordie
 & equitati
 tue canam & psal
 lam Domine.

2 Attentus ero in
 uiam innocetie do
 nec occurras mihi,
 ambulabo cu[m] inte
 gritate cordis mei
 intra domu[m] meam.

3 Non proponam
 mihi ipsi calumnio
 sum consilium, sce
 lus preuaricatio
 nis sic odio habeã
 ut non temere ad
 here scat mihi.

4 Mens neqtiosi
 abhorreat a me,

Misericordiam
 et æquitatem
 carminibus
 celebrabo: maxime au
 tem te dominum uirtu
 tis omnis largitorẽ psal
 mis efferam quantum
 potero.

2 Ego quidem pro vi
 ribus operam dabo, ut
 familiam honeste insti
 tuã, & integritatis mo
 rum studiosus ero, sed
 conatus mei irriti fient
 nisi tu adiuueris, quod
 quando fiet tandem? a
 te enim adiutus con
 stanter uerabor, pro
 puritate cordis mei, in
 administratione do
 mus mee.

3 Nunquam mihi imi
 tandam proposui rem
 ullam iniquã: hominẽ
 superbũ semper odio
 habui, nec unquam fa
 miliaris fiet mihi.

4 Qui animum suũ stu
 dio deprauat, is procul

hoc solum ignorẽ
 quod malum est.

5 Qui clam detra
 hit proximo suo,
 eum opprimam, fa
 stuosi & arrogan
 tis non possim.

6 Oculus meus in
 hoc mũdo ad ueri
 studiosos intentus
 sit, ut mecũ uersen
 tur, & qui in uia
 innocentie ambu
 lat, ministrat mihi.

7 Non habitet do
 mi meæ qui dolum
 facit: mendaciosus
 non moretur in conspectu meo.

8 Tempestiue eliminem omnes scele

recedere cogetur a me
 ut um sceleratum inter
 notos & amicos habi
 turus non sum.

5 Qui loquitur dancu
 lum in perniciem socij
 nihil mali suspicantis,
 illum subuertam fun
 ditus: elatum oculis &
 animo arroganti ferre
 nequaquam potero.

6 Oculi mei obseruant
 illos, qui bona fide uer
 santur in terra, ut illos
 adiungam mihi, & se
 deant iuxta me: qui in
 tegre fuerit uite, ille
 ministrabit mihi.

7 Non ferã, ut habitet
 quisquam in ædibus
 meis fraudulẽtus, neq;
 is, qui mendacijs assue
 uit, durabit apud me.

8 Summo manẽ sub
 uertã impios ex leges,

stos è terra, ut ex-
cendantur de ciui-
tate domini omnes
flagitiosi.

PSAL. CII.

Domine exaudi
exaudi o
rationem
meam.
mea, et clamor me-

2 Ne celes me uul-
tum tuum cum mihi
angustia imminet,
sed prebe mihi au-
rem tuam cum in-
uoco, et festina ut
mihi opem feras.

3 Euanescent enim
sicut fumus dies mei, et ossa mea con-
sumuntur sicut torris ab igne.

qui plurimi uersantur
in terra, ut extermin-
entur è ciuitate do-
mini uniuersi scelerum
patratores.

CII.

Domine audi
precationem me-
am: & clamor
meus admittatur usque
ad te.

2 Ne abscondas faciem
tuam à me hoc maxime
tempore, quo calamitas
premit me: prebe que-
ro aures tuas mihi cum
clamauero, & uotis
meis cito responde.

3 Consumpti enim
sunt, ueluti fumus cito
euanescent: dies uitae
meae, & ossa mea tan-
quam focus, assiduo
ardore exiccata sunt.

4 Refectum est cor
refactum est cor
meum tanquam fœ-
num, quoniam et
cibum capere meum
oblitus sum.

5 Pre uoce gemituum
meorum egrè
adhærescunt ossa
mea carni meae.

6 Similis sum peli-
cano in solitudi-
ne, factus sum si-
cut noctua in pa-
rietinis excisis.

7 Peruigilo, et par-
sum passerulo, qui uiduus in tecto sedet.

8 Iugiter adficiunt me contumelias inimi-
ci mei, et qui me ludibrio habet in caput

4 Simile focno, quod
an putatum ardore so-
lis exiccatur, est cor
meum: & oblitus sum
pre nimia calamitate
sumere cibum mihi.

5 Pre clamoso gemitu
factum est, ut uix hæ-
reat ossibus pellis mea.

6 Similis factus sum
pellicano, qui in auis
& desertis habitat lo-
cis & nycticoraci con-
fortia reliquarum auium
fugienti.

7 Pre solitudine som-
num non induli oculis
meis, & similis mihi es
se uidebar passerio mœ-
sto, qui solus in forami-
ne desidet sub tecto.

8 Incessanter per totum
diem contumelia affi-
ciunt me inimici mei:

- meum coniurant.
 9 Sed & cinerem
 cum pane comedo, &
 tempero poculum meum fletu.
 10 Id autem propter indignationem
 & iram tuam, sustulisti enim et abieciisti me.
 11 Dies mei similes sunt umbræ serotinae, ipse uero tanquam foenum exarui.
 12 Tu autem Domine imperpetuum duras, & mentio tua per omnes generationes.
- & qui insultant mihi, in perniciem meam commouerunt.
 9 Quare cibus meus non sapuit magis mihi, quam si cinerem comedissem, & potui meo lachrymas admiscui non temperans me à fletu.
 10 Propterea quod iratum te sciebam mihi, & grauius offensum: uideris extulisse me in altum, ut grauius correre faceres me.
 11 Dies mei similes sunt umbræ, quæ assidue fit maior, & tenebris propinquior: ego enim non aliter quam foenum breuissime exarescam.
 12 Verum tu Domine perpetuo ueluti securus, & nihil immutatus permanebis, nec memoria tua ulla unquam generatione abolabitur.

- 13 Tu igitur exurgas & miserearis Zion, tempestiuum enim est ut eius miserearis, nam definitus terminus adest
 14 Quoniam serui tui depereunt lapides eius, & pulueris eius miseret ipsos.
 15 Ut gentes timeant nomen tuum Domine, et omnes reges orbis maiestatem tuam.
 16 Cum scilicet seruabis Zion Domine, quum adpares cum potestate tua.
 17 Cum aduertis ad orationem destit-
- 13 Tu tandem, certo scio, exurges ut miserearis Sion, & tempus illud redemptionis appetere uideatur iam nunc.
 14 Profecto serui tui iam pridem desiderio tenentur uidentorum lapidum eius: & quantumuis misera sit facies, pietas tamen erga ruderam eius affectu succurrere cupiunt.
 15 Tu qui timebunt gentes nomen domini, quæ nunc insultat nobis: & quotquot sunt reges in tota terra uenerabuntur maiestatem illius.
 16 Vbi rex discauerit Dominus Sion, conspicuus apparebit maiestate sua.
 17 Conuertit se ad precam

- tuti, & non cōtem
nis preces eius.
- 18 Mādabitur enī
istud posteris ut
futurus populus
collaudet Dominū
- 19 Quōd de subli-
mi sanctuario suo
prospexerit, quōd
ē cœlo in terram
inspexerit.
- 20 Ad audiendum
genitum uincti, ad
absoluendum uoci
addictos.
- 21 Quō in Zion
prædicetur nomen
Domini, & gloria eius Hierosolymis.
- 22 In frequēti populorū coetu, cū regna

tionem propter causas
iustissimas dolētis, neq̄
enim fieri poterit, ut
contemnat preces eo-
rum, qui se conuertunt
ex animo ad illum.

18 Scribatur hoc p̄pter
posteris, ut populus q̄
nascetur, laudet serua-
torem Dominum.

19 Dignatus est em̄ re-
spicere nos ē summo lo-
co, dñs ē cœlis ī ipsam
usq; terram prospexit.

20 Vt audiat gemitum
eius, qui uinctus detine-
tur: ut liberet à uincu-
lis eos, qui morti fue-
rant destinati.

21 Vt habeant occasio-
nem commemorandi
in Zion nomen domi-
ni, & laudes illius in
Hierusalem.

22 Quod fiet quū simul
collec̄ti fuerint populi,

- isthic cōuenient ad
colendū Dominū.
- 23 Quāq̄ in ipso iu-
nere adfluxit robur
meum, & præcidit
dies meos.
- 24 Orantis etiam, o
deus meus ne tollas
me in medio cursu
ætatis meæ, anni e-
nim tui sempiterni
sunt.
- 25 Tu fundasti olim
terram, & cœli o-
pus manuum tua-
rum sunt.
- 26 Ipsa peribunt, tu
uerò cōstabis, et omnia uelut uestimentū
ueterascēt: tu mutabis eos tanquā uestem

& facti concordēs, &
unanimit̄ regna cul-
tum Domni recepe-
rint.

23 Interim non cessa-
nit atterere, quocūq;
me uerterē uires me-
as, & abbreviare dies
meos.

24 Quare dicā, mī deus
ne me hinc sustuleris
dimidio dierum meo-
rum, quum paucissimi
sint, & anni tui nunq̄
ulla generatione finē
sint habituri.

25 Tu eras priusq̄ ter-
ræ fundamēta iacere-
tur, & cœli ipsi opus
sunt manuum tuarū.

26 Ipsi interibūt, tu ue-
rò stabilis persistes, &
alia omnia, quæ admo-
dum uestis, atterentur:
& uelut pallium mu-

atq; mutabuntur.

27 Tu autem idem eris, et anni tui non inuenient finem.

28 Filij seruorum tuorum, et semē eorum cohabitabūt, et consistent tecum.

PSAL. CIII.

1 **B**enedicātia mea dño, & oīa quæ intra me sunt. Collauda Domini, & oīa cordis mei penetralia nomen eius sanctum.

2 **M**i anime Dñi collauda, et ne excidant tibi uniuersa beneficia eius.

3 **Q**ui ueniam dat

tabis ea, & tuo imperio cedere cogentur.

27 Tu uerò ipsissimus ille es, q̄ semper fuisti, & āni tui fine carebūt.

28 Filij seruorum tuorum secure habitabūt, & illorum filiorum filij fauore tuo in officio continebuntur.

CIII.

1 **G**ratias age anima mea Domino: & quicquid est uirium intra me, nunquam cesset laudare sanctissimum nomē eius.

2 Gratias age anima mea domino, nec sinas unquam excidere memorie tue illa tam uaria, quæ in te contulit beneficia.

3 Gratias inquam age ei, qui remittit omnem iniquitatem tuā quantumuis uaria sit, &

omnibus delictis tuis, & restituit uniuersas imbecillitates tuas.

4 **Q**ui uindicat ab interitu uitā tuā, et ornat te benigne & humaniter.

5 **Q**ui bonis desiderium tuū satiat, et floridam seruat uelut aquilæ iuuentutem tuam.

6 **I**us reddit ac uindicat Dominus, omnēs qui patiūtur iniuriam.

ipse eiusmodi mala bonis alijs longē melioribus, quā mala illa erant, compensare.

sanat omnem ægritudinem tuam.

4 **Q**ui redimit ab interitu cui destinata fuerat, uitam tuā: qui coronat te, & ueluti regē facit benignitatis in te, & pietatis officijs.

5 **Q**ui quantum bonis os tuum appetere potest, abunde suppeditat tibi, cuius beneficio quæ admodum aquila, quæ rostrum ob uetustatē nimis aduncū abijcit, & iuuentam recipit: tu quoque ob peccatum squallida, & senescens florem iuuentutis recipies.

6 **I**usta sunt quæ cūq; facit dominus, nec sine summo iudicio premittit ad tempus sine iustos plurimos: nouit enim ipse eiusmodi mala bonis alijs longē melioribus, quā mala illa erant, compensare.

- 7 *Mosi ostendit uiam suā, & filijs Israël consilia sua.* 7 Ipse docuit Moseri præcepta uivēdi recte, & Israëlitis cōsilia sua concedidit.
- 8 *Humanus et placidus est dñs, cūctāter irascitur, at impendio indulget.* 8 Benignus & misericors est dominus, & ab ira quā alienissimus: ad beneficētiam uerō supra quā dici potest propentus.
- 9 *Nō iurgatur impetpetuū, neq; impetpetuū succēset.* 9 Quānis inimicitie inter nos & illū sunt, non tamē, futuræ sunt perpetuæ: neq; mentia retinebit perpetuō iniurias, quibus illum affecimus.
- 10 *Non facit nobis iuxta peccata nostra, & iuxta scelera nostra non retribuit nobis.* 10 Nec em̄ affixit nos unquam pro magnitudine peccatorum nostrorum, neq; pro scelerum nostrorum multitudine pœnas unquā sumpsit de nobis.
- 11 *Nam iuxta sublimitatem caelorum ad terram, augusta est bonitas eius er-* 11 Quāuis enim maxima sit cœli à terra distātia, maior tamen est multo benignitas eius

- ga cultores suos.* in flos, qui eum reuerentur, etiam si peccent in eum subinde.
- 12 *Remouet à nobis crimina nostra: quā remotus est ortus ab occasu.* 12 Longius quā abeff Oriens ab Occidente, amouit à nobis scelera nostra.
- 13 *Quā mitis est parens in liberos, tam mitis est Dominus erga cultores suos.* 13 Sicut pater obliuisci non potest affectus paterni, sed miseret illum filij etiam dum flagellat ipsum: ita dominus nunquam desinet esse misericors in eos, qui reuerentur illum.
- 14 *Ipse enim nouit facturam nostram, memor quod è puluere sumus.* 14 Ipse enim nouit stulta desideria nostra: & in memoria habet quod puluis sumus omnes nos.
- 15 *Quod mortaliū ætas tanquā foenū est, quod instar florum agri floret.* 15 Homuncio miserabilis tœno in uita sua similis est, & non aliter, quā flosculus aliquis ad tempus floret.
- 16 *Protinus ut uentus austerior in eum* 16 Qui ubi uento aliquāto duriore attackus

inuenerit, nullus est, neq; amplius in loco suo inuenitur.

17 Sed bonitas Domini ab eterno in eternū seruat cultores suos, et filijs filiorum ipsorum iusticia sua adest.

18 Dummodo custodiunt fœdus eius, & mandatorū eius memores sunt ut faciant ea.

19 Dominus in cœlo firmavit solum suum, & imperio suo uniuersa regit.

20 Collaudate Do-

fuerit, emarcescet, & auelletur à loco suo: nec locus ille magis agnoscat ipsum postea, quàm si nunquam florisset ibi.

17 Benignitas autē domini ab eterno fuit, & in eternū durabit erga eos, qui reuerenter colunt illum: & iusticiam eius experiētes, non solū ipsi qui colūt illum, sed filij ipsorum & filiorum filij.

18 Comirabit eos iusticia domini, ut seruet pactū intum cū ipso: & sic memores sint mandatorū ipsius, ut opere compleant illa.

19 Dominus in cœlo firmavit solum suū, & potestas eius regia ad omnia se extendit.

20 Quare cum gratiarum actione laudate illū angeli ipsius, quot-

minū angeli eius, qui uirtute polletis ut impleatis iussus eius, qui parētis uoci uerbi illius.

21 Collaudate Dominū uniuersi exercitus eius, ministri eius, & qui facitis placita illius.

22 Collaudent Dominū cuncta opera eius, in omni loco imperij illius. Colauda Dñm aie mi.

PSAL. CIIII.

Collauda dñm aie mi. dñe Deus me⁹ inarrabiles sunt cū magnitudo tua, tū laus & decor

quot militatis sub l'p'o, qui præditi uiribus exequimini mandata ipsius, & cogitis cuncta obedire uoci, & imperio ipsius.

21 Cum gratiarum actione laudate illum, quotq; militatis sub illo satellites illius, qui exequimini quæcūq; fieri uult ille.

22 Laudate Dominū uniuersa opera ipsius, quæcumq; usquā estis ullo loco: omnia enim subiecta sunt imperio illius: lauda & tu anima mea dominum.

CIIII.

Lauda anima mea dñm, Dñe aia mea mi Deus magn⁹ factus es supra modum: & tanquā maie-

Benedic dño, dñe Deus.

- quibus amictus es. state & gloria indutus exornatus es undiq;
- 2 Amictus es luce 1. Induit lumen tanquam uestimentum, extendit coelum tanquam tentorium.
- 3 Tu cōtabulas in aquis fornices tuos, nubes in currū tuū aptas, & alis uētorū aurigaris. 2. Qui tegit aquis supremas partes illius, q̄ utitur nubibus p uehiculo, uolat uelocius quam si alas habcret ex uento.
- 4 Tu facis uentos nuncios tuos, & flammās ignis clientes tuos. 3. Cuius iussū nūc huc, nunc illuc flant uenti, & tanquā ministri obsequūtur domino suo, nec aliter quam ministri quocunq̄e ille uoluerit, pergunt ignita fulgura.
- 5 Tu iecisti terræ fundamenta super bases eius, ut imper petuū & si quid ultra est, nō moueatur. 4. Fundauit super bases suas terram, quare non mouebitur loco unquā ullo tempore.
- 6 Tu lates in abyssō tanq̄ in ueste, sicut

- pramōtes cum ascendunt aquæ. ueluti uestimento cooperuit eā: supra montes, si iusserit ille, stabunt aquæ.
- 7 Ab increpatione tua fugiunt, à uoce tonitruī tui præcipientes feruntur. 7. Si increpaueris eas, sentient irā tuā, & fugient quocūq̄ uolueris: & attonitæ ppter uocē, quæ tonitruū similitis est, festinabūt.
- 8 Tum surgunt montes, descendūt ualles ad locum istum quem firmasti eis. 8. In altum extollent sese montes, & subsidebunt ualles: unūquodque eo se continebit loco, quem tu designaueris illi.
- 9 Terminū constituisti aquis ut non transgrediantur, neq; redeāt ad operiendum terram. 9. Terminum statuisti aquis, quē nō transgredientur, nec unquā sine iussu tuo tentabūt cooperire terram.
- 10 Tu promanas fontes in uallibus q̄ inter medios montes incedunt. 10. Qui deducit fontes in fluuios, qui deinde inter altissimos montes defluent rapidissime.

- 11 *Vt potentur omnes bestie tue quæ in agro sunt, ut onagri frangant frum suam.*
 12 *Supra montes autem uolucres cœli habitent, ac de medio frondum dent uocem.*
 13 *Tu irrigas montes à supernis tuis, opa tua tellus anonâ impletur.*
 14 *Germinas foenum iumentis, & olera ut homini seruiat.*
 15 *Producis è terra quum panem, ut uires hominis reficiat: tum*

11 Potabunt ex eis omnium generis animalia quæ in agris degunt, sedabunt onagri frum suam ex illis.
 12 Supra fluuios ipsos, aues quæ in aère uolitant nidulabuntur, ex medijs arborum ramis cantillabunt.
 13 Humectat montes ex nubibus, quas in aère uelut ædiuissimo loco suspēdit: ex abundantia frugum, quæ opera tua prouenit, saturabuntur, quæcumque degunt in terra.
 14 Prouenire facit sua sponte foenum in usum brutorum animantium, & ad culturam hominis, reliquam segetem, ut accipiat cibum sibi, quem terra produxit.
 15 Prouenire facit & uinum, quod exultaret

- unum quoque, ut humanum cor letificet: tum oleum ut uultus exporrigat.*
 16 *Te Domino arborebore saginantur, & Cedri Libani, quas plantauisti.*
 17 *Vt uolucres isthinc nidulentur, ciconiæ domicilium abies præbeat.*
 18 *Vt montes editi damis, petra uero sint asyllum cuculis.*
 19 *Lunam fecisti ad constitutum suum, Sol nouit occasum suum.*
 20 *Fecisti & tene-*

cor hominis uarijs miserijs obnoxij: oleum præterea quo hilarior reddatur uultus illius, & panem qui cor hominis confirmet.
 16 Humoris summa copia suppeditabitur arboribus maximis: et cedris quæ proueniunt in Libano tam altè, ut ipse uideri possit planctisse illas.
 17 In quibus nidulantur passeret, ciconia nidum suum ponit in abiete.
 18 Montibus excelsum gaudet erui: ad rupes confugiunt erinacij.
 19 Fecit lunam certis modis, & temporibus mutabilem: Sol nouit tempus occasus sui, absque tali, qua luna mutatur uariatione.
 20 Post Solis occasum induces tu Domine tenebras, & sequet nox: in

- bras, è quibus nox est, in qua prorepunt omnes bestie nemorum.
- 21 Leunculi quoque rugientes ad prædam, ut querant cibum à Deo sibi destinatum.
- 22 At orto sole, sese proripiunt, et in cubilia sua recubant.
- 23 Tum uero proedit homo ad opus suum, et ad agriculturam suam usque ad uesperam.
- 24 Quanta sunt opera tua Domine, quæ tu omnia sapienter fecisti: plena est

ea proferent sese animalia, quæ per diem in syluis hominum causa latuerant.

21 Catuli leonum rugientes, ad prædā festum accingent, ut impetrent ab omnipotenti Deo cibum, quo indiget natura illorum.

22 Iterum exorietur Sol, & rursum recipient se turmatim in antro sua, ut cubent per diem.

23 Cubantibus illis, homines qui per noctem quiescerant, egredientur ad perficienda opera sua, & ad culturam agrorum suorum usque ad uesperam.

24 Quam eleganti sunt uarietate distincta opera tua Domine, nihil

- terra rebus tuis.
- 25 Aequè pelagus magni et spaciosum quoque uersum, in quo reptilia numero carentia: beluæ quoque et merodiores et inusitatae magnitudinis.
- 26 Vbi et naues transeunt, et Leuiathan ille, quem in hoc finxisti, ut in eo ludat.
- 27 Cuncta ista ad te suspiciunt, ut des illis cibum suum in tempore suo.
- 28 Dante te illis, capiunt; adperiente te

non summa sapientia condidisti, plena est terra uarijs possessionibus tuis.

25 Et hoc ingens mare, cuius littora tanto à se mutuo distant spatio, innumcrabilem habet piscium & aliorum, quæ degunt in eo multitudinem.

26 Per ipsum transeunt naues; & ipsi cetero eas uires tribuisti, ut rideare audeat, & contemnere reliqua, quæ degunt in mari omnia.

27 Hæc omnia expectant te, ut tu des illis cibum naturæ cuiusque illorum conuenientem, idque tempore opportuno.

28 Vbi tu illis suppeditaueris colligent, ubi manum tuam aperueris, ad saturitatē

manū tuam, bonis saturantur.

29 Te uerò uultū tuū abscondēte, turbantur: te spiritum eorū tollente, exanimatur, & in puluerē suū redeunt.

30 Et contra, quū spiritum tuum mitis, recreantur, & renouas faciē terræ.

31 Regnet diuina maiestas imperpetuum, & letetur dñs in opibus suis.

32 A cuius aspectu terra cōtremiscit: usque implebuntur cōbo pro natura uniuersū: cuiusq; optimo.

29 Si uerò iratus auerteris faciem tuam ab eis, continuò turbantur: & si spiraculo illo uitæ, quod insufflasti, spoliaueris ea, interibunt, & in terrā unde sumpta fuerant, resoluuntur.

30 Iterum insufflabis spiritum tuum in eandem terram, & creabuntur: alia in locum illorum, quæ interierunt, & innouabis superficiem terræ.

31 Durabit autē maiestas domini perpetuò, oblectabit se dominus hac operum suorū uarietate.

32 Illius maiestas erit perpetua, qui ubi terrā ipsam uel semel aspexerit, cōtinuò contre-

quum montes attingit, fumant.

33 Cantabo Domīno quoad uiuā, & quoad fuero, Deo meo psallam.

34 Iucunda sit coram ipso oratio mea, ego enim in Domino letor.

35 Cōsumantur peccatores è terra, & impij non sint ultra: tu uerò anime mi collauda Dominū. הללויה

miscet: & si uel leuiter montes attingent, præ metu fumabunt.

33 Quare dominū cantabo per omnē uitam meam, psalmis celebrabo Deum quoad uiuero.

34 Grata sit illi cantio mea, ut gaudere liceat mihi, quod habē appitium dominum.

35 Extirpabuntur scelerati ex ipsa terra, & impij, quoad nullus sit reliquus: tu uerò lauda Dominū è anima mea. Halleluia.

CV.

1 Celebrate Dominum, inuocate nomē illius, facite sciant exteræ nationes admirāda stratage-

Constituimini dño & inuocate nomen.

PSALMVS CV.

1 Gratias agite Dño: celebrate nomen eius, & in populis consilia

- illius prædicare.
 2 *Canite illi, psallite illi, differite super egregie gestis eius.*
 3 *Collaudate sanctum nomen eius: Latetur cor mentium Domini.*
 4 *Querite Dominum, et ne cessetis: quærite uultum eius sine intermissione.*
 5 *Mementote ingentium factorum eius, miraculorum quæ fecit, & iudiciorum quæ ore suo pronunciauit.*
 6 *O semine Abrahamæ*

mata illius.
 Cantate illi uoce, psallite in honorem illius musicis instrumentis, enarrate hæc tam uaria & admiratione digna opera illius.
 Gratulamini uobis propter augustissimum illud nomen Domini, cuius tam insigniter nomen experti estis: gaudeant corda sanctorum domini, quod placere student illi.
 Querite dominum, & robur impetrate ab illo: studete comparare uobis fauorem illius assidue.
 In memoria habete, quæ mirabilium operum autem fuerit, & quam stupenda designauerit, quamque æqua sint omnia, quæ locutus est ore suo unquam.
 Posteri Abrahamæ

- serui eius, o filij Iacob electi eius.*
 7 *Ille est dominus deus noster, cuius exemplum per uniuersum orbem nota sunt.*
 8 *Memor est impetuum foederis sui, & promissionis quam nunciauit ad infinitas generationes.*
 9 *Foederis quod pepigit cum Abraham, & iurifurandi cum Isaac.*
 10 *Quod lege constituit cum Iacob, & cum Israele foedere sempiterno.*
 11 *Dicens: Tibi dabo terram Chanaan,*

cultores illius, filij Iacob electi sunt ab illo.
 Ille est dominus Deus noster, qui iudicandi potestatem habet per uniuersam terram.
 Meminit pacti sui, nec obliuiscet eius unquam: quicquid enim promissit, constantissime seruabit: etiam si mille sibi mutuo generationes succedant.
 Memor erit eius foederis, quod percussit cum Abraham, & iuramenti, quo ipse se astrinxit Isaac.
 Et quia firmum id esse uoluit, certa ueluti lege obligauit se Iacob, & Israeli perperno foedere astrinxit se.
 Tibi inquam dabo terram Chanaan, ut eam

ut sit fors heredi-
tatis uestræ.

12 Quæ essent nu-
mero pauci, & ad-
ucnæ in ea,

13 Quum profici-
screntur ex gente
in gentem, de re-
gno uno ad popu-
lum alterum:

14 Non pmittebat
eis quenquam noce-
re, sed corripiebat
ppter ipsos reges.

15 Nolite, inquit, es,
attrectare Chri-
stos meos, & pro-
phetis meis nolite quicquam mali facere.

16 Deinde, cum famem in orbem accer-

possideas ueluti here-
ditario iure, & tan-
quam patrimonij tui
portionem.

12 Quauis numero
essent paucissimi, imò
propemodùm nulli, & in
terra illa peregrini,

13 Et proficerentur
peregrinorùm more ex
una natione in aliam,
ex uno regno ad popu-
lum alterius regni, mo-
rum ab altero longe
diuersorum.

14 Nunquam tamen
permittit ut quisquam
hominum uim faceret
illis: quin potius corri-
puit illos causa reges.

15 Ne attigeritis in-
quiens Christos meos,
& in prophetas meos
uidete ne sitis iniurij.

16 Et qui aduocasset

stisset, & confrè-
gisset panis uniuersam
uim,

17 Mittebat ante
eos hominem, qui
in seruum erat ue-
nidatus, Iosephum:

18 Cuius pedes pedi-
cis adfligebant, fer-
rùm penetrabat men-
tem eius.

19 Consilio Domini
probabatur usque
ad tempus, quod
ille constituerat, ue-
niret.

20 Tum mittebat
rex, & solui iube-
bat eum: princeps

famem in terrâ illam,
in qua peregrinabatur,
& omne illud, quod
ad panem conficiendùm
conducere solet, per-
didisset:

17 Tum præmittit an-
te eos uirum, seruuiti
mâcipatus fuit Ioseph,
& uenditus ab eisdem
illis, in quorum gratiã
à dño præmittebatur.

18 Constrinxerunt eò
pede pedem eius, ferro
afflicta fuit uita illius.

19 Usque ad tempus,
quo id euenit, quod
decretum illi à Deo fue-
rat, sermo uidelicet il-
le, quem suggessit illi
dominus, qui & libe-
rauit illum, & à squal-
lore carceris purgatùm
reddidit illum.

20 Misit rex, & solui
iussit illum: is qui impe-
rium habebat in popu-
los plurimos, rationem

- populorū liberari mandabat eum.
- 21 Dominū cōstituebat eū domus suæ, & herū omnīū rerum suarum.
- 22 Vt erudiret principes eius pro suo magisterio, & senatores eius prudentia imbueret.
- 23 Tandē & Israël in Aegyptiū uenit, & Iacob aduena fuit in terra Ham:
- 24 Et sobolescere faciebat populum suum: adeo, ut iam superior fieret aduersarijs suis.
- habuit illius, qui in carcerem cōiectus fuerat, & liberari iussit eū, solutus, quibus detinebatur, uinculis ferreis.
- 21 Stauit illū dominū regis domus suæ, & imperium dedit illi in omnia, quæ possidebat ipse.
- 22 Liberū fecit illi etiā principes regni cōiungere in uincula, & multo seniores, sapientiā discere uoluit ab illo, & cedere in omnibus illi.
- 23 Et ingressus est in Aegyptum Israël, & Iacob peregrinus fuit in terra Cham.
- 24 Et auxit ibi dñs populum suum uehementer, multitudine & uiribus fortiorem fecit ijs, qui seruitute premebant illum.

- 25 Mutato deīde corde Aegyptij, odio persequēbatur populū eius: et seruis eius insidiabatur.
- 26 Mittebat ergo Mosē seruū suū, & Aaronem electum suum.
- 27 Potestātē signorum suorū dabat eis, ac miraculorū in terra Ham perficiendorum.
- 28 Mittebat tenebras, & atra nocte implebat omnia, nō enim detrectabant iussum eius.
- 29 Verteabat aquas eorum in sanguinem, & pisces eorum occidebat.
- 25 Immutauit animos illorum, ut odio prosequerentur populum suum, & dolos meditarentur aduersus seruos suos.
- 26 Quare misit Moysen seruū suum, Aaron ipsum quem elegit.
- 27 Hi cōdiderunt inter illos, præscriptis iab ipso uerbis, signa, quæ iusserat ipse, & portenta in terra Cham.
- 28 Immisit tenebras, & caligine inuoluit omnia: bona enim fide executi sunt absq; ulla rebellionē, quicquid ab ipso Deo iniungum fuerat illis.
- 29 Mutauit aquas eorum in sanguinem, & atra nocte implebat omnia, nō enim detrectabant iussum eius.

- 30 Scaturiebat tel-
lus eorum ranas,
imò regum quoq;
penetrabilia.
- 31 Iubebat, & pro-
dibant omni gene-
ris muscæ, & cy-
nomie in cunctis fi-
nibus eorum.
- 32 Dabat eis pro
imbre grandinem,
& ignis flammæ
in terrâ ipsorum.
- 33 Quibus percu-
tiebat uites & fi-
cus eorum, & ar-
bores per fines eorum corruppebat.
- 34 Iubebat, & aderant locustæ ac bruci
supra numerum.

in sanguinem, & occi-
dit pilces illorum.

30 Produxit terra illo-
rum ranas, in ipsis pe-
netralibus regū illorū.

31 Iussit, & subito pro-
diit omnis generis ma-
xima muscarum co-
pia, & scinifices extite-
runt de improviso in
uniuersis terminis re-
gni illorum.

32 Immisit illis pro plu-
uia grandinem, ignem
flamma undiq; coru-
scantem in terram il-
lorum.

33 Et percussit uineam
& ficum illorū, & con-
fregit quicquid fuit us-
quam arborum in fini-
bus illorum.

34 Iussit, & continuo
extitit locustarū maxi-

- 35 Et exedebant o-
mne quod uiresce-
ret in terra ipso-
rum, omnē fructū
telluris ipsorum.
- 36 Percutiebat &
omne primogenitū
in terra ipsorum,
& prima queq; de
rebus eorum.
- 37 Deinde educebat
eos cum argento
& auro, nec erat
in cunctis tribubus
eorum languidus.
- 38 Latabatur Aegy-
ptus de pfectione
eorū: ieciderat enim pauor ipsorū in eos.
- 39 Hic extendebat dñs nubē ut esset ope-

ma copia, & bruchio-
rū innumerabilis mul-
titudine.

35 Hæc uastauerunt
quicquid uirebat usquā
in terris illorum, & uo-
rauerūt fructū omnē,
quem terra producere
coeperat illis.

36 Percussit præterea
omne primogenitum
in terris illorum, præ-
cipua omnium laborū,
propter quæ in agris
colendis sudauerant.

37 Verū eduxit il-
lic suos onustos argē-
to & auro, nec erat in
tribubus illorū quif-
quam infirmus.

38 Gaudebat Aegy-
ptus in abitu illorum,
ppter ea qd uehemēter
metuebat sibi ab illis.

39 Expandit nubē quæ

rimentū, & ignem
qui noctu luceret.

40 Quum peterēt,
ingrubant cotur-
nices, & pane coe-
litus demissus satu-
rabat eos.

41 Adperiebat pe-
trā, & profuebāt
aquæ, ut iam in ari-
do loco inueherēt
flumina.

42 Hæc autem omnia
ista causa, quod me-
mor esset sacrosan-
ctæ promissionis suæ
quam Abraham seruo suo fecerat.

43 Eduxit ergo populum suum cū lati-
tia, & electos suos cum exultatione:

esset illis instar umbra-
culi per diem: & ignē
incendit, qui lumine
suo pelleret tenebras
per noctem.

40 Postularunt, & in-
duxit coturnicum ma-
ximā vim, & pane, cō-
tra naturā in aëre na-
to, ad saturitatem usq̄
implevit illos.

41 Aperuit arenam pe-
trā, & maxima copia
effluerūt aquæ, & la-
bebantur instar flumī-
num per loca arenosa.

42 Memor enim fuit
eius, quod promiserat
per sanctitatem suam
Abrahæ seruo suo.

43 Quare eduxit popu-
lum suum cum gau-
dio, & cum exultatio-

44 Et tradidit eis
provincias gentiū,
& quæ populi la-
bore suo coluisset,
possederunt.

45 Ut seruarent iu-
sta eius, & legem
ipsius, custodirent.

הללויה

PSAL. C VI.

1 **G**ratias agite
Dño, quoniā
imperpetuum beni-
gnus & mitis est.

2 **Q**uis dignè disse-
ret de fortibus fā-
ctis eius, & predi-
cet oēm laudē eius?

3 **O** beatos qui ser-

ne electos suos.

44 Et dedit illis terram
gētium, & labores po-
pulorum ipsi possede-
runt.

45 Nec aliud pro omni-
bus his ab illis require-
bat, quā ut parcerent
statutis ipsius, & legē
ab ipso latam non uio-
larent: Halleluia.

C VI.

PSAL. C VI.

1 **G**ratias agite
Dño, quoniā
imperpetuum beni-
gnus & mitis est.

2 **Q**uis dignè disse-
ret de fortibus fā-
ctis eius, & predi-
cet oēm laudē eius?

3 **O** beatos qui ser-

1 **C**elebrate domi-
num, quia beni-
gnus est, nec ul-
lo tempore finē capiet
misericordia illius.

2 **Q**uis eloqui pote-
rit potentiam domini,
aut cōmemorare alijs,
quā uerē sit omni-
moda laude dignissi-
mus?

3 **F**elices sunt illi, qui
seruant æquitatem a
Deo præscriptam: &

Cōstemi-
ni domi-
no quoniam
bonus.

uata equitate, qd' iustum est faciunt omni tempore.

- 4 Memēto nostri Domine per gratiā, qua prosequeris populū tuum, & uisita nos cum salute tua.
- 5 Vt bonitatem tuam uideāt electi tui, ut gentes tuæ letentur, & plaudat populus tuus ille peculiaris.
- 6 Deliquimus cum patribus nostris, peccauimus ac sceleratē egimus.
- 7 Patres nostri mox in Aegypto non

quisquis ex eo prescripto iusticiæ facit, quæ facit omni tempore.

4 Recordare quæso meſ Domine cum eo fauore, quo prosequi soles populum tuum: inuise me, & diuinæ salutis tuæ participem fac me.

5 Vt uideam & frui liceat bono, quo hi fruuntur, quos elegisti tibi, ut gaudeā quomodo gentes, quæ charæ sunt tibi, gaudere solent: ut oblectem me unā cum populo, quem tibi ueluti hereditario iure conquisiisti.

6 Peccauimus & nos omnes, & patres nostri, multa iniquē gessimus, nec ab ipsa impietate abstinuimus.

7 Patres nostri in A-

ponderabāt mirifica gesta tua, nō reputabāt i animo magnitudinē bonitatis tuæ, sed rebellabāt ad mare rubrū

8 Dominus autem saluabat eos propter nomen suum, ut cōmendaret fortitudinem suam.

9 Protinus enī oburgatum mare rubrum inarescebat, ille autem traducebat eos per abyssum tanquam per desertum.

10 Et liberabat eos de manu osorum, et

gypto non prudenter experderunt illa stipenda, quæ pro illis designaueras ipse non diu memores fuerunt omnimodæ, quam toties experti fuerant, clemētiæ tuæ, sed rebellauerūt potius iuxta mare, & i ipso mari rubro

8 Ipse tamen seruauit eos habita magis ratione augustissimi nominis sui, quam eorum, qui salute indigni erāt, ut doceret rei ipsa omnipotentiam suam.

9 Comminatus est mari rubro, & continuo exaruit: & perduxit eos per profundissimas aquas tanquam per desertum.

10 Et liberauit eos à tyrānide eius, qui illos odio habebat, et redemit

de hostili manu
 adferebat. 11 Et cooperuerunt aquę
 hostes illorum, ut ne
 unus quidem ex omni
 bus reliquus fuerit. 12 Tunc quidem crede-
 bant uerbis illius, & cę-
 tabant laudes illius. 13 Verum non diu per-
 stiterunt in fide, sed pau-
 lopost murati sunt, &
 in oblivionem uenerunt
 ipsius opera illius, non
 expectauerunt consi-
 lium illius. 14 Concupiscentia ex-
 aserunt in deserto, &
 periculum facere cona-
 ti sunt, an uere potens
 Deus esset in ipsa soli-
 tudine. 15 Ipse certe tribuit illis
 quod petierant, sed
 magno ipsorum malo:
 deserto, & in solitudine Deum irritabat.
16 Ille uero dabat eis desiderium eorum, et
 ablegabat penuriam, cuius illos tantopere

pertæsum erat. 16 Et exacerbauerunt
 Te Mosē quo- 16 Et exacerbauerunt
 q; in castris amu- 16 Mosē in castris ipsum
 labantur, et Aha- 16 Aaron cōsecrauit dño.
 ronem sanctū dñi. 17 Aperta est terra &
17 Sed hians tellus &
 deglutiebat Da- 17 absorpsit Datan, &
 than, & ecclesiam 17 cooperuit eos, qui con-
 Abiram operiebat. 17 spirauerat cum Abiran.
18 Incenso prius igne 18 Subito exarsit ignis
 in cœtu eorum, & 18 in cœtu illorum, flāma
 impiorum magna 18 exulsit impios.
 pte flāma exustis. 19 Fecerunt sibi uitu-
19 Fecerat et uitu- 19 lum in Horeb, & pro-
 lū in Horeb, et ad- 19 strauerunt se supplices
 orauerat sculptile. 19 ante statuā, quam ipsi
20 Et prodiderant gloriam suam imagi- 20 confecerant.
 ne uituli foenum comedentis. 20 Et mutauerunt diui-
21 Obliti Dei saluatoris sui, qui magni- 20 nam maiestatem, quę
21 20 in simulacrum bouis 20 gloria illorum fuerat,
21 20 uisitantis sceno. 20 in simulacrum bouis
21 21 Obliti sunt Dei, qui 21 uisitantis sceno.
21 21 seruator ipsorum erat, 21 Obliti sunt Dei, qui
21 21 seruator ipsorum erat,

fica in Aegypto se
cerat.

22 Admirāda in ter
ra Ham, formidabi
lia in mari rubro.

23 Statuebat ergo
Dominus perdere
illos, ni Moses ele
ctus eius in ipso p=
cinctu obstitisset
in conspectu eius,
& sustinisset fu
rorem eius, quo ni
mus perderet ipsos

24 Quin & cupi=
tam terrā aliquan=
do aspernabantur,
ita ut non crederent uerbis eius.

25 Sed tumultuaretur i tabernaculis suis.

& qui designauit ma
gna in gratiam ipsorū
inter Aegyptios.

22 Stupenda in terra
Cham, admiratione
dignissima iuxta mare
rubrum:

23 Quare dixerat se fun
ditus subuersurū eos,
& fecisset, ni Moses
uir illi charissimus ob
stitisset in media uasta
tione, & placasset iram
illius, fecissetq; ne per
deret illos.

24 Nihil his omnibus fa
cti meliores spreuerunt
terram desiderabilem:
nec enim crediderunt
uerbis illius, quibus
promiserat daturum se
illam.

25 Murmurauerunt em̄
in tentorijs suis, nec
obediuerunt præcepto

neq; morem gere
rent imperio Dñi.

26 Stringebat igitur
manum suam
in eos, ut sterneret
eos in deserto.

27 Vt dissiparet se
men eorum in gen
tes, & in nationes
dispergeret eos.

28 Quin & Baal=
peor initiabatur,
& edebant sacrifi
cia mortuis oblata:

29 Et cœptis suis of
fendebat: irruebat
ergo in eos pestis.

30 At Pinhas protinus uindex aderat,
& pestis remittebat.

Domini.

26 Quae tanquam gra
uiter percussurus exten
derat in altum manus
suas cōtra illos, ut pro
sterneret illos i deserto

27 Vt & posteros illo
rū corrumpere faceret in
ter impias gentes, &
dispergeret eos per re
giones uarias.

28 Et subdiderunt sese
iugo Baal Phegor,
& comederunt sacrifi
cia oblata in uenera
tionem mortuorum &
nihil deorum.

29 Quibus rebus ad irā
prouocauerūt eum, &
scēuijt in illos pestis.

30 Exiit autem Phi
neas, & suppliciu sum
psit de transgressori
bus, & pestis cessauit
continuo.

- 31 Id quod ei ad iusticiam imputatum est apud posteros usq; imperpetuū.
- 32 Exasperauerūt ad fontes iurgij quoq; id qd Mo= sen pessime habe= bat propter ipsos.
- 33 Quoniam spiritum Dei exasperauerant, ut labijs suis effaretur,
- 34 Non extirpaturos gentes, quas Dñs eis pmiserat.
- 35 Commixti ergo inter gentes didicerunt opera eorum:
- 36 Et coluerunt simulacra ipsorum, id

31 Et reputatum est hoc illi ad iusticiam, in generationem & generationem usque in perpetuum.

32 Iterum iritauerunt cum iuxta aquas contentionis, ubi & male affectus fuit Moyses ipse propter illos.

33 Vexauerant enim animū illius, & uacillauit nō nihil labijs suis.

34 Nec perdere igitur potuerunt populos, de quibus locutus fuerat Dominus ad ipsos.

35 Sed ipsi potius dispersi sunt, & captiui abducti à uicinarū regionum populis, ubi & uiuere didicerunt secundum improbos mores illorum.

36 Coluerūt enim scul-

- quod eos ad ca= sum traxit.
- 37 Vt tā filios suos quā filias dæmonibus mactarent.
- 38 Vt innoxiam filiorum suorum, et filiarum sanguinē funderent, quos si mulacris Chanæonōrū offerebant, & terra sanguine pollueretur.
- 39 Ipsi quoq; operibus suis phanarentur, & consilijs ac cœptis suis scortarentur.
- 40 Incendebatur itaq; Dominus ira in-

pitia illorum, quæ res eis sæpe cessit male, & fuit absurdorū eis causā malorum.

37 Eō enim dementiæ eiusmodi disciplinis peruenierunt, ut filios suos & filias cacodæmonibus obtulerit: cru delissimis.

38 Et effuderint sanguinem innoxiorū filiorum suorum & filiarum, quos mactauerant ante statuas Chanaam, & polluerūt ipsam terram, quæ execrata eā abominationem ueluti inuita sanguinem illorum insontū suscepit.

39 Et abominabiles facti sunt propter scelerata opera sua, & idololatræ studijs suis.

40 Quare excanduit uehementer Dominus in populum suum, & ab-

- populum suum, et abominabatur hereditatem suam.
- 41 Tradebat eos in potestatem gentium, & qui odio habebant eos, imperabant eis.
- 42 Opprimebāt eos hostes ipsorum, & sub manus eorum subdebantur.
- 43 Sepenumero liberabat eos, ipsi autē sepenumcro cōsilijs suis rebellabāt, ppter scelera iugiter sua opprimebātur.
- 44 Perspecta uerō angustia eorum, & querimonijs ipsorum auditis,

omnatus est hereditatem suam.

41 Et tradidit eos diripiendos gentibus, domini facti sunt eorum, qui capitali odio semper persecuti fuerant eos.

42 Et grauissime afflixerunt eos inimici eorum, & miseri facti sunt tyrannide illorum.

43 Saepissime numero liberauit eos: uerum ipsi semper sibi similes perrexerunt esse rebelles, & sua potius quam diuina consilia sequi: quare miserrimi facti sunt ppter scelera sua.

44 Attamen respexit quum pessime esset eis, & quum audiret ciuiatus eorum.

- 45 Memor fuit erga eos fœderis sui, ac ptesum est enim ipsorum pro magnitudine bonitatis suae.
- 46 Gratiam dedit eis coram omnibus qui coeperant eos.
- 47 Saluos fac nos domine Deus noster, ut laudemus nomē tuum sanctum, & gloriā tuam celebremus.
- 48 Beatus dominus Deus Israël ab æterno usque in sempiternum. Et dicat

45 In memoriam reuocauit fœdus, quod perculserat cū eis, pro in exhausta misericordia sua poenitētia ductus est.

46 Et effecit, ut gratiosiores essent apud illos, qui captiuos abduxerant eos.

47 Saluos fac nos domine Deus noster, & collige nos ex uarijs illis nationibus, per quas dispersi sumus: ut laudare sine impedimento possimus angustissimum nomen tuum, & occupari in ueneratione tua, laudibus te, uti æquum est, offerre.

48 Omni laude maior dñs Deus Israël, ab æterno & usq; in perpetuum: itaque dicat

uniuersus populus
Amen. אלהים

PSAL. CVII.

¹ Confite
mini do-
mino quo
niam bo-

Gratias agi-
te Dño, quo
niã imperpetuũ be-
nignus et mitis est

² Agant gratias
redempti Domini,
quos de hostili ma-
nu redemit.

³ Ac de nationibus
collegit, ab ortu et
occasu, ab aquilo-
ne & austro.

⁴ Cum errarēt in
deserto, in uia non
trita, neq; urbem sedi suę inuenissent,

⁵ Famelici & sitibundi, ut anima eos

omnis populus Amē.
Halleluia.

CVII.

LAudate domi-
num quod ben-
ignus sit, nec illo
seculo non clementif-
simus.

² Fateantur hoc, quos
sæpe redemit domi-
nus, quos liberauit à
tyrannide opprimen-
tium eos.

³ Quos e uarijs regio-
nibus in unum colle-
git, ab Oriente, Occi-
dente, Aquilone, &
Austro.

⁴ Qui antea errauerāt
per loca deserta & in-
uia, nec uitam, quæ du-
ceret ad ciuitatem, qua
recipi possent, inuenie-
bant.

⁵ Qui famē patiebātur

deficeret.

⁶ Clamauerāt enim
ad Dominum cum
in angustia essent,
& de necessitati-
bus eorum libera-
uit eos.

⁷ Et reduxit eos
in uiam rectam, ut
uenirent ad urbem
quam habitarent.

⁸ Canant bonitatē
Domini, & ma-
gnifica opera eius
filijs hominum.

⁹ Ipse enim saturat
animam inanem, et

¹⁰ Cū enim sederent in tenebris mortalis

& sitim, quorū anima
intra ipsis in errore af-
fecta cruciabat.

⁶ Clamauerunt ad do-
minum quum ægre
esset illis: ipse uero ex-
malis omnibus libera-
uit illos.

⁷ Et ostendit illis uiam
rectam, qua ire possent
ad ciuitatem commo-
dissime habitabilem.

⁸ Celebrent dominum
cum gratiarum actiōe
cuncti, ob insignem mi-
sericordiã illius, & mi-
rabilia opera, quæ de-
signauit in gratiam po-
stulorum Adæ.

⁹ Cibum suppeditauit
ad saturitatem usq; la-
borantibus fame, & ani-
mã famelicã impleuit
bono, quo indigebat.

¹⁰ Quum sederent in

umbrae, uincti & adficti eent ferro.

11 Propterea quodd repudiassent mandata Dei, & consiliolum altissimi irritauissent.

12 Quia laboribus cor eorum humiliasset, cum iaceret et ne mo opitularetur.

13 Clamauerunt ad Deum, cum in angustia essent, & de necessitatibus eorum liberauit eos.

14 Eduxit eos e tenebris mortalis umbrae, & uincula eorum dirupit.

tenebris & horrore mortis, calamitosi & uincti ferro.

11 Propterea quod deseruissent admonitiones Dei salutares, & consilio eius, qui est supra omnia, contempserunt.

12 Affixit quidem molestissimis curis animas illorum: corruerunt enim, nec fuit quisquam, qui eis aut posset, aut succurrere uellet.

13 Verum quia iterum clamarent implorantes auxilium Domini, quantumuis res eorum pessimo essent loco: ipse tamen e malis omnibus quibus in angustias extremas redacti fuerant, liberauit eos.

14 Eduxit eos e tenebris & horrenda, quae mortem ipsam ministrabat, caligine: & uincula

15 Canant bonitatem Domini, & magnifica opera eius filijs hominum.

16 Ipse enim communiuit portas aeneas, & uectes ferreos confregit.

17 Cum enim imprudentes in trasuersum abiissent, & propter scelera sua adfligerentur.

18 Cum omnem cibum abhorreret adpetitus eorum, & iam ad orci portas adpeterent.

19 Clamabant ad Dominum, cum in angustia essent, & de necessitatibus eorum

1a, quibus uincti fuerant, rupit.

15 Quare consciantur deum esse misericordissimum propter haec & alia innumera, quae in gratia posterorum adae designauit admiratione dignissima.

16 Qui fregit portas aeneas, & uectes ferreos communiuit.

17 Ipsos tamen in stulticia peristere fecit peccandi libido: quare propter iniquitates suas affligebantur.

18 Omnem cibum abominata est anima illorum, & appropinquauerunt usque ad ianuam mortis.

19 Verum quia iterum clamaret ad Dominum

- liberauit eos.
- 20 *Misit iustū suū,
& sanauit eos, & liberauit ab interitu eorum.*
- 21 *Canant bonitatem domini, & magnifica opera eius filiis hominum.*
- 22 *Et sacrificet sacrificia gratiarum actionis, & prædicent opera eius cū exultatione.*
- 23 *Qui mare nauibus conscendunt, quiq; negocia in pelago expediūt.*
- 24 *His nota sunt*
- afflicti grauissime, ipse eos eripuit ex malis eorum omnibus.
- 20 *Immisit uerbū illud salutare suum, quo fanatos esse uoluit eos: & liberauit eos ab omnibus, quibus grauissime premebantur, malis.*
- 21 *Quare agnoscant Domini immentam clementiam, & opera stupenda: quæ fecit in gratiam posterorū Adæ.*
- 22 *Offerant tibi sacrificia grati animi, quibus agnoscant beneficia tua domine: & commemorent apud alios opera tua libenter & palam.*
- 23 *Qui mare ingrediuntur nauibus, & negociantur in aquis illis ualidissimis.*
- 24 *Illi re ipsa didicerūt,*

- opera Domini, & mirifica facta, quæ in abyſso gerit.*
- 25 *Illo enim iubente, surgit ueti procella, atque fluctus suos attollit.*
- 26 *Iam ad cælū eleuantur, iā in abyſsum descēdunt quomalo animus eorū adfligitur.*
- 27 *Nutant & uacillant uelut ebrius, & omnis sapientia eorum cessat.*
- 28 *Sed qui ad Dominum clamant, in angustia cōstituti,*
- qualia sint opera Domini. & quā admiratione digna, quæ fiunt ab ipso in profundo mari.
- 25 *Quoties enim libitum fuerit illi, excita uento tempestatē maximam, & extollit fluctus illos maris ualidissimi.*
- 26 *Quibus subleuati uectores unā cū nauibus ascendere in cælū usque uidentur, & iterū ueluti in barathrū præcipitari, quorum animi soluuntur præ metu.*
- 27 *Raptabuntur nunc huc, nunc illuc, & mutantur nō aliter, q̄ ebrius: & quantumuis alioqui uariarum rerū periti & sapientes fuerint, ibi sapientia destituet eos.*
- 28 *Nec reliqua illis in*

- liberat eos de ne-
cessitatibus eorū.
- 29 Sedat turbinem
& infert tranquilli-
tatem posteaq̄ flu-
Aus compefcuit.
- 30 Tum uerò læ-
tantur ob redditā
quietē, Deinde ad
optatum portum
quoq; deducit.
- 31 Canant bonitatē
Domini, & ma-
gnifica opera eius
filijs hominum.
- 32 Vehant illum, in
concione populi,
& in senatorum
concessu laudent eum.
- allo alio spes erit, q̄
in solo Domino, ad
quem in periculis con-
sistit si clamauerint,
ipse ex angustijs in
locum spatiosum edu-
cet eos.
- 29 Continuo enim
cessabit tempestas, se-
quetur serenitas, &
subsident fluctus illi
maris.
- 30 Et merito gaudebūt
quod subsederint, de-
ducet uerò eos Domi-
nus rectā in eā regio-
nem, quam ipsi nauis-
bus petebant.
- 31 Quare fateant̄ Dñm
esse clementissimū, cui-
us tam extant opera
stupenda inter poste-
ros Adæ.
- 32 Et laudibus extollāt
illum in frequētia po-
puli, & in cōcessu senū
prædicent illum.

- 33 Qui uertit flumi-
nibus irrigua in
desertiū, & aqua-
rum uenas in siti-
culosam.
- 34 Regionem fra-
cē in sterilē, pro-
pter habitatorum
maliciam.
- 35 Qui cōtrā quo-
que, uertit solitudi-
nē in stagna aqua-
rum, & terrā sic-
citate contumacem
in aquarū, & sca-
turigines.
- 36 Et collocat isth̄c
esuribūdos, ut edi-
ficent urbes ad habitandum.
- 33 Qui dum uult pote-
statem habet, ut flumi-
na exsiccet, & fiat ter-
ra ob sterilitatem de-
serta, & fluentia aqua-
rum commutentur in
siccitatem & sitim
ipsam:
- 34 Econtrario terrā o-
lim fructiferā immixta
falsugine reddere steri-
lem, ob scelera eorū, q̄
habitabant eam.
- 35 Terram item ob ste-
rilitatem olim deser-
tam, aquarum riuulis
irrigare: & ob nimiam
siccitatem damnatā,
fluentis aquarum clo-
nare:
- 36 Et inducere in eam
colonos antea fameli-
cos, qui cupiant post
eam mutationem con-
dere ciuitatem illic &
inhabitare eam.

- 37 *Vt agris semina credant, & vineas cōserant, quæ uberam annonam præbeant.*
- 38 *Fouet illos atq; multiplicat supra modum, & nō patitur iumenta eorū pauca esse.*
- 39 *Cum uerò immi nuuntur, & humiliātur, ui, adflictiōne, & labore.*
- 40 *Cum eos præda principum obnoxios facit: Cum eos per inania loca circumducit, ubi nullum est iter.*

37 Et semen facere in agros illos nouos, & plantare uineam, quæ fructum proferat annuum.

38 Dominus autem conatus illorum fecundabit, ut diuites fiant ualde, & efficiet ne pecora illorum uel morbo, uel alia calamitate minuantur.

39 Vbi uerò ob scelerata iterum eos punire uoluerit: paucissimi fient & abiectissimi, propter uariam oppressionem, calamitatem & anxietatem.

40 Efficiet, ut qui prædant eis infames fiant, & sine autoritate: quod fiet ut subditi errent per loca uacua & inuisa.

- 41 *Tandē leuat inopia pauperem, & familiam tanquā gregem cōstituit.*
- 42 *Hæc contempletur iusti et gaudeant, omnis autē malicia obstruat os suum.*
- 43 *Quicumq; es, q̄ sapias, obserua ista, ut intelligantur diuina beneficia.*
- I** *Paratū est cor meum Deus, ad canendum & laudandum pro omni uirili mea.*
- 2** *Tu mea chelis expergiscere, tu quoq;*

41 Sed pauperē defendet ab iniuria: & augere familiā illius, quæ admodum gregis ouium augeri solet.

42 Videbunt & obseruabunt huiusmodi mutationes hoīes recti, & gaudebūt: scelerati uerò & male sibi conscij nō audebūt mutire.

43 Utinam sint multi sapientes, q̄ obseruent eiusmodi, ut intelligantur p̄sim ab omnibus beneficia, & misericordiæ Domini.

CVIII.

PSAL. CVIII.

I Paratū est cor meum Deus, ad canendum & laudandum pro omni uirili mea.

C Onstatū sum animo Deus: q̄re & uoce cantabo, & psallam instrumentis musicis, idq; ex animo.

Paratū cor meū Deus.

2 Profer te nabitū &

2 Tu mea chelis expergiscere, tu quoq;

- cithara, ut q̄ ma=
turrinē exordiar.
- 3 Et canā te in po=
pulis Dñe, & lau=
dem inter gentes,
- 4 Quòd bonitas
tua cœlis est alti=
or, & ueritas ac
fides tua nubibus.
- 5 Euehere supra
cœlos ò De⁹, et su=
pra uniuersam ter=
ram maiestate tua.
- 6 Ut liberētur di=
lecti tui: saluum fac
dextera tua, & o=
pem nobis adfer.
- 7 Deus locutus est in sanctuario suo,
quòd me interim beat, Diuidam Sichem,

cithara, ut excitem
ipsam auroram.

3 Celebrabo te carni=
nibus apud populos
uarios dñe, & psalmis
cāro te, ut fama no=
minis tui in uarias sper=
gatur nationes.

4 Maior est enim de=
mentia tua, q̄ est di=
stantia cœli à terra, &
usq; ad nubes pertin=
git cōstātia tua in præ=
stādis promissis.

5 Exaltate supra cœ=
los Deus, & appareat
per uniuersam terram
maiestas tua.

6 Ut liberent̄ ē malis
amici tui: salutē adfer
dextera tua, & respon=
de uotis meis.

7 Deus promisit per
sanctitatem suam, quę
res me maximo gau=
-

- et uallem Suchoth
dimetiar.
- Meus est Gala=
ad, meus est Manaf=
se, Ephraim caput
roboris mei ē, por=
rò Iudas dux me⁹.
- 9 Moab singula=
ris olla mea est, ad
Idumæam porrigā
calceos meos, su=
per Palæstinā clā=
gam tuba.
- 10 Quis uerò de=
ducit me ad urbes
munitas? quis diri=
git in Idumæam?
- 11 Nonne tu Deus q̄ repuleras nos, ut
nō p̄ficisceris cū exercitibus nostris,

dio affecti, p̄misit in=
quam distribaturum
me Sichem, & ual=
lem Sucoth dimensu=
rum.

8 Ad me pertinebit
Galaad, me⁹ erit Ma=
nasses, Ephraim fortitu=
do capitis mei, Iuda
uerò dux meus.

9 Moab olla ablu=
tiōis meę, in Idumæ=
am projiciam calceum
meum, subiecturus il=
lam mihi: usq; ad Phi=
listæos exultans perue=
niam.

10 Quis perducet me
usq; in ciuitatē muni=
tam? Quis deducet me
usq; in Idumæam?

11 Profectò tu q̄ obli=
tus uidebaris nostris, &
non iturus cum copijs
nostris in prælium.

12 Tulisti nobis opē
in angustia? uana
est enim salus qua
de hoīe speratur.
13 In Deo parabi-
mus uictoriam, ille
enim conculcat ho-
stes nostros.

PSAL. CIX.

Deus lau-
dē meam
ne ta-
cuis,
quia.

1 **D**eus glia mea
dne dissimules.
2 Quoniam os im-
pij, & os dolosi
aduersum me ad-
perta sunt, & men-
daci lingua loquū-
tur contra me.

3 Sermonibus, ex odio cōfictis, circūue-
niunt me, & oppugnant me sine causa.

12 Tribue quæsumus
facius placator auxi-
lium nobis, ut hostem
superare queamus: ua-
na est enim salus, quæ
expectat ab homine.
13 Freti diuino auxilio
pugnabimus fortiter:
ipse enim conculcabit
aduersarios nostros.

CIX.

1 **D**eus autor &
materia gloria
tionis meæ, ne
quæso dissimula.
2 Os enim suū impius
& homo fraudulentus
aduersum me aperue-
runt, uti sunt apud me
lingua mendaci.
3 Verbis ab odio p-
fectis omni ex parte
aggressi sunt me, sine
ulla causa oppugnaue-
runt me.

4 Pro amore, quo
illos persecutus sum,
aduersantur mihi,
cum ego æquitati
studeam.

5 Reddunt ergo mi-
hi damnum pro be-
neficio, & odium
pro amore meo.

6 Impone ei carni-
cem præfectum, &
hostis statuatur ad
dexteram eius.

7 Cum iudicio sisti-
tur, damnetur, &
defensio eius degra-
uet crimen illius.

8 Dies eius ad paucitatem cogantur, &
officium eius accipiat alter.

4 Quia ego illos amo-
re prosequer, ipsi per-
dere conabantur me:
ego uero hoc uidēs ad
precaionem recurri,
nō habens per fugium
aliud.

5 Rependerunt enim
mihi malū pro bono,
& odium pro amore
meo in illos.

6 Præfice ergo illi ui-
rum impium, & ange-
lus uexator alter ad de-
xteram illius.

7 Quum causa illius
tractata fuerit in iudi-
cio, non abeat illinc ni-
si impietatis cōdemna-
tus, & precatio illius
magis exasperet iudi-
cem, & augeat pecca-
tum potius, quam re-
missionem impetret.

8 Sicut dies illius pau-

- 9 Orbi fiāt liberi eius, & uxor eius uidua.
- 10 Incertis uagētur sedibus filij eius, medicent, & cibū quærāt postq̄ i exitiū relegati erunt.
- 11 Manum iniiciat foenerator omnibus rebus eius, & hostes laborē eius diripiant.
- 12 Ne sit qui miser cordia ducatur erga illum, aut qui gratiam impertiat pupillis eius.
- 13 Vltima eius desinat in interitū, et proxima generatione deleatur nomen eius.

ci, & præfecturā illius accipiat alter.

9 Fiāt filij illius orphani, & uxor illi⁹ uidua.

10 Curſitent sursum & deorsum filij illius ut mendicent, & præ penuria rei familiaris, relictis domibus suis uacuis, cibū quærere cogantur mendicatio.

11 Perdat exactor quicquid pertinet ad illū, & diripiant extranei, quicquid suo labore cōquisiuerat ipse.

12 Nec sit quisquā, qui illum humanitatis illi præſtet officium, uel quem misereat liberorum illius.

13 Sit finis illius interitus: in generatiōe, quæ proximè mortē sequetur.

- 14 Scelera uerò patris eius apud Dominū innumeratō habeantur, & peccatum matris eius non deleatur.
- 15 Vigeant in cōspetu domini semper, at memoria ipsorum ē terra extirpetur.
- 16 Eò quòd immemor fuit misericordiam faciendi, & persecutus est hominem deiectū, in opem & ex corde inuocentem ad occidendum.
- 17 Amavit execrationem, & usu ue-

tur deleatur, & nomen illius & filiorum.

14 Reuocetur in memoriam iniquitas progenitorum ipsius apud dominum, et peccatū matris illius non deleatur.

15 Sint hæc ueluti ob oculos posita Domino: sed in obliuionem ueniat apud homines, qui tertam incolunt, si quid gessit unquam dignum memoratu.

16 Propterea quòd ne semel quidē in mētem uenit illi pietatis erga proximum excedæ: sed persecutus est uirū afflictum, humano auxilio destitutū, & fractum animo, ut occideret illum.

17 Amavit em̄ immani

- niat ei: gratiam nō
quæsiuit, idcirco lō
gissimè absit ab eo.
- 18 Execratione ue
lut uestimento ami
ctus est, ea uelut
aqua in eum pene
tret, & in ossa eius
tanquam oleum.
- 19 Adherescat ei
sicut pallium quo
operitur, & sicut
zona qua semper
præcingitur.
- 20 Hoc opus hosti
bus meis usuueniat
à Domino, & his
qui perniciem moliuntur uitæ meæ.
- 21 Tu autem Domine Deus agito me=

tatem, & cōtinget illi:
odio habuit humanita
tem, & procul recedet
ab illo.

18 Omni ex parte ar
mauit se maledicentia,
& tanq̄ ueste sua cōte
xit ea sese, & penetra
uit quæadmodū aqua,
quā quis bibit, usq̄ in
penetralia uētris, imō
uelut in ossa illius.

19 Quare sit illi, quia
ita uoluit, ueluti palliū
quo cooperire totū so
let sese, & ueluti cingu
lū, quod totū ambire
hominem consueuit.

20 Hæc sit merces eorū
à Domino, qui male
exercent caninam facun
diam suam in perniciē
meam.

21 Interim tu Domine

- cum propter nomē
tuū, propensa enim
est bonitas tua, ut
liberes me.
- 22 Humilis enim ac
pauper sum, &
uulneratum est cor
meum intra me.
- 23 Incedo uelut um
bra serotina, & au
feror sicut locusta.
- 24 Genua mea la
būtur præ ieiunio,
& caro mea exa
ruit ut succus nul
lus supersit.
- 25 Ego autem ob
probriū eis factus
sum, quum me uidēt, capita sua mouent.
- Deus traxit me pro ge
nuina clementiā tua:
quæ nomini tuo respō
det: & quia tam beni
gniter misericors es in
omnes, libera etiam ē
malis me.
- 21 Quia pauper & hu
mano præsidio desitū
tus ego sum, et cor me
um præ motiore lan
guet intra me.
- 23 Sicut umbra, quæ in
clināte iam die assidue
crescit, & tenebris no
ctis propinquior fit, ita
& ego abij, & ab eo
assidue magis, interim
uagari cogor de loco
ad locū, quæadmodum
locusta saltat nūc huc,
nunc illuc, nullā certā
habens sedem.
- 24 Genua mea nutāt præ
ieiunio, & caro mea
exuta est pinguedine.
- 25 Quicquid facio ludi
sum, quum me uidēt, capita sua mouent.

26 *Opem fer mihi dñe Deus meus, et per bonitatem tuã salua me:*
 27 *Vt cognoscant hanc esse manum tuam, quodq; istud feceris.*
 28 *Execrentur isti, tu modo benignus sis: Insurgant, & cõfundetur, seruus aut tuus letus erit.*
 29 *Induatur aduersarij mei ignominia, & confusione sua tanq̃ pallio operiantur.*
 30 *Gratias pro uiri*

brío sum illis: quoties uident me, inoto capite rident me.
 26 Suppetias fer mihi Domine mi Deus, salutem adfer mihi pro inexhausta benignitate tua.
 27 Vt sciãt nō illos suis uiribus hæc potuisse cõtra me sed quia tibi uirum fuit ad hunc modum patientiam meã exercece Domine,
 28 Execrãtur & malè uelint mihi, modo faucas tu, nihil poterũt enim: si insurrexerint in me, in ipso conatu deficient, & infames fient, seruus aut tuus gaudebit.
 29 Contegantur undiq; ignominia ueluti ueste aduersarij mei, & induantur toti tanquam pallio, infamia qua digni sunt.
 30 Celebrabo dñm to-

li ore meo agã Domino, & in media multitudine laudabo eum.
 31 *Ille enim adstat ad dexterã pauperis, ut liberet à cõdem nantibus animam eius.*
 PSAL. CX.
 1 *Domine dixit Daño meo, se= de ad dexterã meam, donec faciã inimicos tuos scabellum pedũ tuorum.*
 2 *Sceptrum potentie tue emittet Dominus de Zion, ut impereš in medio hostium tuorum.*

tis uiribus ore meo, & in medio multoꝝ palam laudabo illum.
 31 Astitit enim ad dexteram egeno, ut defenderet & seruaret illum à uiolentia eoz, qui falso iudicio perdere conabantur illum.
 CX.
 D Ixit Dominus domino meo se de à dextris meis, quoad fecero q̃ nũc sunt inimici tui tã subiectos, ut conculcare illos pedibus possis, non aliter quã scabellum solet.
 Robur fortitudinis tue emittet Dominus ex Sion: itaq; dominare, in uitis omnibus, in medio hostium tuorum.

- 3 Populus autem 3 Populus tuus spontaneas offeret, & liberales oblationes tibi, tuo in die triumphati, uota offeret cum sancta pompa. Ros enim natiuitatis tuae, ex utero aurorae est.
- 4 Dominus iurauit, neque poenitentia ducetur: tu es sacerdos in aeternum iuxta ritum Melchizedek
- 5 Dominus ad dexteram tuam adest, qui cum irascitur, regeges percutit.
- 6 Vltionem capit ex gentibus, & cadaueribus implet, qui totius orbis capita

Populus tuus spontaneas offeret, & liberales oblationes tibi, quo tempore apparebit omnipotentia tua, & oimodus ille decor, qui te comitabit: ante auroram enim cecidit, qui gratiosissimum te faciet omnibus, ros natiuitatis tuae.

Iurauit Dominus, nec unquam poenitebit eum, tu eris sacerdos in perpetuum iuxta ritum a me praescriptum Melchizedek.

Dominus astitit tibi a dextris percussit regeges, quum irasceretur illis propter te.

Supplicium sumet de gentibus quae rebellabunt tibi, plena erunt omnia cadaueribus: percuet hostium tuorum: ca-

- caedit.
- 7 De torrefacta in igne bibet, deinde 7 caput sublimabit.
- PSAL. CXI.
- 1 Collaudabo dominum ex toto corde, cum priuatum apud sanctos, tuum pro tota conuocacione.
- 2 Magna sunt opera Domini, & exoptata omnibus qui amplectuntur ea.
- 3 Opus eius est laude & gloria dignum, & iustitia eius imperpetuum durat.
- 4 Magnifica facta sua ita gessit, ut sint memoria digna: misericors et mitis dominus.

put, cuius ditio satissimè extenderat sese per terram nobilissimam. E flumine in transitu bibet, propterea exaltabit caput.

CXI.

1 Collaudabo dominum ex toto corde, cum priuatum apud sanctos, tuum pro tota conuocacione.

Magna mea domino accepta referam ex toto pectore, palam in coetu & congregatione iustorum. Confitebor tibi domine in toto corde meo, in consilio.

2 Magna sunt opera Domini, & exoptata omnibus qui amplectuntur ea.

Magna sunt opera Domini, quod constat omnibus illis, qui pio studio scrutantur ea.

3 Opus eius est laude & gloria dignum, & iustitia eius imperpetuum durat.

Laude & honore dignum est, quicquid facit Dominus, a genuina enim sua iustitia recedere non poterit unquam.

4 Magnifica facta sua ita gessit, ut sint memoria digna: misericors et mitis dominus.

Efficet ne unquam perire possit memoria

- 3 *Esca dat sese me* operum suorum tam
tuentibus, memor mirabilium, misericors
foederis sui i eternu ipse et pius Dominus.
 5 *Robur factorum* Spolia hostiu diuilit
suorum ostendit cultoribus suis, in me-
 6 *populo suo, cum* monia habebit paciu
dedit eis gentium suum perpetuo.
 7 *possessiones.* Quanta fuerit opus
 8 *Opera manuum* potentia priusq fieri
eius firma & re- potuerint, quæ fecit,
cta, rata & uera ostēdit re ipsa populo
 7 *sunt omnia præce-* suo, quū daret illi pos-
pta eius. sessiones aliarū natio-
 8 *Confirmata in* num pulsis illinc illis,
omne seculum, ut quorū fuerant antea.
quæ ex uero & re Opera manū illius
 8 *cto constant.* fidei, & æquitatis sunt
 9 *Redemptionem* plenissima, optima fi-
 9 *misit populo suo;* de statuit, & utiliter
 8 quæcunq statuit.
 8 *Confirmata sunt, nec*
 8 *conuelli poterunt ullo*
 8 *unquam seculo: decre-*
 8 *ta enim ab eo sunt o-*
 8 *ptima fide, & summa*
 8 *cum æquitate.*
 9 *Liberationē attulit*
 9 *populo suo, decreuit*

- foedus suum præce* perpetuo duraturū pa-
pit imperpetuum: ctum, quod inijt cum
sanctū & ueran suis, cuius nomē fan-
dum est nomē eius. ctissimum est & augu-
 10 *Caput sapientiæ* 10 Initium solidæ sapiē-
timor Domini est: tiæ est timor quo reue-
 1 *ō sanam mentem* remur Dominum, &
 1 *quæ secūdum eum* prudētia salutaris ma-
 1 *opera sua modera* net illos, qui sese exer-
 1 *tur, laus eorum im* cent in his: laudē enim
 1 *perpetuū durabit.* assequentur perpetuo
 1 *PSAL. CXII.* duraturam.
 1 *Beatum qui* C X I I.
 1 *Deū timet, q* 1 *B* eatus uir qui *B* eatus
 1 *præceptis eius su-* 1 *re* neretur Do- uir qui t i
 1 *pra oia delectatur* 1 *mi* num, in man- met Do
 2 *Potēs fit posteri* 2 *dat* is illius inueniet q- minum.
 2 *tas eius i terra: familia rectorū beata est*
 3 *Honos et res i huiusmodi uiri domo,*

perpetuo duraturū pa-
 ctum, quod inijt cum
 suis, cuius nomē fan-
 ctissimum est & augu-
 tissimum.

10 Initium solidæ sapiē-
 tiæ est timor quo reue-
 remur Dominum, &
 prudētia salutaris ma-
 net illos, qui sese exer-
 cent in his: laudē enim
 assequentur perpetuo
 duraturam.

C X I I.

1 *B* eatus uir qui
 1 *re* neretur Do-
 1 *mi* num, in man-
 1 *dat* is illius inueniet q-
 1 *bus* oblectare se pote-
 1 *rit* iusticiæ.

B eatus
 uir qui t i
 met Do
 minum.

2 *P*otens in terra erit
 2 *se* men illius, generatio
 2 *cad* dida Domini bene-
 2 *ficio* beatissima erit.

3 *A*bundantia & diui-

3 *Abundantia & diui-*

- & iusticia eius p= tice in domo illius, iur-
 manet in aeternum. sticia illius stabilis erit
 perpetua.
 4 Oriens sol & 4 Exorietur, alijs defi-
 lux in tenebris est dentibus in tenebris,
 rectis, misericors, lux rectis: clementi ui-
 mitis, & iustus. 5 Felix uir qui miseri-
 cordia mouetur erga
 5 Commodus est pauperes, & mutuo
 uir qui miseretur dat: dabit em̄ illi Do-
 et mutuo dat, quiq; minus eam prudentia,
 uerba sua cum iudicio expendit. ut dispensare sciat reli-
 qua, quæ tractanda illi
 erunt cum iudicio. 6 Nunquam loco suo
 mouebitur, & in me-
 6 Nam imperpe- moria erit perpetua:
 tuum immotus ma- tanquam uir iustus.
 net, iusti memoria 7 A rumore mali ali-
 in aeternum durat. cuius appropinquantis
 nihil metuet sibi, con-
 7 A rumoribus stans enim erit perpe-
 malis nihil timet, tuo animus eius: & p-
 propterea quod proprium
 habeat Dominum, in
 perterritus.
 firmum enim est cor eius fide in Dominum.

- 8 Firmum est cor 8 Animo erit presen-
 eius ut nihil formi ti, & ec quonquam time-
 det, usq; dū uideat bit: quin potius tadem
 hostium suorum uisurus est in hostibus
 interitum. suis, qualia quiuis alius
 uellet in suis.
 9 Diuidit ac donat 9 Elargitus est sua pau-
 pauperibus, iusti- peribus, quare iusticia
 cia eius in aeternum illius stabilis erit per-
 durat, cornu illius petua, & cornu illius
 eū gloria euehetur augebitur assidue cum
 gloria.
 10 Impius hæc ui- 10 Impius aspicere co-
 des, inuidia torque getur hæc, & habebit
 bitur, dentibus frē illum pessime: frendet
 det, ac tabescet: & dentibus & contabe-
 scet: studium impiorū,
 quod impij cupiūt, quo nocere cupiunt
 irritum fiet. & peribit.
 CXIII.
 Audate serui do Laudate
 minī Dñm, lau pueri do-
 dibus efferte no- minum,
 men Domini.
 PSAL. CXIII.
 Audate ò serui Domini, laudate
 nomen Domini.

- 2 Sit nomen Dñi
collaudatum, hinc
usq; i sempiternū.
- 3 Ab ortu solis usq;
ad occasum col
laudetur nomē dñi
- 4 Sublimis est Dñs
super omnes gen=
tes, & gloria eius
sup omnes cœlos.
- 5 Quis est sicut Do
minus Deus no=
ster, qui sese in sub
lime ad habitan=
dum collocat?
- 6 Ac rursum sese
demittit, ut cōtem
pletur quæ in cœlo & in terra fiunt.
- 7 Eleuat de pulvere egenū, et de sterco
- 2 Celebratur nomen
Domini laudibus, ab
hoc tempore usq; in
perpetuum.
- 3 Ab ortu solis usque
ad occasum, laudibus
merito extolletur no=
men Domini.
- 4 Exaltatus est supra
omnes gentes Domi=
nus, & supra cœlos
maiestas eius.
- 5 Quis similis est Dño
Deo nostro, q seipsum
in altū erigit: ut sedeat
quocunq; loco libitū
fuerit illi?
- 6 Et rursus seipsum
conuertit ad contem=
planda quacunq; fi=
ant, uel in cœlo, uel
in terra.
- 7 Qui erigit, quoties
nult iacentem in pitue
re pauperem, & eluro

- re pauperē erigit.
- 8 Ut colloceat eum
inter principes: in=
ter principes po=
puli sui.
- 9 Sterilem matrē=
familias cum filijs
domi lætantem fa=
cit. תלררה
- PSAL. CXIIII.
- 1 Cvm exiret Is
raël de Aegy
pto, & Domus Ia
acob de populo
peregrino.
- 2 Fuisli (ò Deus)
Iudæ sacrosanctus
eius, & Israëlī im
perator eius.
- extractum egenum
præficit alijs.
- 8 Ut sedere liceat illi
inter primores, primo
res inq; quibus data
provincia est gubernā
di populum Domini.
- 9 Qui facit sæpenumē
ro, ut Domus ob fieri
litate matronæ uacua,
habitatisima fiat: &
quæ antea natura fue
rat sterilis, fiat mater
ob multitudinem libe
rorum gaudens.
- Halleluja.
- CXIIII.
- 1 Qvum egrede=
retur Israel ex
Aegypto, &
posteri Iacob relique
rēt populum alterius,
quàm qua ipsi loque
rentur lingua.
- 2 Tunc hebat Iuda
particeps sanctimonie
Dei, & totus Israel
præ ceteris nationibus
ditio eius subsiciebat.

In exitu
Israel de
Aegypto.

3 *Quā cū uidiſſet mare, fugit, & Iordanis retrorſū ceſſit.*
 4 *Montes exilierunt ſicut arietes, et colles ſicut agni de grege.*
 5 *Quid tibi mare eſt quod fugiſti? et tibi Iordanis quod retro ceſſiſti?*
 6 *Quid quod uos montes ſaltauiſtis tanquam arietes, & colles tanquam agni de grege?*
 7 *A conſpectu Domini contremiſciſ o terra, à conſpectu Dei Iacob.*
 8 *Qui petram in aquæ ſtagnū conuer-*

Mare ſenſit præſentiam diuini uiminis, et fugit: Iordanis abiit retrorſum.
 Montes ſubſilierunt tanquam arietes, et colles ueluti agni ouium.
 Quid accidit tibi ð mare quod fugeris, ð Iordanis quod receperis te retrorſum?
 Et uobis montibus quod ſubſilieritis tanquam arietes, & collibus quod exilieritis ſicut agni laſciuientes inter reliquas oues?
 Præſentia Domini in cauſa fuit, quod ipſa contremuerim tota terra: ille Dominus in cauſa fuit, qui idem Deus eſt Iacob.
 Qui cõtra naturã la-

tit, & rupem in aquarum fontem.
 PSAL. CXV.

1 *NE enim nobis, ſed nomini tuo des gloria honoris ac fidei tuæ nobis oſtenſe.*
 2 *Ne ergo committas ut gētes dicāt, ubi queſo eſt Deus eorum.*
 3 *Quū deus noſter ſit qui in cœlis, & uniuerſa p̄ ſua uoluntate diſpenſat.*
 4 *Iſtorū aut̄ ſimulacra argentum ſunt & aurum, opus ma-*

pidis effecti, ut è petra maxima copia effluerint aquę: & è ſilice ueluti è fonte maximo.

CXV.

1 *N*on quaſi nos mereamur do-
 mine, nõ in q̄
 quaſi nos mereamur: ſed ne nominis tui ma-
 ieſtas lædatur, libera nos, pro tua benignitate, & fide qua te obſtrinxim̄ adfuturū nobis.

Non nobis Dñe, nõ nobis, ſed nomi-
 ni tuo.

2 An æquo animo ferre diutius poteris, ut q̄ nos aſſigunt impij cõ-
 iniurta nominis tui dicant, ubi nunc deus eſt horum.

3 Certè de⁹ noſter eſt in cœlo, unde quicquid illi unquam libitū fuit facere, fecit.

4 Veſtræ autē ſtatue, quas pro dijs habetis,

- numm humanarū.
 5 Os hñt, et nō lo
 quantur: oculos ha
 bent, & nō uidēt.
 6 Aures habēt, et
 nō audiūt: narem,
 & nō odorantur.
 Manus habent,
 & nō contrectāt:
 pedes, & non ince
 dunt, neq; gutture
 suo uocē tēperāt.
 8 Similes his sunt,
 & qui ea faciunt,
 & qui eis fidunt.
 9 Tu uerò Israēl
 in Dominū spera,
 ille enim auxilia
 tor ac ppugnator
- nihil quā̄m argentum
 sunt & aurum, opera
 hominis manu facta.
 5 Formam oris inscul
 pfit illis artifex, sed u
 sum addere nō potuit:
 nihil enim sonare que
 unt: oculos præterea
 ab artifice datos ha
 bent, sed quibus nihil
 omnino uidere possint
 6 Aures insuper quibus
 nihil audiant, nares quibus
 nihil olfaciant.
 7 Manus etiam, sed
 quibus palpare ne
 queant, pedes quibus
 incedere non ualeant:
 guttur quo nullum so
 num cedere possint.
 8 Similes fiant his sta
 tuis, & qui faciūt eas,
 & quotquot spem suā
 ponunt in eis.
 9 Tu autem Israēl
 spem tuā pone in Do
 mino, suppetias enim
 feret, & ueluti scuto

- tuus est.
 10 O familia Aaron
 sperate in Domi
 no, ille enim auxi
 liator ac propugna
 tor uester est.
 11 Qui colitis domi
 num sperate in do
 minum, auxiliator
 enim ac propugna
 tor uester est.
 12 Dominus memine
 rit nostri, et foueat
 nos: foueat domum
 Israēl, et foueat do
 mum Aaron.
 13 Foueat eos qui ti
 14 Augeat Dominus numerum cum
- proteget, quotquot cre
 dunt se illi.
 10 Domus Aaron fūit
 te domino, auxilio em
 erit: & ueluti scuto pro
 teget quotquot credūt
 se illi.
 11 Qui reuerenter colit
 tis dominū fidei dño,
 nihil desperantes: auxi
 lio enim erit, & ueluti
 scuto proteget illos,
 quotquot tales sunt.
 12 Dominus nunq̄ nō
 p sua benignitate me
 mor fuit nostri, quare
 & nunc faciet bene: fa
 ciet inquā bene popu
 lo Israēl, faciet & be
 ne familie Aaron.
 13 Bene etiā faciet quot
 quot reuerētur Domi
 nū, siue parui fuerint,
 siue magni.
 14 Addet ad uetera be

- uestrum, tum filio
rum uestrorum.
- 15 Vos enim sancti
Domini estis, qui
caelos condidit &
terram.
- 16 Caeli uniuersi
Domini sunt, ter-
ram autem dedit fi-
lijs hominum.
- 17 Non laudant te
mortui Domine,
neque uniuersi qui
in obliuionem ab-
eunt.
- 18 Nos autem lau-
dabimus Dominū
hinc usq; in aeter-
num. *הללוהו*
- neficia etiam nona uo-
bis, uobis iniquam &
filijs uestris.
- 15 Chari enim estis uos
illi Domino, qui au-
tor est caeli & terrae.
- 16 Caelum hoc ingens,
uastum hoc inquam
caelum solus absq; hu-
mano ministerio gu-
bernat Dominus, ter-
raz uero posteros præ-
fecit Adæ.
- 17 Non poterunt qui
mortui sunt apud ui-
uos laudare seruato-
rem omnium Domi-
num; neq; illi quorum
corpora sepulta sunt,
hic inter uiuos pote-
runt præconijs extol-
lere Deum.
- 18 Sed nos quoad uix-
erimus laudabimus Do-
minum, ab hoc tempo-
re usq; in finem uitæ
perpetuo. Halleluia.

- PSAL. CXVI.
- 1 **A** Equo animo
sum, quoniam
exaudiuit Domi-
nus uocē precum
mearum:
- 2 Quoniam præ-
buit aurem suā mi-
hi cum in periculo
meo clamarem.
- 3 Circumdederant
me funes mortes,
& angustie infe-
rorum adprehen-
derant me: in adfli-
ctionem & dolo-
rem incideram.
- 4 Cumq; nomen Domini inuocarem.
Oro Domine, libera animam meam.
- CXVI.
- 1 **A** Maui Domi-
num, quod ex-
auditorum con-
fidam illum preces
meas.
- 2 Olim enim saepe
præbuit aurem suam
mihi: quare quoad ui-
uam, non alio clamoribus
meis recurram
quam ad ipsum.
- 3 Circumdederant me
funes mortiferi, & presentis
sima pericula contru-
erunt in sepulchrum appre-
henderant me: nihil
præter afflictionem &
anxietatē inueneram
circa me.
- 4 Quare ego auxilium
Domini implorabam
dicens, obsecro Do-
mine libera animam
meam.

- 5 (Mitis enim ac
iustus est dominus,
& Deus noster mi-
sericors;
- 6 Humiliū custos
est dominus. omni-
enī ope destitutus,
& saluauit me.
- 7 Redi ergo ani-
me nū in requiem
tuā, quia Dominus
præstitit tibi quod
petiisti:
- 8 Tu enim libera-
sti aīam meā à mor-
te, oculos meos à
lachrymis, et pe-
des meos à lapsu.
- 9 Vt rectē ambulē corā dño, ūter uiuos,

Et continuo depre-
hendit misericordem
esse Dominum & iu-
stum, & Deum no-
strum pietatis obliui-
sci non posse.

Custos est Dñs eo-
rū, qui p se sapere non
possunt: quū enim af-
figeter grauisimē, &
consilij expers essem,
ipse saluauit me.

Redi d anima mea
ad ueterem tranquilli-
tatem tuam, dñs enim
pro te persoluit, quic-
quid debebas tu.

Liberasti domine à
morte animā meam,
oculum meum à fle-
tu: & pedes meos à la-
psu.

Securus obambu-
lato posthac sub tu-
tela domini in atrijs
eius, unā cum illis, qui
uiuunt uerē.

- 10 Verum dixi cū
11 loquerer in uehe-
menti adflictione
mea, cum dicerem
in ecstasi, Omnis
homo mendax.
- 12 Quid autem re-
tribuam Domino
pro cunctis in me
beneficijs?
- 13 Calicem enim sa-
lutis accepi, cum
nomen Domini in-
uocasssem.
- 14 Hinc uota mea
Domino soluo, coe-
ram uniuerso po-
pulo eius,
- 15 Preciosa est in oculis
Domini mors

Firmissimē credidi
q̄re & loquebar confi-
denter, etiā quū graui-
simē periclitarer.

Imō in trepidatio-
ne, & summa prope-
modum desperatione
mea constanter dice-
bam, omnis quidē ho-
mo mētiur, & fallere
potest, uerūm deus ne-
quaquam.

Quid retribuam do-
mino, cuius tam uaria
extant in me redem-
ptionis beneficia?

Poculum gratiarū
actionis pro nouo hoc
salutis genere in altum
sustollam, & auxilium
domini implorare nō
desinam.

Vota mea utique
domino persoluam pa-
lām in præsentia to-
tius populi illius.

Gratuē Dominus

sanctorū suorum.
 16 Gratias ago Do-
 mine quod mei ser-
 ui tui, mei serui tui
 & filij ancillæ tuæ
 uincula dirupisti.
 17 Idcirco mactō
 tibi uictimam col-
 laudationis, & no-
 men tuum Domine
 celebroy.
 18 Vota mea Domi-
 no soluo corā to-
 to populo eius.
 19 In atrijs domus
 Dñi, in medio Ie-
 rusalē, הללריה

PSALMVS
 CXVII.

nec temere occidi fuit
 quenquam sanctorum
 suorū: charissimi enim
 sunt illi.
 16 M erito te amo be-
 nignissime Dñe, quod
 me seruū tuum, me in-
 quam seruū tuū, & fi-
 liū ancillæ tuæ digna-
 tus sis, extracto carcere
 e uinculis eripere.
 17 Quare offeram tibi
 sacrificia, quibus ma-
 xime delectaris, p ac-
 ceptis uidelicet benefi-
 cijs gratiarū actiones,
 nec desinam unquam
 auxilium Domini im-
 plorare.
 18 Hac uota mea Do-
 mino pertoluam, pa-
 lam spectate uniuerso
 populo ipsius.
 19 In ipsis atrijs do-
 mus Domini, in me-
 dio Hierusalem. Hal-
 letuia.

CXVII.

1 **L**audate Domi-
 nū omnes gē-
 tes, omnes quoq;
 populi laudate eū:
 2 Quoniā bonitas
 eius erga nos ma-
 gis ac magis adole-
 scit, et fides eius im-
 perpetuū durat.
 הללריה

PSAL. CXVIII.

1 **G**ratias agite
 Dño p sempi-
 terna bonitate &
 misericordia sua.
 2 Prædicet quæso
 Israēl sempiternam bonitatem eius.
 3 Prædicet & familia Aaron sempiter-
 nam bonitatem eius.

1 **L**audate Dñm Laudate
 uniuersæ gētes, Dominū
 iudibus extolli-
 te illū, q̄t quorū usquam
 oēs gētes.
 2 Copiosissime enim
 usus est erga nos genuī
 na misericordia sua, et
 cōstantia ipsius in p-
 missis duratura est p-
 petuū.

CXVIII.

1 **L**audate Dñm, Cōfitemi
 benignus est e- ni Dño
 nim, & ppetuū qm bo-
 duratura est clementia nus, qm
 illius. in seculū
 2 Fateat̄ ex aīo hoc misericor-
 Israēl, ppetuū duratu dia eius.
 ram clementiā illius.
 3 Fateat̄ur ex animo
 postcri Aaron, quod
 perpetuū duratura sit
 clementia illius.

G 3

- 4 *Prædicent quæ
Dominum colunt,
sempernam boni-
tatem eius.* Fateatur ex animo
hoc quotquot reueren-
tur illum, quod nun-
quam nõ sit misericor-
dissimus ipse.
- 5 *De angustia in-
uocauì Dominũ,et
respondit mihi la-
titudine Dominus.* Quum essem consti-
tutus in piculis, im-
plore auxilium serua-
toris Domini, q & exau-
dit me, & perduxit
me in locũ spatiosum,
idem seruator ille Do-
minus.
- 6 *Dominus mecũ
est, non timebo qd
homo mihi faciat.* Dominus adest mi-
hi, quare non timebo
quicquid moliat ad-
uersum me homo.
- 7 *Dominus auxi-
liator meus est, &
ego despiciam ini-
micos meos.* Dominus stat p me,
inter auxiliantes mihi
ipse p̄cipuus est: quare
uidebo euenire hosti-
bus meis qualia quis-
quam optaret suis.
- 8 *Melius est in-
dominum sperare,
quàm in hominem.* Multo est melius
spem suã collocare in
Domino, quàm fidere
cuius hominum.
- 9 *Melius est in do* Multo est melius

- minum sperare, q̄
in principes.* spem suã collocare in
Domino: quàm fidere
ulli principum.
- 10 *Omnes gētes cir-
cumstent me: at in
nomine Domini pe-
rimam eas.* Etiam si uariæ gen-
tes circumdederint me,
nihil sollicitus ero: fre-
tus enim auxilio Do-
mini facile perdam om-
nes.
- 11 *Circudent &
circũueniant me: at
in nomine Domini
perimam illas.* Cingant me & di-
ligentissimè circũdent,
nihil tamen metuum,
sed fretus auxilio Do-
mini perdam omnes.
- 12 *Circudent me
sicut apes, & con-
sumere p̄gant, si-
cut ignis spinas: at
in nomine Domini
perimam illas.* Circudent me tam
copiosi & mordaces,
quàm esse solent exa-
mina apũ: extinguan-
tur tam subito, quàm
ignis per stipulas uoli-
tans: Domini enim fre-
tus auxilio nullo nego-
tio subuertam illos.
- 13 *Ad casum pel-
lant atq; detrudāt
me: at Dominus opem feret mihi.* Maximo studio co-
natus est aduersarius
meus sic impellere me
ut caderẽ: uerũm Dñs

- 14 **Robur & materia carminis est mihi Dominus, idem est salus mea.**
 15 **Vox exultationis & salutis in tabernaculis iustorum, dextera enim Domini uictoriam peperit.**
 16 **Dextera Domini altissima est: dextera Domini triumphum parat.**
 17 **O si non moriar sed uiuam, ut celebrem opera Domini.**
 18 **Corrigat & castiget me Dominus: at morti ne tradat me.**
 19 **Aperite mihi portam iustitiae, ut transeam**

auxilio fuit mihi.
 14 Fortitudo mea & argumentum carminis mei ipse est seruator Dominus: quare confido futurum, ut autor mihi fiat omnimodae salutis.
 15 Tum audietur uox exultationis, & pro adepta salute gratulationis in aedibus iustorum, dextera enim Domini operabitur in eis fortiter.
 16 Dextera Domini exaltabitur, dextera Domini operabitur fortiter.
 17 Non moriar sed uiuam, & commemorabo opera Domini.
 18 Docedo diligenter docuit me Dominus, nec morti tradidit me.
 19 Aperite mihi portas iustitiae, & ingrediar per eas, & gratiarum actio-

- per eam & collaudem Dominum.**
 20 **Haec enim est porta Domini, iusti transibunt per eam.**
 21 **Gratias ago tibi, quoniam exaudisti me: & factus es salus mea.**
 22 **Lapis quem repudiau-erunt adificantes, factus est in caput angularis pinnae.**
 23 **Per Dominum autem istud factum est, & est miraculum in oculis nostris.**
 24 **Haec est dies quam fecit Dominus, exultemus & letemur in ea.**
 25 **Salua nos amabo Domine: commoda-**

nibus laudabo seruatore Domini.
 20 Haec est illa porta Domini, iusti ingredietur per eam.
 21 Gratias ago tibi quod afflixeris me, & iterum salute donaueris me.
 22 Lapidem repudiau-erunt aedificantes, sed factus est ille in caput angularis.
 23 A Domino factum est illud, & est res mirifice mirabilis in oculis nostris.
 24 Hunc diem fecit Dominus, exultemus & letemur in eo.
 25 Querimus Domine serua nos nunc, quoniam sumus Domine felices.

- nunc queso Dñe.
- 26 O beatū qui uenit in nomine dñi, bene ominemur et precemur uobis q̄ estis domi domini.
- 27 Dominus Deus illucescat nobis: re dimite festum diem frondibus usq; ad arae cornua.
- 28 Deus meus es tu, & gratias tibi ago: Deus meus es tu, & eueho te.
- 29 Gratias agite Domino pro semper terna bonitate & misericordia sua.
- PSALMVS CXIX. ❧

tatem adfer nunc.

26 Omni laude maior hic est, qui aduenit legatus a Domino ad nos, bene precati sumus uobis & nos e do mo Domini, & felices iudicauimus.

27 Omnipotens deus, dominus est, & illum nauit nos, q̄re colligate sub die festū ramos, & templū ornate usq; ad cornu altaris.

28 Deus meus es tu, quare cum gratiarum actione laudabo te, & laudibus te Deū meū extollam.

29 Celebrate dominū, benignus est enim, & nullo unquā tempore non misericors.

CXIX. ❧ Aleph.

- 1 O Beatos inter quos q̄ in uia et lege dñi ambulāt.
- 2 Beati qui custodiunt obtestationes eius, et toto corde querunt illum.
- 3 Qui scelera nulla designant, sed in uis eius incedunt.
- 4 Tu enim nihil æquè præcipis ac mandatorum tuorum obseruantia.
- 5 Utinam hūc tendant gressus mei, 6 ut seruet iusta tua.
- 6 Sic enim non pudefiam, cum scilicet attentus ero ad omnia præcepta tua.
- Felices, qui innocenter uiuunt in uia. & quæ in uia. quod ambulant secundum doctrinam Domini.
- Felices, qui obtemperant admonitionibus illius, et toto pectore student placere illi.
- Profecto tales nullum scelus admittent, sed recta per uias, quas illi monstrauit, gradientur.
- Tu præcepisti mandata tua obseruari dilectissima summa.
- Utinam dirigantur abs te gressus mei, ut possim per omnia obsequia sanctissimis præceptionibus tuis.
- Tunc enim nunquā pudefiam, sed fem-

7 *Celebrabo te re-
cto corde, si docue-
ris me iudicia iusti-
tia tue.*
8 *Iusta tua custo-
diā, ne unquā qua-
so derelinquas me.*
1 *Qua tandē re,
mundum custodiat
adolescēs iter suū
æquē ac obseruātia
sermonū tuorum?*
2 *Toto igitur cor-
de meo regrā te, tu
uerò ne seducas me
à præceptis tuis.*
3 *In corde meo re-
ponā uerba tua, quo minus in eo peccē,*

In quo
corrigit
adolescē-
tor uia.

per ante oculos habe-
rem uniuersa manda-
ta tua.

7 Celebrabo te pecto-
re cādidiſſimo, ubi do-
cueris me rationē equi-
tatis tuæ.

8 Mandata tua ob-
seruabo pro uiribus
nisi tu desitueris me
auxilio tuo.

Beth.

1 Qua maxime re, cor-
rigere poterit adole-
scens licentiosius uitæ
sue genus? nulla ma-
gis quam si diligenter
obseruauerit uerba
tua.

2 Toto pectore studui
placere tibi, quare ne
finas quæso aberrare
me à mandatis tuis.

3 In animo meo re-
posui uerba tua, ne
peccem tibi.

4 *Inclyte tu Domi-
ne doce me, consi-
tutiones tuas.*
5 *Vt etiā labijs me-
is memorare queā
omnia iussa oris
tui.*
6 *Vt in uia conte-
stationum tuarum
gaudeam magis, q̄
in innumeris diui-
tijs.*
7 *Vt mandata tua
mediter, & semitā
tuam suspiciam.*
8 *Vt præceptis tuis delecter, neq; obli-
uiscar uerborum tuorum.*
1 *Da mihi seruo tuo ut uiuam, & custo-
diam sermones tuos.*

4 Omni laude maior
tu domine, doce quæſo
me præcepta tua.

5 Labijs meis recēſui
omnia iudicia profecta
ab ore tuo.

6 Modus & ordo ad-
monitionum tuarum
oblectauit me quāuim
nullę diuitiæ.

7 In mandatis tuis
exercebo me, & dili-
genter expendam fe-
mitas tuas.

8 In præceptis tuis
oblectabo me, nec obli-
uiscar uerborum tuo-
rum.

¶ Gimel.

1 Hoc præſta seruo Retribue
tuo, ut uiuere liceat & seruo tuo
parcere mandatis tuis.

- 2 Adperi oculos meos ut perspiciam admiranda quae in lege tua sunt.
- 3 Aduena ego sum in terra, tu tamen ne celes me precepta tua.
- 4 Rumpitur enim anima mea desiderio iussuum tuorum omni tempore.
- 5 Tu enim corripis execrabiles superbos qui deficiunt a preceptis tuis.
- 6 Libera me obprobrio et contemptu, ut custodiam contestationes tuas.
- 7 Principes enim in confesso suo contra
- 2 Aperi oculos animi mei, ut intelligere queam admiranda illa mysteria, quae continentur in doctrina tua.
- 3 Peregrinus sum ego in terra, ne celaueris quiesco me mandata tua.
- 4 Fractus est animus meus praenimio & perpetuo desiderio cognoscendi aequissima iudicia tua.
- 5 Increpasti acriter superbos, execrabiles sicut quotquot aberrant a mandatis tuis.
- 6 Libera me a probro & contemptu illorum superborum: quia admonitiones tuas custodiui.
- 7 Quoties sederunt congregati principes, ut contra

- me consultat, seruus aut tuus meditatur in mandatis tuis.
- 8 Contestationes tuae et delectationes meae sunt, et senatores mei.
- 1 Humi defixa est anima mea, tu tamen refice me iuxta uerbum tuum.
- 2 Vias meas exponam tibi, tu ergo responde mihi, et doce me iussa tua.
- 3 Iter mandatorum tuorum ostende mihi, et considerabo mirabilia facta tua.
- tra me loqueretur seruus tuus nihil aliud quod exercebat se in mandatis tuis.
- 8 Profecto admonitiones tuae oblectauerunt me, & fuerunt ueluti uiri a consilijs mihi.
- ¶ Daletti.
- 1 Adhaesit pulueri anima mea, & tantum non perih, restitue me primum ualerudini iuxta promissa tua.
- 2 Opera mea recessui, quare exaudisti me, doce quiesco me intelligere mandata tua.
- 3 Genuinam sententiam mandatorum tuorum assequi fac me: hoc si mihi contigerit, exercebo diligenter me in mirabilibus tuis.
- Adhaesit pauimento anima

- 4 Diffluit aīa mea 4 Solutus est mihi anī
tēdio, cōfirma me mus p̄ anxietate, er-
uerbo tuo. ge me secundum uer-
bum tuum.
- 5 Tolle à me iter 5 Studium mētiendi
mendacij, & lege & fucate uiuendi au-
tua miserere mei. fer à me, secundum le-
gem uerò tuam miseri
corditer tracta me.
- 6 Iter enim ueri- 6 Genus uitæ candi-
tatis elegi, et iusta dum & cōstans elegi,
tua mihi placent. & æquissima iudicia
tua proposui ante ocu-
los mihi.
- 7 Adhæream con- 7 Sētatus sum testi-
testatiōibus tuis do monia tua domine, ne
mine, ut non cōsun unquā sinas me cū pu-
das me. dore frustrari spe mea.
- 8 Via mandatorū 8 Per uiam mandato-
tuorū curram, qui rum tuorum curram,
bus exhilares cor ubi tu gaudij dilata-
ueris cor meum.
- ¶ He.
1 Doce me dñe intel-
ligentiam mandatorū
tuorum, ut ad eam fer-

Legē po-
ne mihi
dñe.

1 Doce me Domine iter præceptorum

- tuorum, ut ipsum uandam quoad uix-
semper custodiam. ero accommodem me.
- 2 Erudi me ut cu- 2 Eam prudentiā tri-
stodiā legem tuā, bue mihi, ut intelligā,
& seruem eam in atq; ita præstem, quæ
toto corde meo. præscribit lex tua, &
obseruem toto pectō-
re, ne quid faciam con-
trā.
- 3 Duc me in semita 3 Deduc me secundū
mandatorum tuo- genuinam sententiam
rum, ea enim mihi mandatorum tuorum:
placet. hoc enim semper opta-
ui maxime.
- 4 Inclina cor meū 4 Inclina cor meū in
ad contestationes amore præceptionū
tuas, & nō ad aua- tuarum, & ab auari-
ritiam. tia quā alienissimū
effice me.
- 5 Transfer oculos 5 Auerte oculos meos
meos ne uanitatem ne capiantur amore re-
aspiciāt, & uia tua rum uanissimas: quin
uiuifica me. potius tuis admoniti-
onibus ad uitam per-
duc me.
- 6 Præfige autem seruo tuo uerba tua, 6 Propone seruo tuo
cum sermonē, qui ma-

quæ ipsum timoris
tui admoneant.

7 Tolle obprobriū
meū quod timeo,
suauia enim sunt in
dicia tua.

8 Et mandata tua
diligō, iusticia tua
sustine me.

1 Obueniat mihi
benignitas tua Do-
mine, deinde et sa-
lūs tua iuxta uer-
bum tuum.

2 Vt respondeam
obprobantis uer-
bo, qui uerbo tuo fidem habeo.

3 Ne recedat de ore meo uerbum ue-

ximè inuitat ad uene-
rationem tui.

Aufer infamiam, a
qua metui mihi: iudi-
cia enim tua clemen-
tiæ admixtum habent
plurimum.

Ego certè amaui mā
data tua, quare p tua
æquitate in uita con-
ferua me.

Vau.

Contingat mihi, ut
particeps siam omni-
modè benignitatis tug
Domine, & salutis,
quam promittunt uer-
ba tua.

Vi habeā quod re-
spondeā ei, qui expro-
brat mihi, quod dicere
soleam fidere me pro-
missioni tuæ.

Quare ne unquam
finas quæso iritū fieri

ritatis ulla ratiōe,
quoniam in iudicia
tua spero:

4 Sed custodiam le-
gem tuam imper-
petuum, per omnia
secula, & si quid
ultrà est.

5 Ambulem in se-
curitate, quia man-
data tua quero.

6 Differam super
cōtestatiōibus tuis
coram regibus, &
non pudeſiam.

7 Delecter in præ-
ceptis tuis quæ di-
ligo.

8 Tollā manus meas ad amata mihi præce-

hoc, quod sæpe dñi &
uerè: iudicia enim tua
expectauit, quibus pa-
lam fiet mea ne, an ad
uerſariorum causa fit
melior.

Vt obseruem legem
tuam assidue, longo tē-
pore, imò semper.

Et ut ambulare que-
am sine offendiculo p
loca spatiosa: manda-
torum enim tuorum
studiosus inuestigator
fui.

Quare & loqui au-
debo de tuis constitu-
tionibus in conspectu
regum constanter, &
sine ullo pudore.

Et oblectabo me mā-
datis tuis, quæ semper
amaui.

Tollam in altū ma-
nus meas, ut opere
præstem, quæ præscri-
būt præcepta tua, quæ
diligō.

pta tua, & medi-
ter in mādatīs tuis.

- Memor esto uerbi tui.
- 1 Memor uerbum tuum seruo tuo, ut spem meā fulcias.
 - 2 Hoc enim solatur me in afflictione mea, & eloquium tuum uiuificat me.
 - 3 Cōtemnūt me superbi uehemēter, sed à lege tua ne declinem.
 - 4 Repeto mecum sempiterna iudicia tua domine, & solatium inuenio.
 - 5 Totus horreo sec

amaui, & ore loquar de eg̃g̃imis legib⁹ tuis.

- Zain.
- 1 Memor esto eius, quod promissisti seruo tuo, quo & spem magnam concipere iussisti me.
 - 2 Hæc promissio consolata est me tempore afflictionis meæ: uerbum enim hoc tuum effecit, ne mœstitia extinguerer, sed in uita continerer.
 - 3 Superbi insultauerūt mihi miris modis: ego uerò lege tua consolatus sum me, nec aliò q̃ ad eam confugi.
 - 4 In memoriā reuocauī, quanta æquitate & iudicio olim tractaueris patres nostros Domine, quæ res plurimum attulit consolationis mihi.
 - 5 Horror inuasit me

leratos istos, q̃ deserunt legem tuā.

- 6 Iusta tua carmen mihi sunt, dum hīc hospes sum.
 - 7 Nominis tui dñe per noctē mentionē habeo, ut custodiam legem tuam.
 - 8 Id mihi quaeso cōtingat, ut præcepta tua seruem.
- H
- 1 Sors mea Dñe, in hoc sum, ut custodiam uerba tua.
 - 2 Vultum tuū deprecor ex toto corde, ut miserearis

quoties perpendi sceleratum & periculosum impio. um uitæ genus, quod uiderem contemnerere eos doctrinā tuā.

6 Pro carminibus fuerūt mihi præceptiones tuæ, quocunq; loco fuissē tempore exiliij mei.

7 Memor fui mediā nocte nominis tui Domine, ut seruarem doctrinam tuam.

8 Hoc mihi summo pretere fuit curæ, ut mandata tua seruarem.

Het.

1 Portio mea est tu domine: quare statui seruare, quæ mādata sunt uerbis tuis.

2 Ambius toto pectore fauorem tuum erga me: misereat te quaeso mei iuxta uerbu tuū, quo promissisti adfuturum te mihi.

mei iuxta sermo- 3 Recensui uias meas,
nem tuum. totam uidelicet uitam
meam, & reuocaui pe-
des meos in uiam re-
ctam, & ad ea, quæ
præscripta mihi sunt
abs te.

3 Cōsiderem uias
meas, & referam
pedes meos ad con-
testationes tuas. 4 Festinaui absq̃ dila-
tione custodire mādā-
ta tua.

4 Incunctāter p- 5 Studijs nocendi ue-
perem ad custodiē luti uiculis scelerati ho-
mīnis tantum nō illa-
queauerunt me: ego ue-
ro qualiācūque essent
pericula, doctrinæ tuæ
non sum oblitus.

5 Vincula scele- 6 Media nocte surgā,
ratorum si me ca- ut gratias agam tibi
ptiuum teneant, pro æquissimis iudicijs
legis tamen tuæ ne
obliuiscar.

6 Concubia nocte 7 Socius sum ego & a-
surgo, ad laudan- micus omnium illorū,
dum te propter iusta qui uenerantur te: &
iudicia tua.

7 Socius sum omnium timentium te,
& custodientium præcepta tua.

8 O Domine, cuius
bonitate uniuersa
terra redundat, do-
ce me mādāta tua.

1 Benefacito Domi-
ne seruo tuo iuxta
uerbum tuum.

2 Bonum, discipli-
nam, & scientiam
doce me, quoniam
præceptis tuis fi-
dem habeo.

3 Priusquam adfli-
gerer delinquebā,
nūc autem eloquiū
tuum custodiam.

4 Natura bonus es, per eam ergo boni-
tatem doce me mandata tua.

qui seruant mandata
tua.

8 Benignitate tua dñe
plena est terra: quare
præcepta tua doce me.

Thet.

1 Bene egisti cum ser-
uo tuo Domine, & iux-
ta promissa tua.

2 Utilitatem quæ est
in cognitione legis tue
doce me: mādatis enim
tuis maximam inesse
uim firmissimè credi-
di.

3 Priusquam diligen-
ter auscultarem ad mā-
data tua, sepe aberrau-
i: nunc autem atten-
tior factus, uerbis tuis
parebo.

4 Benignus es tu, doce
quæso me intelligen-
tiam mandatorum tu-
orum.

Bonitate
fecisti cō-
ser.

- 5 Offerunt mihi ⁵ quidē superbi mendacium, ego autem toto corde serua= bo præcepta tua.
- 6 Crassum est uelut adeps cor corū, ego tamen legē tuam meditabor.
- 7 Euge mihi qđ ad flictus sum, quo mā data tua didicerim.
- 8 Dulcior est mihi lex oris tui, quā infinitus modus auri uel argenti.
- 1 Manus tuæ fecerunt me, da mihi intelligentiam ut discam

Excogitauerunt aduersum me mendacium superbi, uerū ego toto pectore incumbēbā in hoc, ut seruarē mandata tua.

Impinguatum est & stupore ueluti a ruina obductum cor illorū, ego uerō doctrina tua oblectatus sum.

Vtile fuit quod rebus aduersis non nihil afflictus fuerim: hoc enim in causa fuit, ut studiosius discere cuperem mandata tua.

Gratior est mihi doctrina oris tui, quā uel auri uel argenti pondo mille.

1 Iod.

Manus tuæ fecerunt me, & maximo officio absoluerunt: da

Manus tuæ fecerunt me.

- præcepta mea.
- 2 Ut cum uideant me, qui te timent, letentur, quod uerbo tuo fidam.
- 3 Equidē scio Dñe quod iusta sunt iudicia tua, nam ex fide adiuuas me.
- 4 Bonitate igitur tua consolare me iuxta sermonē seruo tuo factum.
- 5 Occurrant mihi clementiæ tuæ ut uiuā, lex enim tua meditatio mea est.
- 6 Confundantur superbi qui mendaciter mecum agunt, ego autem præcepta

quæro eam mihi meritum, ut discere possim intelligentiam mandatorum tuorum.

Tunc enim cultores tui uidebūt me & gaudebunt, quod in promissionibus tuis posuerim spem meam.

Noui domine quod iustissima æquitas sint iudicia tua, & merito afflixeris me.

Verum sit quæro tandē malorum fati, & pro tua benignitate cōsolare me: id enim promissisti seruo tuo uerbis tuis.

Adueniant misericordiæ tuæ, ut reuiuicam: doctrina enim tua uehementer oblectat me.

Infames fiant superbi, qui sine causa uexa

tua mediter.

7 In gratiam autem redeant mecum, qui te timet, quiq; nouerunt contestationes tuas.

8 Sit cor meum integrum in preceptis tuis, ut ego non pudeam.

1 Deperit anima mea salutem tuam, uerbo enim tuo fido.

2 Depereunt oculi mei sermonem tuum dicendo, quando consolaris me?

3 Sum enim sicut uter in incendio, prae-

nerunt me teo interim exercebo me in mandatis tuis.

7 Cōueniāt apud me, qui reuerenter colunt te, & qui nouerunt ad monitiones tuas.

8 Fiat animus meus purus mandatis tuis, ut nunquam pudore confundar.

1 Vix amplius est apud se prae desiderio salutis, quam expectat anima mea abs te: promissis tamen tuis non diffidam.

2 Anxie cupierunt oculi mei uidere quod promissisti: quoties dicebam, quando tandem consolaberis me?

3 Quauis similis esset cutis mea utri fumo in rigas contracto, mandatorum tamen tuorum

cepta uero tua non obliuiscor.

4 Quot sunt dies serui tui? quando ultionem capies de persecutoribus meis?

5 Superbi enim, qui secundum legem tuam non ambulāt, foderunt mihi foueam.

6 Omnia praecepta tua uera sunt et fidelia. Mendaces persequuntur me, adiua me.

7 Ferme funditus perdidierunt me in terra, attamen praecepta tua non desero.

8 Pro bonitate tua uinifica me, ut seruam contestationem oris tui.

non fui oblitus. Quot adhuc reliqui sunt dies seruo tuo: quando tandem de his, qui persequuntur me, supplicium fumes?

5 Foderunt in perniciem meam foueas superbi: uerum id non docuerat eos doctrina tua.

6 Vniuersa mandata tua fidei plenissima sunt: quare, quum sine causa persequantur me, auxilio sis mihi tu,

7 Tantum non prostrauerunt me in terram, ego tamen non deserui praecepta tua.

8 Pro benignitate tua in uita conserua me, ut custodire possim doctrinam oris tui.

1 Verbum tuum
In æternum do- mine. Domine cum cœlis
 imperpetuū cōstat
2 Veritas quoq;
 tua per omnem po-
 steritatem, perinde
 ac tellus abs te cō-
 dita, durabit.
3 Iuxta ordinatio-
 nem tuam cōstant
 in æternum, nā om-
 nia seruiunt tibi.
4 Nisi lex tuum
 solatiū meū esset,
 iam in adflictione
 periissem.
5 Nunquam igitur
 obliuiscar manda-
 torum tuorū, ipsis enim refocillas me.

Lamed.
1 Perpetuū dñe quic-
 quid unquā fieri uolui-
 sti, stabile erit in cœlis.
2 In generationem &
 generationem constan-
 tia tua in promissis du-
 rabit: stabilem esse uo-
 luisti terram, & stabili-
 lis erit.
3 Quibus modis unū-
 quodque subsistere uo-
 luisti, usque in hodiernū
 diem subsistit: omnia enim
 obediunt imperio tuo.
4 Nisi doctrina tua re-
 creasset me, tum in ce-
 rore periissem, quum
 affligerer tam periculo-
 se.
5 Nūquam obliuiscar
 mandatorum tuorum:
 per ea enim seruasti ui-
 tam mihi.

6 Tuus sum, salua
 me, quoniam præ-
 cepta tua inquirō.
7 Insidiantur mihi
 scelcrati ad per-
 dendum me, sed
 cōtestationes tuas
 mecum reputo.
8 Omnia quæ facta
 sunt, finem habitu-
 ra uideo, sed præ-
 ceptum tuū omnē
 finem excedet.
1 Ut legem tuam
 amo? quæ unica
 cogitatio mea est omni tempore.
2 Mandatum tuū prudentiorē fecit me
 hostibus meis, semper enim mecum est.

6 Tuus per omnia sum
 ego, serua me: mādāta
 em tua scrutatus sum.
7 Expectantes obser-
 uauerunt impij me ut
 perderent, sed ex con-
 stitutionibus tuis intel-
 ligam, quid facere con-
 trā oporteret me.
8 Nihil tam absolutū,
 cuius non uiderim in-
 teritum, præter latissi-
 mē se extendens mā-
 datum tuum.
1 Mem.
 Quam amauī legem
 tuam, toto die ipsa fuit
 occupatio mea.
2 Inimicis meis pru-
 dentiorē fecisti me
 mandatis tuis, nec un-
 quam finam me aucl-
 li ab illis.

Quomo-
 do dilexi
 legē tuā
 domine.

- 3 *Supra oēs præceptores meos cautus factus sum, quia contestationes tuæ cogitatio mea sūt.* 3 *Vniuersis, qui me docere conati sunt, prudentior euasi, id est propter iugem constitutionum tuarum meditationem.*
- 4 *Supra senatores intelligens sum, quia mandata tua obseruo.* 4 *Ipsos senes prudentia superauit, quod mandata tua custodirem.*
- 5 *Ab omni uia mala reuoco pedes meos, ut custodiam uerba tua.* 5 *Ab omni semita mala auerte pedes meos, ut custodire commodius possim uerba tua.*
- 6 *A iudicijs tuis non recedo, tu enim dux meus es.* 6 *A iudicijs tuis non recessi: tu enim docueras me.*
- 7 *Quam dulcia sunt faucibus meis eloquia tuas: supra mel sunt ori meo.* 7 *Quam fuerit suauis palato meo uerba tua: certe magis quam ori mei ullum esse possit.*
- 8 *Præceptorum tuorum intellectum habeo, hinc odio prosequor omne iter mendacij.* 8 *Præceptis tuis prudens factus: quare & odio*

- prosequar omnem semitam mendacij.* Nun.
- 1 *Verbum tuum lucerna est pedibus meis, & lumē gressui meo.* 1 *Instar lucernæ fuerunt pedibus meis uerba tua, & ueluti lux iuxta semitam mihi.* Lucerna pedibus meis.
- 2 *Iuravi & cōstitui seruare iusta iudicia tua.* 2 *Iuravi & petiisti in proposito seruandi, quicquid æquissimo iudicio præcepisti.*
- 3 *Adflictus sum extra modū, tu uerò dñe repara me iuxta uerbum tuum.* 3 *Afflictus sum uehementer dñe, in uita conserua me sicut pollicitus es uerbis tuis.*
- 4 *Promptitudo oris mei, sic oro tibi domine placeat, ut iudicia tua me doceas.* 4 *Pias has oblationes oris mei gratatè quæso accipe domine, et iudicia tua doce me.*
- 5 *Anima mea iugiter me admonet, ut legistur tuæ ne obliuiscar.* 5 *Uitam meam ueluti in manu omnibus expolitam porto: doctrinæ tamen tuæ in malis*

6 Impij laqueum ponunt mihi, sed à mandatis tuis non aberro.

7 Hereditas mea sunt cõtestationes tuae imperpetuum, sunt et deliciae cordis mei.

8 Propondit cor meũ ad faciendum præcepta tua. et eternũ, nõ sine causa.

1 Iniquos odio habui. legem tuam amo.

2 pugnator meus esto Domine, uerbo enim tuo fido.

6 tam presentibus non sum oblitus.

6 Expandunt impij rete in perniciem meam, à mandatis tamen tuis ego non aberravi.

7 Põsidere constitui constitutiones tuas tota uita mea: oblectationi enim cordi meo sunt.

8 Accommodaui animum meum ut opere præstem præcepta tua, usque in finem uitæ meæ.

¶ Samech.

1 Sceleratos odio habui: legem autem tuã amaui.

2 Latibulum & scutũ es mihi tu, quare in uerbis tuis totam spem meam collocaui.

3 Recedite à me mali, ut custodiam præcepta Dei mei.

4 Fulcias me sermone tuo ut uiuã, et ne frustreris expectationẽ meam.

5 Sustenta me ut saluus sim, & præcepta tua sine intermissione mediter.

6 Sed conculca uniuersos qui à mandatis tuis aberrãt, fallax enim est dolus ipsorum.

7 Tollis cunctos terræ impios uelut quiq̃lias, idcirco cõtestatiões tuas amo.

8 Horret præ timore tuo caro mea,

3 Recedite à me improbi, ne impedimento stis mihi mandata Dei mei custodire uolenti.

4 Conforta me uerbis tuis ut uiuam, neq̃ frustreris me spe mea.

5 Sustenta me & saluus ero, & oblectabo me mandatis tuis quoad uixerõ.

6 Conculcasti uniuersos, qui recedunt clãnt à mandatis tuis: propterea quodã subdola est cogitatio illorum.

7 Veluti scoriam erassitũ è reliquo hominũ numero omnes impios, qui erant in terra, propterea amaui admonitiones tuas.

8 Sic erassitũ impios, ut

- 3 Præcepta tua nõ
aliter defidero, q̃
cum anhelus spiri-
tum attraho.
- 4 Aspice me &
propicius esto mi-
hi, perinde atq; ijs
qui nomen tuum di-
ligunt.
- 5 Gressus meos di-
rige secundum elo-
quium tuum, ut nõ
regnet in me ulla
impictas.
- 6 Libera me à ca-
lumnijs hominũ, ut custodiã leges tuas.
- 7 Vultum tuum exhibe seruo tuo, &
doce me mandata tua.
- 8 Oculi mei riuos aquarũ emanãt, pro-

Ore meo ueluti hĩa
bã, ut assequerer pru-
dentiam: mandata e-
nim tua uehementer
amaui.

Respice me & mi-
serere mei, quomodo
misereri soles eorum,
qui amantes sunt no-
minis tui.

Fac redãt oĩa studia
mea in ṽba tua, & ne
finas in me dominari
ullam iniquitatem.

Libera me à calũ-
nia hoĩs, ut custodiãre li-
ceat mandata tua.

Fac clarẽ appareat
fauor uultus tui erga
seruum tuum.

Riuĩ aquarum efflu-
xerunt ex oculis meis,

pterea q̃ legẽ tuã
non custodiunt.

propterea quod aliõ
me abũxerint, & nõ
seruauerint legẽ tuã.

T fãde.

1 Iustus es Domi-
ne, et æqua sunt iu-
dicia tua.

1 Iustus es domine, Iustus es
& rectum iudicium domine.

2 Quæ tu mandas
cõtestationes iustæ
et ueræ sunt supra
modum.

2 Adessẽ uolustĩ iusti-
tiam statuis tuis, &
ueritatem ualde.

3 Enecat me ze-
lus meus, q̃ hostes
mei obliuiscuntur
uerba tua.

3 Molestissimẽ tuli,
q̃ cõtempserint uerba
tua hostes mei.

4 Purus est per oĩa ser-
mo tuus ualde, q̃re ser-
uus tuus amauit eum.

4 Eloquium tuum uehementer inflam-
mat, unde & seruus tuus diligit illud.

5 Iuuenis sum ego &
contemptui illis, man-
data tamen tua non
sum oblitus.

5 Ego & si paruus & cõtemptus sum,
præcepta tamen tua non obliuiscor.

6 Iustitia tua iustitia sempiterna est, &

6 Iustitia tua iustitia

lex tua uera. perpetua, & lex tua
stabilis.

7 Tribulatio & angustia cum assue-
quuntur me, iam promissiones tue solantur me. 7 Quoties aduersi alii
quid, & quod me pre-
meret accidisset, man-
datis tuis consolabar
me.

8 Contestationes tuas sempiternas fac me intelligere, ut uiuam. 8 Iustitia comitabit
precepta tua perpe-
tuo, fac ut intelligam
hoc & uiuam.

1 Ex toto corde inuoco, exaudi me Domine, ut mandata tua custodiam. Coph.
1 Implorauit auxilium
tuum toto pectore: au-
di quæso me domine,
ut possim implere mā
data tua.

2 Inuoco ut me salues, & serue contestationes tuas. 2 Clamaui ad te, ser-
ua quæso me, ut custo-
diā ceremonias tuas.

3 Propero maturrimè & inuoco, uerbis enim tuis fido. 3 Ante diluculum eni
gilaui, & clamaui,
quod spes mihi omnis
esset in promissioni-
bus tuis.

4 Maturant oculi mei sub excubiis ad meditandum in eloquijs tuis. 4 Anteuertentur oculi
mihi in uigilijs noctur-
nas, ut excerem me
in uerbis tuis.

5 Vocem meam exaudi pro bonitate tua Dñe, quem admodum soles, uiuifica me. 5 Vocem meā audi, p
benignitate tua, secun-
dum iudicia tua uitam
dona mihi domine.

6 Adpropinquant enim q̄ a lege tua sunt alieni, & iniuria p̄sequitur me. 6 Magno conatu e-
gerunt qui persequun-
tur me, ut scelerata de-
signarent: quare a lege
tua absunt quā rem-
otissimè.

7 Adpropinqua tu Domine, firme sunt enim promissiones tue. 7 Propè ades tu domi-
ne, & omnia mandata
tua æquitas.

8 Ab ipso exordio id noui de contestationibus tuis quod eas fundasti ut sint sempiterna. 8 Ab initio cogno-
ui de admonitioni-
bus tuis, quod perpe-
tuo stabiles esse uolue-
ris eas.

Vide hu militatē meam.
Rcs.

1 *Aspice afflictio-*
nem meā, & eripe
me, legis enim tuæ
non obliuiscor.

2 *Suscipe causam*
meam, & adfere
me, & secundum
eloquium tuum ui-
uifica me.

3 *Longè abest à*
sceleratis salus, nā
legem tuam nō re-
quirunt.

4 *Miseratiōes tuæ*
multæ sunt dñe, p tuo more uiuifica me.

5 *Quantumuis multi sint hostes &*
persecutores mei, à contestationibus tuis
tamen non declino.

1 *Vide afflictionem*
meam & libera me,
quia doctrinæ tuæ nō
sūm oblitus.

2 *Patrocinium susci-*
pe causæ meæ, & redi
me me iuxta uerbum
tuum, ne finas uitam
adimi mihi.

3 *Procul abest ab īpijs*
salus, q̄a mandata tua
nō fuerūt curæ illis.

4 *In finitis modis mi-*
sericors es domine, se-
cundum cōstitutiones
tuas exquisimas uitam
tribue mihi.

5 *Multi sunt qui per-*
sequūtur me, & hostes
mei numero sunt plu-
rimi, à constitutioni.

6 *Quū prauarica-*
tores uideo, q̄ iussa
tua non custodiūt,
totus mcreo.

7 *Vides quòd mā*
data tua exosculor
Domine, p tua er-
gò benignitate ui-
uifica me.

8 *Ab eterno est*
uerax uerbū tuū,
& imperpetuū uni-
uersa iusta iudicia
tua.

1 *Tyranni perse-*
quūtur me insontē,
sed uerba tua reue-
retur cor meum.

2 *Ad eloquia tua perinde gaudeo, ac*

6 *bus tamen tuis nō de-*
clināui.

6 *Aspiciebam praua*
ricatores, et inuasit me
horror propter amen-
tiam illorū, quòd uī-
derē mandata tua non
obseruari ab illis.

7 *Respice misericordi*
ter me, q̄a mādata tua
amaui, domine p tua
benignitate mīserat
te mei.

8 *Caput & summa*
uerborum tuorū sta-
bilitas, perpetuò dura-
bit æquisimum iudi-
cium tuum.

U
Schñ.

1 *Potentēs principes*
persecuti sunt me, quos
non tantopere metui,
quā tūmū ex animo
ne à uerbis tuis disces-
derem.

2 *Plus capio uolupta*
tis ex uerbis tuis, q̄

dum quis in diuitē
 pradam incidit.
 3 Mendaciū odi et
 abominor, sed legē
 tuam exosculor.
 4 Septies per diē
 laudo te, propter
 iusta iudicia tua.
 5 Pax multa est di
 ligētibus legē tuā,
 sed scādālū nullū.
 6 Salutē tuā suspi
 cio Dñe, & præ
 cepta tua facio.
 7 Observat & a
 mat anima mea cō
 testationes tuas uehementer.
 8 Custodiam præcepta & contesta
 tiones tuas, quoniam omnes uie meæ

qui inuenit thesaurum
 maximum.
 3 Mendacium & ua
 nitate odio habui, &
 execratus sum: legem
 uerō tuam amavi.
 4 Septies per diē lau
 daui te, ppter normas
 uiuendi æq̄ssimas præ
 scriptas à te.
 5 Pax multiplex ama
 toribus legis tuæ, nec
 ullum sentient offendi
 culum.
 6 Expectaui salutem
 abs te Domine, & mā
 data tua seruaui.
 7 Custodiuit anima
 mea ceremonias tuas:
 amat enim eas ualde.
 8 Custodiui manda
 ta tua & ceremonias
 tuas: omnes enim uie

coram te sunt.
 ¶
 1 Penetret ad te
 domine deprecatio
 mea, ut iuxta p̄mis
 sionē tuam intelle
 ctum mihi dones.
 2 Perueniat ad te
 supplicatio mea, ut
 iuxta promissionē
 tuam liberes me.
 3 Different labia
 mea gloriam tuā,
 cum docueris me
 præcepta tua.
 4 Alternis canet lin
 gua mea eloquium
 tuū, nam omnia mandata tua iusta sunt.
 5 Adsit mihi auxilio manus tua, quoniā
 meæ notissimæ sunt
 tibi: nec ulla illarum
 latet te.
 ¶ Tau.
 1 Admittatur clamor Appro
 meus in conspectum pinquet
 tuū, imō ad aures usq̄ depreca
 tuas: uerborum tuorū tio mea.
 intelligentiam præbe
 quæso mihi.
 2 Perueniat precatio
 mea usque in conspe
 ctum tuum: & quem
 admodum promittūt
 uerba tua, e malis cri
 pe me.
 3 Loquent labia mea
 laudes tuas, ubi tu do
 cueris me mādata tua.
 4 Cārabit lingua mea
 uerba tua: omnia eñt
 iudicia tua sunt æquis
 sima.
 5 Sit manus tua auxi
 lio mihi: mādata enim

præcepta tua elegi.

6 Desiderio salutis tue domine afficior, et lex tua delectationis meæ sunt.

7 Viuat anima mea ut te collaudet, cum mihi pro tuo more auxiliatus eris.

8 Erro sicut ovis perditus: quære seruum tuum, quia præceptorum tuorum non obliuiscor.

PSAL. CXX.

Ad do-
minum
quum tri-
bularer
clama-
ui.

AD Dominum, cum tribulor, clamo, et succurrit mihi.
Domine libera animam meam à labijs mendacibus, et à lingua dolosa.

tua elegi.

6 Optaui mihi salutem abs te domine: lex enim tua oblectationi ualde fuit mihi.

7 Viuat anima mea, ut laudibus extollere possit te, et iudicia tua robur addant mihi.

8 Aberraui sicut ouicula quæ peritura uidet, require seruum tuum: maudata enim tua non sum oblitus.

CXX.

AD Dñm quum pessime esset mihi clamaui, & exaudiuit me.

Domine libera animam meam ab hoste bilisui & fraudulento.

3 Quid reddat aut addat quis tibi lingua dolosa?

4 Sagittas fortes et acutas, carbones etiam ignitos.

5 Heu mihi, quoniam exilium meum prolongatur, habitatio inter tabernacula tristium.

6 Fastidio adficit animam meam habitatio inter pacis osiores.

7 Ego enim cum pacem meditor, isti bellum adornant.

PSAL. CXXI.

3 Quantum putas nocet tibi lingua fraudulentas?

4 Profecto quantum uille sagittarum, quas iaculatur fortissimus, quicquæ uir arcu, easque acutas, quarum acies interuolandum tantum concipiunt ardoris, quantum habere solet carbones iuniperorum.

Malè agitur mecum, quod exulem in Mesech, & habitare cogar in tabernaculis Cedarum.

6 Longa uidetur anime meæ mora, qua inuitus desineor inter eos, qui pacis sunt osiores.

7 Mihi nil magis erat cordi quam pax, ad quam si hortabar eos, non solum non amplectebatur eam, sed bellum potius inferre conabantur.

CXXI.

1 **O**culos meos
 Leuavi
 oculos me
 os in.
 2 **A**uxilium meū a
 Domino, qui fecit
 cœlum & terram.
 3 **N**ō dat ut mouea
 tur pes tuus, neq;
 dormit custos tuus.
 4 **N**ō dormit, &
 nō stertit Israëlīs
 custos.
 5 **C**ustos enim tuus
 Dominus est, um
 bra tua, quiq; de
 xtera tua ducit te.
 6 **V**t per diem sol
 non urat te, neq; luna in nocte.

1 **C**ircumferebam
 oculos meos ue
 luti stās in mōte
 sicundē uiderem forte
 ferri suppetas mihi.
 2 Verūm deprehendī
 nullū esse mihi speran
 dū auxilium, nisi a so
 lo domino, qui autor
 est cœli & terræ.
 3 Ille enim non sicut
 uacillare pedes tuos,
 nec dormiet unquam
 custos ille tui.
 4 Profecio neq; dor
 miet unquā, neq; uel
 leuiter obdormiscet, q
 curat Israëlēm.
 5 Bono animo sis, do
 minus curat te & tua:
 erit instar umbracolī
 tibi ad dexterā manū
 adstans assidue.
 6 Hoc umbraculo fiet
 ne ardor interdiu læ
 dat te, neq; luna frī
 gore suo noctu.

7 **D**ominus custodit
 te ab omni malo,
 custodit aīam tuā.
 8 **D**ominus custodit
 exitum, & introi
 tum tuū, hinc usq;
 imperpetuum.
 7 **D**ominus curabit ne
 ullum malum infestet
 te: curam enim geret
 animæ tuæ.
 8 **D**omino curate pro
 spera erit pfectio quæ
 cunq; tua, & reditus
 tuus in patriam, a pri
 ma hora usq; in finē
 uitæ.
 CXXII.
 1 **H**is ego gau
 deo, qui mihi
 dicunt, Eamus do
 mum domini.
 2 **S**tent pedes no
 stri in portis tuis
 Ierusalem.
 3 **I**erusalem quæ cō
 dita es, quomodo
 urbs qualibet nobi
 lissima, cuius ciues in unum cœunt.

1 **G**Audebā ex ani
 mo, quum dice
 rent mihi, in do
 mum domini ibimus.
 2 **S**tabunt pedes no
 stri, in portis tuis Hie
 rusalem.
 3 **I**n portis inquā Hie
 rusalem sic extructæ,
 quemadmodū erat o
 lim quum esset ciuitas,
 ad quam statīs anni tē
 poribus cōfluebat po
 pulus uniuersus, & re
 cipiebatur commodif
 sime.

Lætatus
 sum i his
 quæ.

- 4 In quā ascendunt tribus, tribus dñi, coetus Israëlīs ad confitendū laudem nomini Domini.
- 5 Isthic enim consistit iudiciū solitū, solitū domus David.
- 6 Precemini salutē Hierosolymis, felices sint qui diligunt eam.
- 7 Salua sint uniuersa quæ possides opulenta sit in ædibus tuis.
- 8 Propter fratres & cognatos meos, libens precabor tibi salutem.
- 9 Propter ædem domini Dei nostri bonum tibi queram.

Ed enim proficisci solent tribus, tribus in q̄, & tota turba Israëliti ci populi, ut laudarent nomen domini.

Quo tempore ibi collocabant sedes ad exercenda iudicia, & solitium familiæ David.

Optate pacem ipsi Hierusalem, feliciter eueniant omnia illis, qui bene uolunt & amant eam.

Sit pax, & nemo in festet ualla tua, prospera sint omnia in palatij tuis.

Propter fratres meos & amicos meos optabo etiam nunc, ut omnia prospere eueniant tibi.

Propter domum domini Dei nostri bonum tibi queram.

num tibi queram.

PSALMVS

CXXIII.

1 AD te oculos meos leuo, o cœlorū habitator.

2 Nā perinde atq; ministrorum oculi ad manus dominoꝝ suorum: et quæ ad modū oculi ancillarū ad manus heræ sue: sic oculi nostri ad dñm Deum nostrū intēti sunt, donec misereatur nostri.

3 Miserere nostri dñe, miserere nostri, quoniā saturi sumus multo contemptu.

mini Dei nostri, modo die omnibus prodesse cuperem tibi.

CXXIII.

1 AD te subleuauit oculos meos, o habitator cœlorum.

2 Quemadmodū enim oculi seruorum obseruāt manus dñorum suorum, & oculi ancillæ obseruāt manū domine sue, ut ego labore fatigati cūbum accipiant: ad eundem modum oculi nostri obseruant dominū Deum nostrum, ut ille misereatur nostri.

3 Misereat te nostri domine, misereat in q̄ te nostri: misereat enim & ad nauisam usque repleti fumus contumelia.

Ad te leuauit oculos meos, o habitator cœlorum.

4 Plus satis saturata est anima nostra ludibrio fastuosorum, & superborum uilipensione.

PSALMVS
CXXIIII.

I Nisi dñs à nobis stetit, dic queso Israël,

2 Nisi dominus stetit à nobis, cum insurgerent in nos homines,

3 Iam uiuos deglutissent nos: cum incensa esset ira eorum in nos.

4 Iam uelut aquæ obruissent nos: tanquã

4 Vehemeter & ad faturitatem usque plena est, & cõcoquere intra se cogitur anima nostra insultationem locupletum, & contumeliam hominum uiolenter superborum.

CXXIIII.

I Nisi domini beneficium, qui adfuit nobis, seruati essemus, fateatur ingenuè nunc populus Israël,

2 Nisi domini inquam beneficio, q adfuit nobis, seruati essemus, quo tẽpore insurgebat animo hostili hominum multitudo in nos.

3 Tum uinos deglutissent nos: erant enim furiosissimi & ira maxime accensi in nos.

4 Tum undæ malorũ obruissent nos, & flu-

torrentes susculissent nos:

5 Iam penetrassent ad animã nostram undæ superborum.

6 Gratia Dño, qui nõ obiecit nos prædam dẽtibus eorum.

7 Vita nostra tanquam auicula euasit de laqueo uentium: laqueus enim fractus est, & nos euasimus.

8 Auxiliũ nostrũ in nomine Dñi situm est, qui cœlos fecit & terram.

PSAL. CXXV.

uinus transisset per animas nostras.

5 Tum irãssent inquam per animas nostras, undæ malorum profundissimæ.

6 Omni laude maior dominus, qui non permisit nos prædam fieri dentibus illorum.

7 Quin potius anime nostræ liberatæ sunt, quemadmodũ captus passer, qui præter spem clabitur è reti aucupis: rete enim frangebatur, & quomodo ille auolauit, ita & uos liberati sumus.

8 Fortitudo nostra sita est in fauore & auxilio nominis domini, qui autor est cœli & terræ.

CXXV.

1 Qui con-
fidunt in
dño.

Qui Dominò
fidunt, simi-
les sunt móti Zion,
qui nõ mouetur lo-
co, sed imperpetuũ
fidit.

2 Quemadmodum
montes circũ Ieru-
salem sunt: ita Do-
minus est circũ po-
pulum suũ, nũc &
in æternum.

3 Ne impiorũ sce-
ptrũ immincat sor-
ti iustorũ, quo mi-
nus admoueat ma-
num suam sceleribus, iusti.

4 Benignus esto Domine in bonos &
rectos corde.

Quotquot cre-
dũt se domino
erũt sicut mōs
Sion, qui nunquã tol-
letur de loco suo.

2 Hierusalem mōtes
quidem habet in cir-
cũtu, uerũm illi non
hoc possunt in defen-
sionem ciuitatis, quod
dominus qui adest po-
pulo suo à prima hora
usq; in perpetuum.

3 Quare non sinet se-
dem figere eum, qui
sceptro impietatis ty-
rannidem exerceat in
ea loca, quæ ueluti di-
uina sorte obuenerũt
iustis: ne & iusti ipsi ex-
tendant ad perpetranda
scelera manus suas.

4 Benefac domine bo-

5 Qui autẽ ad ma-
litiã suã auertun-
tur, ducit dominus
inter sceleratos.
Sed Israëlĩ pax sit
& salus.

PSALMVS

CXXVI.

1 **Q**uomodo conuer-
teret Domi-
nus captiuitatẽ Zi-
on, quieti restituti
sumus.

2 Tũc implebatur
risu os nostrũ, &
lingua nostra exul-
tatione: tunc inter
gẽtes etiam diceba-
tur: dominus res magnas cũ illis fecit.

nis, & ius, qui candido
sunt pectore.

5 Illos uerò, qui alijs
præcipitia parant: ire
ipsos p præceps coget
dñe, quæadmodũ hoies
sceleratos æquum est:
trãquillitas autẽ & pax
erit apud Israëlitas.

CXXVI.

1 **Q**uomodo conuer-
teret dñs ab exi-
tio nos, qui ca-
ptiui ex Sion abducti
fueramus: præ gaudio
uisi sumus non assecu-
ti tantum boni, sed so-
mnare.

2 Tum implebatur os
nostrũ risu, & lingua
cãtu: tũ dicebãt gẽtes,
quæ nos captiuos deti-
nuerãt, supra modum
magna sunt & stupen-
da, quæ facit dominus
in gratiam horum.

In conuer-
tendo dñs
captiuita-
tẽ Sion.

3 Et profectio magna fecit dominus nobiscum, id quod nos iuuat.

4 Vertisti Dñe captiuitatem nostrā, non secus quam cū austro flante, torrentes exiccantur.

5 Qui cū lachrymis seminauerant, cum gaudio mesuerūt.

6 Qui ocius abibat, et stens captiui semen proiebat, iam festinus redit, ac letus manipulos suos reportat.

PSAL. CXXVII.

Ita profectio res habet, ut dicitis, magna enim sunt, quæ Dñs nostra causa facere instituit: quare gaudio affecti sumus maximo.

Perge Domine reuocare nos à captiuitate cū eo gaudio & fructu, quo terra sities excipit fluentes per eam riuulos aqua plenos.

In quam, qui ante irrigationem iecerāt semen desperantes propemodum, & cū fletu: illi metent, quæ prouenerunt de improviso cum gaudio summo.

Hi enim solliciti ibāt, & stetes portabant in sterilem illum agrum semen preciosum iacturi: uerūm redeūtes gaudio pleni referent manipulos expeditione sua longe plures.

CXXVII.

1 Nisi dominus sustineat domū, frustra sudant qui eam sustinere satagunt: et urbē, nisi Dominus custodiat, frustra excubat custos.

2 Frustraneum est si postquam quieveritis quæ maturimè surgatis: si dolorū panē ederitis, nisi ille amatis suis somnum concedat.

3 En isti sunt sors, filij, peculium, et nati Domini.

4 Velut iacula in manu herois, sic

1 S I Dominus non extruxerit domū frustra sudabunt laborantes, qui conantur extruere eam: si dominus non custodierit ciuitatem, frustra uigilabit, cui cura incumbit custodiendā eam.

Nihil succedet uobis, etiā si summo mane surrexeritis, & fursum ac deorsum cursantes sedere recula ueritis, non aliter sudantes, quam qui summis laboribus uictum parant: quod enim uos uestro studio frustra perficere conamini, id dominus dabit illi quem diligit, sine negocio.

3 Ecce hæreditas, quæ dominus dat, filij sunt, & præmiū precipuū, fructus uentris.

4 Quanta est uis in fa-

Nisi dominus extruxerit domū frustra sudabunt laborantes, qui conantur extruere eam: si dominus non custodierit ciuitatem, frustra uigilabit, cui cura incumbit custodiendā eam.

adolescentes filij.

- 5 O' beatum qui
ex eis pharetram
suam impleuit, non
enim pudefiēt cum
hostem suū in por
ta alloquentur.

PSALMVS

CXXVIII.

I Beatos om= **O**
Beati oēs qui timēt
dominū. **nes qui Do=**
minū colunt, & in
uijs eius ambulāt.

- 2 Sic enim, quæ la
bore manuum tua
rum paraueris, fru
eris. O beatum &
foelicem te.

3 Vxor tua similis

gittis, quas iaculatur
arcu uir quātumuis for
tis, tanta est in filijs a
dolescentibus.

5 Felix ille uir, qui ple
nam habet pharetram
telis eiusmodi: is enim
non suffundetur pudo
re quotienscunq; con
tigerit illum filijs co
mitatum contendere
cum aduersarijs suis in
porta, & frequentia
populi.

CXXVIII.

Felix ille quisq;
timens est Dei,
& uiuit secundum
præscripta illius.

2 Prosperabitur labor
manuum tuarum quis
quis es talis, & cibum
suppeditabit, quem co
medas: feliciter euent
ent omnia tibi, & di
ues fies.

3 Vxor tua similis erit
uiri fructifera, quæ sepe

est fecunda uiri,
quæ lateri domus
tuæ adhæret: filij
uero tui uelut cōsi
tæ ex ordie oliuæ,
circū mēsam tuā.

4 En hoc modo bea
tus redditur uir,
qui Dominū colit.

5 Sic ditabit te Do
minus de Zion, ut
foelicem uideas Ie
rosolyma per om
nem uitam tuam:

6 Vt simul uideas
filios filiorum tuo
rum, & pacem in
Israëlc.

PSAL. CXXIX.

propagabit per om
nia latera domus, & sicut
lij ni ueluti plantulae
oliuarū cingentes men
sam tuam.

4 Ad hūc profecto mo
dū locupletabitur uir,
qui reueretur dominū.

5 Felicem faciet te do
minus ex Sion, quic
quis talis es: uidebis enī
& particeps fies felici
tatis promissæ ipsi
Hierusalē cunctis die
bus uite tuæ.

6 Uidebis præterea, et
uoluptatem capies ex
filiorum tuorum filijs,
quæ tranquillæ & summa
cum pace uersari con
spicies eos inter Israëli
tas contribules suos.

CXXIX

¹ Sæpe ex
pugnaue
runt me.

Sæpe oppugna
uerunt me à iu
uentute mea, dicat
obsecro Israël.
² Sæpe oppugna
uerunt me à iuuen
tute mea, sed non
superauerunt me.
³ Supra dorsum
meū arauerūt pro
sua libidine, et sul
cos suos duxerūt.
⁴ Iustus autē Do
minus incidit im
piorum funes.
⁵ Ut cōfusi retro
ceserint omnes qui
Zion odio habent.
⁶ Similes facti sunt foeno in tectis, qd,

Vehementer no
cere conati sūt
mihi ab anni s
plurimis. & ueluti ab
ineunte ætate, dicere
poterit merito Israel.
Miris inquam mo
dis nocere conati sunt
mihi ab ineunte ætate,
sed non poterūt sub
uertere me.
³ Dorsō meo tantum
oneris imposuerunt, ut
signa in eo apparue
rint, qualia aratores a
gris imprimere solent,
& ueluti sulcos longos
induxerint.
⁴ Sed Dominus iustus
rupit funes, quibus a
strinxerant impij me.
⁵ Pudesiant, & in fugā
cōuertantur, quotquot
odio habent Sion.
⁶ Fiant similes herbæ
crescenti in tectis do
morum, quæ priusquam

antequā falx strin
gatur, exaruit.
⁷ De quo nec im
plet manum suam
metens, nec sinum
suum in manipu
los colligans.
⁸ Vbi prætereun
tes non bene præ
cantur, dicēdo: Di
tet uos Dñs, bene
optamus uobis per
nomen Domini.
PSALMVS
CXXX.
¹ **E** Profundis in
uoco te Dñc.
² Dñe exaudi uocē
meam: sint aures

in eam magnitudinem
excreuerit, ut demeti
possit, exaruit.
⁷ Qua non dignabitur
manum implere, & do
mum deferre ullus mes
sor: nec sinū is, q̄ præca
rio manipulos à mes
soribus præteritos col
ligere solet, pauper.
⁸ Nec ulli præter eun
tes dixerunt, prosperē
eueniat hæc segetes, do
mini beneficio, uocis
nec digna uisa est cui
quā ut diceret, opta
mus nobis felicitē à dñi
benignitate messem.
CXXX.
¹ **Q**uum tantum
nō obrutus es
sem profundis
simis malorum undis,
tuum auxilium implo
raui o Domine.
² Domine exaudi uo
cem meam, sint quæso
aures tuæ attentæ ad

De pro
fundis cla
maui ad
te.

due attentæ ad uocem querimoniarum mearum.
 3 *Cõmissa enim si imputes Domine, Dñe quis nõ cadet?*
 4 *Sed placabilis es: ut te reuereamur.*
 5 *Spes mea Dominus, quo fudit anima mea, & uerbo eius fidem habeo.*
 6 *Anima mea Domino intenta est ab excubijs matutinis usque ad excubias matutinas.*
 ni tẽpus matutinũ: uigiles in quã, qui somno gratiati, matutinũ expectant tempus, quo dormire liceat ipsis,

lamentabiles precatio nes meas.
 3 Si scelerum, que admissimus, perpetuo memor esse uolueris, & ueluti reposita seruare apud te Domine, subsistere quis poterit?
 4 Quare hoc potius sequere, quod genuinũ est tibi, ut remittas misericorditer peccata nostra, & clementer erigas collapsos, sicque ad sinceram uenerationẽ tuĩ inuites.
 5 Expectaui sedulo do minum, expectaui & anima mea: & quia promiserat se adfuturum, nunquã dubitauĩ, quoniam esset staturus, promisso.
 6 Anima mea ardẽtius expectat aduentũ Domini, quã uigiles nocturni tẽpus matutinũ: uigiles in quã, qui somno gratiati, matutinũ expectant tempus, quo dormire liceat ipsis,

7 *Israël domino fi dat, quoniam multa est apud dominũ bonitas, tum libertas.*
 8 *Ipsẽ enim Israële liberat de omnibus peccatis suis.*
 P S A L M V S CXXXI.
 1 *Domine cor meo, neque extollo oculos meos: nõ uersor in rebus supra me magnificis aut mirificis:*
 2 *Sed pono atque compesco animum meum, quemadmodum ablactatus erga*

Expectet, si sapiẽs, quicuis ex Israẽl dñm: est enim natura miseris cordissimus, & suapte natura ad succurrẽdũ propensissimus.
 8 Quare ipse liberabit Israëlem ex omnibus, quantumuis fuerint uariæ, iniquitatibus eius.

CXXXI.

Domine non fui animo unquã elato, neque oculis nil nisi magna spectantibus: neque ambiui magna, & quæ miris modis eẽnt supra me.
 2 Si non sic cõposui & compescaui animum meum, ne alius sibi uideretur collatus tecũ, quã infans ab uberi bus matris suæ recens

Dñe nõ est exalta tum cor.

matrē suā: animus meus à lacte abstracto similis est.

3 *Israel enim sperat in Dominū hinc usq; in sempiternū*

PSALMVS CXXXII.

Memor esto Domine David. Memen to Domi ne Da- uid.

1 *Memor esto Domine David. Memen to Domi ne Da- uid.*
2 *Ut iurauerit ac uouerit Dño atq; heroi Iacob.*

3 *Non ingrediar, inquam, in tabernaculum domus meæ, neq; ascenda*

depulsus, qui solus fere gressus nō potest, sed matris sustentatur manu: si non ita semper me iudicauī sine tuo auxilio nihil posse, & animam meam eiusmodi infanti similem, frustrer spe mea penitus.

3 Expectet, si sapit, quiuis ex Israel dominum, & p̄deat ab eo, ab hac hora assidue usq; in finem uitæ.

CXXXII.

1 **R**ationem habet domine, idq; in bonum, ipsius David, malos; quæ perpeſsus est plurima.

2 Qui & iuramento sese obstrinxit, & sancte promisit ei, per quē potest quicquid potest Iacob:

3 Se non ingressurum cedes suas, neque

cubile lecti mei.

4 *Non indulgebo somnū oculis meis, neq; palpebris meis soporem,*

5 *Donec parem locum Domino, & tabernaculū heroi Iacob.*

6 *Eum ecce locum audiuius in Ephrata, reperimus in regione saltuosa.*

7 *Introeamus ergo in tabernacula eius, adoremus scabellū pedum eius.*

8 *Surge Domine ad mansionem tuam, tu & arca fortitudinis tuæ.*

ascensurū lectum suū: Neq; permitturum oculis suis, aut palpebris somnum:

Prusquā inuenisset locum extruendo altari Deo gratum, & tabernacula in uenerationem illius, per quē fortis est posteritas Iacob.

Ecce de improviso inuenimus locum illū in Ephrata: inuenimus inquam illum in campis syluosis.

Eamus ergo in tabernacula, quæ ipse elegit sibi, prosternamus nos supplices ante scahellum pedum illius.

Exurge domine & ueni in eū locum, quē ad hoc elegisti tibi, ut præceteris peculiari-

- 9 *Sacerdotes tui induant iusticiam, et sancti tui exultent.*
 10 *Propter David seruum tuum ne differas aduentum Christi tui.*
 11 *Iurauit enim dominus ipsi David ex fide, quod non mutabit: De semine uentris tui ponam in solum tuum.*
 12 *Si custodierint filij tui foedus meum, & contestationes meas, quas docebo eos, iam et filij eorum imperpetuum in folio tuo sedebunt.*

ter requiescas in eo, ueni inquam tu, & arca, per quam saepe omnipotentia tua apparuit. Sacerdotes tui induant iusticiam, ut sancti tui habeant, quor serui exultent. 10 Propterea quod David seruus tuus ipse orat, ne auertas faciem a Christo tuo. 11 Iuramento astrinxit se Dominus ipsi David, & fidem dedit, quam nunquam uolabit, dicens: de fructu uentris tui collocabo in folio tuo. 12 Si custodierint filij tui pactum meum, & ceremonias, quas docturus sum eos: filios tuorum nepotes, & qui nascuntur illo tempore ab illis, in eodem regni folio propter te sedebunt.

- 13 *Domini enim elegit Zion, elegit eam sibi in domicilium.*
 14 *Haec, inquiens, requies mea erit imperpetuum, hic habitabo, quonia delector ea.*
 15 *Annonam illius amplificabo, & pauperes eius saturabo panibus.*
 16 *Sacerdotes illius induam salute, & sancti eius incessanter exultabunt.*
 17 *Isthic progerminabo cornu ipsi David, et lucerna Christo meo comparabo.*
 18 *Hostes eius amicitiam confusione, su-*

13 Elegit enim dominus Sion, sic amauit eam, ut habitare constituerit in ea. 14 Hic erit inquiens locus ad quietendum mihi perpetuo: hic habitabo, quia amauit eam. 15 Annonam eius copiosissimam faciam egenis qui in ea sunt, cibum ad saturitatem usque suppeditabo. 16 Sacerdotes eius uentis salute, cuius participem facient & plebem, ut sancti tui habeant, quor serui exultent. 17 Ibi florere faciam cornu ipsi David, parauit lucernam Christo meo. 18 Inimicos illius induam pudore & infamia.

per ipso autē flore
bit corona eius.

PSALMVS
CXXXIII.

1
Ecce q̄
bonū, &
q̄ iocun
dum.

1 **E**N quā hō
nesta & iucū
dares est, quū frā
tres unanimiter co
habitāt:

2 Perinde est ac
dum preciosum un
guentum in caput
& barbā Aaron
funditur, ut ad orā
uestimenti eius de
scendat:

3 Sicut ros Her
mon qui descendit in montes Zion: isthic
enim promisit Dominus abundantia, &

miā: in capite autē il
lius fulgebit diadema.

CXXXIII.

Dici non potest
q̄ bona sit res
& suavis, habi
tare unā fratres inter
se concordēs.

2 Suavior erit eorū
cōcordia oleo illo fra
grantissimo, quod fun
di solet in caput, &
defluere in barbā,
barbā inquā ipsius
Aaron, & in oras de
inde uestium illius.

3 Suavior erit rore, q̄
descendit in montem
Hermon: uel rore, qui
descendit in montem
Sion: & illos, q̄ Sion
uicini sunt, ubi consti
tuit dominus insignē
illā munificētiam suā
ostendere, & uitā insti

uitam fore usq; in
sempiternum.

PSALMVS
CXXXIII.

1 **E**N uos omnes
serui Dñi, qui
nocte stationē ser
uatis domi dñi, lau
date Dominum.

2 Sublatis in san
ctuario manib; ue
stris laudate Dñm,

3 Et ditabit uos do
minus de Zion, qui
fecit caelos et terrā.

PSALMVS
CXXXV.

1 **L**audate serui Domini, laudate no
men Domini.

tuere, quē duratura sit
perpetuo.

CXXXIII.

Ela laudibus ex
tollite Dominū
quotquot estis
cultores illius: nunquā
enim satis laudare il
lum poteritis, etiam si
rotas noctes in templo
Domini laudātes per
fiteritis.

2 Leuate manus ue
stras uersus locū sancti
tati illius dicatur: &
quantū potestis, laudi
bus extollite Dñm.

3 E diuerso dominus
ille optime faciet tibi
e Sion, qui autor caeli
est & terrae.

CXXXV.

Laudibus extolli
te nomen domi
ni: laudibus in
Domini.

Ecce nūc
benedici
ce.

Laudate
nomen
Domini.

2 Qui ministratis
domi Dñi, in atrijs
templi Dei nostri:
3 Laudate Domi-
nũ: quia bonus est
Dominus: psallite
nomini eius, quia
iucundum est.
4 Dñs eni elegit si-
bi Iacob, et Israe-
lem in peculiũ suũ.
5 Quoniam ipse
scio quòd magnus
est Dominus, et do-
minus noster super
omnes deos.
6 Quicqd Domi-
no placuit fecit cũ
in coelo & terra,

quã extollite uos, qui
cultores & serui estis
domini.

Qui statis in tẽplo
dñi: & in atrijs estis do-
mus Dei nostri.

Laudate Deũ ser-
uatore: benignus est
enim dominus: quare
psalmos canite in lau-
dem gratiosissimi no-
minis illius.

Elegit em̄ sua spon-
te Iacob sibi seruatore
ille deus, & Israe-
lem, ut sit illi ueluti orna-
mentum quoddam &
gemma preciosa.

Ego certe noui ma-
gnũ esse dominum,
& dominum nostrum
esse potentio-rem reli-
quarum nationũ uni-
uersis nihilĩ Dñs.

Quicquid enim libi
tum fuit unquã domi-
no facere, id factũ est
tam in coelo quã in

tum in mari atque
omnibus abyssis.

7 Adducit nubes à
fimbribus terræ, ful-
gura uertit in plu-
uiam, & uentos de
loculo suo pfert.

8 Qui percussit
Aegypti primoge-
nita tam hominum
quã pecorum.

9 Misit signa &
portenta in medium
tui ò Aegypte, in
Pharaonem & in
omnes seruos eius.

10 Qui percussit gen-
tes magnas, & oc-
cidit reges fortes.

terra, & potestati ha-
bet i ualissima illa ma-
ria, & in oia q̄ usquã
abstrusa latent etiã in
locis pfundissimis.

Qui extrahit nubes
è terra infima parte
orbis, & in aere loco
æditissimo collocat
eas: qui fulgura cũ plu-
uia miscet: & educit uẽ-
tũ è locis abditijs, tan-
quã thesaurorũ suo-
rum repositorijs.

Qui percussit primo-
genita Aegypti, tam
hominum, quã reli-
quorum animalium.

Qui immisit signa
irẽ suę terrificã, & por-
tenta in mediam Ae-
gyptum, quibus Pha-
raonem teruit & oẽs
famulos illius.

Qui percussit gen-
tes numero plurimas,
& reges occidit poten-
tissimos.

- 11 Sichonē Amor-
rhœorū, Og regē
Basan, & omnia
regna Chanaan.
- 12 Et tradidit ter-
ram ipsorū in pos-
sessionem, & hære-
ditatem Israëlī po-
pulo suo.
- 13 Domine nomen
tuum sempiternum
est, Dñe memoria
tui ad omnē poste-
ritatem peruēnit.
- 14 Dominus enim
iudicat populum
suū, & cum seruis
suis redit ī gratiā.
- 15 Idola gentiū argentū & aurū sunt,

11 Scōn regem Amor-
ræorum, Og regem
ip̄ius Basan, & uasta-
uit uniuersa regna
Chanaan.

12 Et dono dedit ter-
ram regum illorū uelu-
ti patrimonium: patri-
monium inquam ip̄i
Israelī, populo chare
sibi.

13 Domine nomē tuū
nunquam in obliuio-
nē ueniet: domine me-
moria tui perueniet in
generationem & gene-
rationem, nec interibit
unquam.

14 Suscipiet dominus
patrocinium causæ po-
puli sui, contra aduer-
sarios: erga seruos au-
tem suos clemētissime
geret se.

15 Statuæ gentiū ni-
hil sunt q̄ argentū &
aurū, quibus artificio

- & opus manuum
humanarum.
- 16 Os illis est, sed
nō loquūtur: oculi
quoq; , sed nō uidēt.
- 17 Aures habēt, sed
non audiunt: naris
quoq; , sed nullus
est spiritus in ore
ipsorum.
- 18 Pares illis sunt q̄
ea faciunt, & oēs
qui illis fidunt.
- 19 Tu uerò domus
Israel collauda do-
minū, domus Aha-
ron collauda dñm.
- 20 Domus Leui collauda Dominum, qui
colitis Dominū, collaudate Dominum.

humano, uel hæc indu-
ctæ est, uel illa forma.

16 Quare os quidē ha-
bere uidentur, sed lo-
qui non poterunt: &
oculos, sed q̄bus nihil
uideant.

17 Aures præterea, q̄-
bus nihil audiant: na-
res quoque sine ullo
uſu, quum nullus ap-
pareat halitus in ore
cuiusquam illarum.

18 Similes fiant statuīs
artifices illarū, & q̄t-
quot spem suā ponunt
in illis.

19 Posterī Iacob laudi-
bus extollite Domi-
nū, posterī Aharon &
uos laudate dominum
sedulo.

20 Posterī Leui lauda-
te dominum: quibus-
cūq; curq; est cultus do-

21 Collaudatus dñs
de Zion qui habi-
tat Ierosolymis.
Laudate Dominũ.

PSALMVS
CXXXVI.

1 Cõfitemi
ni domi-
no qm̃
bonus.

1 **G**ratias agite
Dño, quoniã
bonus, & sempi-
terna est misericor-
dia eius.

2 Gratias agite
Deo deorũ, Quo-
niã sempiterna est
misericordia eius.

3 Gratias agite
Dño dominorum,
Quoniã, et cetera.

4 Qui solus facit

mini, laudibus celebra-
te dominum.

21 **O**mnī laude maior
est dominus ob bene-
ficia exhibita Sion, q
& factus est ueluti ci-
uis & habitator Hie-
rusalem. Halleluia.
CXXXVI.

1 **G**ratias agite, p
acceptis benefi-
cijs dño: æquũ
enim id est, quod du-
ratura sit perpetuo mi-
sericordia ipsius.

2 Gratias agite Deo
ipsorum angelorum,
quod perpetuo dura-
tura sit misericordia
eius.

3 Cũ gratiarũ actione
laudate dominũ domi-
norum omnĩũ, quod
perpetuo duratura sit
misericordia eius.

4 Eum qui facit ad-
miratione dignissima,
sua solius omnipoten-

portenta grandia,
Quoniam.

5 **Q**ui caelos fecit
cũ ratione, Quo-
niã sempiterna est
misericordia eius.

6 **Q**ui terram su-
per aquas expãdit,
Quoniam.

7 **Q**ui luminaria
magna fecit, Quo-
niã sempiterna est
misericordia eius.

8 **S**olem ut præsit
diei, Quoniam.

9 **L**unam uerò ac
stellas ut præsent
nocti, Quoniam.

10 **Q**ui percussit Ae-

tia, quod perpetuo dũ
ratura sit misericordia
eius.

5 **Q**ui fecit caelos sum-
ma prudentia, q̃ per-
petuo duratura sit mi-
sericordia eius.

6 **Q**ui expandit ter-
rã supra aquas, quod
perpetuo duratura sit
misericordia eius.

7 **Q**ui fecit luminaria
magna, quod perpe-
tuo duratura sit misẽ-
ricordia eius.

8 **I**psũ solẽ, ut præ-
sit diei, q̃ perpetuo du-
ratura sit misericordia
eius.

9 **I**psam insuper Lu-
nam & reliquas stel-
las, ut præsent nocti, q̃
perpetuo duratura sit
misericordia eius.

10 **Q**ui graui damno
affecit Aegyptũ, quũ
percuteret primogeni-
ta illius, quod perpe-

- gyptū cū primogenitis suis, Quoniam.
- 11 Et Israëlē eduxit de medio eorū, Quoniam.
- 12 Manu forti & brachio extento, Quoniam.
- 13 Qui diuisit mare rubrum in partes, Quoniam.
- 14 Et traduxit Israēlem per medium eius, Quoniam.
- 15 Pharaonē autē cum exercitu suo inuoluit in mari rubro, Quoniam.
- 16 Qui duxit populū

in duratura sit misericordia eius.

11 Ut educeret Israēlem e medio illorum, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

12 Idē manu robusta, & brachio fortiter extento, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

13 Qui diuisit mare rubrum in partes, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

14 Et perduxit Israēlem per medium illius, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

15 Subuertit Pharaonem & exercitum illius in eodem illo mari rubro, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

16 Qui duxit populū per ipsum desertum,

- lum suum in deserto, Quoniam.
- 17 Qui percussit reges magnos, Quoniam.
- 18 Et occidit reges fortes, Quoniam.
- 19 Sichonem regem Amorrhæorum, Quoniam.
- 20 Et Og regē Basan, Quoniam.
- 21 Et tradidit terrā eorū in possessionem, Quoniam.
- 22 In possessionem Israëlī seruo suo, Quoniam.
- 23 Qui cū deiecit

quod nulli antea fuerat peritū: quodā perpetuo duratura sit misericordia eius.

17 Qui percussit reges potentes, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

18 Et occidit reges fortes, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

19 Seon regem Amorrhæorum, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

20 Et Og regē ipsius Basan, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

21 Et dedit possidendā terram, quam illis ademerat, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

22 Possidendam in qua Israëlī seruo suo, quod perpetuo duratura sit misericordia eius.

23 Qui quoties preme

iacemus nostri me
mor est, Quoniã.

24 Et redimit nos
de hostibus no-
stris, Quoniam.

25 Qui cibatur omne
animal, Quoniã.

26 Gratias agite
Deo cœlorũ, Quo-
niam.

PSALMVS
CXXXVII.

^I AD Babylonis
flumina habi-
tamus, & fleui-
mus cum in memo-
riam rediret no-
bis Zion.

² Isthic suspende

hamur misericorditer
rationem habuit no-
stri, quod perpetuo du-
ratura sit misericordia
eius.

24 Et eripuit nos à ty-
rannide illorum, qui
nos vexabant: quod
perpetuo duratura sit
misericordia eius.

25 Qui cibum tribuit
uniuersæ carni, quod
perpetuo duratura sit
misericordia eius.

26 Cum gratiaruma-
ctione laudate Deũ, q̃
omnipotentia sua au-
tor est ipsius cœli, q̃
perpetuo duratura sit
misericordia eius.

CXXXVII.

^I Vixta flumina Ba-
bylonis quã olim
federemus & fle-
remus amare: p̃pterea
quod in mentẽ uenif-
set nobis tui ð Zion.

Et ad salices, quæ

ramus ad salices ci-
tharas nostras.

3 Cumq̃; require-
rẽt à nobis, quorũ
captiui eramus, car-
mina, & hymnos
nostros gratulato-
rios, Canite nobis
de carminibus Zi-
on, Respondimus:

4 Quo pacto cãta
remus carmẽ Dñi ñ
terra peregrina?

5 Quamuis dexte-
ra mea mihi prius
in obliuionem uen-
tura sit quã Ieru-
salem obliuiscar.

6 Adhærescat lin-

erant illic in mediã Ba-
bylone, suspẽdissent
citharas nostras:

3 Hostes, qui captiuos
abduxerant nos, impe-
trare conabantur à no-
bis modulòs illos, qui-
bus carmina nostra mo-
dulari cõsueueramus:
& qui insultabant ma-
nifeste nobis, iubebãt
nos signa lætitiæ æde-
re, caritate inquitẽtes no-
bis unum aliquod ex
carminibus Zion.

4 Tanquam cantare
nobis libuerit laudes
dñi in ea terra quẽ sta-
tuas & nihili D eos p̃
uero colit.

5 Si unquã oblitus fue-
ro tui Hierusalẽ, & de-
xtera mea officij sui
oblita citharã pulsau-
erit in gratiã alterius q̃
unius Dei mei:

6 Opto, ut sic hæreat
lingua mea ne possim

gua mea faucibus meis, si nō memine ro tui, si nō primā fecero Ierusalē cū gauisus fuero.

7 *Sed memoria re-
pete dñe Idumæos,
ut egerint in calami-
tate Ierusalem, ut
dixerint, Euertite
& excindite eam à
fundamentis.*

8 *Tu quoq; Baby-
lon misera eris: O
felicē qui tibi red-
det p dignitate quæ
in nos ausa fuiti.*

qui talionē reddet tibi, & supplicium de te sumat pro contumelia, qua affectisti nos.

loqui: imo & palato meo affigatur, si non quo ad uixero memor fuero tui: & si nō preposuero laudes ipsius Hierusalē summo gaudio, quod unquam cōtingere poterit mihi.

7 Rationem habet domine & perpende, quæ illa sint, quæ designant in nos Idumæi hostes hi nostri, & quæm crudeliter tractauerint Hierusalem, quo tempore expugnaverunt eam: quum dicerent mutuo sese adhortantes, uastate, crudeliter uastate, usq; ad fundamenta subuertite eam.

8 Filia Babylonis, quæ nunc exultas insolenter, misera uere es, quanquam ignoras: feliciorem enim te ueniet,

9 *O felicē qui corri-
piet et allidet infan-
tes tuos ad petrā.*

PSALMVS

CXXXVIII.

1 *Gratias agam
tibi ex toto
corde meo, et inter
summos canā te.*

2 *Adorabo ad tem-
plum tuū sanctum,
& celebrabo no-
men tuum æquē bo-
nitatē ac fidem tu-
am, eloquium enim
tuum secundū no-
mē tuū magnificas.*

3 *Cum inuoco, re-
spondes, & animā*

9 Fortunatus ueniet in cor, qui & te apprehendet, & infantes ab uberribus tuis dependentes illidat in lapides.

CXXXVIII.

1 *F*atebor te uerū Deum, idēq; toto pectore, etiam palam, & inuitis aliarum nationū omnibus dñs, ego te psalmis meis cātabo.

2 Adorabo cōuersus ad templū, quod tua sanctitas peculiariter inhabitat, & celebrabo nomen tuum propter benignitatem, qua usus es erga nos: & constantiam tuam in seruandis promissis: multo namq; plura quā tu uerbis tuis promiseras, præstitit nobis augustissimū illud nomen tuum.

3 Quocunq; tempore implorauit auxiliū tuum,

Confitebor tibi dñe in toto corde

meam robore locupletas.

4 Celebrabunt te dñe uniuerſi reges terræ quū audient uerba oris tui.

5 Et cātābūt iuxta ritum domini, quoniam inmensa est maiestas Domini.

6 Sublimis enim cū sit Dominus, tamen ima uidet, & elata eminus cognoscit.

7 Si ambulē in media tribulatione, reficiet me, in ferociam hostium meorū mitis manū tuā, & saluas me dextera tua.

exaudiuisti me: fulciuisti me, & addidisti robur animo meo.

4 Ferebunt te esse Dominum omnes reges terræ, ubi audierint promissis tuis rem ipsam per omnia respōdere.

5 Et carminibus efferebunt uias Domini, & testabuntur inmensam esse maiestatem Domini.

6 Quāquā sublimis est dominus, cum tamen, qui humiliter de se sentit, aspiciat cominus: etiam uerō nō nisi eminus cognoscat, ut perdat illum.

7 Si eundem mihi fuerit per media & praesentissima pericula, tu uitam meā tutaberis,

8 Dominus undiq; perficit me. Domine bonitas tua sempiterna est, opera igitur manū tuarū ne sinas labi.

PSALMVS CXXXIX.

1 Domine tu peruestigas, & prospectū habes me.

2 Tu scis ut sedeā & surgam, tu prospicis uictui meo de longinquo.

3 Iter meum & acubitum meum dispensas, & uides omnes uias meas.

furorem hostium meorum tu manu tua compeſces, & seruabit me dextera tua.

Dominus perficiet quod reliquum est pro me: Domine misericordia tua perpetua est, quare opera manuum tuarum in defendendo me ne intermiseris, sed quemadmodum cepti sui, perge.

CXXXIX.

1 Domine explorasti omnia mea, & pernouisti.

2 Tu nouisti quando fessurus sim, uel surrecturus: nouisti cogitationem meā longē ante, quā incidat in animum meum.

3 Sine ambulare interdiu quopiā uolucro, siue noctu cubitū ire, tu semper es circū me: & omnia studia mea

Dñe pro-
basti me.

4 *Quin ne uerbulū quidem ullum est in lingua mea, quod en tu Domine non pernoueris.*
 5 *A frōte & à tergo finxisti me, ad mota manu tua.*
 6 *Arte deniq; mirabiliore ac sublimiore quam ego scire aut assequi possim.*
 7 *Quò abirem à spiritu tuo: aut à facie tua quò fugerem?*
 8 *Si ad caelos perrexero, isihic es: si ad inferos decurre-ro, ecce non abes:*

habes quam exploratissima.
 4 Profectò ne noculam quidem ullam sonare poterit lingua mea, quò tu Domine, dictu mirum, scias per omnia melius me, quid uelim illa.
 5 Retrò & antè formasti me, et impressisti manu tua certam formā in me.
 6 Mirum in modū excidit caput meū horum, quæ tu facis, ratio, et artificij cognitio tam est supra me, ut nullo modo queā pertingere ad illam.
 7 Quò abire hinc poterò, ut fugiam notitiam tuam? & quò fugere poterò, ut conspectum tuum lateam?
 8 Si ascēdero in cœlū, aderis ibi & tu: si descēdero in infima loca ter-

9 *Si auroræ alas mihi sumpsero, & habitauero in ultimis pelagi sinibus,*
 10 *Etiam isihic præ est mihi manus tua & dextera tua tenet me.*
 11 *Et cum sic mecum statuo, forsantenebræ abscondēt me, nox ergò lux mea sit,*
 12 *Iam neq; tenebræ sic tenebrescunt ut non perspicias: sed nox diei instar lu- cet, perinde sūt lux & tenebræ.*

ra, res mira, et illuc ego offendam te.
 9 Si contingat mihi ea uelocitas, quæ est orientis, ut uno die uehar in extremum occidentem:
 10 Profectò etiam illuc perferet me manus tua, & sustentabit me dextera tua.
 11 Si dixi, fortassis occurrant me tenebræ: deprehēsi citò stultitiam meam: nox enim non magis cōtexit me, quā meridiana faceret lux.
 12 Nullæ enim tenebræ obscurare sic quicquā poterunt, ut latere queat te: & nox tantum præber luminis tibi, quātum dies ipse: sunt enim hoc ipsam tenebræ apud te, quod ipsa lux clarissima.

- 23 Tu enim possides renes meos: tu inuoluisti me in utero matris meae.
- 24 Gratias ago tibi, quoniam mirifice plasmatus sum, mirabilia sunt opera tua, quod mens mea uehementer agnoscit.
- 25 Non latent te ossa mea, quatuor in abdito factus sum, & infra humi contextus.
- 26 Errores meos in utero uenis & uenis contextus sum in utero matris, loco magis abdito quam ullum est antrum terre.
- 26 Quum rude adhuc & informe esset semine unde

13 Nec mirum si nihil te lateat meci, quum secretilissimas corporis meci partes ipse possideas, & contingeris me in credibili artificio in abditissima parte uentris genitricis meae.

24 Merito fatebor te omni honore & ueneratione dignum: ob mirabilia enim miracula tua affectus sum mirifice: stupenda enim sunt opera tua, quod ingenue agnoscit animus meus, & modis omnibus supra captum suum esse ea confitetur.

25 Non est ullum os intra me loco tam occulto, ut lateat te, quauis compositus sum totus ego in loco uehementer abdito, & ueluti taphum in loco magis abdito quam ullum est antrum terre.

- spiciunt oculi tui, et in libro tuo cuncti scribuntur: dies mei formati sunt quum nondum aliquis ex eis esset.
- 17 Mihi uero quam preciosi sunt amici tui Deus? quantus est capitum ipsorum numerus?
- 18 Cum recessere pergo, harenam supererat: experge factus adhuc tecum sum.
- 19 Num occides Deus peccatores, ut ris: & si peruigil durauero tota uita mea in eum randis illis, idem egero.
- 19 Num tandem occides Deus impium & uiros fau-

nasciturus eram, penitentiam illud perspexerunt oculi tui: & ueluti in libro apud te descriptam habes omnium membrorum meorum rationem, quae & si non mihi multis diebus in istam magnitudinem crescere possint, apud te tamen o Domine non est ea dierum uarietas, sed unus perpetuus dies.

17 Interim mihi quam incomprehensibilia facta sunt consilia tua omnipotens Deus, quae supra modum ingentes factae sunt summæ illorum.

18 Si enim numerare coner ea, facilius arenas numerauero, quae iacent in littoribus maris: & si peruigil durauero tota uita mea in eum randis illis, idem egero.

- scelerati homines
recedant à me?
- 20 Qui per auda-
ciam tibi rebellât?
hostes tui qui teme-
rè eleuantur?
- 21 Nonne ofores
tuos odi Domine,
& in hostes tuos
excandeo?
- 22 Summo odio
prosequor illos,
quo & hostes mei
facti sunt.
- 23 Explora me De-
us, & pernosce
cor meum: proba
me & scito cogitationes meas.
- 24 Et si uides mihi uiam laboriosam ad-

gnarios, quibus toties
dico, recedite à me?

20 Loquebantur de te
scelerate, et usurpabât
contemptim nomen
tuum hostes tui.

21 Nonne odio habentes
te Domine odio habebam,
& contra insurgentes in te
ira excandecebam?

22 Ita profecto: maximo enim
odio prosequor illos & pro ini-
micis habebam illos.

23 Fac periculum mei
omnipotens Deus, & cognosce
cor meum, explora me, & con-
sidera cogitationes meas.

24 Et uide an tale studium
irritandi te sit in me, quale est
impio: quod si fuerit, patiar
æquo animo, ut more

esce, reducito me in
uiam sempiternam.

- PSAL. CXL.
- 1 Liberame Do-
mine ab ho-
mine maligno, à ui-
ro uiolento custo-
di me.
- 2 Qui praua cõsi-
lia capiunt in cor-
de, omni tempore
bella concinnant.
- 3 Linguam suã in-
star serpentis acu-
unt, aspidis uene-
num intra labia sua alunt.
- 4 Serua me Domine de manu impij, ab
homine uiolento custodi me, qui cogi-
tant gressum meum inuertere.

aliorum impiorum oc-
cidis me.

CXL.

1 Liberame Dñe Eripe
ab homine ma- me dñe
lo, cõtra uirum ab homi-
ne malo.
2 Qui machinantur sce-
lerata animis suis, &
nihil quàm ad bella af-
fidue instigant.
3 Exacuerunt linguas
suas, ut magis sint no-
xie quàm serpentum
uicium aspidis admi-
xtum habet sermo illo-
rum, quod latet sub
lingua in pectore illo-
rum. Ita res habet.
4 Custodi me ne inci-
dam in manus impij, &
à uisio sceleribus ppe-

- 5 Superbi enim absconderunt mihi laqueū: funibus tenderunt mihi rete: & qua parte iter agendū est mihi, offendicula posuerunt. סלס
- 6 Dico igitur Domino, Deus meus es tu, exaudi Domine uocem deprecationis meae.
- 7 Esto Domine salutare robur meū: tege caput meum tempore armorū.
- 8 Ne impēdas Domine desiderijs im-
- trādīs dedito serua me: constituerūt enim subuertere gressus meos.
- 5 Absconderunt homines superbi laqueū in perniciem meam, et funes expanderunt & rete iuxta uiam, qua iturus eram: pedicas præterea, quibus perderēt me. Ita est.
- 6 In his cōstitutus peti culis ad te solum confugi, dicens, Domine tu Deus mihi es: præbe aures tuas Domine lamentabilibus precatationibus meis.
- 7 Deus Domine firmamentū salutis meae, armasti caput meum, quoties configendum fuit mihi cum hoste armato undique.
- 8 Quare ne sinas queso nūc & Domine uocatum suorum composē fieri impiū, ne habeant

- pij: conatus eius ne perficias, quo minus eleuetur. סלס
- 9 Labor consiliorum ipsorum obruat caput eorum qui me circumueniunt.
- 10 Cadant in eos prunae, in ignem ac foueam dei ciantur ut nequeant resurgere.
- 11 Vir loquax ne constet in terra: uirum uiolentum ac malum uenietur ad interitum.
- 12 Scio enim quod Dominus facit iudicium adflicto, & pauperes uindicat.
- aduersarij quare exultent, & efferant sese.
- Ne quaquam ita fiat.
- 9 Caput & ducem illoꝝ, qui omni ex parte oppugnāt me, pestilēs sermo, & ad nocēdum magno studio compositus, totum inuoluat.
- 10 Cadant in eos carbones igniti, præcipitet eos Dñs in foueas tam profundas, ut nunquā possint emergere.
- 11 Quisquis fuerit maledicus & proditor, nunquam stabilis erit in terra: quisq; si fuerit sceleratus, illum sua malitia subuertet, & obijciet calamitatibus uarijs.
- 12 Certè futurum scio, ut tractet Dñs tandem causam eius, qui affligitur, et supplicium su-

13 *Veruntamen iusti celebrabūt nomen tuum, & re=*
Eti cum uultu tuo ambulabunt.

PSAL. CXLI.

1 *Domine te in=*
Duoco, & per a=
clamaui ad te, ex=
audi.
ad me, attende uo=
ci meæ dum clamo
ad te.

2 *Sit oratio mea*
incensum corā te,
elevatio manuum
mearum sacrificiū
uespertinum.

3 *Pone Dñe custo=*
diam ad os meum,
& excubias ad ianuā labiorū meorum.

mat de illis, qui oppri=
muat humano auxilio
desistunt.

13 Tum iusti celebra=
bunt nomen tuum, se=
debunt quotquot can=
didī fuerint animo ē re=
gione uultus tui, per=
petuo intuituri te.

CXLI.

1 *Domine clama=*
ui ad te, quare
festina quæso
fuccurrere mihi: aures
præbe uoci meæ quo=
ties implorauero au=
xilium tuum.

2 Tam grata fiat pre=
catio mea quam est sus=
citus thuris in uenera=

3 Adhibe Domine fræ=

4 *Non patere cor*
meum labi ad rem
malam, ut consiliū
ineat uel cū impio,
uel cum hominibus
sceleratis, et ne fru=
ar delitijs ipsorū.

5 *Verberet me iu=*
stus, et gratū faciet
corripiat me, et un=
guentū capiti meo
infundet, neq; tur=
babit caput meū:
sed adhuc pro ma=
lis istorum orabo.

6 *Offendebant ad*
petram iudices eo=

6 *Quī supplicii sumetur & ueluti præcipitabūtur*
de rupibus iudices eorū, tum sentient, quāto fuisse
illis sanū auscultare sermōib' meis gratiositate cō=

4 Ne sinas animum
meum propensum fie=

5 Verberet me potius
iustus & beneficij lo=

6 Quī supplicii sumetur & ueluti præcipitabūtur

rum, sed adhuc au-
scultabant uerbis
meis, quoniam læta
erant eis:
7 Ossa nostra di-
spersa iacēt coram
fouea, perinde ac
dum quis terrā di-
scindit ac perfodit.
8 Sed ad te Domi-
ne Deus meus in-
tēti sunt oculi mei,
te fido ne haurias
animam meam.
9 Serua me à la-
queo quem expan-
derūt mihi, & ab
offendiculis sceleratē agentium.
10 Incidant in retia sua impij, donec ego

diuis, & à maledicentia
diuersis.
7 Sicut qui amputant
arbores, & findunt li-
gna, & per terrā spar-
gūt huc atq; illuc, quæ
amputata sunt, sic ossa
nostra dispersa fuerunt
& soluta præ metu
mortis: ad ipsum enim
usque sepulchrum per-
ueneramus.
8 Quia in te Deus Do-
mine oculi nostri assi-
duè intenti sunt, & in
te spes mea omnis sita
est: ne sinas perire ani-
mam meam.
9 Cura ne incidam in
laqueum, quem exten-
derunt in perniciem
meam, neque incidam
in uincula hominum
sceleratissimorum.
10 Incidāt in sua ipsorū

interim prætereā.

1 **V**oce mea ad
Dominū cla-
mo, Domino uoce
mea supplico.
2 Effundo coram
ipso querimoniam
meam, & tribula-
tionem meam ante
ipsum expono.
3 Dum animus me-
us desperatiōi pro-
ximus est: Tibi e-
nim perspectum est
iter meum: ad semi-
tam istam, qua ince-
do, absconderunt mihi laqueum.
4 Considera dexteram meā, & inspicere,

potius retia impij unā
omnes, quoad ego sal-
uus: præteriero.

1 **V**oce mea ad
dominū clama
bo, uoce mea dñm cla-
maui.
2 Effundā ante ipsum
orationem meam, affli-
ctionem meam aperiā
illi.
3 Quo tempore ani-
mus meus in errore cō-
fidebat sese, tu sciebas
infontem illa perperi-
me: est enim notissima
tibi omnis semita &
uita mea: aduersarij in-
terim mei in uia, per
quam iturus erā, ab-
sconderam laqueū in
perniciem mihi.
4 Respiciebam nūc in
partem dextram, nunc

& nō inuenies ex
 notis meis quem
 quam ereptum est
 mihi effugium: nec
 est qui de uita mea
 sit sollicitus. 5
 Ad te igitur cla
 mo Domine, ac di
 co: tu es spes mea, 6
 & portio mea in
 terra uiuentium.
 6 Attende suppli
 cationi meæ, quo
 niam uehementer
 exhaustus sum: li
 bera me de perse
 cutoribus meis, quoniã
 præualent mihi.
 7 Educ è neruo animã
 meam ut nomen
 tuum celebret: quod
 si mihi dones, iusti

in partē sinistram, sed
 nullus occurrat, qui a
 gnosceret me: despera
 bā posse auferre me,
 nullus enim aderat, cui
 curæ esset uita mea.

Quare clamabam ad
 te Domine, & dicebā
 te esse fiduciam meā,
 nec esse inter uiuentes
 in ullo alio spem ullā
 reliquam mihi.

Ausculta ad clamorē
 meum: sitq; malorum,
 quæ plurima p̄pessus
 sum, tandem finis: libe
 ra me ab his, qui perse
 quūtur me, uiribus em̄
 superiores sunt me.

Educ è carcere ani
 mam meā, ut celebra
 re possim nomen tuū,
 tum ad me accurrent,

sociabunt se mihi.

PSAL. CXLI.

1 Audi Domine
 orationē meā
 percipe supplicatio
 nem meam, per ue
 ritatem ac iustitiã
 tuã opẽ fer mihi.

2 Nec tamen in eas
 iudicium cum seruo
 tuo, te enim adcu
 satore nemo mor
 talium absolutur.

3 Quoniã imminet
 hostis uitæ meæ,
 humili uitam meam
 conculcaturus, &
 locaturus me in te
 nebras perpetuò

& in modum cordis
 iusti cinget me, ubi fer
 se: ut te ultum iniuri
 am meam.

CXLIII.

D Omne exaudi
 orationē me
 am pro optima
 fide & æquitate tua
 quam semper habescū
 summa clemenciã con
 iunctam: responde de
 derio meo.

Dñe ex
 audi ora
 tionē me
 am, auri
 bus per
 ce.

Nec uelis summo tu
 re cū seruo tuo agere:
 nemo est enim iuuen
 tiū, qui sic iustus sit, ut
 nō multa tu in eo ueris
 simè reprehendere possis.

Auxilio tuo maximo
 pere opus habeo: perse
 quitur enim hostis me
 capitaliter, tātum non
 prostravit in terram ut
 que uitam meam: habi
 tare me cogit in locis
 obscurissimis, quæ mor
 tuorum sepulchris simi

mortuorum.

- 4 Hinc fit ut in-
certa sit in me mēs
mea, & cor meum
intra me despera-
bundum.
- 5 Memini tamen
prisci temporis, re-
colo uniuersa opa
tua, & facturā ma-
nuū tuarū repeto.
- 6 Expando ad te
manus meas, ani-
ma mea ē terra si-
ticulosa ad te cla-
mat. **הלו**
- 7 Accelera Domine ut auxiliū mihi ad-
feras, deficit enim spiritus meus: ne ab-
scondas uultū tuū a me, quo minus par

lima sunt.

4 Mcerore cōsicit sese
anima mea, torquet
sese cor meum.

5 In memoriam reuo-
caui, quę fecisti sæculis
superioribus: diligen-
ter animo reuolui ua-
riā opera tua, in opere
manuum tuarū expen-
dendo totus eram.

6 Expādi manus meas
ad te supplex, & ani-
ma mea quum uersa-
rer in terra ob siccita-
tem damnata, nō aliō
respexit quāam ad te.
Ita res habet.

7 Quare festina & re-
sponde uotis meis Do-
mine, uix enim ampli-
us apud se est spiritus
meus, ne abscondas fa-
ciem tuā a me, ne forte

fiam his qui in se-
pulchrū demigrāt.

- 8 Ocius adnuncia
mihi bonitatem tu-
am, te enim fido:
notam fac mihi uia
qua incedam, ad te
enim mētē meam
dirigo.

9 Libera me de ho-
stibus meis Dñe,
nam ad te cōfugio.

- 10 Doce me operari
quod tibi placitum
est, tu enim es deus
meus: spiritus tuus
benignus deducat me

11 Refice me Dñe propter nomen tuū,
& per iustitiam tuam educ de angustia

similis fiam illis, qui
de idunt in puteum.

8 Fac sentiam manē
clementiam tuam, de
te enim pendeo totus:
doce me qua uia q̄ re-
ctissime catur ad te: ex-
pectauit em̄ te summo
desiderio anima mea.

4 Eripe me ab hosti-
bus meis Domine, tuę
enim protectioni occul-
tę iam olim concredi-
dime.

10 Doce me facere qđ
placitum sit tibi, tu e-
nim es Deus meus, spi-
ritus quęro tuus ille be-
nignus ducat me per
eam uiam, quę rectā
ducit ad te.

11 Propter nomen tuū
Domine uitam tribue
mihi, pro tua iustitia
in terrā innocētia.

animam meam.

12 Et per bonitatem tuam dissipas hostes meos, & perdes omnes qui contristant animam meam.

Ego enim seruus tuus sum.

PSA. CXLIIII.

1 **B**enedictus Dñs deus, qui docet manus. **G**ratia Dño refugio meo qui instruit manus meas ad praelium, et digitos meos ad bellum,

2 Expectatio mea, munimentum meum, arx mea, redemptor meus, scutum meum quo fido, & regit populum mihi subiectum.

educ ex angustijs animam meam. Pro favore interim in me tuo subvertes inimicos meos, perdes & infontem affligunt animam meam: seruus enim tuus ego sum.

CXLIIII.

Maior omni laude dñs, & robur tributum mihi: & docet manus meas arma tractare, & cum hostibus bellare, et digitos meos armat in praelium.

3 In iris modis misericors est erga me, & munit me, et fulcit me, & a malis omnibus liberat me: est mihi instar clypei, & in conspectum omnem meam locum, quare & ipse

3 Domine, quis tamen est homo quod eum agnoscis: aut filius hominis quod ipsum reputas?

4 Homo nihilo similis est, dies eius sunt uelut prateriens umbra.

5 Dñs, cum caelos tuos inflectis ac descendis: quum tagis montes & sumas,

6 Quum fulgure choruscas dissipas eos: mittis iacula tua, et perdis eos.

7 Mitte ergo manum tuam de alto: libera & eripe me de immensis fluctibus,

obsequentem facit populum meum mihi.

8 Dñe quid misisti in hoie, ut eum agnoscere digneris: aut in filio hominis: ut tam exacte rationem habeas illius?

9 Homo ipsi uanitatis similissimus est, dies uitae illius obscuri similes sunt umbræ, quae assidue magis ad noctis caliginem tendit.

10 Inclina caelos & descende: percutere superbos illos reges, qui montibus uident similes: sentiant iram tuam, & ueluti fumus euanescant.

11 Iaculare fulgur & disperde eos, emitte sagittas & conturba eos.

12 Demitte manum tuam ab alto: libera me & eripe me ex aquis

- de ui alienorum.
- 8 Quorū os uana loquitur, dextera autem eorum fallax est.
- 9 Vt cantem tibi Deus carmen nouum, ut psallam tibi barbita decachordo.
- 10 Qui reges salute donas: qui liberasti Dauid seruū tuum à gladij periculo.
- 11 Erue & libera me de manu alienorū, quorū os uana loquitur, & dextera eorum fallax est.

multis, & à uicentia hominū, qui à diuino cultu alieni sunt.

9 Quorum os loquitur uanitatē, & dextera eorū nullius est roboris.

10 Dens nonā habebō celebrandī te carminibus meis occasionem, nablo & decachordo psallā in laudem tuā.

11 Qui uictoriam salutarem tribuis regibus, & liberas ipsum Dauid seruum tuū à gladio pernicioso.

12 Libera me & eripe me à tyrannide hominum, qui à diuino cultu sunt alieni, quiq; ore suo mētuntur, & quorum dextera promittere uidetur subdium, quum nihil cogitet minus.

- 12 Vt filij nostri à teneris instar plantarum adulescant, filie nostræ uelut poltæ in tēplo columnæ niteant.
- 13 Penuaria nostra plena sint, ac omnigenis rebus repleant: Greges autem nostri in uillis nostris in millia accentena millia sobolescant.
- 14 Boves nostri sint ad laborem ualidi, nulla sit ruina, nullum uitium, querimonia nulla in plateis nostris.
- 15 O felicem populum cuius res ad hunc

12 Vt sint filij nostri ueluti plantulae eleganter auctæ in adulescentia sua: filiae nostræ formosæ ueluti angulares colūne summo studio exornatæ, quales in templis & regū domibus conspiciuntur.

13 Sint anguli nostri pleni suppediuitates omnis generis annonam, greges nostri in millia excrescant: & cetera millia è caulis exeat in plateas nostras.

14 Boves nostri, sani, & feracis oneribus apti, nihil eorū quæ nostra sunt aberret: nec ulla audiatur lamentabilis uox in plateis nostris.

15 Fortunatus populus ille, cui cōtingunt huiusmodi res, quæ in querimoniis nullas in plateis nostris.

modum habent, ^o
 felicem populum
 cuius Dominus est
 Deus.

PSAL. CXLV.

Exalta-
 bo te de-
 us meus
 rex,
 1 **E**xalta te deus
 et rex meus,
 laudabo nomē tu-
 um imperpetuum,
 et si quid ultra
 est.

2 **O**mnī tempore
 celebrabo te, et
 laudabo nomē tuū
 imperpetuum, et
 si quid ultra est.

3 **M**agnus est Dominus, et supra om-
 nem laudem, neque magnitudo eius per-
 nestigari potest.

iusmodi: beatus & ille
 populus, qui Domi-
 num habet Deum p-
 pitium sibi.

CXLV.

L Audibus effera
 te mi Deus om-
 nium rex, et lau-
 dabo nomē tuū quo-
 ad uixero.

2 **A**ssidue per singu-
 los dies laudabo te,
 & laudibus effera no-
 men tuum perpetuo,
 & si fieri posset, etiā
 ultra.

3 **M**agnus Domi-
 nus & modis omni-
 bus dignus laude: &
 eius magnitudinis, ut
 nemo perscrutari pos-
 sit illam.

4 **P**osteritas poste-
 ritati comendabit
 opera tua, et po-
 tentiam tuam enu-
 ciabunt.

5 **H**onorem, ampli-
 tudinem, magnifi-
 centiam, et res tu-
 as memorabiles e-
 loquar.

6 **V**is miraculo-
 rum tuorum pra-
 dicabitur a me, et
 magnitudinem tuā
 narrabo.

7 **M**emoria immen-
 se bonitatis tuae ce-
 lebrabitur, et iustitia tua cantabitur.

8 **M**itis et misericors est dñs, tardus ad

Generatio una ues-
 ti per manus tradet al-
 teri laudes operū tuo-
 rum, & omnipotentia
 tuam annuntiabit.

5 **G**loriam maiestatis
 tuę magnificentissime,
 & res a te clarissime
 cum omnium admira-
 tione gestas, studiosē
 alijs comemorabo.

6 **V**t illi robur mira-
 biliū operum tuorum
 alijs narrent, ego uerō
 magnitudinē tuā pro
 uiribus scripto ad po-
 steros transmittam.

7 **V**t illi memoriam
 immense magnitudi-
 nis tuę plenis buccis
 celebrent, & requita-
 tem tuam cum gaudio
 contentent.

8 **M**isericors & cle-
 mēs Dominus: tardus

iram, & ad igno=
scendū propensus.
9 Benignus est uni
uersis Dominus :
et misericordia sua
uuitur erga omnia
opera sua.
10 Celebrāt igitur
te Domine cuncta
opera tua, & san=
cti tui gratias tibi
agunt:
11 Gloriā regni tui
prædicāt, & potē
tiam tuā loquūtur.
12 Vt adnunciēt fi=
lijs hominum potentiam tuam, amplitu=
dinem quoq; ac splendorem regni tui.
13 Regnum tuum regnū omnium sæcu=
ad iram, ad clemen=
tiam autē prouis mi=
rificē.
9 Benignus Dominus
in omnes, & omnimo
da misericordia relu=
cet in omnibus operi
bus ipsius.
10 Quare cū gratiarū
tione laudabūt te do
mine uniuersa opera
sancti tui magnificē lo
quentur de te.
11 Magnificentiā re=
gni tui loquentur, &
omnipotentiam tuam
prædicabunt.
12 Vt sciant posteri
Adæ omnipotentiam
Dei, & magnificentiæ
simam gloriam regni
ipsius,
13 Regnū tuum regnū

lorum est, & im=
perium tuū ad o=
mnes posteritates.
14 Fulcit Dominus
omnes qui casuri
sunt, & erigit o=
mnes collapsos.
15 Omnium oculi te
expectant, & tu
das eis suum suo ci
bum tempore.
16 Adperis manum
tuam, & saturas
abundē oē animal.
17 Iustus est Dñs in
omnibus uijs suis,
& in cunctis operibus suis sanctus.
18 Dominus adest omnibus qui se inuo=
cant, dummodo inuocent eum ex fide.
est omnium sæculorū,
& potestas tua regia
extendit se in genera
tiones omnes.
14 Sufficit Dominus
omnes nutātes, & eri
git collapsos.
15 Oculi omniū inten
ti sunt in te, & tu sup
peditabis illis cibum
tempore opportuno.
16 Aperies manum tu
am, & satiabis uniu
quodq; animalium ci
bo suo.
17 Iustus est modis o=
mnibus Dominus, &
pius in oīa opa sua.
18 Prope adest Domi
nus uniuersis, qui inuo
cant illum: uniuersis
inquā illis, qui implo
rant ex animo auxi
lium illius.

19 *Desiderium sese reuerentiū implet, clamorem eorum exaudit, & opem fert eis.*

20 *Dominus tuetur omnes q̄ se amāt, impios autē distipat omnes.*

21 *Laudē Domini differat os meum, & omne uiuēs celebret nomen eius sanctū ip̄perpetuū, & si qd ultra est.*

PSAL. CXLVI.

Lauda
aīa mea
dñm,
lauda-
bo.

1 **L**auda Dominum anime mi.
2 **L**audabo Dominū dum uiuam,
psallam Deo meo quān diu ero,

19 *Quicq̄ optauerint, qui reuenter colunt illū, faciet, & clamorē illorū audiet, & salutē adferet illis.*

20 *Curā sunt Domino uniuersi qui amant illū, impios autē ipsos subuertet.*

21 *Laudes Domini sonabit os meū, & laudabit omnis caro nomē insigniter sanctum illius in perpetuū, & si fieri posset, ultra.*

CXLVI.

1 **L**auda o anima mea Dominū.
Totus ego laudabo Dñm per omnē uitam meam. psalmos canabo in laudē Dei mei quoad uixerō.

3 *Nolite fidere principibus fidere, aut quoq̄ hominum in quibus nō est salus.*

4 *Ab homine enim cum abit spiritus eius, redit ad terram suā, tunc pereunt uniuersae cogitationes eius.*

5 *O felicem cuius robur est Deus Iacob, cuius spes est ad Dominum Deū suum:*

6 *Qui coelos, terram ac mare condidit, & quicquid in eis est: qui fidem imperpetuum seruat:*

7 *Qui iudiciū facit uim patientibus: qui*

3 *Nolite fidere principibus, neq̄ ulli ex posteris Adā: non enim habet potestātē beatitudinem.*

4 *Auolauit spiritus uitalis illorū, & resoluētur in terrā unde prodierant: & ipso die mortis peribūt omnia consilia illorum.*

5 *Felix cui deus Iacob adiumento est, & cui sita est omnis spes in Deo suo.*

6 *Qui autor est coeli & terrae, maris & omnium quae in illis sunt, qui & fidē seruat perpetuū.*

7 *Qui ulciscitur iniuriam:*

esurientibus cibum
tribuit : ad Dñm q̄
uinctos soluit,
8 Dñm qui cecos
illuminat, colla=
psos erigit: ad dñm
qui iustos amat:
Qui fouet adue
9 nas, orphanum &
uiduam defendit,
uiam autem impio
rum damnat.
Dominus Deus
10 tuus ò Zion regnat
imperpetuum per
omne posteritatē.

Laudate
dñm qm̄
bonus
est,

הללויה

1 **L**audate Dominum, quoniã bonus

riam illatam oppres
sis, qui cibum suppe
ditat esurientibus: ille
Dominus, qui liberat
e uinculis captiuos.
8 Ille Dominus, qui
uisum tribuit cecis: ille
Dominus, q̄ recte ince
dere facit claudos: ille
inquã Dominus, q̄
amicus est iustorum.
9 Ille Dominus, q̄ ca
rã gerit peregrinorũ:
qui pupillũ & niduam
cõfortat, & uia impio
rum subuertit.
10 Regnabit Dominus
perpetuò Deus tuus ò
Sion, in generationem
& generationē absq̄
ullo fine. Halleluia.

L CXLVII.
Audate Deum
quia benignus

est psallere Deo no
stro, quoniam leta
& pulchra est col
laudatio.
2 Dominus enim in
staurat Ierusalem,
& dispersos Israē
lis colligit.
3 Sanat contritos
corde, & alligat
uulnera eorum.
4 Stellarũ multitu
dinem dinumerat,
et uniuersos ex no
mine uocat.
5 Magnus est Do= 6
minus noster, & immensa uirtus eius, in
telligentiã autem eius modus nullus est.
6 Alleuat adstrictos dominus, et impios ad

est, psalmis cãate deũ
nostrũ: quia gratiosissĩ
mus est, & ipsum maxi
mẽ decet laus.
2 Extruit em̄ Hieru
salem Dominus, exu
les populi Israēlitiçi dĩ
spersos congregabit.
3 Ille hoc faciet dñs,
qui sanat eos, qui fra
cto sunt animo, & leni
ter curat dolores illo
rum.
4 Qui in numero ha
bet innumerat alioqui
stellas, & singulas illa
rum suis appellat no
minibus.
5 Magnus est dñs no
ster & potentiã infini
tã: eorũ que ipse sum
ma prudẽtia facit, nul
lus est numerus.
6 Subleuat m̄afictos
minus noster, & immensa uirtus eius, in
telligentiã autem eius modus nullus est.
6 Alleuat adstrictos dominus, et impios ad

- terram deiecit.
- 7 **Alternis canite domino laudē, psalite Deo nostro cū cithara.**
- 8 **Qui operit cœlū nubibus, ut pluuiam terræ paret, qui montes gramine uestit.**
- 9 **Qui iumentis cibum suū dat, cornis quoq; qui se inuocant.**
- 10 **Eqtis robore nō gaudet, nō placent illi militis ocreæ:**
- 11 **Sed gaudet his qui se reuerentur, & qui eius bonitate fidunt.**
- Dominus, prostermit uerō impios usque in terram.
- 7 Cārate Dominum cū gratiarū factōe, psalite deo nostro cithara.
- 8 Qui tegit cœlū nubibus, qui parat terræ pluuiam, qui producit herbam in montibus,
- 9 Qui tribuit unicuiq; animantū suum pabulum, etiam pullis uorum implorantibus opem illius.
- 10 Fortitudinem equi nihil faciet: nec quę uidentur esse fortia crura uiri, ad amorem inuitabunt illum.
- 11 Sed amat dominus, qui eum reuerenter colunt: & qui spem suam ponunt in clementia ipsius.

- 12 **Lauda Ierusalem dominum, Laudam Zion Deum tuum.**
- 13 **Qui uestes portarum tuarum confortat, & ciues tuos reddit incolumes.**
- 14 **Intra fines tuos pacē ponit, et tritici simila satiat te.**
- 15 **Qui cum iussum suum ad terrā mādāt, ocyssime currit sermo eius.**
- 16 **Niuē instar lanae reddit, & sicut cinerē spargit pruinam.**
- 17 **Glaciem suā projicit quomodo plantāciē: corā frigore eius quis stare poterit?**
- 12 Honora d̄ Hierusā Laudam Iem Dominum, lauda Hierusā Deum tuum Sion. lē domi num.
- 13 Fecit enim fortissimos uectes portarum tuarum, benefecit filiis tuis, qui intra te & tecum sunt.
- 14 Qui curat ne fines tuos quisquā infestet, & adipe satiat te.
- 15 Cuius iussu decidit in terram pluua, cuius mandatis parent subitō omnia.
- 16 Qui tribuit niuem similem lanæ, & pruinam tāquam cinerem dispargit.
- 17 Qui immitit frustratim grandinem similem glaciē, tam frigidā ut nemo nō horreat ā frigore ipsius.

18 Rursus eū iussū suum mādat, liquefacit ea: reducit uentum suū, ac protinus riui defluunt.

19 Exponit uerbū suum Iacob, mandata & iudicia sua Israëlī.

20 Quomodo uniuersis gentibus nō facit, quæ diuina iudicia ignorant.

PSALMVS

CXLVIII.

Laudate dñm de caelis.

Laudate illum uniuersum de caelis, laudate eum in excelsis.

2 Laudate eum omnes angeli eius: lau-

18 Rursus illo iubente solis ardor liquefacit glaciem illā: spirare faciet uentum quæcumq; uoluerit, & producet pluuiam.

19 Qui indicat sermonibus suis, quid fieri uelit ab ipso Iacob: mandata sua, & præscriptas æquitatis suæ normas tradit Israëlī.

20 Nō fecit hoc ulli exteræ nationi, neq; ipsas ægras formas, a deo Israëlī præscriptas, ulla nouit. Halleluia.

CXLVIII.

Laudate Dominum de caelis, laudate illum quotquot habitatis in excelsis.

2 Laudate illum uniuersum de caelis, laudate eum in excelsis.

da eum omnis exercitus eius.

3 Laudate eū sol et luna: laudate eum oēs stellæ & lux.

4 Laudate eū cæli cælorum, & aquæ quæ sub cælis sūt.

5 Laudate nomen domini, quoniā illo iubente cuncta creata sunt:

6 Et constituit illa ut durent imperpetuum, præceptum dedit quod nō præterietur.

7 Laudate dominū de terra quoq; Ceti & omnes abyssi.

uerfi angeli ipsius: laudate illum stellæ uniuersæ, quæ cōditæ estis ab illo, & estis uelut exercitus illius.

3 Laudate illū sol & luna, laudate illū planetæ: qui lucetis præ cæteris stellis omnibus.

4 Laudate illum uarij cælorum orbes, & aquæ quæ estis supra cælos ipsos.

5 Laudent uniuersa hæc nomen Domini, illius enim iussu existerunt & sunt hoc quod sunt.

6 Et stabilitas, quam tribuit illis, durabit seculis plurimis: legē dedit singulis illorū, quā nequaquam transgredientur.

7 Laudate ex ipsa terra Dominum draco-

- 8 **I**gnis & grādo, nix & cauma, uentus & turbo, factura uerbi illius.
- 9 **M**ontes & cū= si colles, arbores fructiferae & omnes Cedri.
- 10 **B**estiae & omne iumētū, reptilia & alati uolucres.
- 11 **R**eges terrae & omnes populi, principes & uniuersi iudices orbis.
- 12 **A**dolentescentes ac uirgines, senes cū pueris.
- 13 **L**audent nomen

nes, & quotquot estis animātia in profundis sinis abyssi.

8 **I**gnis, grando, nix, uapor, & uentus turbidum excitans, & hoc quod à Deo iubetur faciens.

9 **M**ontes & uniuersif colles, arbores fructiferae, & omnes cedri.

10 **Q**uicquid uiuit ratio nis quoquo modo capax, uniuersae praeter ea bestiae, & quicquid usquā repit: aues quoque pennis uolitantes.

11 **R**eges, quibus imperium contigit in homines, qui terrā incolunt: uniuersi populi, principes quoque & omnes iudices terrae.

12 **I**uuenes & uirgines una cū adolefcētibz.

13 **L**audent nomen Domini, exaltatū est enim & suspiciendū nomen

- dñi, cuius solius nomen sublime est, cuius laus terram ac caelos superat.**
- 14 **Q**ui cornu populi sui restituit, gloria omnium sanctorum suorum, filiorum Israel populi coeantis illum. **הללויה**
- PSAL. CXLIX.
- 1 **C**anite dño carmen nouum, laus eius resonet in ecclesia sanctorum.
- 2 **L**atetur Israël in factore suo, & filij Zion in rege suo exultent.
- 3 **C**elebrent nomen eius choro, tympano, & cithara psallant ei.

illius solius: honor & gratiare actio debetur illi ab his, qui sunt uel in terra, uel in caelis.

14 **E**xaltabit cornu populi sui, quare nunquam cessabunt laudare illum sanctificati ab eo filij Israël, qui populus sunt propinquus & familiaris illi. Halleluia.

CXLIX.

Cantate domino Cantate carmen nouū, dño carit-cantentur lau-cū nouū. des eius in coetu sanctorum.

2 **O**blectet sese Israël autore suo, filiae Sion exultent talem contigisse regem sibi.

3 **L**audet nomen illius

4. Dño enim placet
 pplus suus, q̄ adfli-
 ctos saluti restituit.
5. Exultent sancti
 cum magnificētia,
 iubilent intra tala-
 mos suos.
6. Exaltationes dei
 sint in gutture eo-
 rū, in manibus au-
 tem eorum gladij
 ancipites.
7. Ut ultionē capiāt
 de gētibz et popu-
 los corripiant.
8. Ut uinciāt reges
 eorum catenis, &
 pedicis ferreis principes eorum.
9. Ut uindicta in eos fiat quemadmodū

choro, tympano & ci-
 thara psallant in hono-
 rem illius.

4. Amat enim Domi-
 nus populum suum, or-
 nabit mansuetos salu-
 te stabili.

5. Exultabunt sancti cū
 summa gloria, læti cā-
 tabunt in lectis suis.

6. Laudes omnipoten-
 tis Dei erunt in ore
 ipsius, quare & gladij
 utrinque Dei benefi-
 cio sicut acuti in mani-
 bus illorum.

7. Ut ulciscā queāt sese
 de gentibus, & castiga-
 re populos.

8. Ut uinciāt reges eo-
 rū catenis, & primates
 eorū uinculis ferreis.

9. Ut exercere possint
 in eos iudicium a Deo
 præscriptū, quæ res ho-

scriptum est, Hęc
 gloria cueniat om-
 nibus, sanctis Dñi.

הללויה

PSAL. CL.

1. **L**audate domi-
 nū in sanctua-
 rio suo: laudate eū
 in firmamento for-
 titudinis sue.

2. **L**audate eū super
 fortiter factis eius:
 laudate eum pro
 multitudine magni-
 tudinis sue.

3. **L**audate eum buccinæ clangore: lauda-
 te eum cheli & cithara.

4. **L**audate eum tympano & choro: lau-
 date eum chordis ac tibijs.

nori uertetur cunctis,
 qui sacris illius initiati
 fuer. nt. Halleluia.

C L.

1. **L**audate dominū
 ob insignē fan-
 citatē illius: lau-
 date illum ob coelum
 quod argumentum est
 fortitudinis illius.

2. **L**audate illum ob
 omnipotentiam illius,
 laudate illum ob im-
 mensam magnitudinē
 illius.

3. **L**audate illum clan-
 gore tubæ, laudate il-
 lum nablo & cithara.

4. **L**audate illum tym-
 pano & choro, lauda-
 te illum fidibus & or-
 gano.

Laudate
 Dominū
 in sanctis
 eius.

- 3 Laudate eum cymbalis canoris: laudate eum cymbalis clangentibus.
- 5 Laudate illum tarantantis sonoris, laudate illum tarantantis ad hilaritatem excitantibus.
- 6 Quicquid usquam uiuit, laudet Dominum. Halleluia.
- 6 Laudet Dominum quicquid spirat. אלהים

FINIS PSALMORVM.

CONTIO FILLI DAVID REGIS in Hierusalem.

CAPVT I.

1 **C**ONSTANter affirmat concionator, omnia omni tēpori obnoxia esse uanissimæ uanitati.

2 **Q**uem eum stabilem fructū referet homo ex ijs que sub se sunt: etiam si multis modis se torqueat in hoc, ut fructum aliquem mutuet.

3 **Q**ui nunc uersantur in terra, assidue ad interitum properant, & alij in eorum locum succrescant: terra interim immota manet, ueluti theatrum, in quo hæc fabula peragitur.

4 **O**rietur Sol, & occidet Sol: & ubi ad locum suum præ opere anhelās redierit, iterum motu omnia que ibi sine cessatione oriuntur.

5 **F**lat nunc uersus Austrum uentus, nunc sub ipso uersus Aquilonē: & uersus alias deinde orbis sunt, impetis, donec singula irrequiete lustrando reuertatur eo, unde flat cooperat.

- 6 Omnia flumina influunt in mare, & mare
nō exundat: remittit ei mare ea, ad loca unde
fluere cōperant, ut rursus in mare influant.
- 7 Omnes res, dum absq̃ ulla intermissione
currunt, sic lassę fiunt, ut non possit homo
apposire de eis quicquam proloqui: nō enim
subsistunt donec oculis quantumuis diligen-
ter contemplantis, uel auribus audicissimę au-
scultantis fiat satis.
- 8 Quicquid olim fuit, nūc est, & simile est illi
quod paulopost erit, quicquid factū est olim,
nunc est, & aliquid post simile illi fiet: in
summa nihil omnino est sub Sole nouum,
quod huic uicissitudini obnoxium non sit.
- 9 Inueniri ne poterit res ulla, de qua dicere
siceat, hęc res noua est: non profecto: fuit enim
seculis superioribus, & interijt, sicut & hęc
interitura est.
- 10 Primorum nulla apud nos nunc extat me-
moria: funditus enim interierūt, neq; horum,
quę nunc stulti miramur, ulla apud posteros
memoria erit.
- 11 Ego concionator, quāuis rex essem totius
populi Iudaici, habitans in Hierusalem,
- 12 Toto pectore in hoc incubui, ut sapienter
inuestigādo, perdiscerę quicquid sub Sole fiat.
- 13 Hoc molestum cognoscendi studiū immisit
Deus in animos hominū, ut eo se torqueant,

14 Consideraui omnia quę sub Sole fiunt,
& deprehēdi nihil esse in rebus omnibus præ-
ter meram uanitatē, quę tamen hominis a-
nimū mirifice torqueat.

15 Quod corruptum est, restitui non potest:
quę autem assidue corrumpuntur, innumera
sunt.

16 Dixi apud me, multum promouī studiū
sapientię, & adieci plurima, ad ea quę a uete-
ribus inuenta sunt: mea enim diligentia pluri-
ma sunt inuenta, quę ad sapientiam & rerū
cognitionem multum faciunt.

17 Totum enim me tradidi studio sapientię,
eamq; quod certius assequerę, etiam hominū
insanias & stultitias discere conatus sum: ue-
rū conando comperi, & hoc studiū esse in-
signem quandam animi cruciatum.

18 Qui enim conatur supra modū sapiens fle-
ri, plurima experietur ualde ingrata: & qui ad
priorem cruditionem aliquid addere uolet, id
sine magna molestia non perficiet.

CAPVT III.

1 Dixi itaq; apud me, suppeditabo tibi
omnis generis, iocos: et quicquid risum
excitare poterit: oblecta te illis: sed &
hęc quoq; cito uana iudicauī.

2 Risui enim dixi, dementes homines: iocis

uero, non pudet sic ineptire.

- 3 Statui itaq; apud animum meum, longis conuiujs & multo uino corpus meum molli- ter curare, & stultitiam quæ est in reliquis re- bus experiendo discernere: si forte possit usquam inueniri aliquid dignum, quo se occupet hu- manus animus: dum hæc permitto corpori di- scendi gratia, animus usq; suum officium fa- cit, singula sapienter considerans.
- 4 Tentavi itaq; non uulgaria, sed ædes extru- xi magnificas, plantavi uineas.
- 5 Parauit mihi hortos & paradisos, & in eis plantavi arbores fructiferas omnis generis.
- 6 Apraui mihi aquæ ductus, quibus hæc ar- borum fructiferarum sylua possit irrigari.
- 7 B mi mihi seruos, & seruas, & ex eis nati sunt mihi uernæ: arneta præterea & minores animalium greges possedi plures, quam ullus ante me in Hierusalem.
- 8 Congregavi mihi argentum & aurum, & ea quæ proprie pertinent ad reges, & prouin- ciarum dominos: conquisiui mihi cantores, & cantatrices, & quarum amore nulla natio nõ capitur, puellas plurimas.
- 9 Magnus hoc pacto sum factus, & supera- ui omnes qui ante me fuerunt in Hierusalem: interim sapientia mihi in omnibus adfuit, quæ de ijs iudicaret.

10 Quicquid ex his, oculis putauit fore grati- illis obtuli, nihil ab eis abscondens: nec auoca- ui cor meum ab ullo genere lætitiæ: quin po- tius animus meus explet se quantum potest oblectatione harum rerum, quæ tanto studio conquistæ sunt: nec alium sensu fructum tam molesti conatus, quàm ut oculos pascerem, & animus se non nihil recrearet.

11 Cœpi itaq; tandem omnia quæ fecissem recensere, & quantum laboris insumpsissem priusquam hæc perficerentur, & deprehendi omnia planè esse res nihili, quæ interim tamè animum crucient, neq; ullum stabilem ex re quauis fructum capti posse in hac uita.

12 Iterum me conuertit ad ea, ut saltem uide- rem quanta sapientia usus essem in omnibus illis: & deprehendi in uino insaniam multari, & in reliquis manifestã stultitiam: quid enim est homo, ut imitatione regis dei, aliquid ma- gni conetur, cum nullam quatumuis paruam ex omnibus rebus, quas ille innumeras fecit, æquare possit.

13 Vidi tantum inter sapientiam & stultitiam interesse, quantum interest inter lucem & te- nebras.

14 Sapiens enim habet oculos in fronte, stultus uero ueluti cæcus palpat in tenebris: sed in- terim uideo eundem habere exitum omnia.

Nec Sa- lomone in omni gloria &c. Lu- ce, xij.

- 25 Dixi ergo apud me, si ego ab illis quæ ma-
nent stultum liber non ero, quorsum conatus
sum supra quàm satis erat fieri sapiens: iterum
ergo iudicavi, ne sapientiæ quidem studium
carere uanitate sua.
- 26 Quia non erit diuturna memoria sapientis
magis quàm stulti: quomodo enim id, quod o-
lim fuit, obliuioni nunc traditum est: sic & id,
quod nunc est, subsequētibz annis obliuioni
trahetur, & æquè morietur sapiēs atq; stultus.
- 27 Quare execrari cœpi miserias uiuentium,
quod uiderem apud me quantum sine fructu
sit molestiæ in rebus quæ sunt sub Sole: o-
mnia enim inania sunt, & nihil quàm animi
cruciant.
- 28 Odisse etiam cœpi, quicquid fecissem,
quantumuis magno labore, sub Sole: quod
relinquere id omne cogar alteri, qui mihi suc-
cessurus est.
- 29 Et quis nouit, futurus ne ille sit sapiens, an
stultus: qualiscunq; erit, certè accipiet omnia
mea, quæ tanto studio, & tanta solertia para-
ui toto tempore uitæ meæ: certè hoc quoque
planè uanum est.
- 20 Quare cor meum statui liberare curis, qui-
bus sollicitus fui, & sapienter agere uisus sum
sub Sole.
- 21 Contigit enim hominem sapientiã & re-

stã cognitione, & frugalitate per omnia usum,
relinquere quicquid sic illi partũ est, alteri, qui
eius laboris planè expertus fuit: certè hoc quo-
que uanum est, & merito multum hominem
torquet.

- 22 Quid enim accipit talis homo ex tam ua-
rijs curis, & animi tormētis, quibus se torquet
sub Sole?
- 23 Omnes dies uitæ eius miserabiles sunt, &
omnes conatus eius tædio pleni: per noctem
uitæ quietem admittit animus eius: profectò
hoc quoq; insigniter stultum est.
- 24 Nihil melius homini, quàm si comedat, &
bibat, & oblectet animum suum, inter tam ua-
rias sollicitudines: hoc enim iudicavi à benigni-
tate dei profectum.
- 25 Quis enim me uixit sumptuosior & libe-
ralior?
- 26 Certè homini cui bene uolet Deus, dabit
eam prudentiam, & eam sapiētiã, ut audeat
uti rebus suis: peccatori autem immitet solli-
citudinem augendi, & coaceruandi in usus
illius quem Deus illa accipere uolet: quare
neq; hoc insigni caret uanitate.

Ad libe-
ralē cog-
quæ ad-
sunt, usũ
horatur:
et ab aua-
ritia, pec-
mi pestes
detinet.

CAPVT III.

1 O M nium rerum uicissitudo est, neque
quicquam est sub Sole stabile.

- 2 Qui nunc gignuntur, aliquando moriuntur:
quæ nunc plantantur, alio tempore euelluntur.
- 3 Nunc amputamus, quæ olim ut adolesce-
rent, curauimus: nunc destruiamus, quæ olim
extruximus.
- 4 Interdum flemus, interdum ridemus: in-
terdum mœsti lugemus, interdum præ læricia
subtilimus.
- 5 Nunc diruimus uetera ædificia, nunc ex
eisdem lapidibus extruimus noua: nunc ope-
ram damus amplexibus, nunc ad amplexus
nauseamus.
- 6 Nonnunquam magno studio querimus,
quod paupōst perclamus: nonnunquam com-
paramus quod postea dilapidemus.
- 7 Quandoq; discernimus, quod olim confu-
mus: quandoque uelut muti tacemus, quan-
doq; inepte garrimus.
- 8 Interdum amamus, & iterum odio profe-
quimur amatum: interdum inimicitias exerce-
mus, quas iterum deponimus alio tempore, &
pacem amplectimur.
- 9 Quem fructum capit homo ex tam pugnat
tibus, & molestis occupationibus?
- 10 Deprehendi quod Deus immiserit animis
hominum eiusmodi molestas occupationes, ut
ipsi se illis torquant.
- 11 Quicquid fecit Deus, pulchrum est suo tem-

pore & loco: & mundum hunc totum expo-
sui examinandum ingenio illorum, uerum ipsi
nullius, uel magnæ uel paruæ, errorum rerum
quas Deus tam multas fecit, rationem inueni-
turi sunt.

- 12 Quare uidi nihil in omnibus illis rebus esse,
quod homini bonum esse posset, nisi forte ex-
hilarare illum sese & bene facere sibi dum ut-
uit.
- 13 Si homini contigerit animus ut comedat ac
bibat & fruatur suis, inter tam uarias misérias,
donum dei manifestum esse putet.
- 14 Certo cognoui, quod quicquid facit Deus,
erit quale ipse id esse uolet: neq; quisquã adij-
cere quicquam poterit, neq; ab eo quicquam
tollere: & Deus quicquid fecit, in hoc fecit, ut
nos illum, hæc tam uaria uidentes, reueren-
tur.
- 15 Quod fuit olim, nunc est: & decretum fuit
olim, ut etiam temporibus futuris esset: as-
idue nanque reuocat, quæ uelut fugata hinc
abierunt.
- 16 Et tanquam non esset malorum ex hac in-
constantia satis, uidi locum sub sole æquitati
destinatum, in quo dominatur impietas: & lo-
cum iustitiæ, in quo regnat impius.
- 17 Dixi apud me admirans, & iustum & in-

pium iudicabit dominus: ad eum enim referentur iudicanda, quæcunq; aut cogitantur nunc, aut fiunt.

- 28 Cum non inuenirem causam aliam, quare Deus hæc permitteret: uisum est mihi, uelle illum huiusmodi humanis tumultibus, hominem sic exercere, ut uideat se in hac uita parum differre à brutis. non aliter enim inter se homines tumultuantur, nec maiori sæpe ratione, quam bruta inter sese.
- 29 Insuper & interitus hominum, & reliquorum animantium, idem est: quomodo enim moriuntur bruta, moriuntur & homines: nec apparet ex ijs quæ fiunt sub Sole, aliam esse hominis, & aliam brutorum animam, nec ultra bruta animantia quicquam habere hominẽ: omnia enim æque uanitati subiecta sunt.
- 30 Quicquid est, siue homo, siue aliud ab homine, ad eundem locum tendit: ex terra enim facta sunt omnia, & in terrã iterũ resoluuntur.
- 31 Quotusquisq; interim nouit, an hominis anima ascensura sit sursum, & reliquorum animantium cum corporibus interitura sit.
- 32 Quare nihil inueni boni in omnibus his præterquam boni consulere omnia, & frui partibus sine sollicitudine: illis enim se homo sustenta: alia uero omnia extra ipsum sunt, & alijs relinquere cogetur: interim ut maxime

uelit sollicitus esse, quis indicabit illi, quid post ipsum futurum sit?

CAPVT IIII.

- 1 **C**onuerti me ad alia, ut uiderem quàm uarijs modis opprimantur homines in hac uita, & uidi flentes plurimos, cum iniuria afficerentur, nec esset quicquam qui eos consolaretur, & multo minus qui de uiolentis opprimentium manibus eos cripcret.
- 2 Quod cum uiderem, iudicavi feliciores eos qui uita olim defuncti sunt, his qui adhuc tam calamitose uiuunt.
- 3 Quin & utriq; fortunatiores dixi eos qui nunquam nati fuerunt: illi enim nihil uiderunt horum malorum, quæ in hac uita homines in homines designant.
- 4 Multa experientia didici hominũ conatus, & studia non aliò tendere, q̃ ut quisq; uicino suo, quibus possit artibus noceat, & rem propriã promoueat: quod quid est aliud quàm molestissimis curis animum misere torquere?
- 5 Sulti quidam ab horum quos diximus moribus abhorrentes, uitium in contrarium currunt: iunctis enim manibus desident ocio, & quicquid habent, consumunt, donec ad extremam inopiam perueniant, & carnem propriam rodere cogantur.

- 6 Melius, inquitentes, est paulum cum igna-
uia, quam multa laboriose cum anxietate cō-
quirere.
- 7 Conuerſi me & ad alſa, & uidi nouum ua-
nitatis genus.
- 8 Inueniuntur homines ſoli ſine ſocijs, ſine
liberis, ſine cognatis, qui nō aliter ſine ſine la-
borant, quam ſi illis innumeri alendi eſſent: cu-
piditatibus eorum nullæ diuitiæ ſatiſfaciunt:
nec unquam ad ſe redeunt, ut apud ſe dicant,
quibus laboramus: in quorū gratiam fraudam-
us gentes noſtros bonis, quæ plurima poſsi-
demus, & quorū non eſt alius uſus, quam ut
noſmetipſos oblectemus. hoc: ſi quidquam a-
liud, inſigniter ſtultum eſt, & animi moleſtiſi-
mum tormentum.
- 9 Quare meliorem & cōmodiorem iudicau-
i uitam duorū unā uiuentiū, quam unius ſolius:
adfert enim boni non parū ipſa ſocietas: & ſi
nihil aliud, ſuccurrunt mutuo in malis, quæ in
hac uita omnibus ferenda ſunt.
- 10 Si enim alter eorū ceciderit, alter collapſum
ſocium erigit: qui planè miſer eſſet, niſi in ipſo
caſu haberet, qui manum illi porrigeret.
- 11 Si duo ſimul dormierint, alter alterum ca-
leſciat, ſolus uerò ægre calidus fiet.
- 12 Si unus aliquis uim facere conetur, duo re-
ſiſtent illi: & ſupis triplicatus non facile rum-

pſant.

- 13 Melior eſt adoleſcens pauper, ſi ſit cor-
datus, rege ſene deliro, qui nō ſuſtinet amplius
admoneri.
- 14 Emergeit nonnunquam è carcere quis, qui
uinctus ibi fuerat, & regno præſicitur: cum è
contrario patre rege natus ad inopiam re-
digatur.
- 15 Vidi maximo numero homines ſeq adole-
ſcentem illū, qui ſeni in regno ſucceſſurus eſt.
- 16 Non minor fuit numerus eorū qui ſenem
hunc olim ſequēbant, cū regno præſiceretur,
quam nunc eſt qui nouum hunc ambiūt:
& ſicut gravis illis ſuperioribus uſa eſt pote-
ſtas regia illius qui nunc contemnitur, ita &
huius qui nunc tantopere placet gravis uide-
bitur: quare & ambitus ille ſuam habet uani-
tatem, & animi tædia.
- 17 Vide diligenter, quid faciendum tibi ſit
ingreſſuro domum dei, ut ores: & ſcito illum
proximè tibi aſſeſſe, & audire cuncta, caue
ergo ne multis uerbis cum illo agas ſtultorum
more, quorum ſunt ingrata deo quæ faciunt
omnia.

CAPVT V.

1 **N**E præceps ſis in lingua tua oraturus
decum: neq; properet cor tuum eſſum-

P 4

- dere uerb. a in conspectu dei: est enim deus in caelo, unde tua omnia, qui in terra degis, uidet: quare paucis apud illum utere uerbis.
- 2 Sicut diurnae curae gignit somnia, ita multa uerba stultam faciunt orationem.
- 3 Si quid inter orandum promiseris, absque mora illud persolue: ne illum sultorum more multa promittendo, grauius offendas. Si quid ergo promiseris, praesta.
- 4 Melius est nihil promittere, quam promissa non praestare.
- 5 Quare caue ne linguae futilitas, totum te peccato inuoluat: neque putes angelum, qui tua obseruat, rem tam aestimaturum leuem, quam tu existimabas: qui pra multitudine uerborum uix sciebas quid promitteres, aut diceres: quod tu tam leue putas, deum sic offendit, ut non solum orationem tuam, sed propter eam & alia opera tua sit execraturus.
- 6 Sicut in multis somnijs plurima sunt uana, ita & in multis uerbis: quare tu deum ex animo reuerere.
- 7 Si uideris usquam oppressiōem pauperis & subuersiōē requiritis & iustitiae, ne sic mireris, ut cuiusmodi latere deū putes: habet enim oppressor ille superiorem, qui ea quae facit diligenter obseruat: & supra utrumque illorum alij

superiores sunt.

- 8 Summum quod terra homini praestare potest, est agellus aliquis, cui colenti eū satis esse possit, ut ex eo uiuat: & cui ille contingit, & eo contentus essis, plane rex est.
- 9 Qui amat pecuniam, nunquam illi tantum pecuniae adferri poterit, ut sit futuris contentus: & qui inhilat diuitijs, nunquam ex eis fructum ullum capiet: quisquis talis, insigniter uanus est.
- 10 Vbi diuitiarum plurimū est, ibi plurimi sunt qui comedunt eas: & quid habet amplius is cuius sunt diuitiae, quam quod uidet alios eas consumere?
- 11 S uauis est somnus ei qui laborando exercet se, siue parum, siue multum comedat: fatuus autem diuitis, non sinit illum dormire.
- 12 Inuenitur aliud tristissimi mali genus: uidi sub sole diuitias magna diligentia obseruatas, in perniciem possidentium eas.
- 13 Perierunt opes illae, & dominos suos grauius afflixerūt: neque enim ipsis, neque filijs eorum, quicquam reliquum fuit.
- 14 Sicut nudi egressi sunt ex utero matris, ita nudi eō reuertentur, unde prodierunt: neque ulli quicquam eorum hinc secum asportabit, quae tantis molestijs conquisierunt.

- 15 Sed & hoc quoque, si nihil aliud sit, triste ma-
lum est, quod omnes quo modo intraverunt in mun-
dum, eo & relicti sunt ipsum: & quid prode-
rit animum hic varijs curis afflixisse?
- 16 Tota vita sua sordidè uixerunt iracundi, se-
ipsum cruciantes & similitates exercentes.
- 17 Meo ergo iudicio suavius est comedere &
bibere & frui bonis inter has miseras, quibus
affligimur sub sole, paucis diebus illis uitæ no-
stræ quos deus nobis concedit: nihil enim am-
plius ex omnibus accepturus est homo.
- 18 Certè si cui Deus dederit diuitias & opes,
& animū ut comedere ex illis audeat, & acci-
pere id ex eis quo solo homini usui esse pos-
sunt, ut comedendo & bibendo oblectet se, hoc
ingens donum dei est.
- 19 Parum enim, qui talis est, memor erit in cō-
modorum uitæ suæ: Deus enim exercet cor
eius hilaritate.

CAPVT VI.

- 1 **E**st malum quod uidet sub sole, frequens
apud homines.
- 2 Inueniuntur quibus Deus dedit di-
uitias, opes, & gloriam, adeo ut nihil eis desit
eorum quæ ab hominibus desiderari possunt,
sed animum utendi illis non tribuit: quin potius
ignotus aliquis fruetur illis, hoc certè uanū est.

- & graue tormentum animi.
- 3 Si quis centum genuerit liberos, & diues ui-
xerit annis plurimis, animum tamen suū frau-
dauerit bonis, sepultura quoque non est carue-
rit: iudicabo illo fortunatiore, qui matre abor-
tiente eiectus est.
- 4 Hic enim ut nugamentum aliquod à con-
ceptu in utero aliquotque obscure progres-
sus est, sic tamen ut ne nomen quidem eius ulli
cognitum fuerit.
- 5 Solem enim non uidit, nec quicquam no-
uit, & liber fuit ab illis quibus auarus assidue
torquetur.
- 6 Quid proderit homini, si contigerit illū ui-
uere annis bis mille, & bonis suis non fruatur:
nonne sine capient anni illi, & eodē tendent
quod alij omnes, uel alia omnia?
- 7 Nullus fructus est alius humani laboris, quā
cibum ori suppeditare: quod quāuis factu fa-
cile sit, animi tamen cupiditati omnino satif-
feri non potest.
- 8 Quid amplius accipiet sapiens ex suo labo-
re, quā stultus: & quid minus habet pauper,
qui industria sua sibi uitium parat, inter illos
cum quibus uiuit?
- 9 At melius inquit est, cōtemplari oculis di-
uitias præsentis, quā industria sola fretum,
in diē more pauperis uiuere, certe falleris, quā

- hoc putas: nō aliud enim aspectus diuinitatum
adfert, q̄ animi stultas curas & tormenta.
- 10 Quia ratione fuit olim unumquidq; prius-
quam esset, nomine suo notum & scitum fuit:
qd̄ hic uelit nolit homo, futurus esset, nec pos-
set nisi frustra contendere cum deo, qui ipso
fortior est, quare sic uel sic factus sit.
- 11 Et si quis multis uerbis contendere cum
deo conetur, nihil illi eiusmodi obmurmura-
tio proderit.

CAPVT VII.

- 1 **F**rendū est æquo animo, quod à deo im-
mittitur: quis enim nouit qd̄ expediat ho-
mini diebus uite qb̄ hic uanitate uiuēt ē
fecit em̄ dies hoīs deus similes umbræ, de qua
post abitū quid fiat sub sole, q̄s iudicabit?
- 2 Grator est fama bona post mortē, quā
odor fragrantissimi unguenti: & dies mortis,
melior est q̄e quo quis nascitur.
- 3 Magis expedit ire in domum lucus, quā
in domum conuiuij: in illa enim uidetur quē
finem habiturus sit omnis homo: & qui uidet
mortuum alium, non potest non aliquo modo
animus eius commoueri.
- 4 Melior est tristitia, quā risus: quia per tri-
stitiam, quæ in uultu apparet, cor admonetur
officij sui.
- 5 Animus uiri sapientis, uersat̄ in domo su-
sus: animus uerō stolidi, in domo conuiuij.
- 6 Fortunator est qui patienter audit obiur-
gationem sapientis, quā est is qui audit a se
duē cantillantem stultum.
- 7 Qualis enim est strepitus stipularum ar-
dentium sub olla, talis est risus stultorum: in-
terim neque sapientis obiurgatio uanitate
caret.
- 8 Quia mali, si obiurgentur, quōd alios op-
primant, affligunt sapientem, & perdere co-
nantur eum qui cor habet tam insigni sapien-
tiæ dono exornatum.
- 9 Melior ergō est finis rei, quā principiu, &
homo paties quā is qui liberē alios carpit.
- 10 Ne inducas in animum tuum, ut citō ira-
scaris: solēt enim stulti ferē esse, qui prouisi sunt
ad iram.
- 11 Ne dixeris apud te, pertactus malorū pre-
sentium, quid cause est, quōd tempora quibus
uixerūt maiores nostri, meliora fuerint, quā
sint hæc nostra? non est enim prudentis uiri
talia interrogare, cum manifestū sit habuisse
illa tempora incōmoda sua, sicut & hæc no-
stra habent sua.
- 12 Melior est sapientia quæ cum diuitijs con-
iuncta est, & utilitatis plus adfert tempore hu-
ius uitæ, quo solem spectamus.

- 13 Adfert enim momenti multum sapientia, & non nihil etiam diuitiarum: hoc tam en habet supra diuitias sapientia, quod sapientem ad uitam perducit æternam.
- 14 Cõsidera uniuersa quæ fecit deus, & inuenies nihil eorum posse resisti, quæ ille perdidit.
- 15 Quare dum adest bonum, fructe, & in aduersis patiens esto: uoluit enim omnia deus uicissitudini obnoxia esse, ut uideret homo nihil esse stabile cui tuto fidem possit.
- 16 Vidi plurima diebus uanitatis meæ, & inter cætera, iusto esse nonnunquam iustitiam suam exiitio, & impium in impietate sua diu & feliciter uiuere.
- 17 Ne sis ergo iustus nimium, neque sapiens ultra modum, ne forte & tu similiter pereas.
- 18 Neque enim exlex, & stolidus efficiaris: qui enim eiusmodi sunt, ut plurimum pereunt male.
- 19 Ut hæc pericula uitæ, nihil melius est quam ut firmiter credas, & perpetuo in memoria habeas, quod illi qui Deum reuerentur, omnia hæc mortifera mala effugient.
- 20 Sapientia sepe plus iuuat illi, cuius est, quam possent decem primores ciuitates.
- 21 Interim nullus est hominum tam sapiens & iustus, ut non subinde peccet.
- 22 Quare delatoribus auræ facile non præbue-

- ris, ne audire cogaris quod seruus tuus aliquoties ex impatientia male de te locutus sit.
- 23 Scis enim tuipse quod nonnunquam locutus sis ad eundem modum de alijs.
- 24 Hæc omnia tentando per sapientiam didici: & non contentus ipsis, conatus sum scire quæ sciri ab homine non possunt, sed in hoc conatu sapientia mihi adesse recusauit.
- 25 Longè supra captum humani ingenij est, uelle scire quo consilio ab æterno usus sit deus in condendis & conseruandis rebus, & modis omnibus incomprehensibile.
- 26 Quare reuocaui animum meum ad intelligenda ea quæ rationatione inuestigari possunt, & ad cognoscendam impiam stultitiam, & amentes insanias.
- 27 Et inuenio amariorē esse ipsa morte mulierem, quæ una est insiar uenatorum multorum: cor eius simile retibus multis, & manus uinculis: qui charus est deo liberabitur ab illa, peccator uero laqueis eius stricetur.
- 28 Ecce inquit conditionis sapientia, hoc deprehendi ex comparatione rerum inter se, id quod queritur inueniri solere.
- 29 Laboraui usque in hanc horam, ut conferendo officium foeminarum cum ingenio & moribus, bonam & prudentem aliquam inuenirem: sed nihil successit, ex mille uiris, unum in-

ueni tolerabilem: ex mille autem sceminis, nullam.

- 29 Hoc solū inueni, quod deus fecerit. Ad am rectum: & quod ipse cum posteris multa magno studio frustra repererit, quæ à simplici recto quàm plurimum recedant.

CAPVT VIII.

1 **Q**uis conferendus est cum sapiente, & eo qui iudicium habet de rebus: sapientia hominis gratiosum facit uultum eius, & crudelitatem pellit.

2 Attamen suadeo etiam sapienti, ut obseruet, quæ rex mandabit: & præstet si quæ deo in testem uocato iurauerit.

3 Nec tu uæcoris & stolidus, tanquā à conspectu illius possis aufergere, pertinax in malo persiste: quicquid enim ille uoluerit, perliciet.

4 Vbiunque aliquid nomine regis mandatum fuerit, ibi & potestatem esse puta exequendi, quod mandatum est: nec audeat quisquam contradicere, aut querere cur hoc mandauerit rex.

5 Qui obediens est mandato, non sentiet malum: tempus autem aduenturum, ut sumatur supplicium de transgressoribus, non ignorat sapiens.

6 Statuit namque deus tempus, quo de omni-

bis iudicaturus est: & priusquam illud adueniat, uarijs & periculosis malis expositi sumus.

7 Nec scire cuiquam datur, quid illi continget: quis enim id possit illi indicare?

8 Et si sciret, nihil illi prodesset: nemo enim tam potens est ut animum suum contineat: nec appetente morte uires ullæ quicquam proderunt: neque est spes ulla elabendi ex illo praelio, quod nobis cum morte inuendum est: nec impiū suū sua impietas liberare poterit.

9 Huiusmodi plurima obseruavi, & diligenter expendi quæ fieri uidebam sub sole, quo tempore homo in hominem imperium exercet, non si ne malo illius qui ferre imperium cogitur.

10 Itaque uidi impios ad sepulchrum usque feliciter degere, & ipsos uelut resurgere in filijs: & uersari inter honoratos in loco sancto: eos uero qui bene faciunt, contemni à ciuibus: sed & hoc insigni uanitate non caret.

11 Quia non subito sumitur supplicium de his quæ designant homines, ipsi non faciunt finem intrepide male faciendi.

12 Contingit namque peccatorem centies impie agere, & quantum apparet, id feliciter illi cedere: ego interim scio, quod illis solis bene erit qui Deum reuerentur.

13 Impio uero, quantumuis appareat, nihil

continget veri boni: quin & dies uitæ illius, & si multi uideantur, citius umbra, quæ res nihil est, abibunt.

14 Est & alia uanitas, & frequens in hac uita: uidemus enim ea cunenire iustis mala, quæ impijs ferre decebat: & cōtrario impijs bona, quæ iustos accipere æquum erat: certè hoc uehementer molestum est.

15 Quare laudari hilaritatem animi: nec quicquam uidi melius, quàm comedere & bibere, & frui bonis: hoc enim solum accipit homo tanquam suum ex omni molestia, qua se fatigat, diebus quibus uitam illi Deus concedit sub sole.

16 Sic accommodaui animum meum studio sapientiæ, ut cognoscerem quæ sunt nobis in terra degentibus, ut scæpe nec die, nec nocte somnum indulerim oculis meis.

17 Et consideraui hæc tam uaria opera Dei, quæ facta sunt, & quæ fiunt assidue, & deprehendi non posse ullum hominem inuenire rationem alicuius rei, ex omnibus quæ tam uaria sunt sub sole, etiam si conetur omnibus uisibus inuenire: quin & sapiens ipse, si conetur, frustra laborabit.

1 **O**Mnia hæc diligenter reuolui in animo, & comperi quod iustum, & sapientem, & opera eorum, Deus habeat in sua potestate, neque quisquam nouit quos habiturus sit, uel amicos, uel inimicos: cuncta enim hæc hominem latent.

2 Cunctæ res eodem interibunt modo: nec quicquam ab interitu liberum est, non iustus magis quàm impius, nec bonus & innocens, magis quàm prauus: neque sacrificio Deum uenerans, magis quàm Deum contemnens, non aliter interibit bonus, quàm malus, iurare confectus, quàm is qui à iuramenti abstinet, ne Deum offendar.

3 Hoc, molestissimum, est omnium, quæ sub sole fiunt, quod omnia absque ullo discrimine eodem modo intereunt: & corda hominum interim implentur malis, ad insaniam usque, toto tempore uitæ usque ad sepulchrum.

4 Quando is uersatur inter uiuos, aliquid habet amplius quàm si mortuus esset: sicut canis uiuus aliquid habet amplius, quàm leo mortuus.

5 Siquidem si qui uiuunt, hoc habent, quod se sciant morituros: mortui uero nihil horum nouerunt, nec sunt apud uiuos ullo amplius in pretio, sed obliuioni penitus traditi.

6 Nec amicos amplius, nec inimicos, nec quos.

- æmulentur habent: nihil illis amplius commu-
ne est cum hoc mundo quem reliquerunt, cum
omnibus quæ in eo sunt.
- 7 Comede ergo lætum cibum tuum, & hibe
animo hilaritatem uinum tuum: iam dudum enim pla-
cent opera tua deo.
- 8 Omni tempore sint uestes tuæ splendide,
& caput tuum assidue delibutum unguento.
- 9 Oblecta uitam tuam cum uxore quæ amas,
tempore quo tibi uiuendum est in hac uanissi-
ma uanitate, qua omnes dies tui pleni sunt: hoc
enim solum est propriè tuum ex omni labore,
quo te fatigas tota uita tua sub sole.
- 10 Quicquid tibi occurrerit, quod faciendum
putes, fac fortiter: nihil enim horum operum,
quæ hic sunt, neque consilij, neque pruden-
tiæ, neque sapientiæ quicquam in sepulchro
quod tu properas inuenturus es.
- 11 Observando ea, quæ sunt sub sole, didici
quod raro adhibentur ueloces ad currendum:
neque robusti ad gerenda bella: quin & sapien-
tibus sæpe deest unde uiuant, nec habent indu-
striam diuitias, nec rerum periti, in precio sunt,
sed tanquam ignaui semper fuissent, tempus &
casus omnes de medio tollit.
- 12 Nec magis nouit homo tempus mortis suæ,
quam pisces priusquam hamo capiatur, uel
aues priusquam laqueo irretiantur: sicut enim

- capiuntur illæ, sic mors de improviso homines
illaqueabit.
- 13 Sed & hoc uidi quod esset sapientia sub so-
le, & meo iudicio magna:
- 14 Ciuitas enim quædam fuit parua, & uiri in
ea pauci, & rex potens obliuione cinxit eam,
& turres extruxit contra eam:
- 15 Et inuentus est in ea uir pauper, sed sapiens,
qui seruauit ciuitatem illam sapientia sua: nec
fuit unquam ante periculum habita ratio pau-
peris illius.
- 16 Iudicaui tum ego, quod utilior esset sapien-
tia uiribus corporis: & tamen sapientia paupe-
ris illius, tanto tempore contempta fuit, nec uer-
ba illius a quoquam æstimata.
- 17 Verba sapientum, etiam si non multum cla-
ment, ipsi efficaciora sunt, quam principis stul-
titi uociferatio.
- 18 Sapientia melior est instrumentis bellicis:
qui interim peccat in uno aliquo, plurimum bo-
ni amittet.

- 1 Sicut muscæ in unguentum quantumuis
fragrans collapsæ, si illic moriantur un-
guentum corrumpunt & bullis ueluti sca-
bie obducunt: sic parua sæpe stultitia homini

- ob sapientiam & reliquas naturæ dotes claro, multum existimationis admittit.
- 2 Cor sapientis in dextra illius est, & cor stulti in sinistra.
 - 3 Quacumque fuerit stultus, iracordia eum committatur: & tanquam ipse solus sapiens sit, obuios omnes stultos appellabit.
 - 4 Si dominandi cupiditas animum tuum inuaserit, locum priorem ne facile deserueris: qui enim competit in huiusmodi cupiditatibus animum suum, multa uitabit & grauiam peccata.
 - 5 Frequens enim est malum sub sole, quod ab imprudentia principis proficiscitur.
 - 6 Collocatur sepe stulti inter primos & potentissimos, præteritis illis qui ad res gerendas uehementer idonei sunt.
 - 7 Et uidi seruos obsequitare, tanquam nobiles sint: & nobiles, seruorum more, pedibus iter facere.
 - 8 Qui fodit fontem, incidit in illam: & qui dissipat sepem, mordebit illum serpens.
- Stultus esse signifi-
cat & pericu-
losos ma-
gnorum co-
- 9 Qui projicit lapides, fatigabitur sepe sciendo, & qui secat ligna, sentiet quantum ea res habeat difficultatis.
 - 10 Si retulum fuerit ferrum, quo secant ligna, quantumuis fortibus multum negocij exhibebit: sapientia uero, difficile alioqui res, sepe fa-

- ciles reddet.
- 11 Serpens qui non ædido sibilo mordet, per omnia delatori similis est.
 - 12 Quæ sapiens dicit, gratiam habent: sermo uero stolidi, ipsum subuertet.
 - 13 Principium uerborum illius stultitia, & finis furia quæ periculo non caret.
 - 14 Stultus sic uerba multiplicat, ut nemo intellegere possit, dum loquitur, quid uelit, & multo minus de futuris aliquid ex illis colligere.
 - 15 Conatus stultorum, lassabit eos: quia rationem uiuendi ciuilitate, ignorant.
 - 16 Infelix patria est, cuius rex est puer, & principes manè comedunt.
 - 17 Felix patria, cuius rex uir strenuus est, & principes tempore, quo oportet, comedunt, non comestationibus dediti, sed comedunt quantum satis est ad uitæ corporis conseruandas.
 - 18 Ignauia domini domus, soluetur contiguatio: & pigritia eius fiet, ut arceri non possit pluuia.
 - 19 Ad uoluptatem parant cibos, & uinum bibunt, ut se exhilarent, quorum nequitia pecunia suppediat omnia.
 - 20 Tu interim ne ausus fueris, uel cogitare femel, ut huiusmodi in rege uel principe reprehendas, etiam si solus in cubiculo tuo fueris: fiet

malus si
prudētia
desit.

enim palam, si non alfundē, certē aues, quæ in
aëre uolitant, clam esse non sinent.

CAPVT XI.

¹ De elec-
m ofynis
intelligit. **P**roijce panem tuum in præterfluentes
aquas, & scito non perituum: tandem
enim recipies.

² Liberaliter egentibus tribue: sic enim fiet,
ut non sentias mala quæ imminēt.

³ Vbi plenæ fuerint nubes, imbrem suum fun-
dent in sitientem terram, & fructus arboris
quocumq; loco ceciderit, siue in plaga Austra-
li, siue Aquilonali, erunt qui colligent illum.

⁴ Qui obseruat curiosē uentum, non semina-
bit: & qui metuit nubes, non metet.

⁵ Sicut ignoras, quomodo anima coniungat-
ur corpori, & ossa compingantur in utero præ-
gnantis: sic nunquam intelligere poteris ratio-
nem ullius earum rerum, quas Deus fecit tam
multas & uarias.

⁶ Manē semina semen tuum, & uesperī ne
cessa: nescis enim utrū felicius proueniet, quod
manē, an quod uesperī seminatum est, an illud
quod manē & uesperī.

⁷ Suaue est lumen, & gratum oculis uidere
Solem.

⁸ Interim si cui contingat multis annis suauit-

fer uiuere, & tandem in memoriam reuocau-
erit, quanto tempore hoc Sole & lumine eius
carendum erit: iudicabit hæc fluxa, casta, & in-
ania esse omnia.

⁹ Oblecta te adolefcens dum ætas est integra:
indulge genio, & uersare in illis quæ animus
desiderabit, & oculi concupiscēt, sed scito quod
Deo redditurus sis rationem de omnibus.

¹⁰ Pelle ex animo tuo iracundiam, & à corpo-
re molestiam: adolescentia enim & reliquum
totius uitæ tempus uanitatē secum satis adfe-
rent.

CAPVT XII.

¹ **H**abe ergo ante oculos creatorem tuū,
dum integra adhuc ætas est, priusquam
ueniant dies pleni malis, & anni, qui-
bus nihil libebit boni facere.

² Priusquam obscuretur tibi Sol & lumen e-
ius: luna quoque & stellæ, & caligo obtegat o-
culos tuos.

³ Quod fiet, ubi debilitati fuerint custodes do-
mus, & membra quibus nunc ualemus, uiri-
bus suis destituta fuerint: & uisus oculorum,
qui nunc ueluti ex cauernulis prospectat, desi-
cere cœperit.

⁴ Vbi claudī cœperunt ianuarum platearum, per-

Manus

intelligi

uult, qui-

bus nos

maximē

defende-

re sole-

quam sit cibus, ubi perierit latratus stomachi,
& homo tam debilis factus fuerit, ut ad uocē
auiculae excitetur, & perierint omnia organa
cantus.

5 Tunc è cœlo metum, & malum in se casu-
rum, & terrores eos quacunq; iuerint, inua-
dent: tunc canis aspergetur caput, & nutabūt
pedes, & peribit appetitus, quæ signa sunt eos
hinc migrare in domum alterius sæculi: circum-
dabunt eos in platea lugentes, ut sublatum in
humeros efferant.

6 Quicquid præcedit diem, quo rumpetur fu-
niculus argenteus, & diffluet pingue illud au-
reum, & comminetur hydria iuxta fontem,
& fractis rotis currus in foueam per præceptis
Medul- lam intel- ligit, quæ
trāsīt spi- ruit.
nam

7 Et reuertetur puluis in terram unde sum-
ptus est, & anima redibit ad Deum, qui dedit
dorsū, qua uel
illam.

8 Vanissima sunt omnia, inquit Ecclesia-
mum læ- stes, & nullo tempore non uana.

9 Et quia sapiens erat supra omnes alios
Ecclesiastes, multa alia populum docuit dili-
genter enim scrutando omnia, multa inuenit
ad sapientiam pertinentia, & multa restituit,
sapienter ab alijs dicta.

10 Studiosus ualde fuit hic concionator, ut
uilia & scitu digna inueniret: quæ autem in-

uenit, bona fide chartis mandauit.

11 Verba sapientum sunt ueluti stimuli, & ue-
luti clauis uiri studiosi, qui alijs inculcant, quæ lo-
ab unico pastore Deo, ut illis excitemur, do-
nata sunt ipsis. li, quo hic
utit sub-

12 His paucis fili mi admonitum te puta: ut indicat si
autem omnia perstringantur sigillatim, ne plu-
rimis quidem libris fieri poterit, & labor mul-
ta scribendi corpus defatigat. asinis esse
nos, & fre-

13 Finis omnium rerum qualis sit, iam audi-
tum est: tu deū reuerere, & mandata illius ob-
serua: illo enim solo acquiritur, quicquid uerè
hominem & solide beatum facere potest. mis egere
nos exti- mulatio-

14 Nec ignorare Deum putes, quæ tu facis:
omnia namq; diligentissime expendet, siue
bona fuerint, siue mala, etiam ea quæ nobis
uidentur penitus occulta.

F I N I S.

INDEX PSALMO-
rum secundum ueterem
translationem.

A

A d dominum quum tribularer, clamau. Psalmus	119
Ad te Domine leuau. Psal.	25
Ad te Domine clamabo.	28
Ad te leuau oculos meos.	122
Afferte Domino.	29
Attendite populus meus.	78
Audite hæc omnes gentes.	49

B

Beati immaculati in uia.	119
Beati omnes qui timent Dñm.	128
Beati quorum remissa sunt.	32
Beatus uir qui non abiit.	1
Beatus qui intelligit sup egenū.	41
Beatus uir qui timet Dominum.	112

Benedic aīa mea dño, & omnia.	103
Benedic anima mea dño, dñe.	104
Benedixisti domine terram.	85
Benedictus dñs deus meus.	144
Benedicam Dominum in omni tem- pore.	34
Bonum est confiteri.	92

C

Cantate Domino canticum nouum, cantate.	96
Cantate Domino canticum nouum, quia mirabilia.	98
Cantate Domino canticum nouum, laus eius.	149
Coeli enarrant gloriam Dei.	19
Confitebinur tibi.	75
Confitebor tibi domine in toto cor- de meo, narrabo.	9
Confitebor tibi domine in toto cor-	

de meo, in consilio.	111
Confitebor tibi domine in toto cor- de meo, quoniam audisti.	138
Confitemini domino & inuo.	105
Confitemini dño, quoniam.	106
Confitemini domino, quoniam.	107
Confitemini domino, quoniam.	118
Confitemini domino, quoniam.	136
Conserua me domine.	16
Credidi propter quod locutus.	116
Cum inuocarem, exaudiuit.	4

D

De profundis clamaui.	130
Deus auribus nostris.	44
Deus deorum dominus.	50
Deus deus meus respice.	22
Deus deus meus, ad te de.	63
Deus in adiutorium meum.	70
Deus in nomine tuo saluum.	54

Deus iudicium tuum regi.	72
Deus laudem meam.	109
Deus misereatur nostri.	67
Deus nosler refugium.	46
Deus quis similis erit.	83
Deus repulisti nos.	60
Deus stetit in synagoga.	82
Deus uenerunt gentes.	79
Deus ultionum Dominus.	94
Dilexi quoniam exaudiet.	115
Diligam te Domine fortitudo.	18
Dixi custodiam.	39
Dixit Dominus Domino meo.	110
Dixit iniustus ut delin.	36
Dixit insipiens in corde.	14
Dixit insipiens in corde.	53
Domine clamaui ad te.	141
Domine Deus meus in te.	7
Domine Deus salutis meæ.	88

Domine Dominus nosler.	8
Domine exaudi orationem meam,	
& clamor.	102
Domine exaudi orationem meam,	
auribus.	143
Domine in uirtute tua.	21
Domine ne in furore tuo.	6
Domine ne in furore tuo.	38
Domine non est exaltatum.	131
Domine probasti me.	139
Domine quid multiplicati.	3
Domine quis habitabit.	15
Domine refugium factus.	90
Domini est terra &.	24
Dominus illuminatio mea.	27
Dominus regit me.	23
Dñs regnauit decorem indut.	93
Dominus regnauit, exultet.	97
Dominus regnauit, irascantur.	99

E

Ecce nunc benedicite.	134
Ecce q̄ bonū & quam iocundū.	133
Eripe me de inimicis.	59
Eripe me domine.	140
Eruſtauit cor meum.	45
Exaltabo te domine.	30
Exaltabo te deus meus.	145
Exaudiat te dominus.	20
Exaudi deus deprecationem.	61
Exaudi deus orationem.	55
Exaudi deus orationem.	64
Exaudi deus iustitiam.	17
Expectans expectaui.	40
Exultate deo adiutori.	81
Exultate iusti in domino.	33
Exurgat deus & dissipentur.	68

F

Fundamenta in montibus.	87
-------------------------	----

I

In conuertendo dominus.	126
Inclina domine aurem tuam.	86
In domino confido.	31
In exitu Iſraël. Non nobis dñe.	114
In te domine speraui.	31
In te domine speraui.	71
Iubilare deo omnis terra.	66
Iubilare deo omnis terra, seruite do mino.	100
Iudica domine nocentes.	35
Iudica me deus & discerne.	43
Iudica me domine.	26

L

Lauda anima mea dominum.	146
Lauda Hierusalem.	147
Laudate dominum de caelis.	148
Laudate dominum in sanctis.	150
Laudate dominum omnes.	117

I N D E X

Laudate Dominum, quoniam.	147
Laudate nomen Domini.	135
Laudate pueri Dominum	113
Letatus sum in his.	122
Leuauit oculos meos.	132

M

Magnus Dominus et laudabilis.	48
Memento Domine Dauid.	132
Misericordiam & iudicium.	101
Misericordias Domini.	89
Miserere mei Deus, secundum ma-	
gnam.	51
Miserere mei Deus, quoniam.	56
Miserere mei Deus, miserere.	57

N

Nisi Dominus edificauerit.	127
Nisi quia Dominus erat in.	124
Noli emulari in malignantibus.	37
Nonne Deo subiecta	62

P S A L M O R V M.

Notus in Iudaea Deus.	76
O	
Omnes gentes plaudite.	47
P	
Paratum cor meum.	108

Q

Quare fremuerunt gentes.	2
Quam bonus Israel Deus.	73
Quam dilecta tabernacula.	84
Quemadmodum desiderat.	42
Qui confidunt in Domino.	125
Quid gloriaris in malitia.	52
Qui habitat in adiutorio.	91
Qui regis Israel.	80

S

Saluum me fac deus, quonia defecit.	12
Saluum me fac deus, quoniam in.	69
Sæpe expugnauerunt me.	129
Si uerè utiq; iustitiam.	58

Super flumina Babylonis.	137
T	
Te decet hymnus deus in Sion.	65
V	
Venite exultemus domino.	95
Verba mea auribus percipe.	5
Voce mea ad dominum.	77
Voce mea ad dominum clamaui.	142
Vsq; quo domine obliuisceris.	13
Vt quid deus repulisti.	74

E I N I S.

NE ALIQUOT PAgellæ uacarent, placuit orationē Salomonis, quam in templi dedicatione habuit, annectere. Quippe pio lectori rem multò gratiorem fore rati, quàm si nudas chartas obijceremus.

ORATIO SALOMONIS in dedicatione templi.

III. Reg. VIII.

DOMINE Deus Israël, non est similis tui deus in cœlo desuper, & super terrâ deorsum: qui custodis pactum, & misericordiam seruis tuis, qui ambulat coram te in toto corde suo: qui custodisti seruum tuo Dauid patri meo, quæ loquor

R 4

ORATIO

tus es ei. Ore loquutus es, & manus
 bus perfecisti, ut hæc dies probat.
 Nunc igitur domine deus Israël con
 serua famulo tuo Dauid patri meo
 quæ loquutus es ei, dicens: Non aufe
 retur de te uir coram me, qui sedeat
 super thronum Israël: ita tamen si cu
 stodierint filij tui uiam suam, utambu
 lent coram me, sicut tu ambulasti in
 conspectu meo. Et nunc domine deus Israël
 firmentur uerba tua, quæ loquutus
 es seruo tuo Dauid patri meo. Ergo
 ne putandum est quod uere Deus ha
 bitet super terram: Si enim cælum, &
 cœli cœlorum te capere non possunt:
 quanto magis domus hæc, quam edi
 ficauit tibi? Sed respice ad orationem
 serui tui, & ad preces eius domine
 deus meus. Audi hymnum & ora

SALOMONIS.

tionem, quam seruus tuus orat coram te
 hodie, ut sint oculi tui aperti super
 domum hanc nocte ac die: super domum,
 de qua dixisti, Erit nomen meum ibi:
 ut exaudias orationem, quam orat in lo
 co isto ad te seruus tuus, ut exaudias
 deprecationem serui tui & populi tui
 Israël: quodcumque orauerit in loco
 isto, & exaudies in loco habitaculi
 tui in cœlo: & cum exaudieris, propi
 tius eris. Si peccauerit homo in pro
 ximum suum, & habuerit aliquod iu
 ramentum, quo teneatur adstrictus,
 & uenerit propter iuramentum co
 ram altari tuo in domum tuam, tu exau
 dies in cœlo, & facies, & iudicabis
 seruos tuos, condemnans impium, &
 reddens uiam suam super caput eius:
 iustificansque iustum, & retribuens

O R A T I O

ei secundum iustitiam suam. Si fugerit
 populus tuus Israël inimicos suos,
 quia peccaturus est tibi, & agentes
 poenitentiam, & confitentes nomini
 tuo uenerint, & adorauerint, & de=
 precati te fuerint in domo hac, exau=
 di in cælo: & dimitte peccatū popu=
 li tui Israël, & reduces eos in terrā,
 quam dedisti patribus eorum. Si clau=
 sum fuerit cælū, & non pluerit pro=
 pter peccata eorū, & orantes in lo=
 co isto poenitentiam egerint nomini
 tuo, & à peccatis suis conuersi fue=
 rint propter afflictionē suam, exaudi
 eos in cælo, & dimitte peccata ser=
 uorum tuorum, & populi tui Israël:
 & ostende eis uiam bonam, per quā
 ambulent, & da pluuiam super ter=
 ram, quam dedisti populo tuo in pos=

S A L O M O N I S.

sessionem. Fames si oborta fuerit in
 terra, aut pestilentia, aut corruptus
 aer, aut ærugo, aut locusta, uel rubi=
 go, & afflixerit eum inimicus eius,
 portas obsidens omnis plaga, uni=
 uersa infirmitas, cuncta deuotatio,
 & imprecatio quæ acciderit omni
 homini de populo tuo Israël: si quis
 cognouerit plagā cordis sui, & ex=
 panderit manus suas in domo hac, tu
 exaudies in cælo in loco habitatio=
 nis tuæ, & repropitiaberis, & fa=
 cies, ut des unicuique secundum omnes
 uias suas, sicut uideris cor eius: quia
 tu nosti solus cor omnium filiorum
 hominum, ut timeant te cunctis die=
 bus, quibus uiuunt super faciem ter=
 ræ, quam dedisti patribus nostris.
 Insuper & alienigena, qui non est de

populo tuo Israël, cū uenerit de terra longinqua propter nomen tuum: audietur enim nomen tuum magnū, & manus tua fortis, & brachium tuum extēdū ubiq;. Cum uenerit ergo, & orauerit in hoc loco, tu exaudies in cœlo, in firmamēto habitaculi tui, & facies omnia pro quibus inuocauerit te alienigena: at discant uniuersi populi terrarum nomen tuum timere, sicut populus tuus Israël: & probent quia nomen tuum inuocatum est super domum hanc, quam ædificauī. Si egressus fuerit populus tuus ad bellum contra inimicos suos per uiam, quocunq; miseris eos, orabunt te contra uiam ciuitatis quā elegisti, & contra domum quam ædificauī nomini tuo: & exaudies in cœ-

lo orationes eorum, & preces eorum, & facies iudicium eorum. Quod si peccauerint tibi (non est enim homo qui non peccet) & iratus tradideris eos inimicis suis, & captiui ducti fuerint in terram inimicorum longe uel prope, & egerint pœnitentiam in corde suo in loco captiuitatis, & conuersi deprecati te fuerint in captiuitate sua, dicentes: Peccauimus, inique egimus, impie gessimus: & reuersi fuerint ad te in uniuerso corde suo, & tota anima sua in terra inimicorum suorum, ad quam captiui ducti fuerint, & orauerint te contra uiam terræ suæ, quam dedisti patribus eorum: & ciuitatis quam elegisti, & templi quod ædificauī nomini tuo:

ORATIO

exaudies in caelo, in firmamento so-
 lij tui orationes eorum, & pre-
 ces eorum, & facies iudicium eo-
 rum: & propitiaberis populo tuo,
 qui peccauit tibi, & omnibus ini-
 quitatibus eorum, quibus praeuari-
 cati sunt in te: & dabis misericor-
 diam coram eis, qui eos captiuos ha-
 buerint, ut misereantur eis. Popu-
 lus enim tuus est, & hereditas tua,
 quos eduxisti de terra Aegypti, de
 medio fornacis ferreae: ut sint ocu-
 li tui aperti ad deprecationem ser-
 ui tui, & populi tui Israël, &
 exaudies eos in uniuersis pro qui-
 bus inuocauerint te. Tu enim se-
 parasisti eos tibi in haereditatem de
 uniuersis populis terrae, sicut lo-
 quutus es per Moysen seruum tuum,

SALOMONIS.

quando eduxisti patres nostros de
 terra Aegypti domine deus.

FINIS.

APVD SEBAST.

GRYPHIUM,

ANNO

1533.

